

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Niniejszy dokument sporządzono zgodnie z zasadą partnerstwa i partycypacji w ścisłym porozumieniu i przy współpracy z samorządem gminnym oraz przedstawicielami społeczności lokalnej.

Zamawiający:

Gmina Gniewkowo
ul. 17 Stycznia 11
88-140 Gniewkowo

Wykonawca:

EU-CONSULT Sp. z o.o.
ul. Wały Piastowskie 1
80-855 Gdańsk

Gdańsk, 2017

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
2. Powiązanie GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	7
3. Uproszczona diagnoza gminy	13
4. Obszary zdegradowane gminy	18
4.1. Metodologia opracowania analizy	18
4.2. Obszary wiejskie	20
4.3. Tereny miejskie	32
4.4. Podsumowanie: obszary zdegradowane	34
5. Obszar rewitalizacji gminy	43
5.1. Obszary wiejskie	44
5.2. Obszary miejskie	48
6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	50
6.1. Tereny miejskie	50
6.2. Tereny wiejskie	58
7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji	118
8. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk	120
9. Lista planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych	122
9.1. Główne (podstawowe) projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne	125
9.2. Uzupełniające projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne	141
10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	142
11. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	148
12. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych	151
13. System zarządzania realizacją programu rewitalizacji	154
14. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu GPR	159
14.1. Monitoring	159
14.2. Aktualizacja	159

15. Załącznik 1	161
15.1. Diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy.....	161
16. Załącznik 2	199
16.1. Wyniki badania ankietowego.....	199
16.2. Sprawozdania z konsultacji	209
17. Załącznik 3	216
17.1. Kwestionariusz ankiety CATI	216
17.2. Wzór plakatu/ulotki.....	224
17.3. Wzór formularza uwag.....	225
18. Spis rysunków, tabel i wykresów.....	227

1. Wprowadzenie

Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo stanowi wieloletni program działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Będzie również narzędziem planowania, koordynowania i integrowania różnych aktywności w ramach rewitalizacji. Działania rewitalizacyjne powinny mieć postać kompleksową i zunifikowaną, a w proces tworzenia opracowania powinna być włączona społeczność lokalna.

Ramy prawne dla rewitalizacji wyznacza ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku, a także wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020 z dnia 2 sierpnia 2015 r. Odnosząc się do zaleceń, proces rewitalizacji interpretowany jest jako „kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)”¹.

Dokument przedstawia aktualną sytuację w gminie w obszarach zagospodarowania przestrzennego, stanu gospodarczego oraz społecznego. Dopełnieniem diagnozy jest analiza SWOT. Zebrane i opracowane dane zweryfikowano i uzupełniono o informacje i wnioski

¹Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa 2015.

wypracowane podczas badania ankietowego, warsztatów diagnostycznych oraz konsultacji społecznych w gminie.

Celem niniejszego programu jest wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenie warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Stanowi on narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Najistotniejszymi pojęciami w poniższym opracowaniu są:

Obszar zdegradowany stanowi obszar, na którym zidentyfikowany został stan kryzysowy (tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych). Może być on podzielony na podobszary, w tym podobszary, które nie posiadają wspólnych granic (warunek – występowanie sytuacji kryzysowej na każdym podobszarze).

Obszar rewitalizacji jest to całość lub część obszaru zdegradowanego, na którym zamierza się prowadzić rewitalizację. Cechuje go koncentracja negatywnych zjawisk oraz znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Należy zaznaczyć, że głównym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych z funduszy europejskich są środki RPO (EFS i EFR). Komplementarnym źródłem ich współfinansowania są także środki KPO (EFS, EFRR, FS). Źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych mogą być również środki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a także pozostałe np. prywatne.

2. Powiązanie GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Niniejszy dokument pt. „Gminny Program Rewitalizacji Gminy Gniewkowo” jest spójny z ustaleniami dokumentów strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

Powiązanie z Programu Rewitalizacji Gminy Gniewkowo z dokumentami krajowymi:

Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Obszar Konkurencyjności i innowacyjności gospodarki: Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna:

- Cel 3 – Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki; Kapitał Ludzki;
- Cel 6 – Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”; Obszar Równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski: Rozwój regionalny;
- Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych; Obszar Efektywności i sprawności państwa: Kapitał społeczny;
- Cel 11 – Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (ŚSRK) – Strategia Rozwoju Kraju 2020

- Cel główny: Wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.
- Cele rozwojowe:
 - wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb aktywności obywatela.
 - rozwój kapitału ludzkiego.
 - wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna

- Cel 1: Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych. Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo

- Cel 3: Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek: rozwój kapitału społecznego. Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka
- Cel 4: Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie

- Cel główny: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.
- Cel 2 Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”).

Powiązanie z Programu Rewitalizacji Gminy Gniewkowo z dokumentami regionalnymi:

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

- *Oś priorytetowa 1: wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu*
 - Cel tematyczny 1: wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji,
 - Cel tematyczny 3: wzmacnianie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR),
- *Oś priorytetowa 2: cyfrowy region*
 - Cel tematyczny 2: zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK,
- *Oś priorytetowa 3: efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie*
 - Cel tematyczny 4: wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach;
- *Oś priorytetowa 4: region przyjazny środowisku*
 - Cel tematyczny 5: promowanie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem
 - Cel tematyczny 6: zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami
- *Oś priorytetowa 5: spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu*
 - Cel tematyczny 7: Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej;
- *Oś priorytetowa 5: solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry*
 - Cel tematyczny 9: Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją

- Cel tematyczny 10: Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie;
- *Oś priorytetowa 7: rozwój lokalny kierowany przez społeczność*
 - Cel tematyczny 9: Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
- *Oś priorytetowa 8: aktywni na rynku pracy*
 - Cel tematyczny 8: Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników
- *Oś priorytetowa 9: solidarne społeczeństwo*
 - Cel tematyczny 9: Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
- *Oś priorytetowa 10: innowacyjna edukacja*
 - Cel tematyczny 1: Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie
- *Oś priorytetowa 11: rozwój lokalny kierowany przez społeczność*
 - Cel tematyczny 9: Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
- *Oś priorytetowa 12: pomoc techniczna*
 - Cel szczegółowy: utrzymanie niezbędnych zasobów ludzkich oraz zapewnienie warunków sprzyjających skutecznemu wykonywaniu obowiązków związanych z realizacją programu.

Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+

Misja rozwoju województwa: „Kujawsko-pomorskie – człowiek, rodzina, społeczeństwo”.

Priorytety rozwoju:

- *Konkurencyjna gospodarka* – dążenie do unowocześnienia gospodarki, skutkującego znacznym zwiększeniem liczby miejsc pracy na terenie województwa; wykorzystanie do celów aktywizacji gospodarczej potencjałów endogenicznych, czyli atutów, w zakresie których pozycja i rola województwa w gospodarce krajowej mogą być ponadprzeciętnie wysokie, a szansa odniesienia sukcesu gospodarczego jest bardzo duża.
- *Modernizacja przestrzeni wsi i miast* – dążenie do znacznego przyśpieszenia rozwoju obszarów wiejskich oraz aktywizacji społeczno-gospodarczej miast przy uwzględnieniu ich pozycji w sieci osadniczej i dostosowaniu potencjału do oczekiwań stawianych przed nimi w zakresie stymulowania rozwoju regionu, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego;
- *Silna metropolia* – potrzeba rozwoju ośrodków stołecznych w zakresie usług wyższego rzędu oraz katalizowania rozwoju gospodarczego podkreślają wszystkie dokumenty strategiczne szczebla krajowego;
- *Nowoczesne społeczeństwo* – niezbędna jest zarówno zmiana mentalności społeczeństwa, rozumianego jako obywatele, ale także podmioty, tj. jednostki publiczne, przedsiębiorcy i organizacje pozarządowe oraz wyrobienie właściwych postaw, w tym otwartość na zmianę przyzwyczajęń w działaniach i sposobach

funkcjonowania podmiotów, jak też rozwój infrastruktury służącej rozwojowi społecznemu (przede wszystkim umożliwiającą realizację zadań edukacyjnych, rozbudzanie aktywności oraz ochronę zdrowia na właściwym poziomie).

Strategia Rozwoju Powiatu Inowrocławskiego do 2020 r.

Misja rozwoju Powiatu: prorozwojowy, otwarty na gospodarkę i atrakcyjny dla inwestorów; uwzględniający potencjał ludzki i kapitał społeczny oraz wspierający aktywność mieszkańców; wykorzystujący bogate dziedzictwo historyczne, kulturowe i przyrodnicze Kujaw do wykreowania wizerunku Powiatu.

- *Priorytet I: ZDROWE, AKTYWNE I SOLIDARNE SPOŁECZEŃSTWO ORAZ EFEKTYWNE USŁUGI*; realizowany poprzez cele strategiczne m.in.: poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu poprzez zwiększenie dostępności i rodzajów świadczonych usług oraz zapewnienie wysokiej jakości usług medycznych dostosowanych do obecnych i prognozowanych trendów demograficznych i epidemiologicznych;
- *Priorytet II: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ, SPÓJNOŚĆ WEWNĘTRZNA I DOSTĘPNOŚĆ ZEWNĘTRZNA*; realizowany poprzez cele strategiczne m.in.: zapewnienie dostępności komunikacyjnej oraz spójnej, funkcjonalnej i efektywnej sieci dróg na obszarze powiatu;
- *Priorytet III: TOŻSAMOŚĆ I DZIEDZICTWO*; realizowany poprzez cele strategiczne m.in.: zachowanie i promocja dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego powiatu;
- *Priorytet IV: KONKURENCYJNA OTWARTA NA WYZWANIA GOSPODARKA*; realizowany poprzez cele strategiczne m.in.: wzrost zatrudnienia i aktywizacja zawodowa mieszkańców powiatu.

Strategia ORSG Powiatu Inowrocławskiego

- Cel strategiczny 2 Wzmocnienie rozwoju społecznego i integracji
- Cel strategiczny 5 Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz promocja walorów przyrodniczych obszaru

Powiązanie z Programu Rewitalizacji Gminy Gniewkowo z dokumentami lokalnymi:

Strategia Rozwoju Gminy Gniewkowo

Wizja: Gmina Gniewkowo - gminą z dobrze rozwiniętą infrastrukturą społeczną, techniczną i turystyczną – atrakcyjna dla mieszkańców i przyjazna inwestorom zgodnie z mottem „przez historię do rozwoju i nowoczesności”.

Misja: Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój społeczny, gospodarczy, rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej przy uwzględnieniu równowagi środowiska przyrodniczego i kulturowego.

- Cel strategiczny 1 Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych świadczonych przez Gminę,
- Cel strategiczny 2 Poprawa jakości życia na obszarze Gminy,
- Cel strategiczny 3 Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy,
- Cel strategiczny 4 Budowa kapitału ludzkiego i aktywizacja zawodowa mieszkańców Gminy oraz aktywizacja terenów wiejskich,
- Cel strategiczny 5 Wzmacnianie potencjału gospodarczego Gminy

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gniewkowo

Głównym celem rozwoju Gminy jest: zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój społeczny (w tym zapewnienie prawidłowego funkcjonowania usług publicznych), gospodarczy (w tym wprowadzanie nowych funkcji, tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój przedsiębiorczości i wzrost efektywności rolnictwa), rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, przy uwzględnieniu równowagi wobec środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Realizacji celu głównego służy realizacja następujących celów szczegółowych:

1. Cele dotyczące sfery społeczno-gospodarczej, np.: zwiększenie potencjału społeczno-gospodarczego miasta Gniewkowo jako siedziby gminy, wspieranie rozwoju wielofunkcyjnego, w tym wprowadzania dodatkowych funkcji pozarolniczych na obszary dotychczas rolnicze oraz poprzez zwiększenie atrakcyjności turystyczno-wypoczynkowej gminy i promocję jej walorów przyrodniczo-krajobrazowych, tworzenie warunków dla pozyskania inwestorów tworzących nowe miejsca pracy;
2. Cele dotyczące zagadnień ładu przestrzennego i ochrony przyrody oraz środowiska kulturowego, np.: zapewnienie ładu przestrzennego poprzez: estetyzację zabudowy, dążenie do koncentracji zabudowy i zaludnienia oraz ograniczania ich rozproszenia, dostosowanie rozwoju gospodarczego do uwarunkowań przyrodniczych, ograniczanie przekształceń

krajobrazu przy wprowadzaniu obiektów wielkokubaturowych lub stanowiących dominanty wysokościowe, ochrona istniejących zasobów środowiska, poprawa stanu środowiska ochrona wartości zasobów dziedzictwa kulturowego oraz stworzenie programu ochrony dóbr kultury.

3. Cele dotyczące zagadnień infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, np.: bezwzględna poprawa stanu dróg gminnych; modernizacja i rozbudowa układu dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych, w tym realizacja niezbędnych obwodnic i obejść miejscowości, zapewnienie bezpieczeństwa ruchu i mieszkańców w strefie przebiegu drogi krajowej nr 15, w tym realizacja obwodnicy miasta; realizacja systemu wodno-kanalizacyjnego zgodnie z koncepcją docelowego rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej w gminie; poprawa funkcjonowania transportu publicznego na terenie gminy, w tym stworzenie ogólnodostępnych połączeń z Bydgoszczą i Toruniem.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Gniewkowo na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021

Głównymi celami strategicznymi są:

1. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej dla zapewnienia lepszej ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców.
2. Zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie i przywracanie do stanu właściwego składników przyrody.
3. Ograniczenie przekształceń ziemi w wyniku procesów naturalnych oraz antropogenicznych.
4. Zapewnienie wystarczającej ilości wody o odpowiedniej jakości użytkowej oraz ochrona przed powodzią.
5. Utrzymanie standardów jakości powietrza, redukcja emisji pyłów gazów i odorów.
6. Zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska.
7. Ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznym.
8. Racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych.
9. Upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia oraz wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej.
10. Minimalizacja wpływu na środowisko oraz eliminacja ryzyka dla zdrowia ludzi w miejscach największego oddziaływania na środowisko i zapewnienie bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego.
11. Rozwój systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

3. Uproszczona diagnoza gminy

Gniewkowo jest gminą miejsko-wiejską, zlokalizowaną w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego, na północno-wschodnich obrzeżach powiatu inowrocławskiego. Leży na granicy historycznych Kujaw i Wielkopolski. Powierzchnia niniejszej jednostki administracyjnej liczy 179,4 km², z czego 5,1% zajmuje teren miasta Gniewkowa i 94,9% teren wiejski. Ogólna gęstość zaludnienia Gminy Gniewkowo w roku 2015 wynosiła 82 osoby/km²; na terenie miejskim 793 osoby/km² i wiejskim 44 osoby/km².

Głównym ośrodkiem jednostki wiejsko-miejskiej jest miejscowość Gniewkowo, które stanowi siedzibę władz samorządowych. Ponadto, miasto pełni rolę wielofunkcyjnego ośrodka administracyjno-usługowego i mieszkaniowego. Położone jest niemal centralnie w stosunku do obszaru gminy. W skład Gminy Gniewkowo wchodzi miasto Gniewkowo oraz 23 sołectwa, które tworzy 29 miejscowości (Bąbolin, Branno, Buczkowo, Chrzastowo, Dąblin, Gąski, Godzięba, Kaczkowo, Kawęczyn, Kępa Kujawska, Kijewo, Klepary, Lipie, Markowo, Murzynko, Murzynno, Ostrowo, Perkowo, Skalmierowice, Suchatówka, Szadłowice, Szpital, Warzyn, Wielowieś, Wierzbiczany, Wierzchosławice, Więclawice, Zajezerze, Żyroślawice).

Na potrzeby delimitacji obszarów zdegradowanych i rewitalizacji gmina została przeanalizowana pod kątem występowania zjawisk kryzysowych w różnych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Poniżej przedstawiono wnioski i spostrzeżenia.

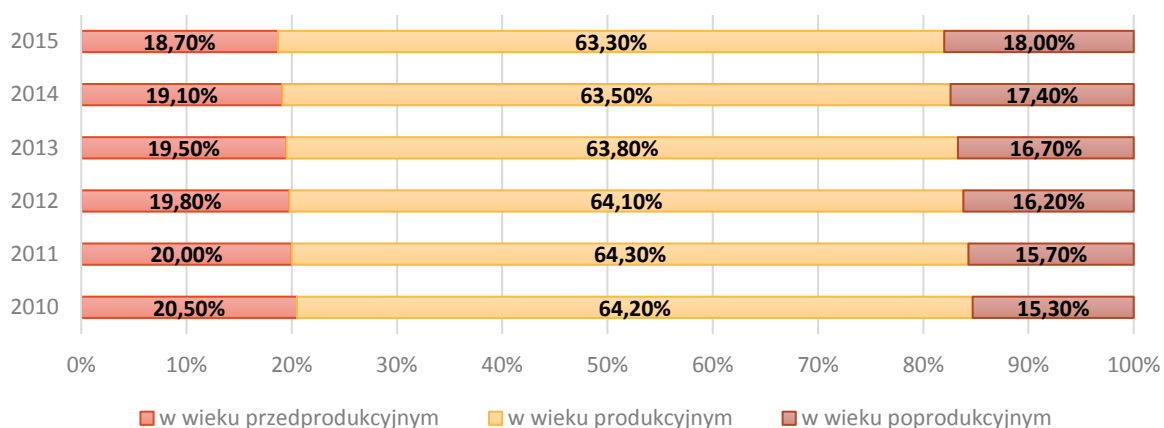
Sfera społeczna

Strukturę demograficzną Gminy Gniewkowo na koniec roku 2015 tworzyła społeczność w liczbie 14 339 osób. Kobiety stanowiły niewiele powyżej połowy liczby ludności (50,48%), natomiast mniej niż połowę stanowili mężczyźni (49,52%). W okresie ostatnich pięciu lat odnotowany został spadek liczby ludności wynoszący 2,55% (kobiety – 2,61%; mężczyźni – 2,49%). W poszczególnych przedziałach wiekowych rozkład płci kształtował się w odmienny sposób. Kobiety stanowiły przewagę w przedziale wiekowym 45-54 i powyżej 60 roku życia, natomiast mężczyźni w wieku 55-59 i poniżej 40 roku życia. Największa dysproporcja zauważalna jest w przedziale wiekowym 75-79, gdzie kobiet było o prawie 50% więcej niż

mężczyzn. Z kolei największa przewaga mężczyzn nad kobietami wystąpiła w 35-39 roku życia, tj. o 16,1%.

Niekorzystnym zjawiskiem demograficznym jest rosnący odsetek osób w wieku poprodukcyjnym i coraz mniejszy udział osób młodych. Na przestrzeni lat 2010-2015 udział osób w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się o 1,8 punktów procentowych, a w wieku produkcyjnym o 0,9 p.p. W tym samym okresie wzrósł udział osób w wieku poprodukcyjnym o 2,7 p.p. W 2015 roku wskaźniki obciążenia demograficznego na terenie gminy kształtowały się następująco: w wieku przedprodukcyjnym znajdowało się 18,7% ludności gminy, w wieku produkcyjnym 63,3%, natomiast w poprodukcyjnym 18,0%.

Wykres 1. Udział osób wg ekonomicznych grup wieku w stosunku ogólnej liczby ludności w Gminie Gniewkowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Innym problemem są także migracje społeczeństwa. W przeciągu pięciu lat saldo migracji wewnętrznych w Gminie Gniewkowo przybierało bardzo odmienne wartości, w zdecydowanej większości ujemne. Największe różnice dla tego wskaźnika odnotowano między rokiem 2010 a 2011 (o 68 osób) oraz między rokiem 2014 i 2015 (o 66 osób). W roku 2015 wahało się na poziomie -82 mieszkańców. W tym samym analizowanym czasie saldo migracji zagranicznych było bardziej stabilne. Najwyższy ujemny wskaźnik zarejestrowano w 2013 r. (-17), a dodatni – rok wcześniej (3). W roku 2015 saldo wahało się na poziomie 0.

Pomoc społeczna udzielana jest przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (MGOPS) i Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) w Gniewkowie oraz Dom Pomocy Społecznej (DPS) w Warzynie. W przeciągu czterech lat liczba gospodarstw oraz osób korzystających z gminnej pomocy społecznej na terenie miejsko-wiejskim wahała się. Na każdy rok średnio przypadło 1 575,4 osób, którym udzielono pomocy, przy średniej 567,6 dla gospodarstw domowych.

Sfera gospodarcza

Ogólna liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Gniewkowo w okresie ostatnich pięciu lat zwiększyła się. W 2015 roku największy udział przypadł na mikro przedsiębiorstwa, w których liczba zatrudnionych osób nie przekracza 9. Na drugim miejscu znalazły się zakłady zatrudniające od 10 do 49 pracowników. Ich liczba wynosiła 63, to o 7 firm więcej niż w 2010 r. Liczba dużych przedsiębiorstw w Gminie Gniewkowo, zatrudniających ponad 50 osób w 2015 r. wynosiła 8, a makro przedsiębiorstw – 2. Analiza struktury przedsiębiorstw wskazuje, że najszybsze tempo wzrostu w badanym okresie miały mikro przedsiębiorstwa. Warto zaznaczyć, że najliczniejszą grupę podmiotów w roku 2015 roku stanowiły podmioty gospodarki narodowej prowadzące działalność w sekcjach: budownictwo, handel hurtowy i detaliczny (288 podmiotów) oraz przetwórstwo przemysłowe (157 podmiotów). Najmniej przedsiębiorstw odnotowano w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją. Na terenie gminy odnotowano również wolne tereny inwestycyjne².

Istotnym aspektem w sferze gospodarczej jest stan i struktura bezrobocia na terenie gminy. W latach 2010-2015 największa liczba bezrobotnych została zarejestrowana w roku 2013, wynosząc tym samym 1 401 osób (14,8% ogółu mieszkańców). W strukturze tej przeważały kobiety mając ponad 50% udział. Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w roku 2015, gdzie liczba bezrobotnych ogółem wynosiła 1 001 (10,8% ogółu mieszkańców).

Sfera środowiskowa

Aktualny stan środowiska nie stwarza zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi. Istotnym zagrożeniem w sferze środowiskowej jest jednak zanieczyszczenie powietrza powodowane przez m.in. ruch samochodowy (zwłaszcza na drogach: nr 15 stanowiącej ważne połączenie zachodniej i południowo-zachodniej Polski z Warmią i Mazurami; nr 246 relacji Nakło – Dąbrowa Biskupia) i tradycyjne źródła ciepła (kotłownie miejskie oraz indywidualne). Zaznaczyć należy, że na terenie gminy odnotowano również znaczące pokłady wyrobów azbestowych. W przypadku miasta liczba posesji, na których odnotowano azbest wynosi 190, a ilość wyrobów to 458 208

²<http://www.coi.kujawsko-pomorskie.pl/index.php?powiat=inowroc%C5%82awski&gmina=gniewkowo&page=1&lang=pl&sort=> [data dostępu: 27.10.2016 r.].

kg, z czego 244 675 kg znajduje się w budynkach mieszkalnych. W przypadku obszaru wiejskiego liczba posesji wynosi 733. Ilość wyrobów azbestowych plasuje się na poziomie 3 699 048 kg, z czego 841 525 kg w budynkach mieszkalnych.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Wyposażenie w infrastrukturę społeczną na terenie gminy jest dość dobre. Najważniejsze instytucje funkcjonują w Gniewkowie, na terenie sołectw odnotowano ich niewiele. W związku z postępującymi zmianami społeczno-demograficznymi i gospodarczymi istotne jest dostosowanie istniejącej infrastruktury oraz jej rozszerzenie (przede wszystkim na terenach wiejskich). Rodzi to potrzebę stworzenia oferty rekreacyjno-kulturalnej dla różnych grup społecznych, ale również miejsc rekreacji i wypoczynku.

W gminie występują również obszary zdegradowane, które wymagają ponownego zagospodarowania i nadania nowych funkcji. Istotna jest także kwestia terenów publicznych. Wiele z istniejących przestrzeni znajduje się w złym stanie technicznym, co uniemożliwia wykorzystanie ich potencjału oraz dopasowanie do potrzeb mieszkańców. Odpowiednia adaptacja tych obszarów wpłynie na poprawę jakości życia lokalnej społeczności, ale także zwiększenie liczby miejsc do organizacji wydarzeń kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i gospodarczych. Na podbudowie zrewitalizowanych terenów i obiektów będą mogły być prowadzone zajęcia integracyjno-aktywizujące dla mieszkańców.

Gmina jest wyposażona w infrastrukturę wodociągową, kanalizacyjną i gazową. W przypadku pierwszej z nich na przestrzeni lat 2010 – 2015, zarówno długość czynnej sieci rozdzielczej, jak i liczba przyłączy tendencyjnie rosła. W 2015 roku długość czynnej sieci wyniosła 156,5 km, a liczba przyłączy 2046. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że procentowy udział osób korzystających z instalacji wodociągowej w ogóle ludności gminy wynosi 99,9%. W przypadku sieci kanalizacyjnej jej długość w 2015 roku wyniosła 46,7 km, a liczba przyłączy 1153. Oznacza to, że z tego typu infrastruktury korzysta 64,3% mieszkańców gminy.

Sieć gazowa częściowo obejmuje teren gminy. Na obszarach, gdzie gaz przewodowy nie jest dostępny, mieszkańcy korzystają z gazu gromadzonego w butlach i zbiornikach przydomowych. Z tego względu pożądana jest rozbudowa sieci gazowej, zwłaszcza w obrębie miasta. W 2015 roku długość czynnej sieci przesyłowej wynosiła 35947 m, zaś sieci rozdzielczej 19216 m.

Gmina Gniewkowo posiada scentralizowany system ciepłowniczy składający się z 10 kotłowni. Dostarczają one centralne ogrzewanie i ciepłą wodę użytkową mieszkańcom z terenu miejskiego, jak i wiejskiego. Wśród tych dziesięciu kotłowni, są: 4 opalane węglem, 3 – gazem ziemnym, 2 – olejem opałowym lekkim, 1 – eko groszkiem.

W przypadku zasobów mieszkaniowych Gminy Gniewkowo zaznaczyć należy, że stanowią one: na obszarach wiejskich – budynki jednorodzinne w typie zabudowy zagrodowej, na obszarze miejskim – zabudowę ulicową. Zarówno na terenach wiejskich, jak i miejskich w przeciągu czterech lat zasoby mieszkaniowe uległy zwiększeniu. W 2014 roku odnotowano: 4 598 mieszkań (z czego na obszarze miejskim 2 459 i wiejskim 2 139) i 16 460 izb (na obszarze miejskim 8 520 i wiejskim 7 940).

4. Obszary zdegradowane gminy

4.1. Metodologia opracowania analizy

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, wyznaczenie obszaru zdegradowanego następuje na podstawie koncentracji na nim negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz jednoczesnym występowaniu na nim co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1. Gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
2. Środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
3. Przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszary, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych.

Na podstawie kryteriów programu rewitalizacji, niezbędne dane zostały pozyskane od instytucji prowadzących sprawozdawczość jak: Urząd Miejski w Gniewkowie, Powiatowy Urząd Pracy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Policja.

Wypracowane wskaźniki wyznaczające obszary kryzysowe w gminie zostały przygotowane zgodnie z regulacjami obowiązującymi w dokumencie *Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 - 2020*. Wskaźniki w gminie miejsko-wiejskiej, gdzie liczba mieszkańców miasta przekracza 30% ludności w skali gminy, wyliczone zostały na podstawie klasyfikacji obejmującej:

- Sołectwa - metodą odnoszącą się do terenów wiejskich,
- Miasto – metodą stosowaną w przypadku gmin miejskich.

Na potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji obszar wiejski gminy podzielono na sołectwa, natomiast teren miasta na 3 obszary.

Warunkiem zaliczenia danego terenu do obszaru zdegradowanego jest nieprzekroczenie granic:

- **20%** powierzchni gminy.
- **30%** ludności gminy.

Zgodnie z wcześniej wskazanym dokumentem, do puli wskaźników obrazujących sytuację w gminie wybrano cztery: ze sfery społecznej, gospodarczej i środowiskowej (w przypadku terenów wiejskich) oraz trzy ze sfery społecznej i jeden z gospodarczej (w przypadku terenów miejskich). Dwa indeksy zostały wyliczone zgodnie z obowiązującym modelem, znajdującym się w dokumencie *Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020*, natomiast dwa pozostałe stanowią autorską własność gminy.

Celem ustalenia obszaru zdegradowanego na terenie miejskim (metoda nr 1), co najmniej dwa wskaźniki muszą przybierać wartości niższe, niżeli średnia dla indeksu w skali gminy, z czego jeden z nich powinien dotyczyć sfery społecznej.

Za obszar zdegradowany na terenach miejskich (metoda nr 2) można uznać także jednostki strukturalne, w których zaplanowane jest zaadaptowanie przestrzeni do celów aktywizacji społecznej, jednocześnie spełniając określone kryteria zawarte w dokumencie *Zasady programowania...*³

Na potrzeby niniejszego opracowania wybrano metodę opisaną w pierwszym punkcie.

Na terenach wiejskich obszar zdegradowany identyfikuje się w wyniku występowania na nim, co najmniej dwóch zjawisk kryzysowych ze sfery społecznej, wyliczonych na podstawie wskaźników wyznaczonych w dokumencie strategicznym (dotyczącym zasad ubiegania się o środki finansowe w latach 2014 - 2020). Wybrane wskaźniki powinny przyjmować wartości mniej korzystne od średnich w skali gminy.

³Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020, str. 43.

Obszar zdegradowany może stanowić jedno, bądź kilka sołectw. Kryterium zaliczenia danej przestrzeni do obszaru zdegradowanego musi spełniać 1 z 4 celów rewitalizacji:

1. Przekształcenie obszaru zdegradowanego na cele aktywizacji społecznej;
2. Przekształcenie przestrzeni zdegradowanych na cele aktywizacji gospodarczej;
3. Rozwój społeczny dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach podstawowych i gimnazjalnych;
4. Zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej⁴.

4.2. Obszary wiejskie

Na podstawie wyżej scharakteryzowanego podziału gminy, obszary wiejskie analizowano w podziale na sołectwa: Bąbolin, Gąski, Godzięba, Kaczkowo, Kawęczyn, Kijewo, Klepary, Lipie, Markowo, Murzynko, Murzynno, Ostrowo, Perkowo, Skalmierowice, Suchatówka, Szadłowice, Szpital, Wielowieś, Wierzbiczany, Wierzchosławice, Więclawice, Zajezerze, Żyrośławice. W przypadku każdego z sołectw posłużono się innym zestawem wskaźników.

Bąbolin

Tabela 1. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Bąbolin

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze [w %]	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych na danym obszarze [w kg]
Bąbolin	66,7%	11,2%	50,0%	14 935
Średnia dla gminy	58,3%	19,01%	33,8%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Bąbolin, na podstawie głównych wskaźników wyznaczono dwa zjawiska kryzysowe dotyczące sfery społecznej. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na obszarze sołectwa wynosi 66,7%, wykraczając poza wartość średnią

⁴Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020, str. 38-39.

dla gminy (58,3%). Wysoką wartość odnotowano także w przypadku udziału dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny (50,0%, w porównaniu do średniej dla gminy 33,8%).

Gąski

Tabela 2. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Gąski

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych na danym obszarze
Gąski	77,3%	18,5%	9,8%	55 254
Średnia dla gminy	58,3%	19,0%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Gąski, na podstawie głównych wskaźników zostały wyznaczone dwa obszary problemowe. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na obszarze sołectwa wynosi 77,3% i pozostaje powyżej średniej dla całej gminy (58,3%). Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze to 18,5% - wartość ta pozostaje poniżej średniej dla gminy (19,0%). Podobnie jest w przypadku odsetka osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej. Wskaźnik dotyczący sfery środowiskowej wykazuje wartość wyższą niż średnia dla gminy w tym zakresie.

Godzięba

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Godzięba

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze [w %]	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych na danym obszarze [w kg]
Godzięba	61,0%	11,6%	29,1%	91 520
Średnia dla gminy	58,3%	19,0%	33,8%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Na terenie sołectwa Godzięba odnotowano dwa zjawiska problemowe – w sferze społecznej i środowiskowej. Pierwsza z nich dotyczy wyższego udziału osób pozostających bez

zatrudnienia powyżej 24 miesięcy w odniesieniu do ogółu bezrobotnych (61,0%), w porównaniu do średniej w skali gminy. W przypadku wskaźnika środowiskowego, mierzonego ilością wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych miernik uzyskuje wartość powyżej średniej dla gminy (91 520 kg, w porównaniu do średniej dla gminy 45 258 kg).

Kaczkowo

Tabela 4. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Kaczkowo

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze [w %]	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych na danym obszarze [w kg]
Kaczkowo	63,6%	15,7%	30,8%	13 596
Średnia dla gminy	58,3%	19,0%	33,8%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Kaczkowo odnotowano zjawisko kryzysowe w sferze społecznej. Odsetek osób pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w odniesieniu do liczby bezrobotnych ogółem wykazuje wartości wyższe w porównaniu do średniej w skali gminy (63,6%). Pozostałe mierniki pozostawały na niższym poziomie niż średnia dla całej jednostki.

Kleparz

Tabela 5. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Kleparz

Nazwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych na danym obszarze [w kg]
Kleparz	17,1%	19,0%	5,4%	32 956
Średnia dla gminy	19,0%	33,8%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W przypadku sołectwa Kleparz żaden z wyznaczonych wskaźników nie osiągnął wartości wyższej niż średnia dla gminy.

Kawęczyn

Tabela 6. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Kawęczyn

Nazwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki ⁵
Kawęczyn	19,3%	62,0%	22,3%	1180,5
Średnia dla gminy	19,0%	33,8%	12,0%	284,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Na terenie sołectwa Kawęczyn odnotowano zjawiska kryzysowe w każdej z analizowanych sfer. Wskaźniki odnoszące się do: ilości wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca, dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny oraz odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem wykazują wartości mniej korzystne od średniej w skali gminy. Podobna sytuacja występuje w przypadku udziału ludności w wieku poprodukcyjnym.

Kijewo

Tabela 7. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Kijewo

Nazwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych na danym obszarze [w kg]
Kijewo	23,5%	18,8%	7,4%	68 640
Średnia dla gminy	19,0%	33,8%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Kijewo zarejestrowano zjawiska kryzysowe w dwóch sferach. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze wykazuje wartość wyższą (23,5%), niż średnia w skali gminy (16,5%). Poziom jakości środowiska, zdiagnozowany ilością

⁵ Ilość wyrobów azbestowych [w kg] w przeliczeniu na ogólną liczbę ludności [w lb].

wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych również wskazuje na wartości mniej korzystne niż średnia dla całego obszaru gminy.

Lipie

Tabela 8. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Lipie

Nazwa	Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze [w %]	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki
Lipie	19,8%	58,4%	75,5%	294,3
Średnia dla gminy	9,9%	33,8%	58,3%	284,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Lipie, na podstawie głównych wskaźników wyznaczono cztery obszary kryzysowe, w tym odnoszące się do sfery społecznej i środowiskowej. Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze ponad dwukrotnie wykracza poza wartość średnią dla gminy. Negatywne zjawisko stwierdzono również w kwestii udziału dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny, w odniesieniu do liczby dzieci ogółem na tym terenie. Wartość wskaźnika wynosi 58,4%, również przekraczając średnią wartość dla gminy, która wynosi 33,8%. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze również przekracza średnią wartość dla gminy.

Markowo

Tabela 9. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Markowo

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki ⁶
Markowo	71,9%	54,4%	26,0%	462,2
Średnia dla gminy	58,3%	33,8%	9,9%	284,3

⁶ Ilość wyrobów azbestowych [w kg] w przeliczeniu na liczbę ludności [w lb].

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Markowo, na podstawie głównych wskaźników wyznaczono cztery obszary kryzysowe. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, w zestawieniu z ogółem bezrobotnych na obszarze sołectwa wynosi 71,9%, wykraczając poza wartość średnią dla gminy. Negatywne wskazania stwierdzono w kwestii udziału dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w zestawieniu do liczby dzieci ogółem na tym terenie (54,4%), a także w przypadku odsetka osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (26,0%). Poziom jakości środowiska, odnotowany z wykorzystaniem wskaźnika dotyczącego ilości wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca sołectwa przedstawia wartości wyższe w porównaniu do średniej w skali gminy (462,2 kg; średnia dla całej jednostki 284,3 kg).

Murzynko

Tabela 10. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Murzynko

Nazwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki ⁷	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze
Murzynko	19,3%	62,5%	597,7	8,5%
Średnia dla gminy	19,0%	58,3%	284,3	9,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Murzynko odnotowano zjawiska kryzysowe w trzech z analizowanych sfer. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym to prawie 1/5 ogółu ludności na tym obszarze (19,3%), co stanowi wynik powyżej średniej dla gminy. W przypadku udziału bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych miernik wynosi 62,5%. Na terenie sołectwa odnotowano również większą ilość azbestu w przeliczeniu na mieszkańców jednostki (597,7 kg) niż średnia dla gminy (284,3 kg).

⁷ Ilość wyrobów azbestowych [w kg] w przeliczeniu na liczbę ludności [w lb].

Murzynno

Tabela 11. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Murzynno

Nazwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych na danym obszarze [w kg]
Murzynno	16,0%	57,1%	4,4%	54 703
Średnia dla gminy	19,0%	58,3%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Murzynno zarejestrowano jedno zjawisko kryzysowe. Odnotowano wysoki wskaźnik ilości wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych (54 703 kg), w porównaniu do średniej dla gminy (45 258 kg). Wskaźniki dotyczące sfery społecznej nie przyjmują wartości mniej korzystnych od średnich dla gminy.

Ostrowo

Tabela 12. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Ostrowo

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki ⁸
Ostrowo	44,8%	19,2%	33,8%	304,9
Średnia dla gminy	58,3%	19,0%	33,8%	284,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Na podstawie głównych wskaźników, na obszarze sołectwa Ostrowo odnotowano zjawiska kryzysowe we wszystkich analizowanych sferach. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem wynosi 19,2%, podczas gdy średnia dla całej gminy plasuje się na poziomie 19,0%, a udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze to 33,81% przy średniej ogólnej 33,8% (dokładnie 33,79%). Wykładnik odnoszący się do środowiska również odznacza się poziomem mniej korzystnym od

⁸ Ilość wyrobów azbestowych [w kg] w przeliczeniu na liczbę ludności [w lb].

średniej w skali gminy. Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki wynosi 304,9 kg.

Perkowo

Tabela 13. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Perkowo

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Perkowo	66,7%	12,8%	42,3%	24 794
Średnia dla gminy	58,3%	19,0%	33,8%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Na terenie sołectwa Perkowo odnotowano dwa zjawiska kryzysowe. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na tym obszarze wynosi 66,7% przyjmując jednocześnie wartość wyższą, niż średnia w skali gminy, a udział dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny wynosi 42,3% w ogóle dzieci w tym wieku na obszarze. Pozostałe wskaźniki plasują się na poziomie bardziej korzystnym niż średnia dla gminy.

Skalmierowice

Tabela 14. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Skalmierowice

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki ⁹
Skalmierowice	69,6%	40,0%	18,7%	363,2
Średnia dla gminy	58,3%	33,8%	12,0%	284,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Skalmierowice na podstawie głównych wskaźników odnotowano cztery zjawiska kryzysowe, z czego trzy dotyczyły sfery społecznej. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na obszarze sołectwa wynosi blisko 70%,

⁹ Ilość wyrobów azbestowych [w kg] w przeliczeniu na liczbę ludności [w lb].

wykraczając jednocześnie poza wartość przeciętną dla gminy (58,3%). Wysoki wskaźnik odnotowano również w przypadku udziału dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze, przekraczając średnią wartość dla gminy (33,8%). Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej także jest wysoki. Poziom jakości środowiska, zanalizowany ilością wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca jednostki wskazuje na wartość wyższą (363,2 kg), niż średnia w skali gminy (284,3 kg).

Suchatówka

Tabela 15. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Suchatówka

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze [w %]	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Suchatówka	50,0%	17,0%	26,3%	53 647
Średnia dla gminy	58,3%	19,0%	33,8%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Suchatówka wśród czterech głównych wskaźników odnotowano jedno zjawisko kryzysowe. Wartość indeksu dotycząca ilości azbestu w budynkach mieszkalnych pozostaje powyżej średniej dla gminy. Pozostałe mierniki nie wyróżniają się na jej tle.

Szańdłowice

Tabela 16. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Szańdłowice

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Szańdłowice	71,4%	13,6%	9,7%	52 378
Średnia dla gminy	58,3%	19,0%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Szadłowice zarejestrowano jedno zjawisko kryzysowe - udział bezrobotnych, pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych (71,4%). Wartości pozostałych wskaźników pozostają na poziomie niższym niż średnia dla gminy.

Szpital

Tabela 17. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Szpital

Nazwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Szpital	18,9%	33,5%	14,1%	26 191
Średnia dla gminy	19,0%	33,8%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Obszar sołectwa Szpital charakteryzuje się występowaniem jednego zjawiska kryzysowego. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze pozostaje powyżej średniej wartości dla gminy. Pozostałe mierniki nie przyjmują wartości mniej korzystnych niż obszar całej jednostki.

Wielowieś

Tabela 18. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Wielowieś

Nazwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Wielowieś	14,1%	56,3%	8,8%	59 191
Średnia dla gminy	19,0%	58,3%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Na terenie sołectwa Wielowieś nie odnotowano żadnego zjawiska kryzysowego w sferze społecznej, a jedynie w środowiskowej. Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych (59 191 kg) przekracza średnią wartość dla gminy w tym zakresie (45 258 kg).

Wierzbiczany

Tabela 19. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Wierzbiczany

Nazwa	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze [w %]	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki ¹⁰
Wierzbiczany	45,8%	16,2%	58,5%	392,9
Średnia dla gminy	33,8%	9,9%	58,3%	284,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Wierzbiczany, na podstawie głównych wskaźników odnotowano cztery zjawiska kryzysowe. Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na obszarze sołectwa wynosi 45,8%, przekraczając przeciętną wartość w skali gminy. Podobnie jak w przypadku udziału osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (16,2%) i udziału osób bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych. Wysoki wskaźnik odnotowano również w przypadku ilości azbestu przypadającej na jednego mieszkańca jednostki (w przypadku sołectwa 392,9 kg, natomiast w przypadku gminy 284,3 kg).

Wierzchosławice

Tabela 20. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Wierzchosławice

Nazwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Wierzchosławice	16,2%	31,6%	5,4%	15 719
Średnia dla gminy	19,0%	33,8%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Na terenie Wierzchosławic nie zdiagnozowano żadnego zjawiska kryzysowego.

¹⁰ Ilość wyrobów azbestowych [w kg] w przeliczeniu na liczbę ludności [w lb].

Więclawice

Tabela 21. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Więclawice

Nazwa	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki ¹¹
Więclawice	50,8%	13,5%	13,1%	287,6
Średnia dla gminy	33,8%	9,9%	19,0%	284,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Na terenie sołectwa Więclawice zanotowano zjawiska kryzysowe w sferze społecznej i środowiskowej. Wskaźniki dotyczące: udziału dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku oraz udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, wykazują wartości mniej korzystne od średniej w skali gminy. Na terenie jednostki ilość wyrobów azbestowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca jest wyższa niż średnia dla gminy w tym zakresie.

Zajezerze

Tabela 22. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Zajezerze

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Zajezerze	47,4%	12,4%	9,8%	23 760
Średnia dla gminy	58,3%	19,0%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

W sołectwie Zajezerze, na podstawie głównych wskaźników nie odnotowano żadnego zjawiska kryzysowego.

¹¹ Ilość wyrobów azbestowych [w kg] w przeliczeniu na liczbę ludności [w lb].

Żyrosławice

Tabela 23. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Żyrosławice

Nazwa	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	Ilość wyrobów azbestowych w budynkach mieszkalnych [w kg]
Żyrosławice	0,0%	24,2%	0,0%	26 116
Średnia dla gminy	58,3%	19,0%	9,9%	45 258

Źródło: opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych

Na terenie sołectwa Żyrosławice odnotowano jedno zjawisko kryzysowe, dotyczące sfery społecznej. Wartość powyżej średniej dla gminy przyjmuje wskaźnik udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze (24,2%).

4.3. Tereny miejskie

Na potrzeby rewitalizacji teren miasta podzielono na III obszary (zwane dalej jednostkami), zgodnie z występującym zróżnicowaniem w przestrzeni społeczno-gospodarczej:

1. Południowy obszar miasta obejmujący ulice: Przemysławą, Piasta (część), Kolejową, 700-lecia, Moniuszki, Chopina, dr Dreckiego, Inowrocławską, Kwiatową, Spółdzielczą, Działkowców, Słoneczną.
2. Północno-zachodni obszar miasta obejmujący ulice: Wałową, Dworcową, Zamkową, Podgórną, Rynek, Średnią, Jana III Sobieskiego, Powstańców Wielkopolskich, Kościelną, Spokojną, Kątną, Polną, Paderewskiego, Św. Mikołaja, Nową, Krótką, Cmentarną, Cichą, Rzemieśniczą, Parkową, Agnieszki Osieckiej, 17 Stycznia, Pająkowskiego, Piasta (część), Zieloną.
3. Wschodni obszar miasta obejmujący ulice: Zajezierną, Kasprowicza, Jęczmienną, Cegielną, Michałowo, 21 Stycznia, Wojska Polskiego, Generała Sikorskiego, Ogrodową, Walcerzewice, Kilińskiego, Toruńską, Żytnią.

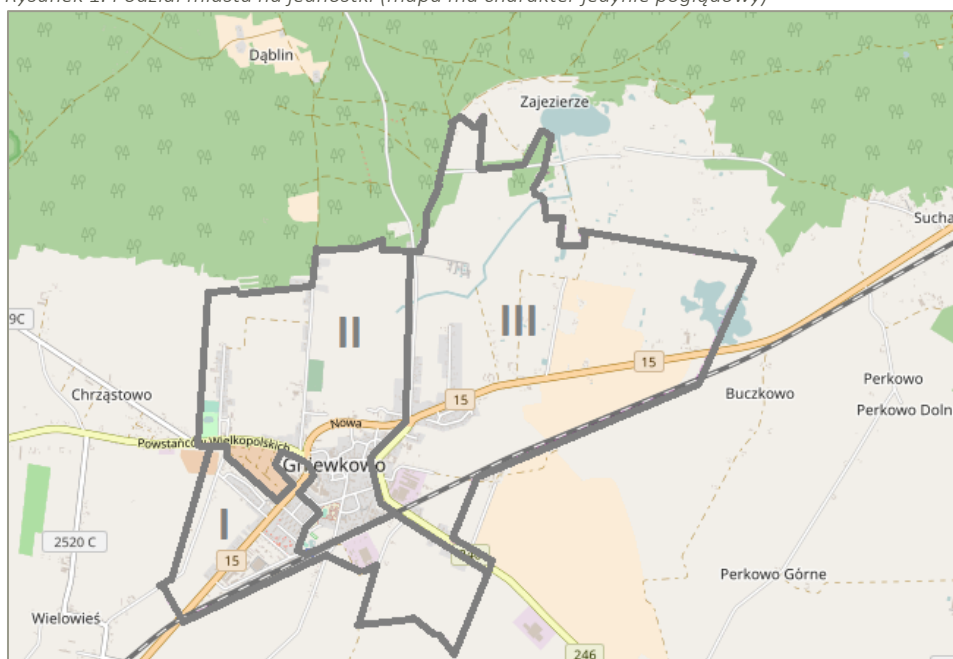
Tabela 24. Podział miasta na jednostki

Jednostka	Ludność [lb]	% ludności gminy	Powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
obszar I	2952	20,13%	190	1,1%

Jednostka	Ludność [lb]	% ludności gminy	Powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
obszar II	2516	17,16%	260	1,4%
obszar III	1599	10,90%	470	2,6%
Miasto	7067	48,20%	920	5,1%
Gmina	14665	-	17940	-

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 1. Podział miasta na jednostki (mapa ma charakter jedynie poglądowy)

Źródło: Opracowanie własne; podstawa openstreetmaps.org

Niniejsza diagnoza ma na celu wyłonienie jednostek, w których występują co najmniej dwa zjawiska kryzysowe o wartościach mniej niekorzystnych względem średniej w skali gminy. Należy nadmienić, że przynajmniej jedno ze zjawisk kryzysowych powinno dotyczyć sfery społecznej, natomiast którekolwiek z pozostałych odnosić się do innych płaszczyzn wymienionych w Ustawie o rewitalizacji.

Gniewkowo

Wszystkie jednostki zostały poddane diagnozie celem identyfikacji stanu kryzysowego. Do wyznaczenia obszarów zdegradowanych na terenie miasta posłużono się czterema wskaźnikami, w tym trzema społecznymi (udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze, udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze oraz udział gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze) i jednym środowiskowym (ilość wyrobów azbestowych przypadających na 1 km² danego

obszaru). Wszystkie obszary zostały przebadane przy pomocy tych samych kryteriów. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 25. Wskaźniki do wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie miasta

Wskaźnik	Obszar I	Obszar II	Obszar III	Gmina
Społeczne				
Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	28,1%	17,4%	17,8%	19,0%
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	45,3%	61,6%	54,1%	58,3%
Udział gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	4,2%	14,3%	8,3%	9,9%
Środowiskowe				
Ilość wyrobów azbestowych przypadających na 1 km ² danego obszaru ¹²	42 923,2	29 624,6	17 611,7	23 160,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych danych.

4.4. Podsumowanie: obszary zdegradowane

Tereny wiejskie

Zgodnie z Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegana się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020 do obszarów zdegradowanych na terenach wiejskich zaliczyć należy jednostki, w których odnotowano co najmniej 2 problemy społeczne mierzone wskaźnikami oraz na terenie sołectwa znajdują się przestrzenie zdegradowane lub zjawiska negatywne w przynajmniej jednej ze sfer zaproponowanych przez gminę we wskaźnikach. Obszar zdegradowany może stanowić jedna miejscowość lub kilka.

Do obszarów zdegradowanych na terenie gminy Gniewkowo zaliczyć należy osiem sołectw. Poniżej przedstawiono charakterystykę zjawisk kryzysowych występujących na ich terenach.

¹² Ilość wyrobów azbestowych [w kg] w przeliczeniu na powierzchnię jednostki [w km²].

Kawęczyn

Tabela 26. Analiza wskaźnikowa - Kawęczyn

Cechy szczegółowe sfery	Problem	Wskaźnik	Kawęczyn	Gmina
Sfera społeczna				
Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	22,3%	9,9%
Zaawansowanie procesu starzenia się ludności	Starzenie się społeczeństwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	19,3%	19,0%
Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	62,0%	33,8%
Sfera środowiskowa				
Problemy środowiskowe	Niska jakość środowiska	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki	1180,5	284,3

Źródło: Opracowanie własne.

Lipie

Tabela 27. Analiza wskaźnikowa Lipie

Cechy szczegółowe sfery	Problem	Wskaźnik	Lipie	Gmina
Sfera społeczna				
Problemy rynku pracy	Bezrobocie	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze [w %]	75,5%	58,3%
Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	19,8%	9,9%

Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	58,4%	33,8%
Sfera środowiskowa				
Problemy środowiskowe	Niska jakość środowiska	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki	294,3	284,3

Źródło: Opracowanie własne.

Markowo

Tabela 28. Analiza wskaźnikowa Markowo

Cechy szczegółowe sfery	Problem	Wskaźnik	Markowo	Gmina
Sfera społeczna				
Problemy rynku pracy	Bezrobocie	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze [w %]	71,9%	58,3%
Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	26,0%	9,9%
Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	54,4%	33,8%
Sfera środowiskowa				
Problemy środowiskowe	Niska jakość środowiska	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki	462,2	284,3

Źródło: Opracowanie własne.

Murzynko

Tabela 29. Analiza wskaźnikowa Murzynko

Cechy szczegółowe sfery	Problem	Wskaźnik	Murzynko	Gmina
Sfera społeczna				
Problemy rynku pracy	Bezrobocie	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle	62,5%	58,3%

		bezrobotnych na danym obszarze [w %]		
Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	8,5%	9,9%
Zaawansowanie procesu starzenia się ludności	Starzenie się społeczeństwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	19,3%	19,0%
Sfera środowiskowa				
Problemy środowiskowe	Niska jakość środowiska	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki	597,7	284,3

Źródło: Opracowanie własne.

Ostrowo

Tabela 30. Analiza wskaźnikowa - Ostrowo

Cechy szczegółowe sfery	Problem	Wskaźnik	Ostrowo	Gmina
Sfera społeczna				
Problemy rynku pracy	Bezrobocie	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze [w %]	44,8%	58,3%
Zaawansowanie procesu starzenia się ludności	Starzenie się społeczeństwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	19,2%	19,0%
Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	33,8%	33,8%
Sfera środowiskowa				
Problemy środowiskowe	Niska jakość środowiska	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki	304,9	284,3

Źródło: Opracowanie własne.

Skalmierowice

Tabela 31. Analiza wskaźnikowa Skalmierowice

Cechy szczegółowe sfery	Problem	Wskaźnik	Skalmierowice	Gmina
Sfera społeczna				
Problemy rynku pracy	Bezrobocie	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze [w %]	69,6%	58,3%
Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	18,7%	9,9%
Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	40,0%	33,8%
Sfera środowiskowa				
Problemy środowiskowe	Niska jakość środowiska	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki	363,2	284,3

Źródło: Opracowanie własne.

Wierzbiczany

Tabela 32. Analiza wskaźnikowa Wierzbiczany

Cechy szczegółowe sfery	Problem	Wskaźnik	Wierzbiczany	Gmina
Sfera społeczna				
Problemy rynku pracy	Bezrobocie	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze [w %]	58,5%	58,3%
Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	16,2%	9,9%

Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	45,8%	33,8%
Sfera środowiskowa				
Problemy środowiskowe	Niska jakość środowiska	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki	392,9	284,3

Źródło: Opracowanie własne.

Więclawice

Tabela 33. Analiza wskaźnikowa Więclawice

Cechy szczegółowe sfery	Problem	Wskaźnik	Więclawice	Gmina
Sfera społeczna				
Zaawansowanie procesu starzenia się ludności	Starzenie się społeczeństwa	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze [w %]	13,1%	19,0%
Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Odsetek osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	13,5%	9,9%
Samowystarczalność ekonomiczna ludności	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	50,8%	33,8%
Sfera środowiskowa				
Problemy środowiskowe	Niska jakość środowiska	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca danej jednostki	287,6	284,3

Źródło: Opracowanie własne.

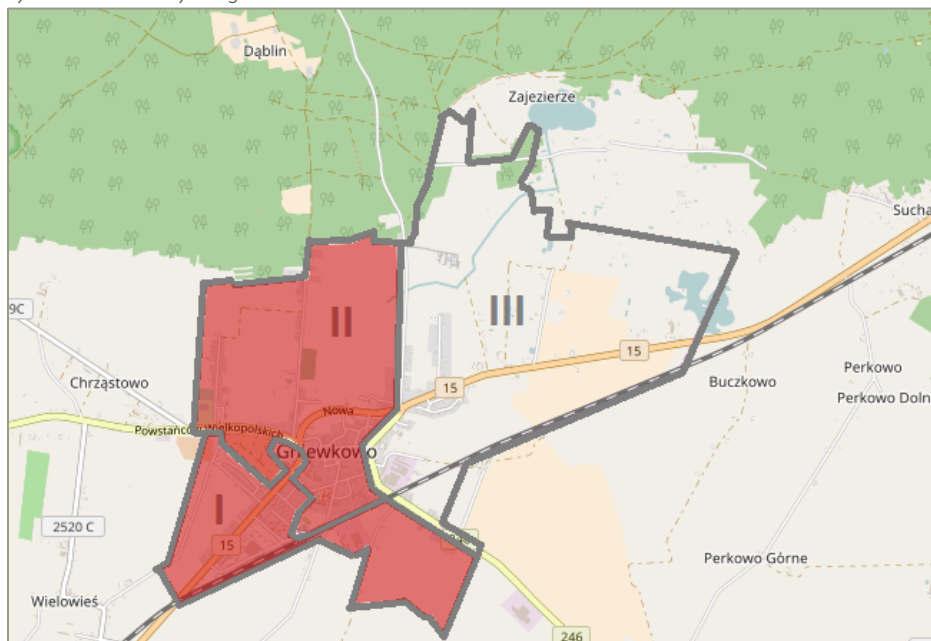
Na poniższej mapie przedstawiono obszary zdegradowane na terenach wiejskich.

		w ludności ogółem na danym obszarze				
Problemy rynku pracy	Bezrobocie	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	45,3%	61,6%	54,1%	58,3%
Samowystarczalność ekonomiczna ludności i gospodarstw domowych	Niska samowystarczalność ekonomiczna	Udział gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze	4,2%	15,0%	8,3%	9,9%
Sfera środowiskowa						
Problemy środowiskowe	Niska jakość środowiska	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na 1 km ² danego obszaru ¹³	42 923, 2	29 624, 6	17 611, 7	23 160, 2

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Poniższa mapa przedstawia obszary zdegradowane na terenie miasta.

Rysunek 3. Obszary zdegradowane na terenie miasta

Źródło: Opracowanie własne; podstawa openstreetmaps.org
Jasny odcień czerwonego – obszary zdegradowane

Poniżej zaprezentowano obszary zdegradowane na terenie gminy (zarówno na terenach wiejskich, jak i miejskich).

¹³ Ilość wyrobów azbestowych [w kg] w przeliczeniu na powierzchnię jednostki [w km²].

5. Obszar rewitalizacji gminy

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji i *Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020* za obszar rewitalizacji uznać można teren obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się występowaniem zjawisk negatywnych. Może być on podzielony na podobszary, które nie posiadają ze sobą wspólnych granic, jednak nie mogą obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez 30% jej mieszkańców.

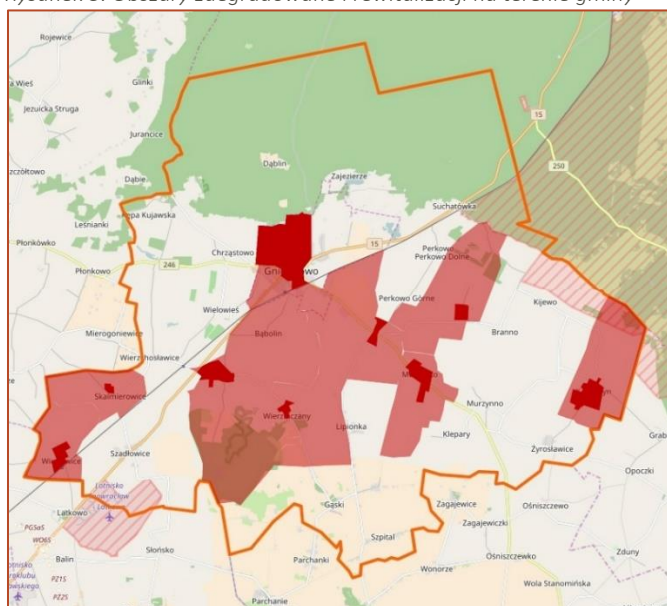
Obszar do rewitalizacji został wybrany na podstawie metody mieszanej dla miast i obszaru wiejskiego. Zaznaczyć należy, że nie przekracza on łącznie progu 30% ludności gminy i 20% jej powierzchni.

Tabela 35. Obszar rewitalizacji na terenie gminy

Podobszar	Ludność	% ludności gminy	Powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
Tereny wiejskie	1 167	7,96%	134,1	0,75%
Tereny miejskie	2 516	17,16%	260,0	1,45%
SUMA	3 683	25,11%	394,1	2,20%
Gmina	14 665	-	17940,0	-

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 5. Obszary zdegradowane i rewitalizacji na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne; podstawa openstreetmaps.org

Jasny odcień czerwonego – obszary zdegradowane; ciemny odcień czerwonego – obszary do rewitalizacji

5.1. Obszary wiejskie

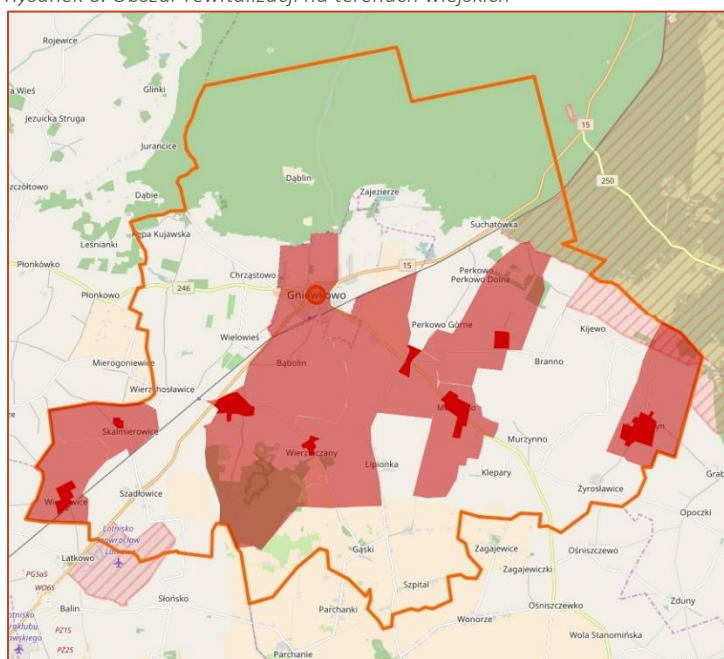
Analiza wskaźnikowa wykazała, że na terenie ośmiu sołectw, tj. Kawęczyn, Lipie, Markowo, Murzynko, Ostrowo, Skalmierowice, Więclawice i Wierzbiczany występuje kumulacja negatywnych zjawisk społecznych. Obszar rewitalizacji w części wiejskiej gminy Gniewkowo składa się z części miejscowości wypisanych powyżej. Do powierzchni obszaru rewitalizacji włączono rzeczywistą powierzchnię, na której planowana jest interwencja w ramach programu. Łącznie wyznaczony obszar rewitalizacji nie przekracza progów 20% powierzchni gminy i 30% jej ludności.

Tabela 36. Obszar rewitalizacji w części wiejskiej

Podobszar	Ludność	% ludności gminy	Powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
Kawęczyn	133	0,91%	22,6	0,13%
Lipie	198	1,35%	10,3	0,06%
Markowo	32	0,22%	7,7	0,04%
Murzynko	50	0,34%	12,8	0,07%
Ostrowo	96	0,65%	47,4	0,26%
Skalmierowice	49	0,33%	2,1	0,01%
Wierzbiczany	320	2,18%	12,4	0,07%
Więclawice	289	1,97%	18,8	0,10%
Gmina	14 665	-	17940,0	-

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 6. Obszar rewitalizacji na terenach wiejskich

Źródło: Opracowanie własne; podstawa openstreetmaps.org

Jasny odcień czerwonego – obszary zdegradowane; ciemny odcień czerwonego – obszary do rewitalizacji

Zgodnie z Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, kolejnym etapem wyznaczenia obszaru rewitalizacji jest przyjęcie (na podstawie zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych) jednego z czterech kierunków działań rewitalizacyjnych. W przypadku terenów wiejskich na obszarze Gminy Gniewkowo za cel rewitalizacji przyjęto:

Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej.

Wyodrębnione problemy powiązane są z niedostateczną infrastrukturą społeczną, uniemożliwiającą aktywizację i integrację mieszkańców. Istniejąca przestrzeń publiczna nie jest dopasowana do realizacji mechanizmów partycypacji społecznej, tak ważnej w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Nieznaczna liczba terenów zieleni i miejsc pozwalających na wspólne spędzanie czasu wolnego na obszarze wyznaczonych miejscowości, potęguje niechęć do podejmowania, w sposób oddolny, inicjatyw społecznych. Ponadto we wskazanych jednostkach występują przestrzenie zdegradowane, które mogą być zaadaptowane do celów społecznych (np. parki i tereny zieleni w miejscowościach Kawęczyn, Markowo, Skalmierowice). Zatem rozbudowa przestrzeni publicznej, dopasowanej do potrzeb i oczekiwań interesariuszy, pozwoli na stworzenie miejsc atrakcyjnych zarówno dla mieszkańców sołectw, jak i całej gminy.

Tabela 37. Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanych na cele aktywizacji społecznej

Obszar rewitalizacji	Kryterium
Kawęczyn	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego
	• Teren przy stawku
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej W Kawęczynie funkcjonuje świetlica wiejska, w której odbywają się okolicznościowe spotkania mieszkańców, a także infrastruktura sportowo-rekreacyjna, tj. plac zabaw, boisko do piłki nożnej i siatkowej, stanowisko do koszykówki, urządzenia zewnętrzne siłowni. Na terenie sołectwa brakuje jednak zagospodarowanych terenów publicznych, w których mogłyby się odbywać zajęcia i imprezy plenerowe, a także spotkania integrujące mieszkańców. Taką funkcję mógłby pełnić teren przyległy do stawku. Istnieje zatem potrzeba utworzenia infrastruktury uzupełniającej wobec już istniejącej.
Lipie	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego
	• Przestrzeń wzdłuż drogi powiatowej
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej

Obszar rewitalizacji	Kryterium
	Na terenie miejscowości Lipie funkcjonuje świetlica wiejska, w której organizowane są okolicznościowe wydarzenia i spotkania mieszkańców. Dzieci i młodzież mają do swojej dyspozycji również plac zabaw i boisko do piłki koszykowej. Miejscowość jest zlokalizowana przy ruchliwej drodze wojewódzkiej nr 246 i drodze powiatowej z jednostronnym chodnikiem i bez ścieżki rowerowej, przez co korzystanie z istniejącej infrastruktury społecznej przez mieszkańców z krańcowych części miejscowości jest ograniczone. Warto zaznaczyć, że w 2013 roku wybudowano ścieżkę rowerową pomiędzy Gniewkowem, a Lipiem (1,6 km) i planowana jest również budowa ścieżki pomiędzy miejscowościami Lipie a Murzynko. Stworzenie infrastruktury tego typu na terenie jednostki byłoby zatem uzupełnieniem już istniejącej.
Markowo	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego • Park z aleją lipową na terenie zespołu dworskiego
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej Mieszkańcy Markowa mają możliwość korzystania ze świetlicy wiejskiej, w której organizowane są okolicznościowe wydarzenia i spotkania mieszkańców, a dzieci z placu zabaw. Istniejące tereny publiczne nie są jednak zagospodarowane w sposób dostateczny – brakuje miejsc rekreacji dla mieszkańców, a także terenów, na których możliwa byłaby organizacja zajęć i wydarzeń plenerowych. Taką funkcję mógłby pełnić położonych na obszarze miejscowości park oraz pałac, który obecnie wykorzystywany jest jako budynek mieszkalny wielorodzinny, stąd też istotne jest podjęcie interwencji polegającej na utworzeniu infrastruktury komplementarnej wobec już istniejącej.
Murzynko	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego • Niezagospodarowane tereny publiczne (np. działka nr 6/3)
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej Na terenie miejscowości funkcjonuje świetlica wiejska, w której organizowane są wydarzenia okolicznościowe i spotkania. Ponadto mieszkańcy mają do dyspozycji boisko do piłki nożnej, a najmłodsi plac zabaw. W miejscowości brakuje jednak zagospodarowanych terenów publicznych służących rekreacji i wypoczynkowi mieszkańców, wspólnym spotkaniom i integracji. Takie miejsce można by stworzyć na obecnie niezagospodarowanej działce nr 6/3. Utworzenie tego typu infrastruktury byłoby komplementarne wobec już istniejącej.
Ostrowo	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego • Przestrzeń wzdłuż drogi powiatowej
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej

Obszar rewitalizacji	Kryterium
	Mieszkańcy mają do dyspozycji świetlicę wiejską, w której odbywają się spotkania i wydarzenia okolicznościowe oraz infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, tj. plac zabaw, boisko do piłki nożnej i urządzenia zewnętrzne siłowni. Jednak ze względu na fakt, iż miejscowość jest zlokalizowana przy ruchliwej drodze powiatowej bez chodnika i ścieżki rowerowej, korzystanie z ogólnodostępnej infrastruktury społecznej przez mieszkańców z krańcowych części miejscowości jest ograniczone. Budowa na terenie miejscowości ścieżki rowerowej byłaby kontynuacją istniejącej infrastruktury na terenie gminy.
Skalmierowice	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego
	• Park
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej Na terenie miejscowości funkcjonuje ogólnodostępna świetlica wiejska, w której odbywają się spotkania i wydarzenia okolicznościowe. Ponadto mieszkańcy mają do dyspozycji boisko do piłki nożnej, a najmłodszy plac zabaw. W niezadowalającym stanie pozostają jednak tereny użyteczności publicznej, na obszarze, których mogłyby się odbywać spotkania i wydarzenia plenerowe oraz które mogłyby służyć mieszkańcom do rekreacji i odpoczynku. Takie funkcje mógłby spełniać park położony na terenie miejscowości. Jego zagospodarowanie byłoby działaniem komplementarnym wobec istniejącej już infrastruktury i miałoby na celu przywrócenie jego dawnej świetności.
Wierzbiczany	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego
	• Niezagospodarowane tereny publiczne (np. działka nr 86/6)
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej Na terenie miejscowości funkcjonuje świetlica wiejska, w której organizowane są wydarzenia okolicznościowe i spotkania lokalnej społeczności. Mieszkańcy mają również do dyspozycji boisko do piłki nożnej i urządzenia zewnętrzne siłowni, a najmłodszy plac zabaw. W miejscowości brakuje jednak zagospodarowanych terenów publicznych służących rekreacji i wypoczynkowi mieszkańców, wspólnym spotkaniom i integracji, a także organizacji wydarzeń plenerowych. Takie miejsce można by stworzyć na obecnie niezagospodarowanej działce nr 8/6. Utworzenie tego typu infrastruktury byłoby komplementarne wobec już istniejącej.
Więclawice	Występowanie przestrzeni zdegradowanej, która może być zaadaptowana do celów rozwoju społecznego
	• Niezagospodarowane tereny publiczne (np. działka nr 19/1)
	Dostępność publicznej infrastruktury aktywizacji społecznej Mieszkańcy Więclawic mają do dyspozycji świetlicę wiejską, a także infrastrukturę sportową, tj. boisko. Na terenie miejscowości brakuje

Obszar rewitalizacji	Kryterium
	jednak zagospodarowanych terenów publicznych służących rekreacji i integracji mieszkańców.

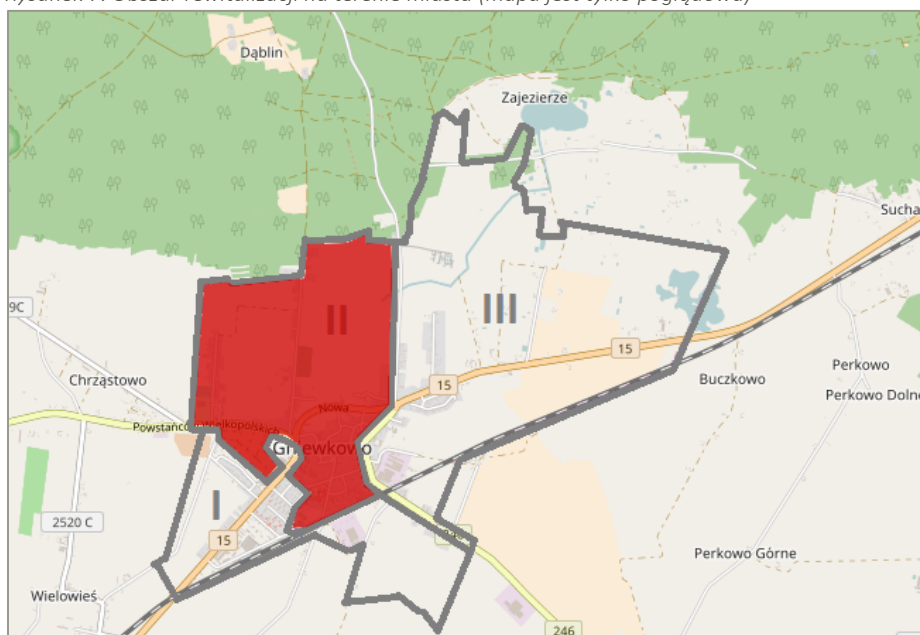
Źródło: Opracowanie własne.

5.2. Obszary miejskie

W procesie delimitacji obszaru rewitalizacji pod uwagę wzięto te tereny w granicach miasta, które zostały uznane za zdegradowane, czyli jednostki I i II. Tak wyznaczony obszar przekracza 30% ludności gminy (wraz z terenami wiejskimi), w związku z czym zawężono go do jednego z dwóch terenów, w którym liczba wskaźników z wartościami mniej korzystnymi od średniej dla gminy była wyższa. Na terenie obszaru I dwa spośród czterech wskaźników przyjęły wartości mniej korzystne w porównaniu do średniej dla całej gminy, natomiast w przypadku obszaru II cztery na cztery analizowane.

Na tej podstawie jako obszar rewitalizacji na terenie miasta ustanowiono obszar II, zamieszkiwany przez 2516 osób (17,16% ludności gminy) i zajmujący powierzchnię 2,6 km² (1,4% powierzchni gminy).

Rysunek 7. Obszar rewitalizacji na terenie miasta (mapa jest tylko poglądowa)

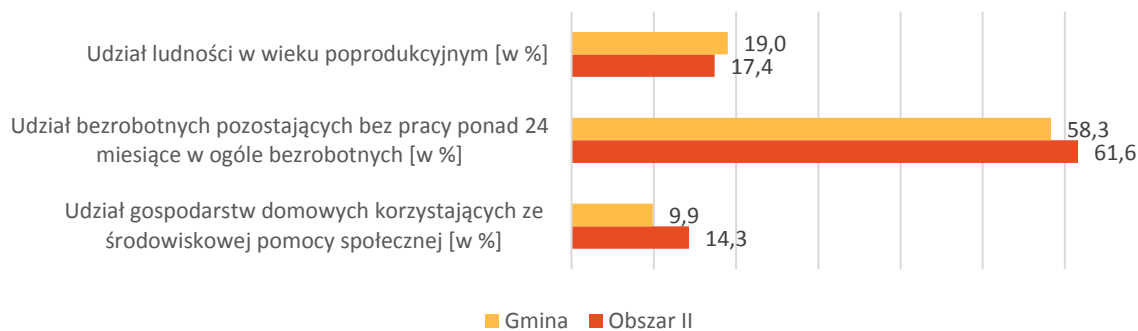

Źródło: Opracowanie własne; www.openstreetmap.org

Na terenie obszaru II blisko 1/5 mieszkańców to osoby w wieku poprodukcyjnym (19,2%), co przekracza w tym względzie średnią wartość dla gminy (19,0%). Obserwuje się zatem zjawisko starzenia się społeczeństwa. Innym problemem występującym na tym terenie jest bezrobocie. Średnio 6 na 10 bezrobotnych pozostaje bez pracy ponad 24 miesiące (61,6%). Uwagę zwraca

także niska samowystarczalność ekonomiczna części mieszkańców. Na terenie tym 15,0% ludności korzysta ze środowiskowej pomocy społecznej, co znacząco przekracza średni wynik dla gminy w tym zakresie 9,9%.

Wykres 2. Wskaźniki delimitacji obszaru rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne.

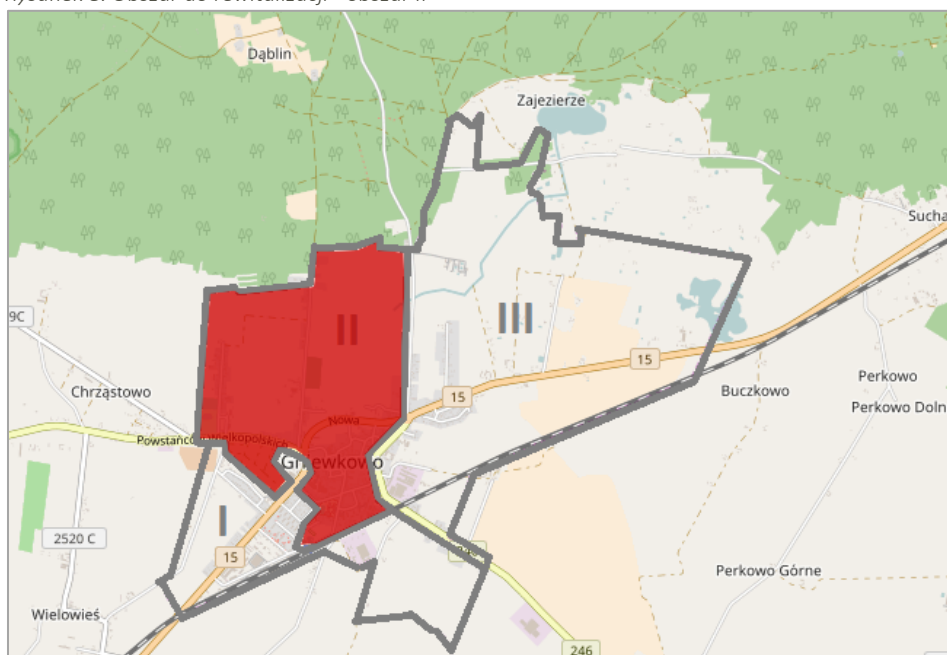
6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

6.1. Tereny miejskie

Obszar II to jedna z trzech jednostek miejskich wyznaczonych na potrzeby rewitalizacji. Zajmuje on powierzchnię 260 ha (co stanowi 1,4% powierzchni Gminy i 28,3% powierzchni miasta) oraz zamieszkuje w nim 2516 osób (tj. 17,2% ludności Gminy i 35,6% ludności miasta). W jego skład wchodzi 25 ulic, tj.:

- Agnieszki Osieckiej
- Cicha
- Cmentarna
- Dworcowa
- Króla Jana III Sobieskiego
- Kątna
- Kościelna
- Krótka
- Nowa
- Ignacego Jana Paderewskiego
- Gerharda Pająkowskiego
- Parkowa
- Piasta (część)
- Polna
- Podgórna
- Powstańców Wielkopolskich
- Rynek
- Rzemieślnicza
- Spokojna
- Średnia
- Św. Mikołaja
- Wałowa
- Zamkowa
- Zielona
- 17 Stycznia

Rysunek 8. Obszar do rewitalizacji - obszar II

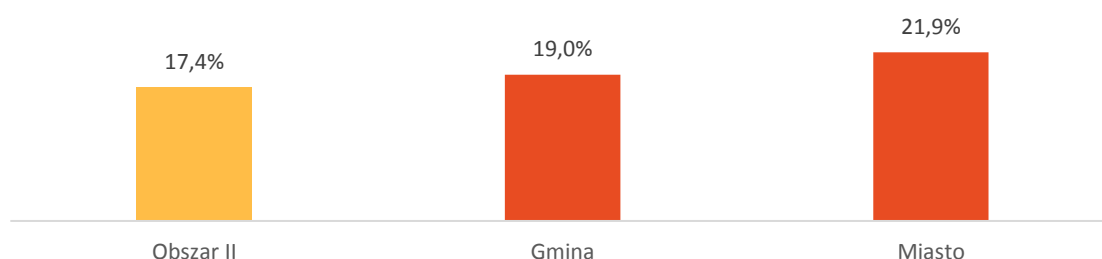

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.openstreetmap.org

Sfera społeczna

Ludność w wieku poprodukcyjnym zamieszkująca obszar stanowi 17,4% ogółu mieszkańców (437 osób), jednocześnie nie przekraczając w tym zakresie średniego wyniku Gminy (19,0%) i miasta (21,9%). Stosunkowo wysoki odsetek osób starszych wymaga podejmowania w tym zakresie odpowiednich działań i tworzenia odpowiedniej infrastruktury. Warto zaznaczyć, że na obszarze II w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury, Sportu i Rekreacji funkcjonuje Pracownia Seniora, prowadzone są zajęcia aerobiku dla osób powyżej 50 roku życia, a w trakcie roku szkolnego działa Uniwersytet Trzeciego Wieku.

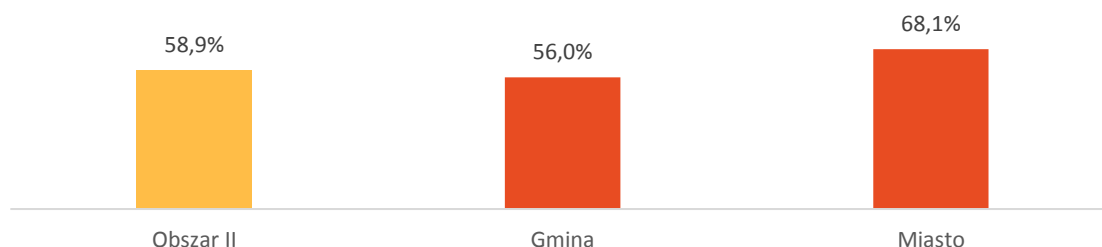
Wykres 3. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności-obszar II

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Wychowaniem przedszkolnym na terenie obszaru II objętych jest blisko 60% dzieci w wieku 3-5 lat (56 osób) w odniesieniu do wszystkich dzieci w tym wieku zamieszkujących dany teren (95 osób). Stanowi to wynik wyższy od średniej dla Gminy w tym zakresie o 2,9 p.p., jednak niższy o blisko 10 p.p. w porównaniu do średniej dla miasta. Na obszarze funkcjonuje Oddział Przedszkolny przy ul. Dworcowej i Prywatne Przedszkole „Parowozik” przy ul. Jana III Sobieskiego.

Wykres 4. Dzieci w wieku 3-5 lat objęte edukacją w ogóle dzieci w tym wieku- obszar II

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

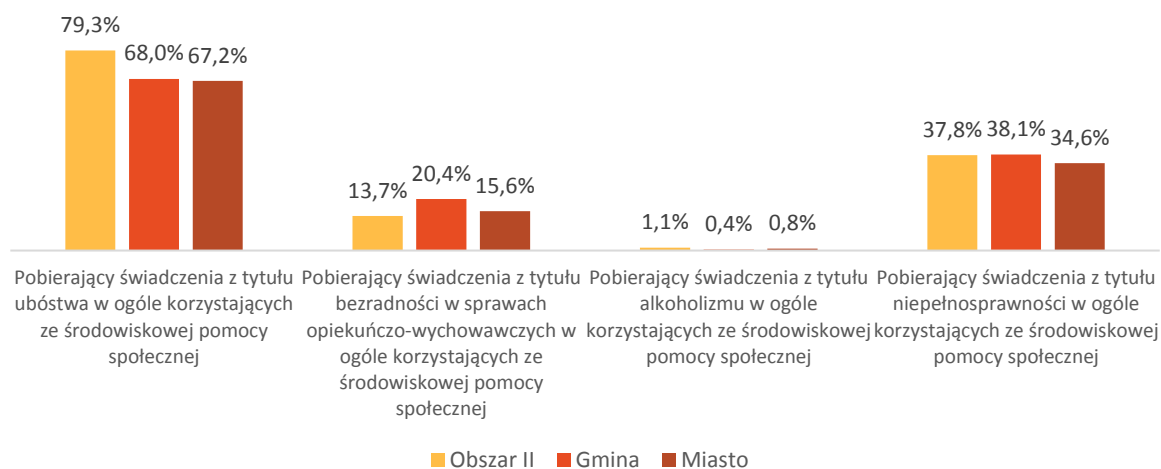
W związku z tym, iż przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu należy do zakresu polityki społecznej realizowanej w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej,

zanalizowano również dane pozyskane z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej dotyczące przyznawanej pomocy.

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogóle ludności zamieszkującej obszar II wynosi 14,3%, co jednocześnie przewyższa średni wynik dla Gminy (9,9%) i Miasta (8,7%) w tym zakresie. Z usług Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2015 roku skorzystało łącznie 359 mieszkańców obszaru II.

Analizie poddano również przyczyny udzielania pomocy. Z uzyskanych danych wynika, że najwyższy odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na obszarze II pobiera świadczenia z tytułu ubóstwa – 79,3% (283 osoby; odsetek wyższy niż średnia dla Gminy i miasta w tym zakresie o średnio 10 p.p.) i niepełnosprawności – 27,8% (135 osób; co stanowi przekroczenie średniej dla miasta w tym zakresie). Niecałe 14% pobiera świadczenia z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (49 osób), a jedynie 1,1% z tytułu alkoholizmu (4 osoby).

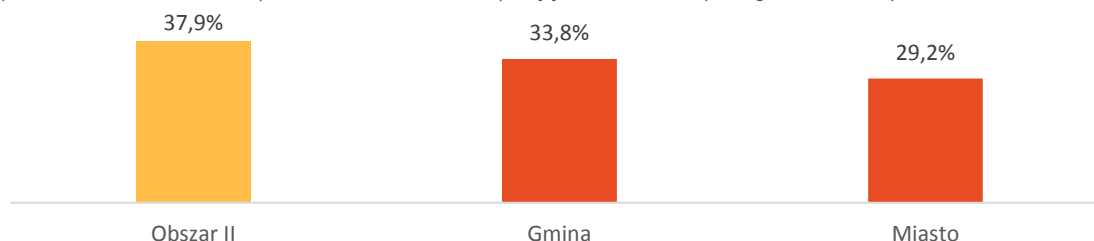
Wykres 5. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- obszar II

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Wynik powyżej średniej zarówno dla Gminy jak i miasta odnotowano w przypadku odsetka dzieci do 17 roku życia, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku. W przypadku obszaru II wskaźnik kształtuje się na poziomie 37,9%, w porównaniu do średniej dla Gminy – 33,8% i miasta – 29,2%. Ogólna liczba dzieci do 17 roku życia na analizowanym obszarze wynosi 456 osób, natomiast na 173 pobierany jest zasiłek rodzinny.

Wykres 6. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogóle dzieci w tym wieku- obszar II

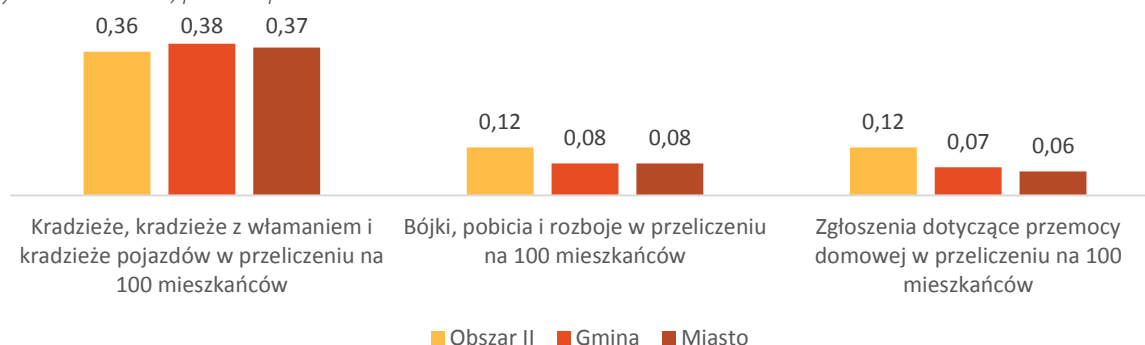

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Istotną kwestią społeczną jest bezpieczeństwo i porządek publiczny. Według danych uzyskanych z Komisariatu Policji w Gniewkowie w 2015 roku na terenie całego miasta odnotowano:

- 26 wykroczeń związanych z kradzieżą, kradzieżą z włamaniem i kradzieżą pojazdów, z czego:
 - 9 na obszarze II, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,36 (wynik poniżej średniej dla Gminy i miasta w tym zakresie);
- 6 bójek, pobić i rozbojów, z czego:
 - 3 na obszarze II, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,12 (wynik powyżej średniej dla Gminy i Miasta);
- 4 zgłoszenia dotyczące stosowania przemocy domowej, z czego:
 - 3 na obszarze II, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców wynosi 0,12 (wynik powyżej średniej dla Gminy i miasta).

Wykres 7. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- obszar II

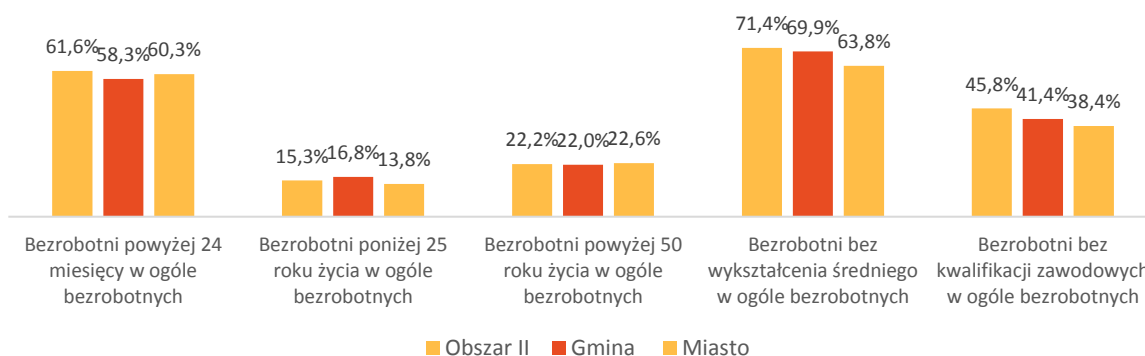

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Poziom bezrobocie mierzony udziałem bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności na koniec 2015 roku wynosił na podobszarze II 8,1% (203 osoby), co stanowi wynik powyżej średniej dla Gminy (6,8%) i miasta w tym zakresie (6,5%). W przypadku obszaru II odnotowano również wysoki udział bezrobotnych:

- pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych – ponad 60% (125 osób);
- bez wykształcenia średniego w ogólnej liczbie bezrobotnych – ponad 70% (145 osób);
- bez kwalifikacji zawodowych w ogólnej liczbie bezrobotnych – ponad 45% (93);
- powyżej 50 roku życia w ogóle bezrobotnych – ponad 20% (45 osób).

Wykres 8. Wskaźniki bezrobocia - obszar II

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Na terenie podobszaru II funkcjonują również organizacje pozarządowe i kluby sportowe, w tym:

- Miejski Ludowy Klub Sportowy „Unia” Gniewkowo,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Gniewkowie,
- Stowarzyszenie Inicjatyw Niezależnych „Progres”,
- Stowarzyszenie Ludowy Zespół Sportowy „Gniewko”,
- Stowarzyszenie społeczno-kulturalne „Cordis”,
- Stowarzyszenie wędkarskie „Okoń”,
- Towarzystwo gimnastyczne „Sokół”,
- Towarzystwo Miłośników Gniewkowa i Ziemi Gniewkowskiej,
- Uczniowski Klub Sportowy „MGOKSiR”.

Główną działalność kulturalną prowadzi Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji z siedzibą przy tzw. Łącznicy Kulturalnej. W budynku tym funkcjonuje również Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Na podobszarze II mieszczą się najważniejsze miejskie i gminne jednostki, a także ogólnodostępne obiekty infrastruktury społecznej, mogące być miejscami realizacji zadań z zakresu aktywizacji społecznej lub zawodowej.

Tabela 38. Obiekty użyteczności publicznej na obszarze II

Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
• Urząd Miejski • Urząd Stanu Cywilnego • Urząd Pocztowy • Miejsko-Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji • Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna • Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej • Centrum Zarządzania Kryzysowego • Samorządowy Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół • Nadleśnictwo Gniewkowo • Oddziały banków	• Oddział Przedszkolny • Przedszkole Prywatne • Szkoła Podstawowa nr 1 • Gimnazjum nr 1 • Szkoła Zawodowa	• Siłownie zewnętrzne • Place zabaw • Boiska wielofunkcyjne • Boiska typu Orlik • Stadion Miejski • Hala sportowa przy Gimnazjum nr 1 • Hala widowiskowo-sportowa przy Szkole Podstawowej nr 1	• Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej • Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Profilaktyka Anna Szadkowska” • Niepubliczny Zakład Rehabilitacji Leczniczej „RECHMAK” s.c. • Apteki	• Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji • Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Wśród istniejącej na obszarze II infrastruktury występują przestrzenie zdegradowane, które mogłyby służyć mieszkańcom – np. park. Brakuje również miejsc i urządzeń pozwalających na organizację wydarzeń sezonowych (np. koncertów, spektakli) oraz uprawianie sportu na świeżym powietrzu np. skatepark, street workout.

Omawiany teren jest dobrze wyposażony w infrastrukturę komunikacyjną – wodociągową i kanalizacyjną. Mieszkańcy mają również zapewniony dostęp do sieci teleinformatycznej.

Tabela 39. Wykaz przyłączy do sieci komunikacyjnych na obszarze II

Jednostka	Liczba przyłączy wodociągowych	Liczba przyłączy kanalizacyjnych
Obszar II	1234	1008
Gmina	5230	3369
Miasto	2195	1654

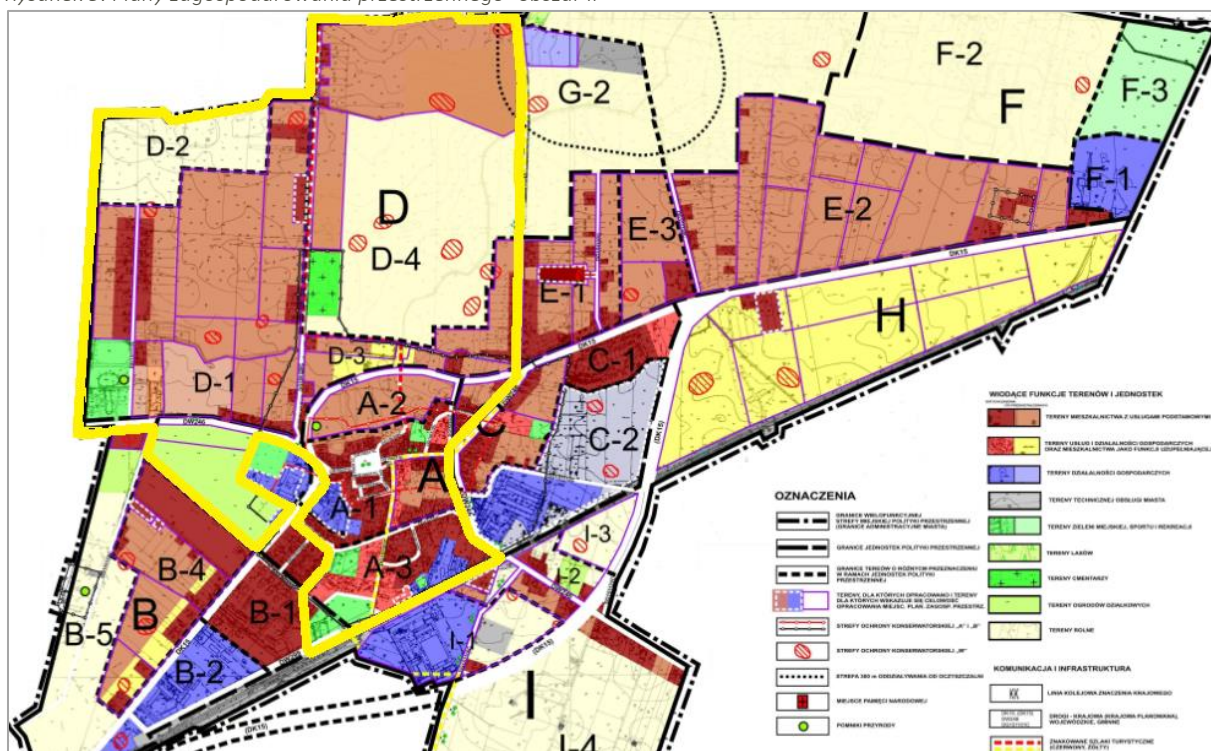
Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Warto zaznaczyć, że wiodące funkcje terenów i jednostek położonych na obszarze II dotyczą:

- mieszkalnictwa z usługami podstawowymi,
- działalności gospodarczych,
- zieleni miejskiej, sportu i rekreacji
- usług i działalności gospodarczych oraz mieszkalnictwa jako funkcji uzupełniających,

- cmentarzy,
- ogródków działkowych.

Rysunek 9. Plany zagospodarowania przestrzennego- obszar II

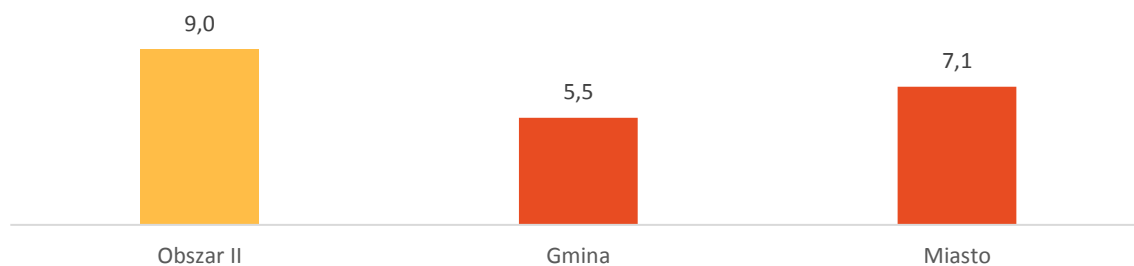
Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Gniewkowo.

Przez teren objęty rewitalizacją przebiega droga krajowa nr 15. Ulice, z wyjątkiem Kątnej i Spokojnej są utwardzone z chodnikami, brakuje jednak wydzielonych ścieżek rowerowych.

Sfera gospodarcza

Aktywność gospodarcza na obszarze II jest wysoka – wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (9,0) jest wyższy niż średnia dla Gminy (5,5) i miasta (7,1) w tym zakresie. Oznacza to, że teren jest atrakcyjny pod względem prowadzenia działalności gospodarczej.

Wykres 9. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- obszar II

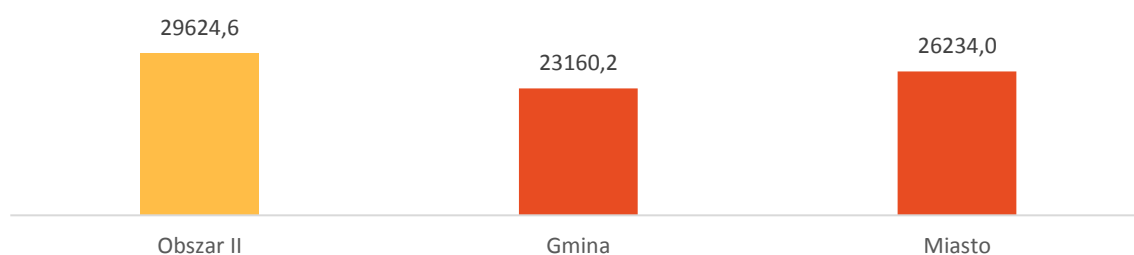

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera środowiskowa

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 roku budynki, wyroby zawierające azbest podlegają okresowej kontroli. Według inwentaryzacji przeprowadzanej na terenie miasta i Gminy, w obszarze jednostki miejskiej znajduje się 241 353 kg azbestu, z czego 31,9% na terenie obszaru II. W przeliczeniu, na 1 km² powierzchni podobszaru II przypada 29 624,6 kg wyrobów azbestowych, co przekracza średnią dla Gminy (23 160,2) i miasta (26 234,0) w tym zakresie. Duża powierzchnia zalegających wyrobów azbestowych wpływa negatywnie na stan zdrowia mieszkańców, przyczynia się również do powstawania chorób układu oddechowego (m.in. pylicy azbestowej), łagodnych zmian opłucnowych. Zalegające wyroby azbestowe przyczyniają się do niskiej jakości powietrza.

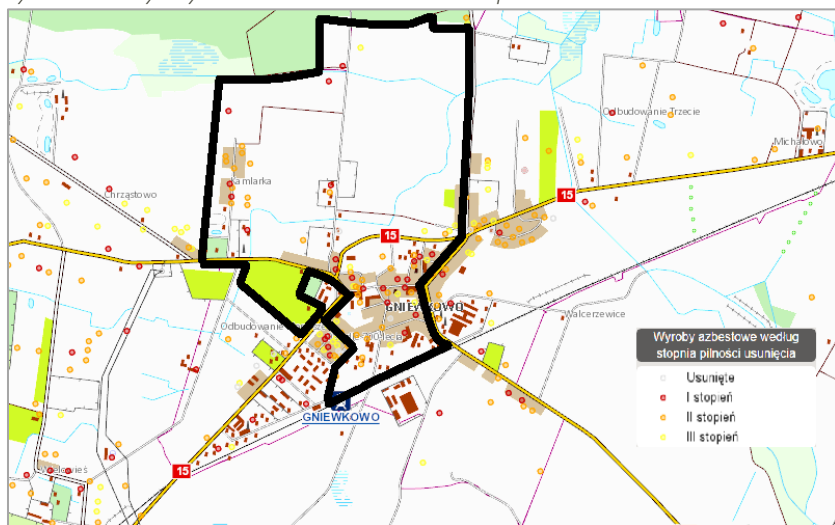
Wykres 10. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na powierzchnię – obszar II

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Poniżej graficzne przedstawienie rozkładu wyrobów azbestowych na terenie miasta, w tym obszaru II.

Rysunek 10. Wyroby azbestowe na terenie miasta i podobszaru II

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/geoserwis.html>

Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały

Tabela 40. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- obszar II

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	- Wysoki odsetek mieszkańców korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, - Wysoki odsetek dzieci do 17 r.ż., na które rodzice pobierają świadczenia rodzinne, - Wskaźnik wykroczeń powyżej średniej dla gminy i miasta, - Wysokie bezrobocie	- Aktywne organizacje pozarządowe, - Rozwinięta infrastruktura społeczna, - Dość niski – w porównaniu do średniej dla gminy i miasta – odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, - Kumulacja obiektów użyteczności publicznej,
Pozostałe (w tym m.in. gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, infrastrukturalne)	- Duże pokłady azbestu, - Niezagospodarowane zdegradowane przestrzenie, - Niska jakość terenów publicznych/ niewystarczające wyposażenie terenów,	- Rozbudowana infrastruktura - Istnienie terenów, na których można rozwijać funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe, - Istnienie terenów, które można zaadaptować na funkcje sportowe, - Duża liczba podmiotów gospodarczych

Źródło: Opracowanie własne.

6.2. Tereny wiejskie

Na obszarze gminy funkcjonują 22 sołectwa. Przy czym, obszary wyznaczone na potrzeby rewitalizacji znajdują się na terenie takich sołectw jak: Kawęczyn, Lipie, Murzynko, Markowo, Ostrowo, Skalmierowice, Więclawice i Wierzbiczany. Pomimo iż obszary rewitalizacji zostały ograniczone do mniejszych terenów niż całe sołectwa to zaplanowane działania będą oddziaływać na całe jednostki, a z efektów korzystać będą wszyscy mieszkańcy. Takie podejście zapewni efektywne oddziaływanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Z tego względu poniższa analiza dotyczy całych sołectw, na terenie których wyodrębniono obszary do rewitalizacji.

Kawęczyn

Rysunek 11. Obszar do rewitalizacji-Kawęczyn

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Sfera społeczna

Teren sołectwa Kawęczyn zamieszkuje 238 osób, przy czym ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi 19,3% ogółu, co przekracza w tym zakresie średni wynik Gminy (19,0%). Względnie wysoki odsetek osób starszych wymaga podejmowania właściwych działań i tworzenia odpowiedniej infrastruktury. Na obszarze Kawęczyna nie funkcjonuje żadna jednostka, która oferowałaby zajęcia dla osób w wieku poprodukcyjnym (poza wydarzeniami okolicznościowymi organizowanymi w świetlicy).

Wykres 11. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogólnej ludności-Kawęczyn

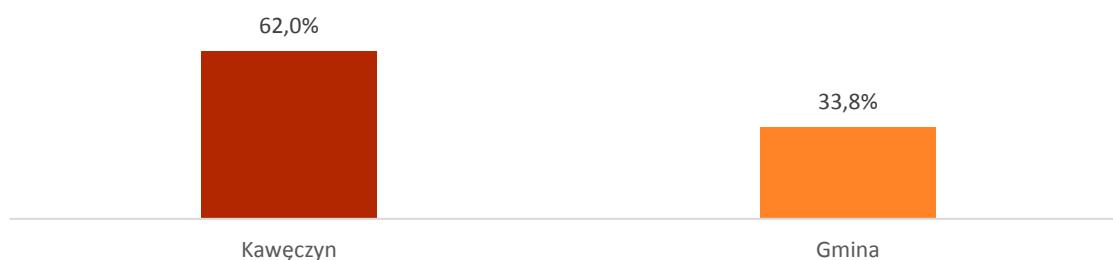

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Teren Kawęczyna zamieszkuje sześcioro dzieci w wieku 3-5 lat. Jednakże, żadne z nich nie jest objęte wychowaniem przedszkolnym. Podczas gdy, średni wynik dla Gminy w tym zakresie przekracza ponad połowę wszystkich dzieci będących w wieku przedszkolnym. Jedną z możliwych przyczyn nieobjęcia sześciorga dzieci wychowaniem przedszkolnym, jest brak funkcjonowania placówki wychowawczo-edukacyjnej w tym sołectwie.

Wynik powyżej średniej dla Gminy odnotowano natomiast w przypadku odsetka dzieci do 17 roku życia, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku. Średnia dla Kawęczyna jest o 28,2 p.p. wyższa niż wyliczona wartość dla Gminy. Ogólna liczba dzieci do 17 roku życia na obszarze Kawęczyna wynosi 50 osób, przy czym na 31 pobierany jest zasiłek rodzinny.

Wykres 12. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku- Kawęczyn

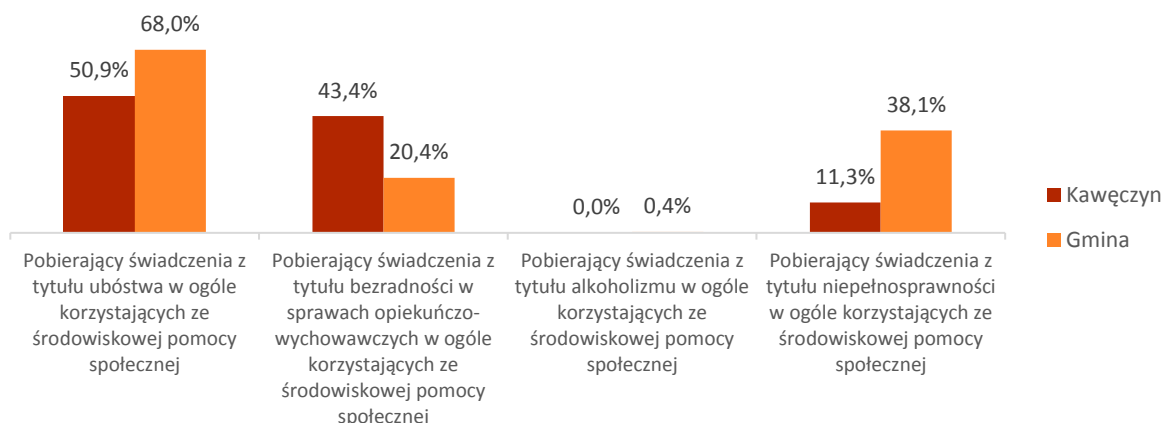
Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Wśród wszystkich mieszkańców analizowanego obszaru, przeciętnie co piąta osoba korzysta środowiskowej pomocy społecznej (razem 53 osoby, tj. 22,3%). Osoby te objęte są wsparciem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewkowie. Wyliczona średnia z zakresu udzielanej pomocy społecznej dla Kawęczyna jest znacznie wyższa niż średnia Gminy, tj. o 12,4 p.p. (średnia dla Gminy – 9,9%).

Najwyższy odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na obszarze sołectwa pobiera świadczenia z tytułu ubóstwa – 50,09% (27 osób; odsetek niższy niż średnia dla Gminy o 17,1 p.p.) i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 43,4% (23 osób; co stanowi przekroczenie średniej dla gminy o 13 p.p.). Około 11% pobiera świadczenia z tytułu niepełnosprawności (6 osób), co stanowi znacznie niższą wartość niż przeciętna dla Gminy, tj. o 26,8 p.p. mniej. Warto zwrócić uwagę, iż żadna osoba objęta środowiskową pomocą społeczną nie otrzymuje świadczeń z tytułu alkoholizmu. Odsetek takich osób w całej Gminie jest bardzo niski, średnia wynosi jedynie 0,4%.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

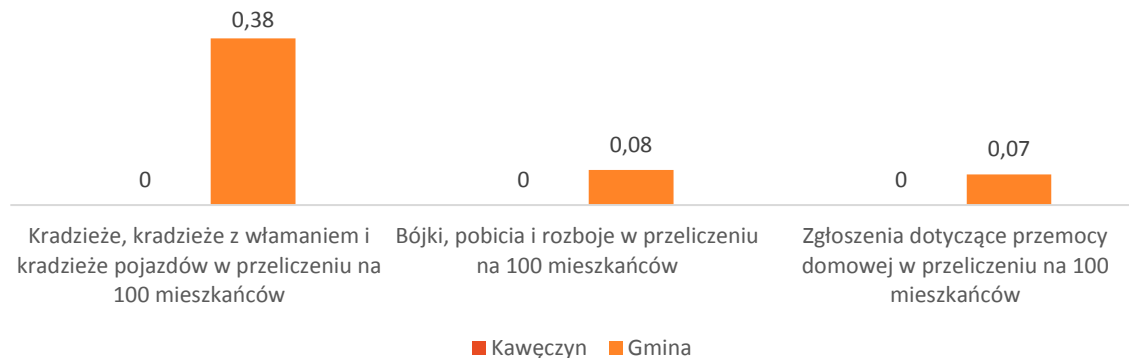
Wykres 13. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Kawęczyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Ważnym zagadnieniem w aspekcie społecznym jest bezpieczeństwo i porządek publiczny. Sołectwo Kawęczyn wyróżnia się bardzo niskim wskaźnikiem popełnianych na jego terenie przestępstw – w 2015 roku nie odnotowano żadnego wykroczenia. Policja interweniowała w niewielu przypadkach wykroczeń prawa na terenie Gminy. Łącznie udział wszystkich przestępstw w obrębie całej jednostki stanowił 0,53 w przeliczeniu na 100 mieszkańców, podczas gdy, w sołectwie Kawęczyn służby porządkowe nie interweniowały ani razu.

Wykres 14. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Kawęczyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Poziom bezrobocia mierzony udziałem bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności wynosił na obszarze Kawęczyna na koniec 2015 roku 6,3% (15 osób).

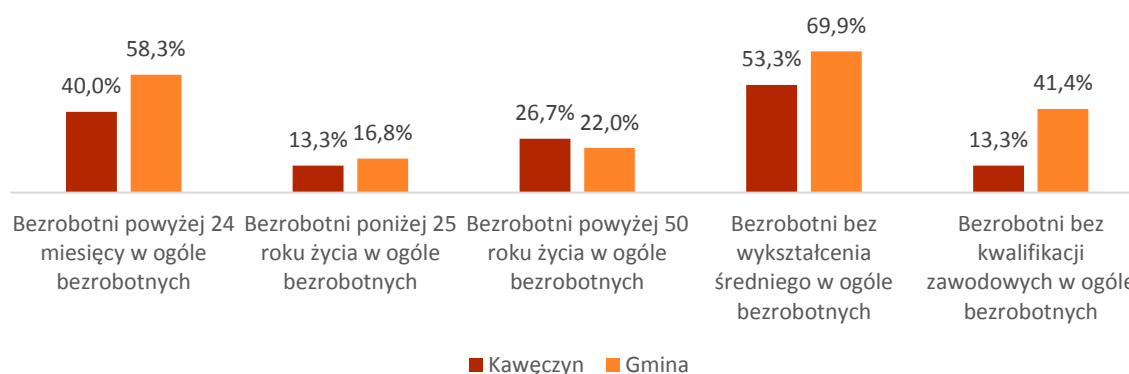
Wśród mieszkańców pozostających bez pracy w przypadku analizowanego sołectwa, w 2015 r. zarejestrowano bezrobotnych:

- pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy w ogóle bezrobotnych - 40,0%,
- poniżej 25 roku życia, którzy w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych stanowili ponad 13%;

- powyżej 50 roku życia, mający 26,7% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych;
- bez wykształcenia średniego stanowiący 53,3% w ogólnej liczbie bezrobotnych;
- bez kwalifikacji zawodowych stanowiący 13,3 % w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Udział osób niepracujących – różnicując ich na poszczególne rodzaje bezrobocia - mieszkających na terenie sołectwa, jest najczęściej poniżej średniej dla całego obszaru Gminy.

Wykres 15. Wskaźniki bezrobocia - Kawęczyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Problemy społeczne pojawiające się wśród ludności sołectwa Kawęczyn, są wynikiem m.in. ich znikomego zaangażowania w życie publiczne. Mają oni bowiem utrudniony dostęp do instytucji angażujących mieszkańców w różnego rodzaju aktywności. Na terenie wiejskim nie funkcjonuje żadna organizacja pozarządowa. Istnieje tylko świetlica wiejska, gdzie organizowane są spotkania mieszkańców w ramach Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet i rozpoczęcia wakacji oraz bale karnawałowe i sylwestrowe, czy też zajęcia i warsztaty integracyjne z animatorami kultury.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Na terenie Kawęczyna nie działa żaden obiekt użyteczności publicznej z zakresu instytucji samorządowej i pozarządowej, edukacji czy też pomocy społecznej i opieki zdrowotnej. Jedynymi miejscami, gdzie może zachodzić integracja między mieszkańcami, są ogólnodostępne obiekty infrastruktury społecznej i świetlica wiejska. Dają one możliwość uprawiania aktywności sportowo-rekreacyjnej i działań z zakresu kultury.

Tabela 41. Obiekty użyteczności publicznej - Kawęczyn

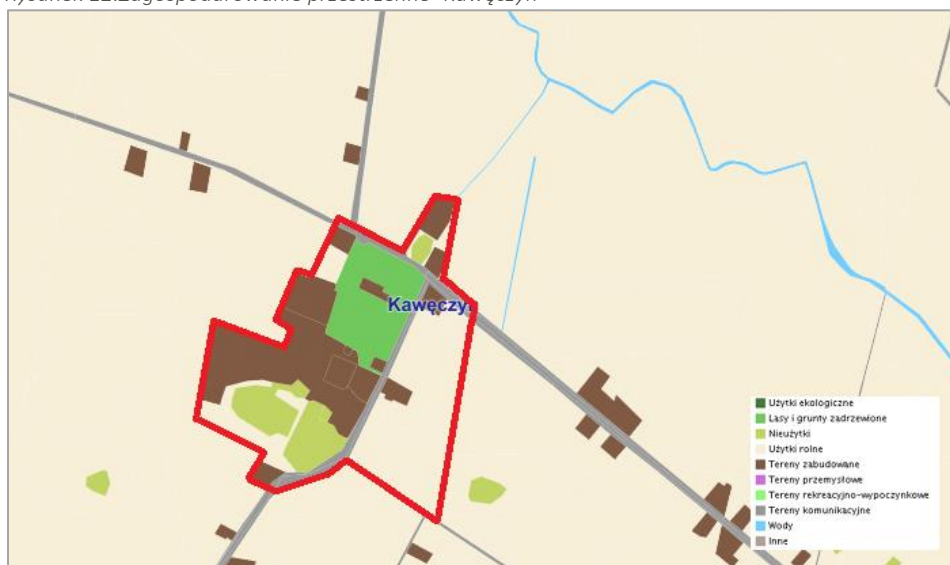
Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
• Brak	• Brak	• Plac zabaw	• Brak	• Świetlica (organizacja

Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
		- Boisko do piłki nożnej - Boisko do piłki siatkowej - Stanowisko do koszykówki - Urządzenia zewnętrzne siłowni		spotkań i okolicznościowych wydarzeń)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Plan zagospodarowania przestrzennego Kawęczyna wskazuje, że na jego terenie oprócz terenów zabudowanych występują także tereny zieleni, w tym lasy i grunty zadrzewione oraz nieużytki. Wśród tych obszarów istnieją również przestrzenie zdegradowane, które swym obecnym stanem nie zachęcają do korzystania. Jednakże po ich uporządkowaniu mogłyby one służyć lokalnej ludności za kolejną przestrzeń do prowadzenia życia publicznego.

Rysunek 12. Zagospodarowanie przestrzenne- Kawęczyn

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Omawiany teren jest dość słabo wyposażony w infrastrukturę wodociągową i kanalizacyjną. Przyłączy sieci wodociągowej doprowadzonych jest 73, co stanowi 1,4% wszystkich przyłączy w Gminie. Sołectwo nie jest skanalizowane.

Tabela 42. Wykaz przyłączy do sieci - Kawęczyn

Jednostka	Liczba przyłączy wodociągowych	Liczba przyłączy kanalizacyjnych
Kawęczyn	73	0

Gmina	5230	3369
-------	------	------

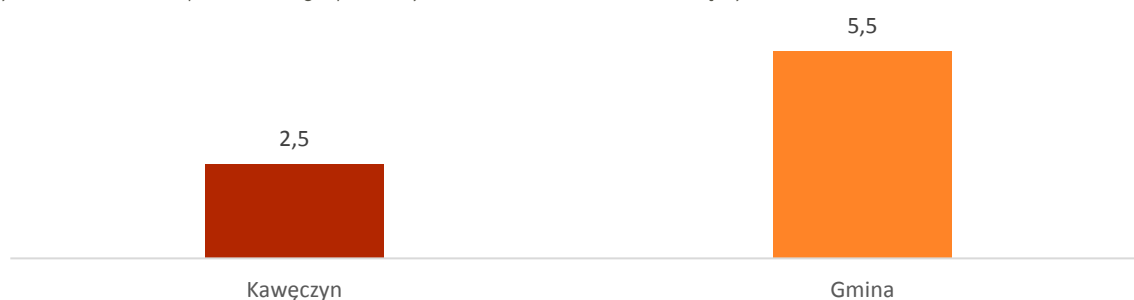
Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Przez teren sołectwa przebiegają dwie drogi powiatowe nr 2527 i 2526 oraz drogi gminne.

Sfera gospodarcza

Aktywność gospodarcza na obszarze Kawęczyna jest niska. Potwierdza to wyliczona wartość dla wskaźnika zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (2,5), który jest niższy niż średnia dla Gminy (5,5). Oznacza to, że teren jest mało atrakcyjny pod względem prowadzenia działalności gospodarczej.

Wykres 16. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Kawęczyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera środowiskowa

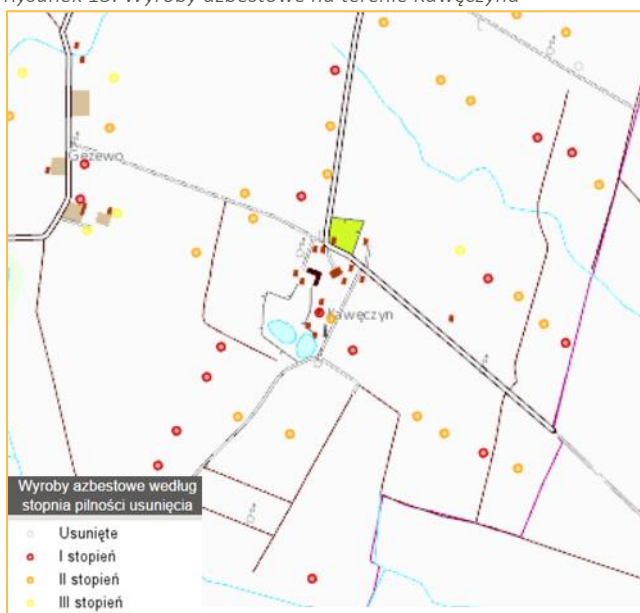
Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 roku budynki, wyroby zawierające azbest podlegają okresowej kontroli. Według inwentaryzacji przeprowadzanej na terenie Gminy znajduje się 415 7256 kg, z czego 6,8% zalega na terenie obszaru analizowanego sołectwa. W przeliczeniu na liczbę ludności tej jednostki wiejskiej, przypada 1 180,5 kg wyrobów azbestowych, co przekracza ponad czterokrotnie średnią dla Gminy (284,3). Duża powierzchnia zalegających wyrobów azbestowych wpływa negatywnie na stan zdrowia mieszkańców. Wdychanie włókien azbestowych zawieszonych w powietrzu może przyczynić się do nabycia chorób układu oddechowego (m.in. pylicy azbestowej), łagodnych zmian opłucnowych.

Wykres 17. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców – Kawęczyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Rysunek 13. Wyroby azbestowe na terenie Kawęczyna

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/geoserwis.html>

Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały

Tabela 43. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Kawęczyn

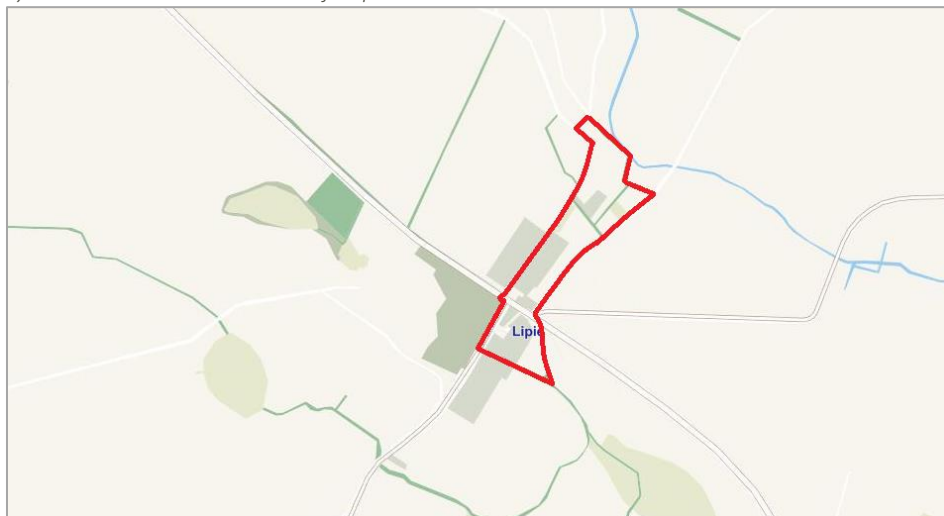
Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	- Wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, - Dzieci w wieku 3-5 lat nie są objęte wychowaniem przedszkolnym, - Duży odsetek rodziców otrzymujących zasiłek rodzinny na dzieci do 17 roku życia, - Korzystanie ze środowiskowej pomocy społecznej co piątego mieszkańca (gł. ze względu ubóstwa),	- Niski wskaźnik przestępczości, - Funkcjonowanie świetlicy wiejskiej organizującej różnego rodzaju spotkania, warsztaty i zajęcia aktywizujące mieszkańców każdej grupy wiekowej,

	• Dość wysoki poziom bezrobocia,	
Pozostałe (w tym m.in. gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, infrastrukturalne)	• Brak działalności instytucji pozarządowej, edukacji, pomocy społecznej i opieki zdrowotnej, • Bardzo słabo rozwinięta sieć wodociągowa, • Całkowity brak sieci kanalizacyjnej, • Niski wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, • Duża ilość zalegających wyrobów azbestowych, • Przewaga materiałów zawierających azbest zakwalifikowanych do I stopnia usunięcia	• Istnienie obiektów sportowo-rekreacyjnych, • Występowanie terenów zieleni, które po uporządkowaniu przestrzennym mogą stanowić nowe miejsca spotkań, wypoczynku i aktywności dla lokalnej społeczności,

Źródło: Opracowanie własne.

Lipie

Rysunek 14. Obszar do rewitalizacji- Lipie

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Sfera społeczna

Sołectwo Lipie zamieszkuje 526 osób, przy czym ludność w wieku poprodukcyjnym stanowi 17,3% ogółu (91 osób). Jednocześnie wartość wskaźnika nie przekracza średniego wyniku dla Gminy w tym zakresie.

Wykres 18. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogólnej ludności-Lipie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Na terenie sołectwa funkcjonuje oddział przedszkolny. W 2015 roku objętych wychowaniem przedszkolnym było 19 dzieci w wieku 3-5 lat, natomiast zameldowanych 18, co oznacza, że wskaźnik przekracza 100%. Przewyższa jednocześnie średnią dla Gminy w tym zakresie.

Wynik powyżej średniej dla Gminy odnotowano w przypadku odsetka dzieci do 17 roku życia, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku. Na terenie sołectwa pobierany jest zasiłek na ponad połowę dzieci (58,4%; 73), co stanowi wartość blisko dwukrotnie wyższą niż średnia dla Gminy w tym zakresie.

Wykres 19. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku- Lipie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Wśród wszystkich mieszkańców analizowanego obszaru, blisko co piąta osoba korzysta ze środowiskowej pomocy społecznej (razem 104 osoby na 524 mieszkańców). Osoby te objęte są wsparciem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewkowie. Warto jednocześnie zaznaczyć, że średnia dla Gminy w tym zakresie jest ponad dwukrotnie niższa.

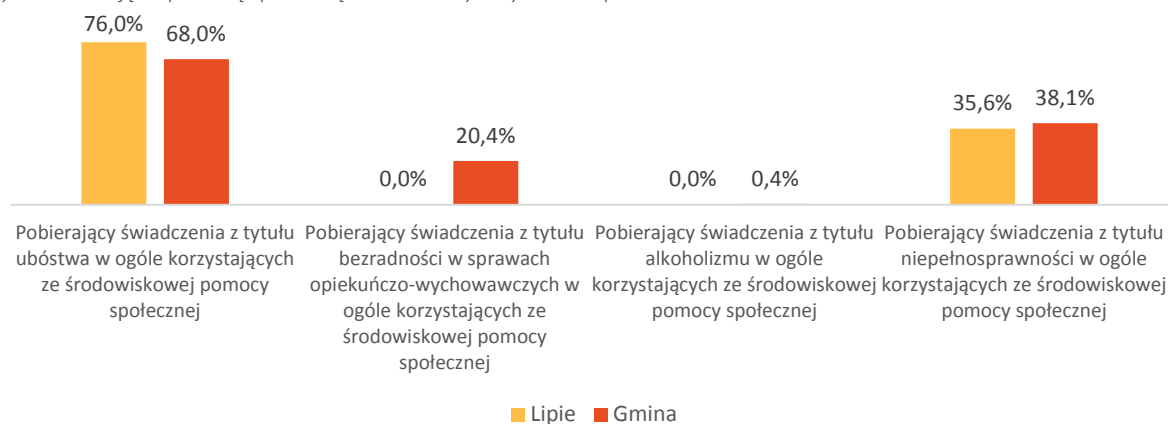
Wykres 20. Środowiskowa pomoc społeczna (korzystający z pomocy w ogóle ludności)- Lipie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Dokonano również analizy dotyczącej przyczyn udzielania pomocy mieszkańcom sołectwa. Wśród wszystkich osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej najwyższy odsetek pobiera świadczenia z tytułu ubóstwa – 76,0% ogółu (wynik wyższy niż średnia dla Gminy o 8 p.p.), a następnie z powodu niepełnosprawności – 35,6% (wynik niższy niż średnia dla Gminy o 2,5 p.p.). Na terenie jednostki nie odnotowano w 2015 roku mieszkańców pobierających świadczenia z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i alkoholizmu.

Wykres 21. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Lipie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Istotnym zagadnieniem w aspekcie społecznym jest bezpieczeństwo i porządek publiczny. Gmina miejsko-wiejska Gniewkowo wyróżnia się bardzo niskim wskaźnikiem popełnianych na jej terenie przestępstw. Na terenie sołectwa Lipie wskaźniki również były bardzo niskie – odnotowano jedynie pojedynczy przypadek kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów (0,19 wykroczeń z tego zakresu na 100 mieszkańców). Policja nie interweniowała w przypadku bójek, pobić i rozbojów oraz przemocy domowej.

Wykres 22. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Lipie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

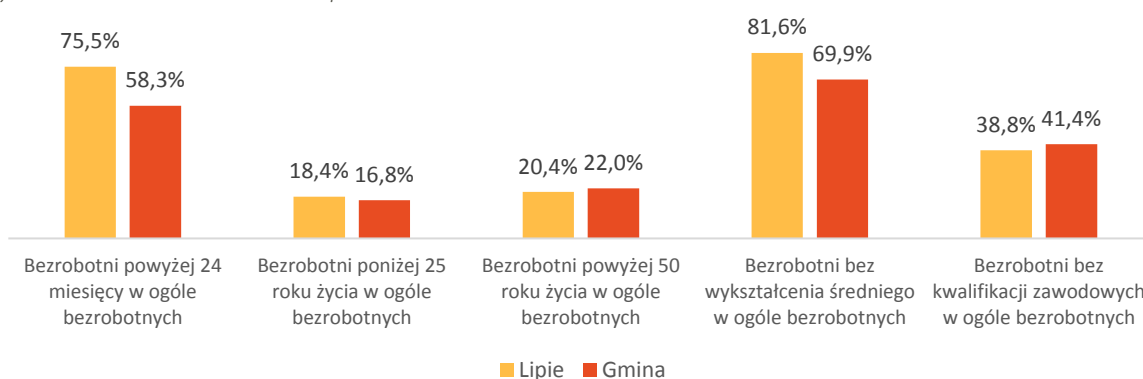
Poziom bezrobocia mierzony udziałem bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności wynosił na obszarze sołectwa na koniec 2015 roku 9,3% (49 osób).

Wśród mieszkańców pozostających bez pracy przypadku analizowanego sołectwa, w 2015 r. zarejestrowano bezrobotnych:

- pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, którzy w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowili 75,5% (37 osób);
- poniżej 25 roku życia, którzy w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych stanowili ponad 18,4% (9 osoby),
- powyżej 50 roku życia, mający 20,4% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych (tj. 10 osoby),
- bez wykształcenia średniego stanowiący 81,6% w ogólnej liczbie bezrobotnych (tj. 40 osób),
- bez kwalifikacji zawodowych stanowiący 38,8% w ogólnej liczbie bezrobotnych (tj. 19 osoby).

Udział osób niepracujących – różnicując ich na poszczególne rodzaje bezrobocia, mieszkających na terenie sołectwa, najczęściej przekracza średnią wyliczoną dla całego obszaru Gminy.

Wykres 23. Wskaźniki bezrobocia - Lipie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Mieszkańcy sołectwa mają również utrudniony dostęp do instytucji angażujących ich w różnego rodzaju aktywności – na terenie funkcjonuje jedynie świetlica, a istniejąca infrastruktura okołodrogowa jest niewystarczająca (brak chodników, drogi rowerowej), co utrudnia dotarcie do obiektu.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Na terenie jednostki nie działa żaden obiekt użyteczności publicznej z zakresu instytucji samorządowej i pozarządowej czy też pomocy społecznej i opieki zdrowotnej. Funkcjonuje natomiast oddział przedszkolny. Warto zaznaczyć, że jedynymi miejscami, gdzie może zachodzić integracja między mieszkańcami, są ogólnodostępne obiekty infrastruktury społecznej i świetlica wiejska. Dają one możliwość uprawiania aktywności sportowo-rekreacyjnej i działań z zakresu kultury.

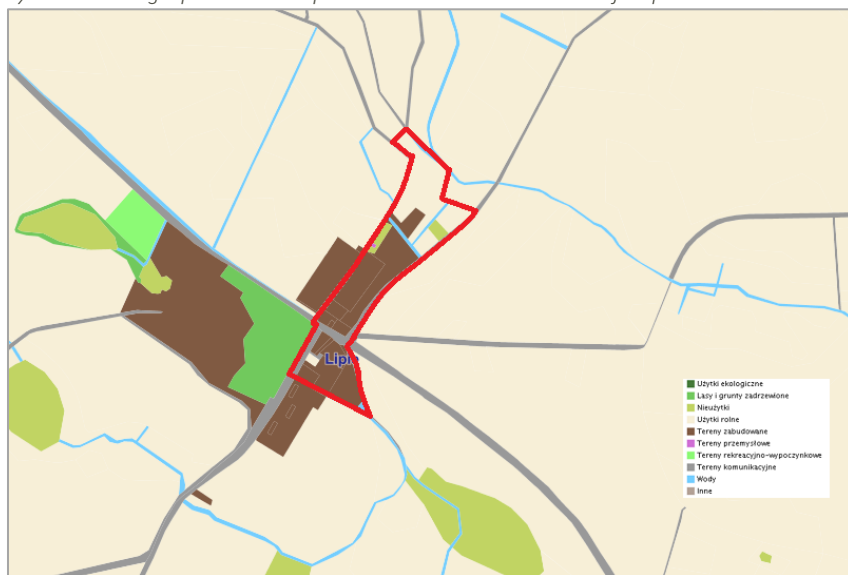
Tabela 44. Obiekty użyteczności publicznej - Lipie

Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
• Brak	• Oddział przedszkolny	• Plac zabaw • Boisko do piłki koszykowej	• Brak	• Świetlica (organizacja spotkań i okolicznościowych wydarzeń)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Plan zagospodarowania przestrzennego wskazuje, że na obszarze objętym rewitalizacją poza terenami zabudowanymi występują także tereny zieleni, w tym nieużytki. Jednakże jak wspomniano, korzystanie z obecnej infrastruktury jest ograniczone z powodu niewystarczającej infrastruktury około drogowej (brak chodników i ścieżek rowerowych).

Rysunek 15. Zagospodarowanie przestrzenne terenu rewitalizacji- Lipie

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Omawiana jednostka jest dobrze wyposażona w sieci, zarówno wodociągowe, jak i kanalizacyjne.

Tabela 45. Wykaz przyłączy do sieci - Lipie

Jednostka	Liczba przyłączy wodociągowych	Liczba przyłączy kanalizacyjnych
Lipie	293	282
Gmina	5230	3369

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera gospodarcza

Aktywność gospodarcza na obszarze sołectwa jest dość niska. Potwierdza to wyliczona wartość wskaźnika zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (2,9), który jest niższy niż średnia dla Gminy (5,5). Oznacza to, że teren jest mało atrakcyjny pod względem prowadzenia działalności gospodarczej.

Wykres 24. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Lipie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera środowiskowa

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 roku budynki, wyroby zawierające azbest podlegają okresowej kontroli. Według przeprowadzanej inwentaryzacji na terenie Gminy znajduje się 4 157 256 kg, z czego 3,7% zalega na terenie obszaru analizowanego sołectwa. W przeliczeniu na liczbę ludności ilość wyrobów azbestowych przypadających na 1 osobę to 294,3 kg wyrobów azbestowych.

Wykres 25. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców – Lipie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Poniższy rysunek wskazuje na miejsca występowania materiałów zawierających azbest w obrębie sołectwa Lipie. Wyrobów takich jest stosunkowo niewiele i skupione są one w centralnej części terenu do rewitalizacji. Zalegający azbest zaliczono głównie do grupy o I stopniu pilności usunięcia (tj. wymiana materiału zawierającego azbest na wyrób bezazbestowy lub jego zabezpieczenie). Pozostałe wyroby azbestowe zakwalifikowano do grupy o II stopniu pilności usunięcia (wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku) lub do grupy o III stopniu pilności usunięcia (wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat).

Rysunek 16. Wyroby azbestowe w Lipiach

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały

Tabela 46. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Lipie

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	- Wysoki odsetek dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny, - Duża liczba mieszkańców korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, - Występowanie w relatywnie wysokim natężeniu problemu ubóstwa, - Wysokie bezrobocie,	- Wysoki odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, - Niższy niż średnia dla Gminy odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, - Niski wskaźnik popełnianych przestępstw, - Nie występowanie problemu związanego z alkoholizmem, - Funkcjonowanie świetlicy wiejskiej organizującej różnego rodzaju spotkania, warsztaty i zajęcia aktywizujące mieszkańców każdej grupy wiekowej,
Pozostałe (w tym m.in. gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, infrastrukturalne)	- Problemy z komunikacją na terenie jednostki – brak chodników i ścieżek rowerowych - Niski wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	- Funkcjonowanie oddziału przedszkolnego, - Dobre wyposażenie w infrastrukturę wodociągową i kanalizacyjną, - Istnienie obiektów sportowo-rekreacyjnych,

Źródło: Opracowanie własne.

Markowo

Rysunek 17. Obszar do rewitalizacji- Markowo

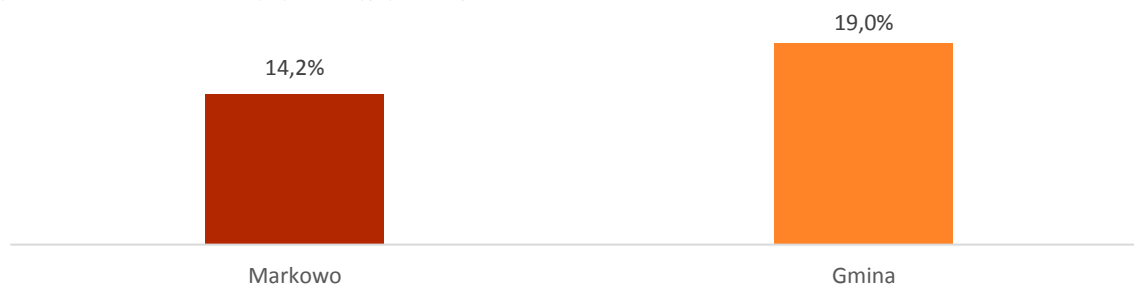

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Sfera społeczna

W skład sołectwa Markowo wchodzi miejscowość Markowo i Branno. Ogólna liczba ludności zamieszkującej jednostkę to 288, z czego 256 zamieszkuje Markowo i 32 Branno. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym na terenie sołectwa wynosi blisko 15% (tj. 41 osób), co nie przewyższa średniej wartości dla Gminy w tym zakresie (19,0%).

Wykres 26. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogólnej ludności-Markowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Teren jednostki zamieszkuje 13 dzieci w wieku 3-5 lat, jednak żadne z nich nie jest objęte wychowaniem przedszkolnym. Wskaźnik plasuje się zatem na poziomie 0, przy czym średnia dla Gminy w tym zakresie to 56,0%.

Analizie poddano również odsetek dzieci do 17 roku życia, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny. W tym zakresie wynik dla sołectwa (54,4%) jest o 20,6 p.p. wyższy niż średnia dla

Gminy. Teren sołectwa zamieszkuje bowiem 68 dzieci do 17 lat, natomiast na 37 pobierany jest zasiłek.

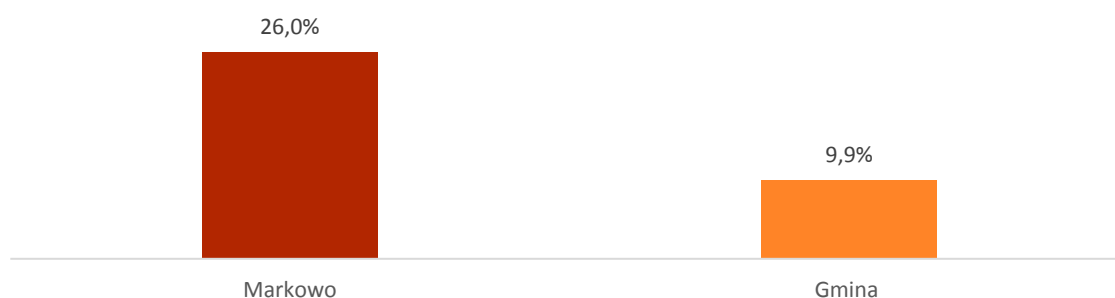
Wykres 27. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogóle dzieci w tym wieku- Markowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Istotnym problemem na terenie sołectwa jest korzystanie ze środowiskowej pomocy społecznej – analiza uzyskanych danych wykazała, że co czwarty mieszkaniec objęty jest wsparciem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewkowie. Wskaźnik dla sołectwa jest ponad dwukrotnie wyższy niż średnia Gminy w tym zakresie.

Wykres 28. Środowiskowa pomoc społeczna (liczba osób korzystających z pomocy w ogóle ludności)- Markowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Najwyższy odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na obszarze sołectwa pobiera świadczenia z tytułu ubóstwa – 80,0% (60 osób; odsetek wyższy niż średnia dla Gminy), bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 45,3% (34 osoby; co stanowi przekroczenie średniej dla Gminy) i niepełnosprawności – 41,3% (31 osób; odsetek wyższy niż średnia dla Gminy). Warto zwrócić uwagę, iż żadna osoba objęta środowiskową pomocą społeczną nie otrzymuje świadczeń z tytułu alkoholizmu. Odsetek takich osób w całej Gminie jest bardzo niski, średnia wynosi jedynie 0,4%.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

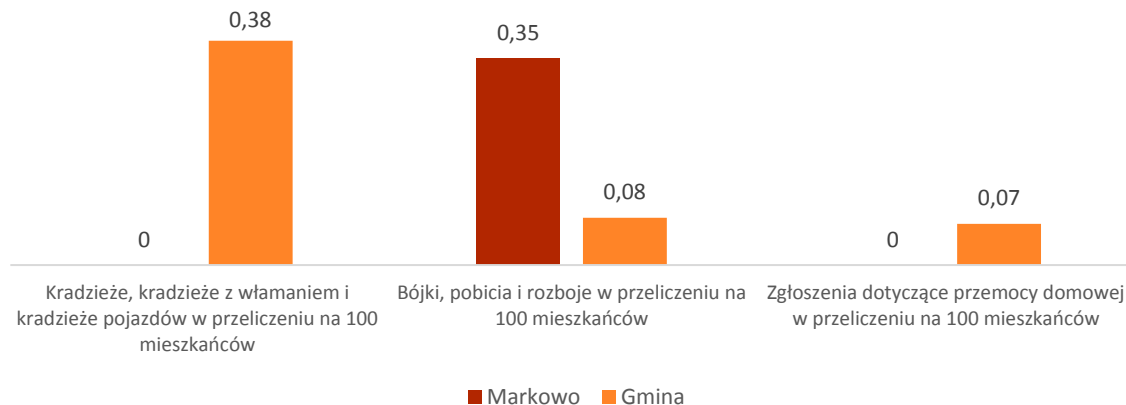
Wykres 29. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Markowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Ważnym zagadnieniem w aspekcie społecznym jest bezpieczeństwo i porządek publiczny. W przypadku sołectwa Markowo w 2015 roku nie odnotowano żadnej kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów, a także zgłoszeń dotyczących przemocy domowej. Odnotowano jednak wykroczenie związane z bójką, pobiciem i rozwojem, przez co wskaźnik w przeliczeniu na 100 mieszkańców przekroczył wskaźnik dla Gminy.

Wykres 30. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Markowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

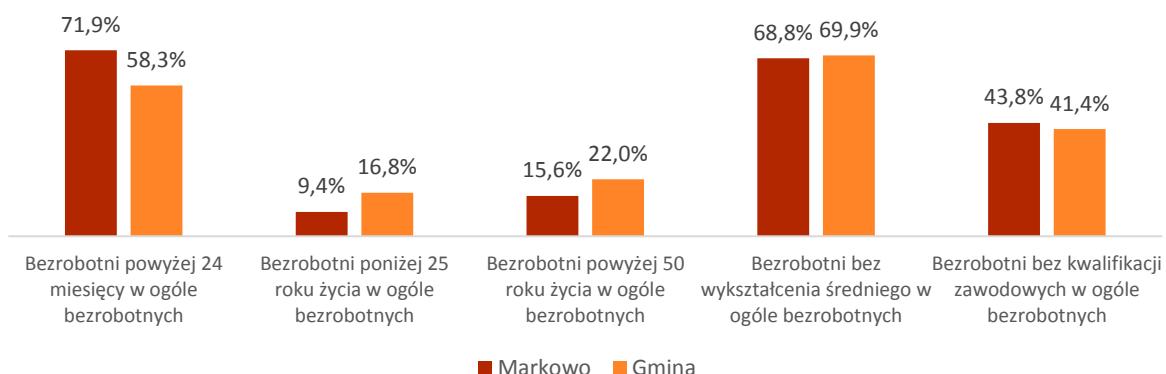
Poziom bezrobocia mierzony udziałem bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności wynosił na obszarze Markowa na koniec 2015 roku 11,1% (32 osoby).

Wśród mieszkańców pozostających bez pracy w przypadku analizowanego sołectwa, zarejestrowano bezrobotnych:

- pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, którzy w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowili 71,9% (23 osoby);

- poniżej 25 roku życia, którzy w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych stanowili ponad 9% (3 osoby),
- powyżej 50 roku życia, mający 15,6% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych (tj. 5 osób),
- bez wykształcenia średniego stanowiący 68,8% w ogólnej liczbie bezrobotnych (tj. 22 osoby),
- bez kwalifikacji zawodowych stanowiący 43,8% w ogólnej liczbie bezrobotnych (tj. 14 osób).

Wykres 31. Wskaźniki bezrobocia - Markowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera przestrzenno-funkcyjna i techniczna

Mieszkańcy sołectwa mają utrudniony dostęp do instytucji angażujących ich w różnego rodzaju aktywności. Na terenie wiejskim nie funkcjonuje żadna organizacja pozarządowa. Istnieje tylko świetlica wiejska, gdzie organizowane są spotkania mieszkańców w ramach Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet i rozpoczęcia wakacji oraz bale karnawałowe i sylwestrowe, czy też zajęcia i warsztaty integracyjne z animatorami kultury.

Tabela 47. Obiekty użyteczności publicznej - Markowo

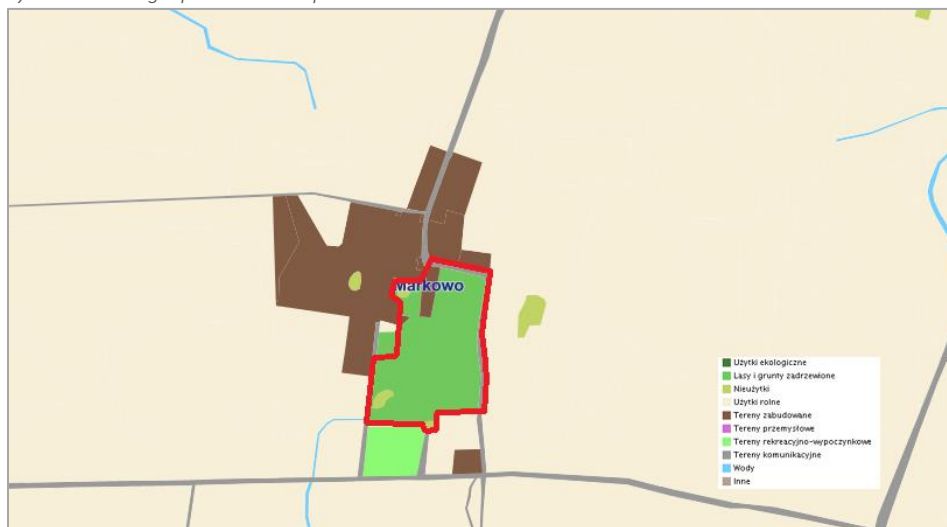
Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
• Brak	• Brak	• Plac zabaw	• Brak	• Świetlica (organizacja spotkań i wydarzeń okolicznościowych)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Plan zagospodarowania przestrzennego obszaru rewitalizacji wskazuje, że na jego terenie oprócz terenów zabudowanych występują także tereny zieleni. Wśród tych obszarów istnieją również przestrzenie zdegradowane, które swym obecnym stanem nie zachęcają do

korzystania z nich. Jednakże po ich uporządkowaniu mogłyby one służyć lokalnej ludności za kolejną przestrzeń do prowadzenia życia publicznego.

Rysunek 18. Zagospodarowanie przestrzenne- Markowo

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Omawiany teren jest dość dobrze wyposażony w infrastrukturę wodociągową i kanalizacyjną. Przyłączy sieci wodociągowej odnotowano 118, co stanowi 2,3% wszystkich przyłączy w Gminie. W przypadku sieci kanalizacyjnej liczba przyłączy wynosi 94.

Tabela 48. Wykaz przyłączy do sieci - Markowo

Jednostka	Liczba przyłączy wodociągowych	Liczba przyłączy kanalizacyjnych
Markowo	118	94
Gmina	5230	3369

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera gospodarcza

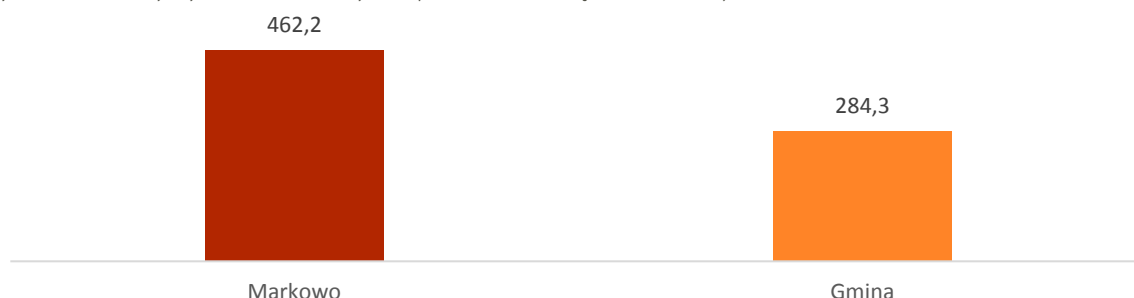
Aktywność gospodarcza na obszarze sołectwa jest niska. Potwierdza to wyliczona wartość dla wskaźnika zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (2,9), który jest niższy niż średnia dla Gminy (5,5). Oznacza to, że teren jest mało atrakcyjny pod względem prowadzenia działalności gospodarczej.

Sfera środowiskowa

Według inwentaryzacji przeprowadzanej na terenie gminy znajduje się 415 7256 kg, z czego 3,2% zalega na terenie obszaru analizowanego sołectwa. W przeliczeniu na liczbę ludności tej jednostki wiejskiej, przypada 462,2kg wyrobów azbestowych, co przekracza prawie dwukrotnie

średnią dla Gminy (284,3). Duża powierzchnia zalegających wyrobów azbestowych wpływa negatywnie na stan zdrowia mieszkańców.

Wykres 32. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu liczbę mieszkańców) – Markowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Rysunek zamieszczony poniżej obrazuje lokalizację materiałów zawierających azbest na obszarze wsi Markowo. Wyroby azbestowe odnotowano w czterech miejscach. Wszystkim tym tworzywom przypisano grupę o I stopniu pilności usunięcia (tj. wymiana materiału zawierającego azbest na wyrób bezazbestowy lub jego zabezpieczenie).

Rysunek 19. Wyroby azbestowe na terenie Markowa

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały

Tabela 49. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Markowo

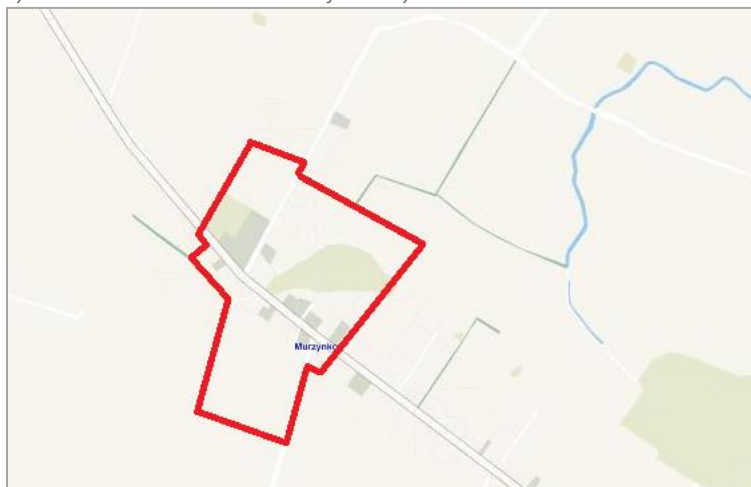
Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	• Żadne dziecko w wieku 3-5 lat z terenu sołectwa nie	• Niski odsetek osób w wieku poprodukcyjnym,

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
	jest objęte wychowaniem przedszkolnym, - Wysoki odsetek dzieci do 17 r.ż., na które rodzice otrzymują zasiłek, - Ponad ¼ mieszkańców korzysta ze środowiskowej pomocy społecznej, - Wysoki odsetek mieszkańców korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej z powodu ubóstwa i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, - Wysoki wskaźnik bezrobocia,	- Relatywnie niski wskaźnik przestępczości, - Funkcjonowanie świetlicy wiejskiej
Pozostałe (w tym m.in. gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, infrastrukturalne)	- Niski wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, - Duże pokłady wyrobów azbestowych,	- Występowanie zdegradowanych terenów zieleni, które mogą służyć lokalnej społeczności, - Dość dobre wyposażenie w infrastrukturę wodociągową i kanalizacyjną,

Źródło: Opracowanie własne.

Murzynko

Rysunek 20. Obszar do rewitalizacji- Murzynko

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Sfera społeczna

Sołectwo Murzynko zamieszkiwane jest przez 248 osób, z czego 19,3% to ludność w wieku poprodukcyjnym. Stanowi to bardzo zbliżoną wartość do średniego wyniku obliczonego dla Gminy (19,0%). Dość liczna grupa osób starszych nakłada od samorządu sołeckiego podejmowanie odpowiednich działań aktywizujących i tworzenia infrastruktury przystosowanych dla mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 33. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogólnej ludności - Murzynko

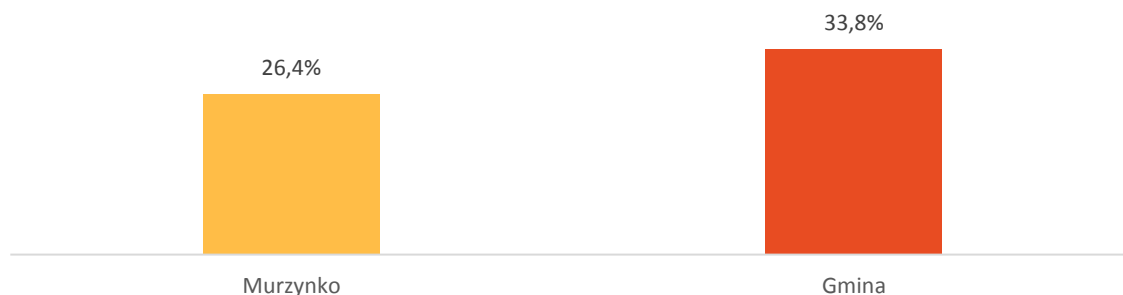

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Na terenie analizowanego obszaru zamieszkuje dziewięć dzieci w wieku 3-5 lat. Przy czym, wychowanie przedszkolne nie obejmuje żadnego dziecka będącego w tym wieku. Natomiast, średni wynik dla Gminy w tym zakresie przekracza ponad połowę wszystkich dzieci będących w wieku przedszkolnym. Przypuszczać można, iż dzieci w wieku 3-5 lat w Murzynku nie uczęszczają do przedszkola, ze względu na brak funkcjonowania placówki opiekuńczo-

W ramach pomocy niektórym rodzinom, które mają dzieci do 17 roku życia, przyznawany jest zasiłek rodzinny. Dzieci do 17 roku życia (na które rodzice otrzymują zasiłek) stanowią 26,4% wszystkich dzieci będących w tym wieku (ogół – 53, z czego zasiłek pobierany jest na 14). Wartość niniejszego wskaźnika nie przekracza średniej dla Gminy.

Wykres 34. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku - Murzynko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Wśród wszystkich mieszkańców analizowanego obszaru, 21 osób korzysta ze środowiskowej pomocy społecznej. Stanowią one 8,5% ogółu społeczeństwa tego terenu. Jednakże, ze względu na to, że w sołectwie Murzynko nie funkcjonuje jednostka zajmująca się opieką społeczną, osoby potrzebujące takiej opieki, objęte są wsparciem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewkowie.

Wyliczona średnia z zakresu udzielanej pomocy społecznej dla Murzynka jest mniejsza od średniej dla Gminy o 1,4 p.p.

Wykres 35. Środowiskowa pomoc społeczna- Murzynko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Świadczenia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej przyznawane są osobom ze względu na problemy ich dotyczące. Najwięcej świadczeń udzielanych jest z tytułu niepełnosprawności – w przeliczeniu na ogół mieszkańców korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej odsetek wynosi 57,1% z nich. To o 19 p.p. więcej od średniej Gminy.

Pozostałe świadczenia przyznawane są z tytułu ubóstwa i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Osoby borykające się ze wskazanymi trudnościami stanowią po 9,5% ogółu ludności korzystającej ze środowiskowej pomocy społecznej.

Wykres 36. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Murzynko

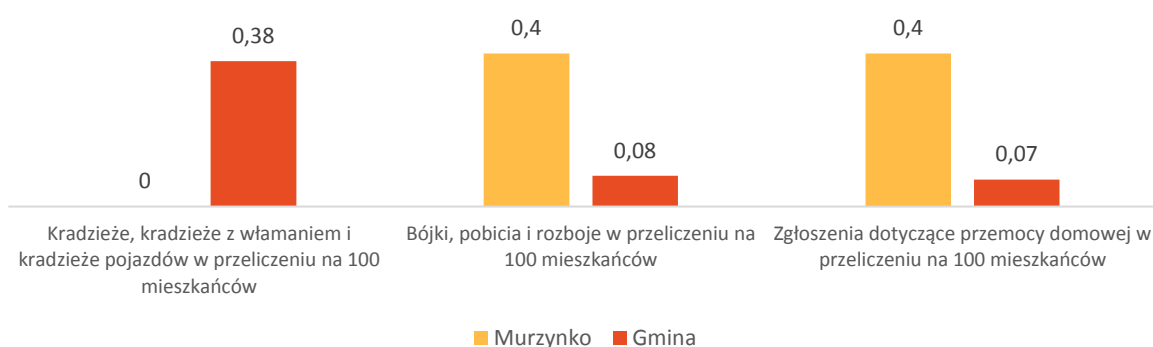
Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Dla społeczności ważnym aspektem życia jest poczucie bezpieczeństwa, jak i zachowany porządek publiczny. Przestępstw zanotowanych w granicach samego sołectwa Murzynko było:

- jedno przestępstwo w zakresie bójek, pobić i rozbojów (0,4 w przeliczeniu na 100 mieszkańców),
- jedno zgłoszenie o przemocy domowej (0,4 w przeliczeniu na 100 mieszkańców).

Przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem lub kradzieży pojazdu nie spisano ani razu. Podczas gdy, w ujęciu całej Gminy tych przewinień Policja odnotowała najwięcej.

Wykres 37. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Murzynko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

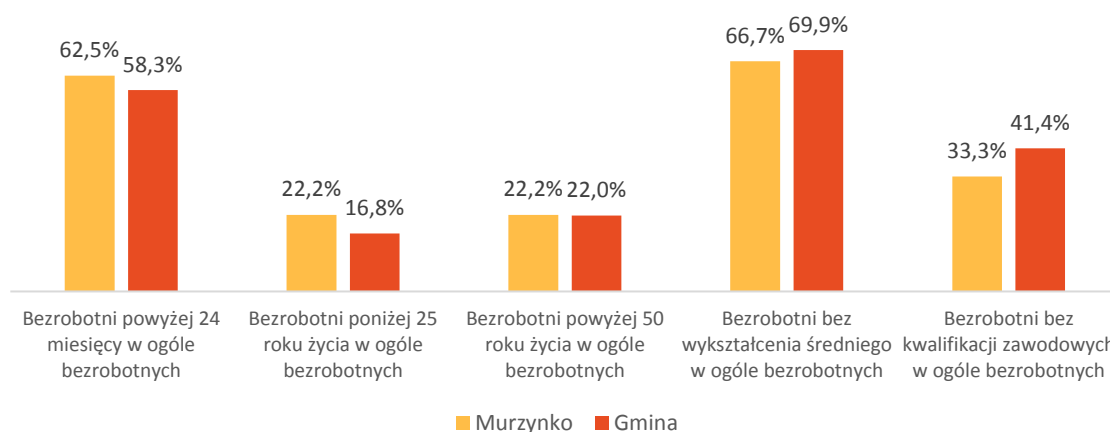
Poziom bezrobocia mierzony udziałem bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wynosił na analizowanym terenie wiejskim 3,6%.

Wśród bezrobotnych z terenu sołectwa Murzynko zarejestrowano:

- pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, którzy w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowili 62,5%;
- poniżej 25 roku życia, którzy w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych stanowili ponad 22%;
- powyżej 50 roku życia, mający 22,2% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych;
- bez wykształcenia średniego stanowiący 66,7% w ogólnej liczbie bezrobotnych;
- bez kwalifikacji zawodowych stanowiący 33,3% w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Udział osób niepracujących – różnicując ich na poszczególne rodzaje bezrobocia, mieszkających na terenie sołectwa, w pierwszych przypadkach jest zawsze wyższy od średnich wyliczonych dla całego obszaru gminy. Jedynie niższą wartość policzono w zakresie bezrobotnych nieposiadających kwalifikacji zawodowych i wykształcenia średniego w porównaniu do wszystkich bezrobotnych.

Wykres 38. Wskaźniki bezrobocia - Murzynko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Na terenie sołectwa funkcjonują dwie jednostki pozarządowe. Należą do nich: Ochotnicza Straż Pożarna w Murzynku i Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Murzynko.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Na terenie sołectwa Murzynko nie działają instytucje użyteczności publicznej, edukacji, pomocy społecznej i opieki zdrowotnej. Jednostką stanowiącą miejsce integracji mieszkańców jest świetlica wiejska. Wypełnia ona zadania z zakresu działalności kultury, w tym m.in. wydarzenia okolicznościowe (Dzień Dziecka, Dzień Babci i Dziadka) i warsztaty integracyjne.

Z kolei uprawianie aktywności sportowo-rekreacyjnej daje możliwość odpowiednio przygotowana do tego infrastruktura (plac zabaw i boisko do piłki nożnej).

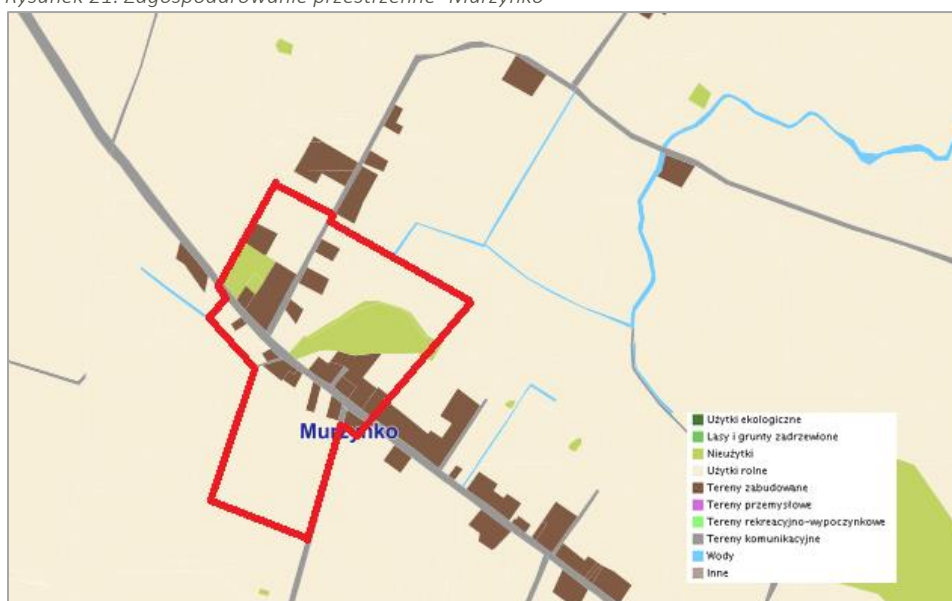
Tabela 50. Obiekty użyteczności publicznej - Murzynko

Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
• Brak	• Brak	• Plac zabaw • Boisko do piłki nożnej	• Brak	• Świetlica (organizacja spotkań i okolicznościowych wydarzeń)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

W obszarze rewitalizacji analizowanego sołectwa jest względnie wiele miejsc, które stanowią duży potencjał dla rozwoju (ożywienia) przestrzennego. Przede wszystkim są nimi tereny nieużytków. Dobrze wpisującym się w ten zakres działaniem byłaby zabudowa rekreacyjno-wypoczynkowa wraz z towarzyszącą jej architekturą.

Rysunek 21. Zagospodarowanie przestrzenne- Murzynko

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

W obrębie Murzynka sieci techniczno-sanitarne nie są wystarczająco dobrze rozwinięte. Gospodarstw domowych podłączonych do przyłączy wodociągowych jest 75. Względem wszystkich tych urządzeń na terenie całej Gminy, stanowią one 1,4%. Zaś przyłączy kanalizacyjnych nie posiada żaden budynek (w Gminie jest ich prawie 3 400 sztuk).

Tabela 51. Wykaz przyłączy do sieci komunikacyjnych - Murzynko

Jednostka	Liczba przyłączy wodociągowych	Liczba przyłączy kanalizacyjnych
Murzynko	75	0
Gmina	5230	3369

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera gospodarcza

Jednym ze wskaźników mówiącym o poziomie atrakcyjności danego miejsca jest miara aktywności gospodarczej. W Murzynku podmiotów gospodarczych zarejestrowano łącznie 12. W przeliczeniu ich liczby na 100 mieszkańców można stwierdzić, iż atrakcyjność tego sołectwa dla przedsiębiorców jest niska. Świadczy o tym wartość wskaźnika pozostająca poniżej średniej dla Gminy.

Wykres 39. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Murzynko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera środowiskowa

Z raportu przeprowadzanej inwentaryzacji na terenie Gminy miejsko-wiejskiej, w obszarze analizowanej jednostki zliczono 148 236 kg azbestu. W przeliczeniu na liczbę mieszkańców sołectwa przypada 462,2 kg wyrobów azbestowych, co przekracza średnią dla Gminy (284,3 kg). Należy nadmienić, iż duża powierzchnia zalegających wyrobów azbestowych negatywnie wpływa na stan zdrowia ludzi. Wdychane włókna azbestowe zawieszone w powietrzu powodują głównie choroby układu oddechowego. Co więcej, zalegające wyroby azbestowe przyczyniają się do zanieczyszczenia powietrza.

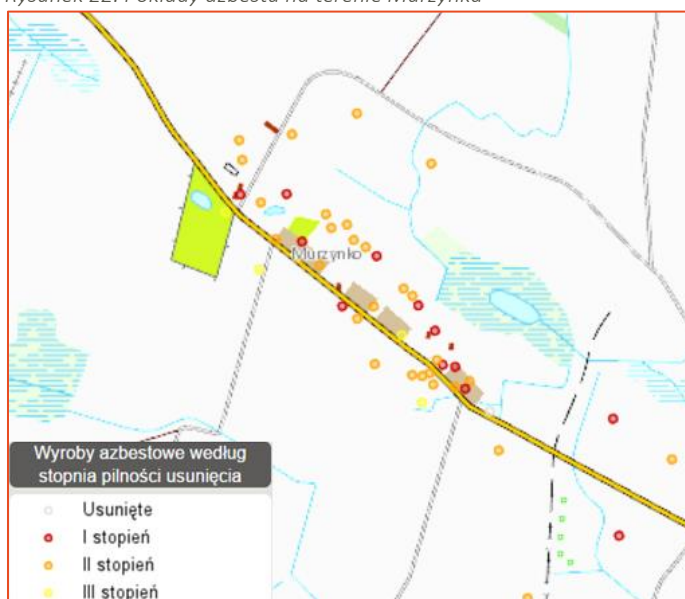
Wykres 40. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców- Murzynko

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Rysunek zamieszczony poniżej przedstawia miejsca zalegania wyrobów azbestowych na terenie sołectwa Murzynko. Materiałów zawierających azbest jest stosunkowo dużo. Większości z nich zakwalifikowano do grupy o II stopniu pilności usunięcia (wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku). Znacznie mniej posiada I stopień pilności usunięcia (tj. wymiana materiału zawierającego azbest na wyrób bezazbestowy lub jego zabezpieczenie). Znikomy udział mają także tworzywa objęte III stopniem pilności usunięcia (wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat).

Rysunek 22. Pokłady azbestu na terenie Murzynka

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały

Tabela 52. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Murzynko

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	Wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym,	Niższy niż średnia dla Gminy wskaźnik osób pobierających

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
	- Nie odnotowano dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym, - Wysoki odsetek osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności, - Wyższe wskaźniki popełnianych przestępstw niż średnia dla Gminy, - Wysokie bezrobocie,	świadczenia ze środowiskowej pomocy społecznej, - Nie występowanie problemu związanego z alkoholizmem, - Funkcjonowanie świetlicy wiejskiej organizującej różnego rodzaju spotkania, warsztaty i zajęcia aktywizujące mieszkańców każdej grupy wiekowej,
Pozostałe (w tym m.in. gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, infrastrukturalne)	- Małe wyposażenie terenu sołectwa w sieci techniczno-sanitarne, - Niski wskaźnik zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, - Duża ilość wyrobów azbestowych,	- Istnienie obiektów sportowo-rekreacyjnych, - Istnienie terenów, które mogą zostać zagospodarowane na potrzeby mieszkańców,

Źródło: Opracowanie własne.

Ostrowo

Rysunek 23. Obszar do rewitalizacji- Ostrowo

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Sfera społeczna

Ludność w wieku poprodukcyjnym zamieszkująca obszar rewitalizacji sołectwa Ostrowo stanowi 19,2% ogółu mieszkańców. Wartość ta przekracza w tym zakresie tylko o 0,2 p.p. średni wynik Gminy (19,0%). Warto zaznaczyć, że na analizowanym terenie nie funkcjonuje żadna instytucja zrzeszająca i aktywizująca osoby starsze. Ze względu na dość wysoki udział osób starszych, wskazane jest podjęcie odpowiednich działań, dzięki którym powstanie odpowiednia infrastruktura dostosowana do grupy osób w wieku poprodukcyjnym.

Wychowaniem przedszkolnym na terenie rewitalizacji niniejszego sołectwa, objętych jest 38,1% dzieci w wieku 3-5 lat w odniesieniu do wszystkich dzieci w tym wieku zamieszkujących dany teren. Stanowi to wynik o 17,9 p.p. niższy od średniej dla Gminy w tym zakresie. Należy zaznaczyć, iż w Ostrowie nie funkcjonuje żadna placówka wychowania przedszkolnego.

Wykres 41. Dzieci w wieku 3-5 lat objęte edukacją w ogóle dzieci w tym wieku- Ostrowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Średnia dla wskaźnika dotyczącego dzieci do 17 roku życia, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku, obliczona dla terenu Ostrowa, jest równa średniej wyliczonej dla Gminy.

Wykres 42. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogóle dzieci w tym wieku- Ostrowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Wśród wszystkich mieszkańców analizowanego obszaru, 7% osób korzysta ze środowiskowej pomocy społecznej (36 osób). Osoby te, objęte są wsparciem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewkowie. Wyliczona średnia dla obszaru rewitalizacji Ostrowa, z zakresu udzielanej pomocy społecznej jest niższa od średniej dla Gminy, tj. o 2,2 p.p.

Wykres 43. Środowiskowa pomoc społeczna- Ostrowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Najwyższy odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej mieszkających w obrębie sołectwa, pobiera świadczenia z tytułu ubóstwa i niepełnosprawności (tj. po 16,7% – 6 osób). W odniesieniu do ubóstwa, wskaźnik jest o 51,3 p.p. niższy od średniej dla Gminy. Natomiast, w przypadku niepełnosprawności – o 21,4 p.p.

O połowę mniejszy odsetek osób objętych pomocą społeczną, stanowią te borykające się bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 8,3% (3 osoby, co stanowi niższą wartość od średniej dla gminy o 12,1 p.p.). Wśród wszystkich osób będących pod opieką Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewkowie, żadna z nich nie otrzymuje świadczeń z tytułu alkoholizmu.

Wykres 44. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Ostrowo

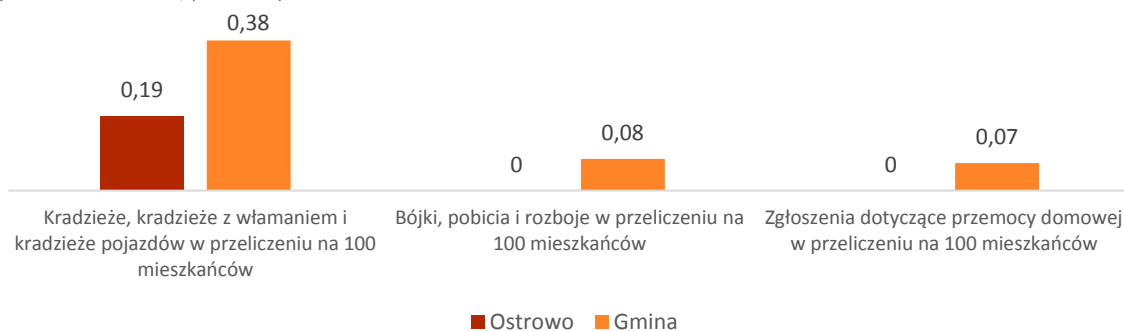

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

W ramach strefy społecznej dokonano także analizy stanu bezpieczeństwa i zachowania porządku publicznego. W sołectwie Ostrowo policja interweniowała tylko raz w przypadku kradzieży, kradzieży z włamaniem lub kradzieży pojazdu. Stanowiło to wartość 0,19 w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 45. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Ostrowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

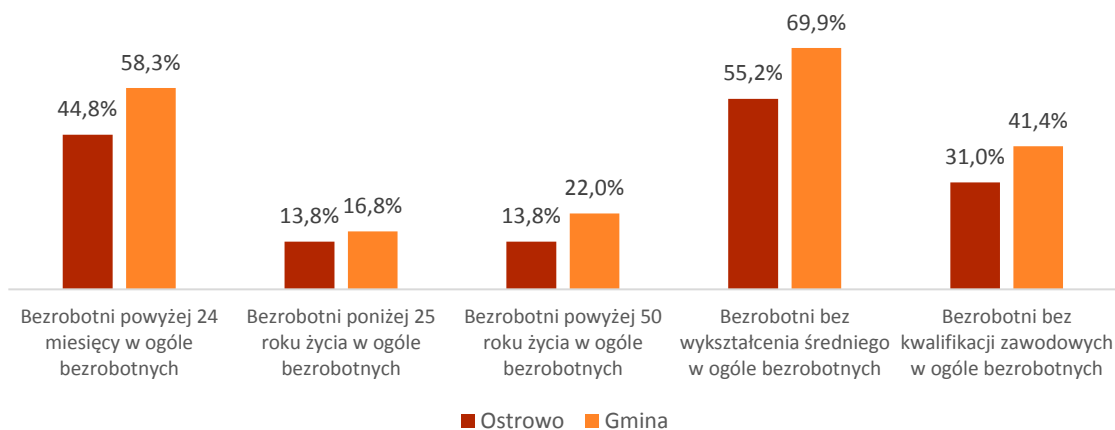
Kolejny aspekt społeczny to bezrobocie. Poziom bezrobocie zmierzono względem udziału wszystkich bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności. Dla obszaru Ostrowa wartość ta wyniosła 5,6% (29 osób), co względem średniej dla Gminy (6,8%) stanowiło o 1,2 p.p. mniej.

Wśród mieszkańców sołectwa Ostrowo niepracujących, zarejestrowano bezrobotnych:

- pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy, którzy w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowili 44,8%;
- poniżej 25 roku życia, którzy w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych stanowili 13,8%;
- powyżej 50 roku życia, mający 13,8% udział w ogólnej liczbie bezrobotnych;
- bez wykształcenia średniego stanowiący 55,2% w ogólnej liczbie bezrobotnych;
- bez kwalifikacji zawodowych stanowiący 31,0% w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Udziały osób mieszkających w obrębie analizowanego terenu i pozostających bez pracy – w rozróżnieniu na typ bezrobocia, były w każdym przypadku niższe od średnich wyliczonych dla całego obszaru Gminy.

Wykres 46. Wskaźniki bezrobocia - Ostrowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Na terenie Ostrowa nie funkcjonuje ani jedna instytucja użyteczności publicznej z zakresu instytucji pozarządowej, edukacji, czy też pomocy społecznej i opieki zdrowotnej. Tylko świetlica wiejska umożliwia lokalnej ludności integrowanie się w ramach organizowanych różnego rodzaju działań z zakresu kultury.

Do dyspozycji mieszkańców Ostrowa są także obiekty sportowo-rekreacyjne, w tym: plac zabaw, boisko do piłki nożnej i urządzenia zewnętrzne siłowni.

Tabela 53. Obiekty użyteczności publicznej - Ostrowo

Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
Brak	Brak	- Plac zabaw - Boisko do piłki nożnej - Urządzenia zewnętrzne siłowni	Brak	Świetlica (organizacja spotkań i wydarzeń okolicznościowych)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Poniższy plan zagospodarowania przestrzennego przedstawia rozkład poszczególnych, występujących rodzajów terenów. W ich obrębie zostały zidentyfikowane również przestrzenie zdegradowane.

Rysunek 24. Zagospodarowanie przestrzenne- Ostrowo (kolor czerwony-obszar do rewitalizacji)

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Jednym z projektów, w ramach zwiększenia aktywności ludności, jak i podniesienia atrakcyjności obszaru zdegradowanego, jest budowa ścieżki rowerowej.

Omawiany teren charakteryzuje się słabo rozwiniętą infrastrukturą komunikacyjną – wodociągową i kanalizacyjną. Przyłączy sieci wodociągowej doprowadzonych jest do 85 gospodarstw, co stanowi 1,6% wszystkich przyłączy w Gminie. Podczas gdy, przyłączy do sieci kanalizacyjnej w ogóle nie ma.

Tabela 54. Wykaz przyłączy do sieci komunikacyjnych - Ostrowo

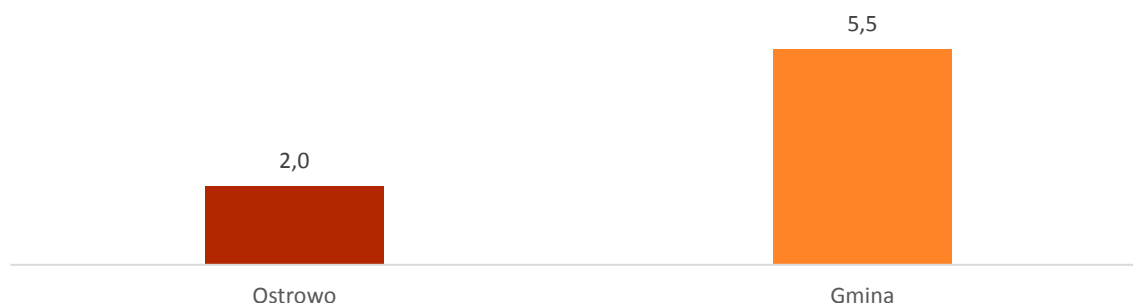
Jednostka	Liczba przyłączy wodociągowych	Liczba przyłączy kanalizacyjnych
Ostrowo	85	0
Gmina	5230	3369

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera gospodarcza

Analiza aktywności gospodarczej na terenie Ostrowa wskazuje na niską atrakcyjność tego obszaru pod względem prowadzenia działalności gospodarczej. Potwierdza to wyliczona wartość dla wskaźnika zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (2,0), który jest o 3,5 jednostek niższy niż średnia dla Gminy.

Wykres 47. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Ostrowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera środowiskowa

Według inwentaryzacji przeprowadzanej na terenie gminy znajduje się 415 7256 kg, z czego 3,8% zalega na terenie obszaru analizowanego sołectwa. W przeliczeniu na liczbę ludności tej jednostki wiejskiej, przypada 304,9 kg wyrobów azbestowych, co przekracza o 20,6 jednostek średnią dla Gminy (284,3). Występowanie materiałów zawierających azbest powoduje wzrost zachorowań. Najczęstszej, wdychanie włókien azbestowych zawieszonych w powietrzu

negatywnie wpływa na układ oddechowy (powoduje m.in. pylicę azbestową), przyczynia się do zmian opłucnowych, czy też do nabycia raka płuc.

Wykres 48. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców- Ostrowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Wyroby azbestowe w znacznym natężeniu występują również w obrębie terenu wyznaczonego do rewitalizacji. Każdy taki wyrób został zakwalifikowany do odpowiedniej grupy pilności usunięcia, tj. głównie o I i II stopniu pilności usunięcia.

Rysunek 25. Wyroby azbestowe na terenie Ostrowa

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały

Tabela 55. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Ostrowo

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	Wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym,	Niewielki odsetek osób pobierających świadczenia ze

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
	- Niski odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym, - Stosunkowo wysoki odsetek dzieci do lat 17, na które rodzice pobierają zasiłek rodzinny,	środowiskowej pomocy społecznej, - Stosunkowo niewielki odsetek przestępstw, - Stosunkowo niski poziom bezrobocia,
Pozostałe (w tym m.in. gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, infrastrukturalne)	- Słaba infrastruktura około drogowa (brak ścieżki rowerowej), - Brak przyłączy kanalizacyjnych, - Bardzo niski wskaźnik podmiotów gospodarczych, - Duże pokłady azbestu,	- Funkcjonowanie świetlicy wiejskiej, jako centrum integracji i aktywizacji społecznej - Istnienie obiektów sportowo-rekreacyjnych

Źródło: Opracowanie własne.

Skalmierowice

Rysunek 26. Obszar do rewitalizacji- Skalmierowice

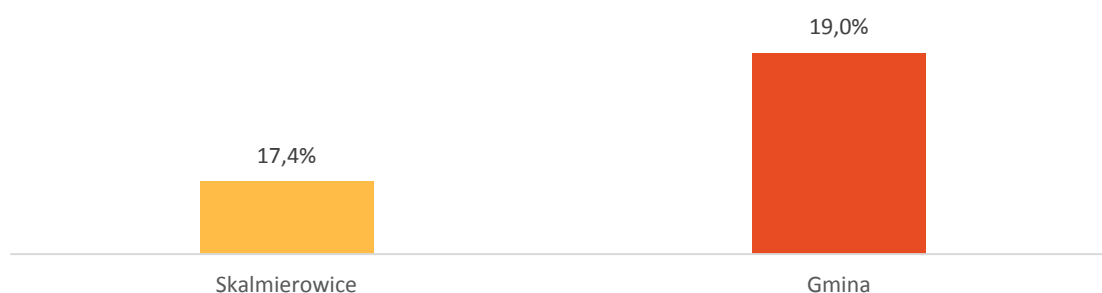
Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Sfera społeczna

Teren sołectwa zamieszkuje łącznie 219 osób. Mieszkańcy Skalmierowic będący w wieku poprodukcyjnym stanowią 17,4% ludności całej jednostki (38 osób). Udział osób starszych na tym obszarze jest niższy względem średniej dla Gminy (19,0%).

W celu pobudzania starszych osób do czynnego udziału w życiu publicznym należy podjąć właściwe działania ich aktywizujące. Warto zaznaczyć, że na obszarze Skalmierowic nie ma żadnych instytucji prowadzących zajęcia ukierunkowane dla osób powyżej 50 roku życia.

Wykres 49. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogólnej ludności - Skalmierowice

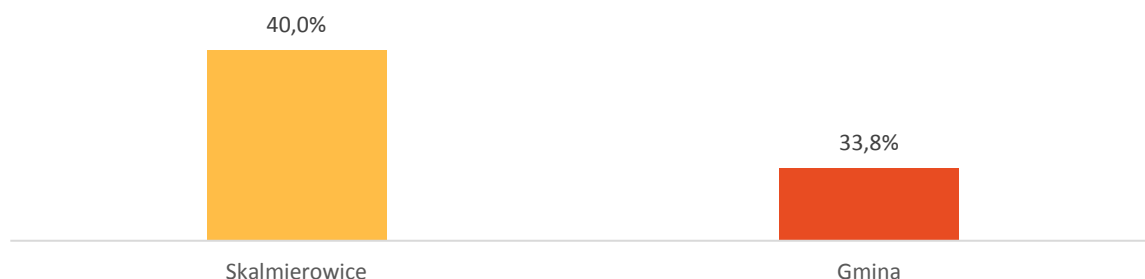

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Dzieci w wieku 3-5 lat i objętych wychowaniem przedszkolnym jest blisko 8% wśród wszystkich 13 dzieci mających tyle lat i mieszkających w obrębie analizowanego terenu wiejskiego. W porównaniu do średniej dla Gminy w tym zakresie, to wartość dla Skalmierowic jest o 48,3 p.p. niższa. Głównym tego powodem może być brak działania placówki wychowawczo-opiekuńczej.

Odwrotną sytuację zarejestrowano natomiast w przypadku wskaźnika odnoszącego się do dzieci niemających ukończonych 17 lat. Udowadnia to wyliczony odsetek dzieci do 17 roku życia, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (40,0%). Wartość ta jest 6,2 p.p. wyższa od średniej dla Gminy odnotowanej w tym samym przypadku. Ogólna liczba dzieci do 17 roku życia na analizowanym obszarze wynosi 45 osób, natomiast na 18 pobierany jest zasiłek rodzinny.

Wykres 50. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogóle dzieci w tym wieku- Skalmierowice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Podobną – wyższą wartość od średniej Gminy uzyskano analizując korzystanie ze środowiskowej pomocy społecznej. Ogólna liczba osób korzystających ze świadczeń z Miejsko-Wiejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewkowie, mieszkająca na obszarze Skalmierowic, to 41, co stanowi 18,7% ogółu ludności.

Zanalizowano także rodzaje przyczyn udzielanej pomocy społecznej. Najwięcej osób pobiera świadczenia z tytułu ubóstwa (63,4%). O prawie 20 p.p. mniej z powodu niepełnosprawności. Znacznie mniej mieszkańców korzysta z publicznej opieki ze względu na trudną sytuację związaną z bezradnością w sprawach wychowawczo-opiekuńczych (17,1%). Znikomy odsetek spośród wszystkich mieszkańców znajdujących się pod opieką Ośrodka Pomocy Społecznej stanowią osoby posiadające problem z alkoholem (2,4%).

Wykres 51. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Skalmierowice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Kolejnym miernikiem aspektu społecznego jest stan bezpieczeństwa. Jak widać na zamieszczonym poniżej wykresie wartości dla poszczególnych rodzajów przestępstw popełnionych w Skalmierowicach są wyższe od średnich wyliczonych pod tym samym

względem dla Gminy. Największą różnicę między dwoma obszarami wykazuje wskaźnik dotyczący zgłoszeń o przemoc domowej (tj. 1,3 jednostek). Mniejszą rozbieżność wykazuje wskaźnik pierwszy dotyczące kradzieży. Z kolei najmniejszą rozpiętość między wartościami odnotowano dla wskaźnika mierzącego stosunek liczby bójek, pobić i rozbojów w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Wykres 52. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Skalmierowice

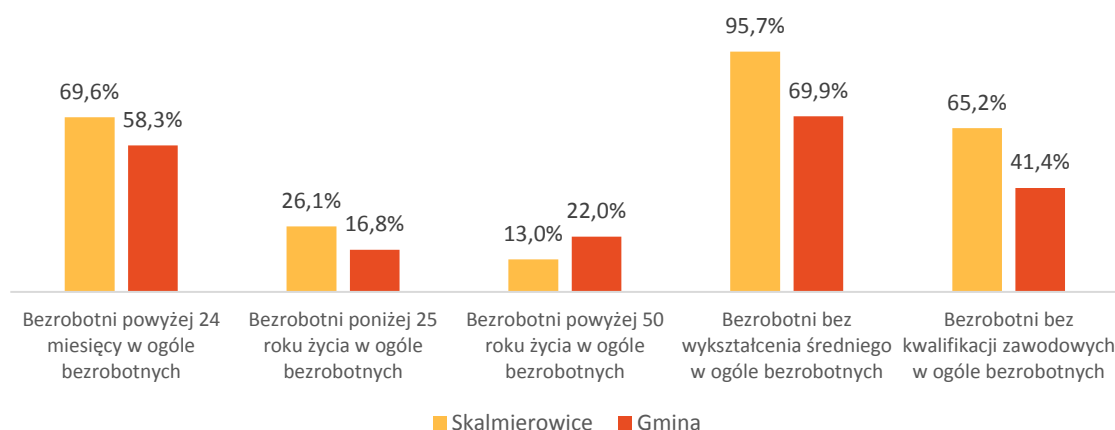
Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

W aspekcie życia społeczeństwa niepokojącym zjawiskiem jest bezrobocie. Jego poziom można zmierzyć przyrównując udział bezrobotnych do ogólnej liczby ludności. Tak wyliczony poziom bezrobocia dla obszaru Skalmierowic, na koniec 2015 roku, wynosił 10,5% (23 osoby), co stanowi wynik powyżej średniej dla Gminy (6,8%).

Osoby będące bez zatrudnienia można rozróżnić ze względu na powód ich bezrobocia. Najczęstszą przyczyną było:

- brak wykształcenia średniego (95,7% ogółu bezrobotnych),
- bezrobocie powyżej 24 miesięcy (69,6%),
- brak kwalifikacji zawodowych, (65,2%),
- nieukończenie 25 roku życia (26,1%),
- ukończenie 50 roku życia (13,0%).

Wykres 53. Wskaźniki bezrobocia - Skalmierowice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Skalmierowice, to sołectwo, w którym funkcjonuje tylko świetlica wiejska. Brak jest w niej jakichkolwiek innych instytucji działających na rzecz rozwoju i opieki lokalnej społeczności. Świetlica wiejska prowadzi działalność w zakresie kultury. Organizowane są między innymi spotkania integracyjne (warsztaty) i wydarzenia okolicznościowe (Dzień Dziecka, Dzień Kobiet). W wymiarze sportu i rekreacji na omawianym terenie istnieje plac zabaw i boisko do piłki nożnej.

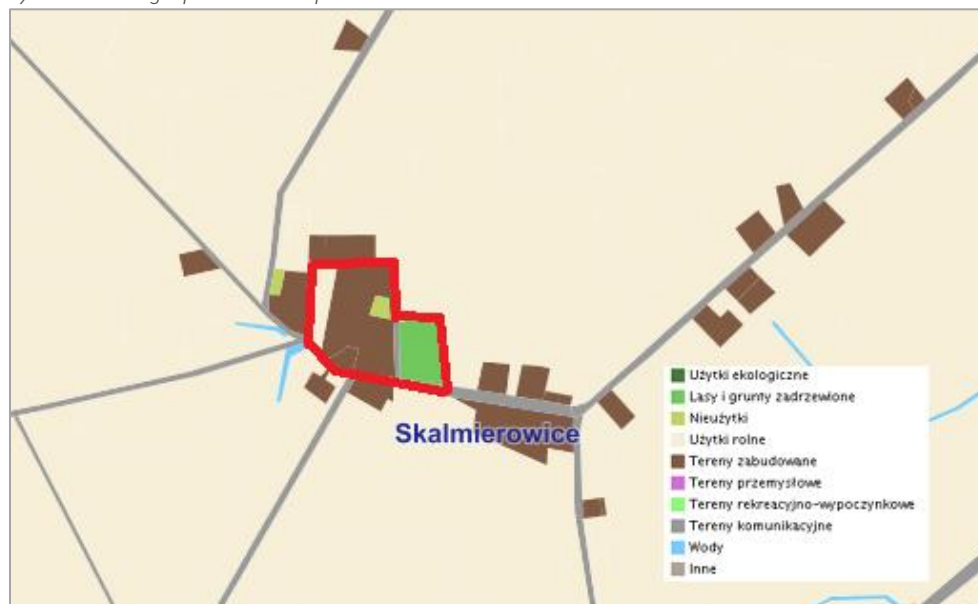
Tabela 56. Obiekty użyteczności publicznej - Skalmierowice

Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
Brak	Brak	- Plac zabaw - Boisko do piłki nożnej	Brak	Świetlica (organizacja spotkań i wydarzeń okolicznościowych)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Teren Skalmierowic, a w tym obszar przeznaczony do rewitalizacji, posiada przestrzeń, na których jest możliwość nowego zagospodarowania i zaaranżowania. Zabiegi te nadadzą nowy, użyteczny wymiar tym miejscom. Ożywienia potrzebuje m.in. park. Po jego uporządkowaniu będzie pełnić funkcje przede wszystkim wypoczynkowe.

Rysunek 27. Zagospodarowanie przestrzenne- Skalmierowice

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Strefa funkcjonalno-techniczna wiąże się także z wyposażeniem obszaru w sieci sanitarne. Jak wynika z dostępnych danych, udział przyłączy wodociągowych w Skalmierowicach wśród wszystkich tych urządzeń w obrębie Gminy wynosi 1,4%. W przypadku przyłączy kanalizacyjnych, ich odsetek wśród ogółu przyłączy tej sieci jest mniejszy, tj. 1,1%.

Tabela 57. Wykaz przyłączy do sieci - Skalmierowice

Jednostka	Liczba przyłączy wodociągowych	Liczba przyłączy kanalizacyjnych
Skalmierowice	75	36
Gmina	5230	3369

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera gospodarcza

Pod względem badania obszaru sołectwa, jednym z kluczowych wyznaczników jest także wskaźnik przedsiębiorczości (liczba podmiotów gospodarczych przeliczona na 100 mieszkańców analizowanego terenu). Wartość dla Skalmierowic wyniosła o 2,1 jednostek mniej niż średnia dla Gminy. Może oznaczać to, iż niniejsze sołectwo nie jest wystarczająco atrakcyjne dla przedsiębiorców.

Wykres 54. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Skalmierowice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera środowiskowa

W obrębie tego sołectwa znajduje się 79 530 kg azbestu, co w przeliczeniu na liczbę mieszkańców dało 363,2 kg wyrobów azbestowych. Oznacza to przekroczenie średniej dla Gminy (284,3). Stosunkowo duża ilość zalegających materiałów zawierających azbest negatywnie przyczynia się na zwiększenie zachorowalności mieszkańców (zwłaszcza choroby układu oddechowego, zmiany opłucnowe, rak płuc). Nie mniej szkodliwy azbest jest na środowisko. Jego złe oddziaływanie szczególnie powoduje zatrucie powietrza.

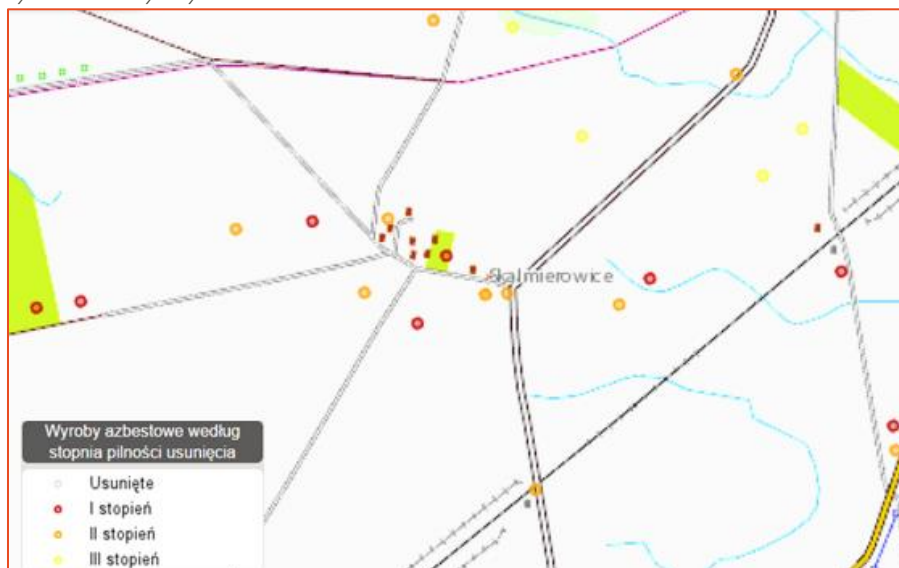
Wykres 55. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców- Skalmierowice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Na załączonym poniżej rysunku, dostrzec można lokalizacje zidentyfikowanych wyrobów azbestowych. Te skupione najbliżej terenów zabudowanych przypisano do grupy o stopniu I i II pilności usunięcia. Natomiast te oddalone od ścisłej zabudowy (w kierunku północno-wschodnim) przypisano do grupy o III stopniu pilności usunięcia.

Rysunek 28. Wyroby azbestowe na terenie Skalmierowic

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały

Tabela 58. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Skalmierowice

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	- Niski odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym, - Wysoki odsetek dzieci do lat 17, na które rodzice pobierają zasiłek rodzinny, - Wysoki odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, - Wyższy niż średnia dla Gminy wskaźnik przestępstw, - Wysoki poziom bezrobocia,	- Stosunkowo niski odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, - Funkcjonowanie świetlicy wiejskiej,
Pozostałe (w tym m.in. gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, infrastrukturalne)	- Niski wskaźnik podmiotów gospodarczych, - Duże pokłady azbestu,	- Istnienie obiektów sportowo-rekreacyjnych, - Istnienie terenów zdegradowanych, które mogą zostać zagospodarowane na potrzeby mieszkańców,

Źródło: Opracowanie własne.

Wierzbiczany

Rysunek 29. Obszar do rewitalizacji- Wierzbiczany

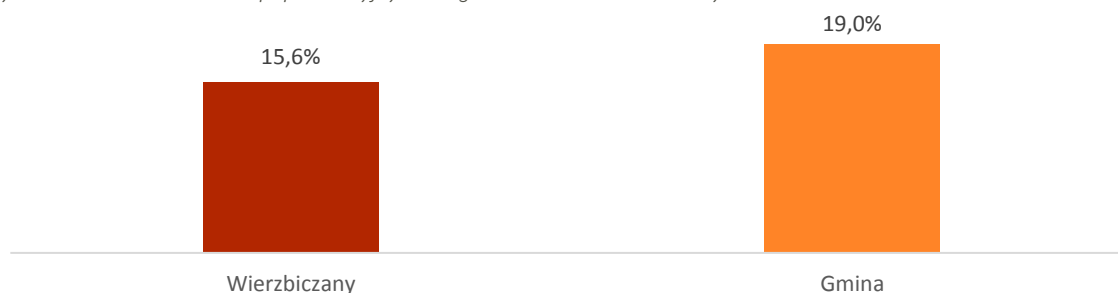

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Sfera społeczna

Teren sołectwa zamieszkuje 327 osób. Wierzbiczany charakteryzują się 15,6% udziałem osób w wieku poprodukcyjnym. Ich odsetek jest o 3,4 p.p. mniejszy niż średnia Gminy. Wszystkich osób w tym wieku na terenie analizowanego sołectwa jest 51. Przy czym, niezależnie od ich liczebności, jednostka samorządowa powinna zapewnić osobom będących w wieku poprodukcyjnym zajęcia, dzięki którym aktywnie włączą się w życie lokalnego społeczeństwa.

Wykres 56. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogólnej ludności- Wierzbiczany

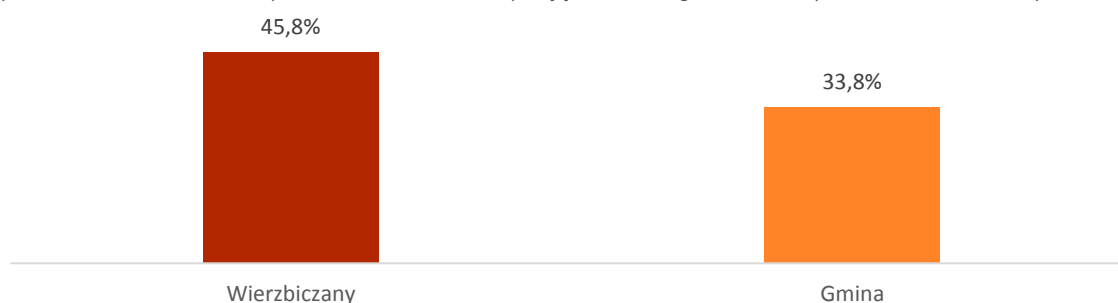
Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

W przypadku najmłodszych mieszkańców Wierzbiczany, miarą jest wskaźnik objęcia ich wychowaniem przedszkolnym. Wszystkich dzieci w wieku 3-5 lat mieszkających w niniejszym sołectwie, jest ośmiu. Wśród nich tylko ¼ uczęszcza do placówki edukacyjnej. Stanowi to

wynik niższy od średniej dla Gminy w tym zakresie o 31 p.p. Na analizowanym obszarze nie funkcjonuje żadne przedszkole.

Natomiast, wynik powyżej średniej dla Gminy otrzymano w aspekcie wyliczonego odsetka dzieci do 17 roku życia, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku. Dla terenu Wierzbiczany wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 45,8%, co w porównaniu do średniej dla Gminy dało wyższy wynik, tj. o 12 p.p. Wszystkich dzieci do 17 roku życia mieszkających w omawianym sołectwie jest 59, natomiast na 27 z nich rodzice pobierają zasiłek rodzinny.

Wykres 57. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku- Wierzbiczany

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Dla osób najbardziej potrzebujących udzielana jest środowiskowa pomoc społeczna. Liczba mieszkańców korzystających z niniejszego rodzaju opieki wynosi 53 osób. Ich udział w ogólnej liczbie ludności Gminy stanowi blisko 16% i jest to 6,3 p.p. większy wynik niż wyliczona średnia dla Gminy pod tym samym względem. Świadczenia dla potrzebującej społeczności Wierzbiczany udzielane są przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewkowie.

Osobom będącym pod opieką MGOPS przyznawane są świadczenia z różnorodnych tytułów:

- ubóstwo – największy udział osób, wskaźnik wyższy od średniej gminy o 11,2 p.p.,
- niepełnosprawność - wskaźnik wyższy od średniej gminy o 5,3 p.p.,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – wskaźnik wyższy od średniej gminy o 0,04 p.p.
- alkoholizm (brak osób, które by pobierały świadczenia z tego tytułu).

Wykres 58. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Wierzbiczany

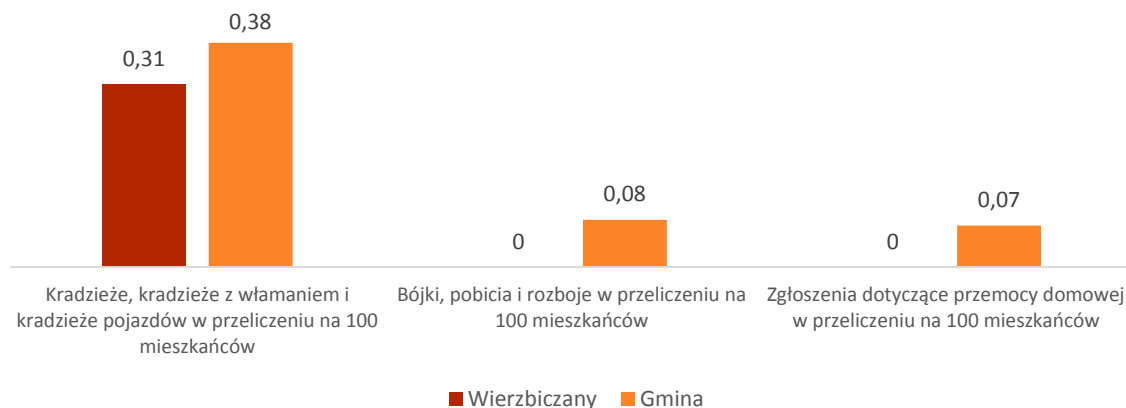

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Istotną kwestią w strefie społecznej jest poczucie bezpieczeństwa oraz utrzymanie porządku publicznego.

Najwięcej przestępstw w Wierzbiczanych odnotowano w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów, tj. 0,31 (jest to poniżej średniej Gminy o 0,07 jednostek) w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki. Innych przypadków wykroczenia prawa policja w 2015 roku nie odnotowała.

Wykres 59. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Wierzbiczany

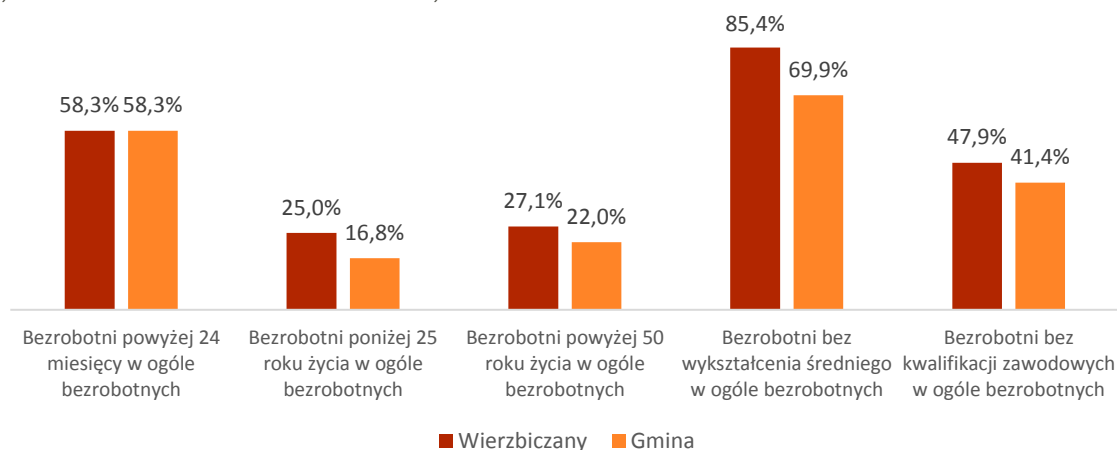

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Obok poczucia bezpieczeństwa, ważne jest dla ludności życie w godnych warunkach. Ich osiągnięcie i utrzymanie w głównej mierze zależy od sytuacji finansowej, którą kształtuje praca zarobkowa. Niemniej jednak, w gronie lokalnej ludności Wierzbiczany mieszkają osoby borykające się z problemem bezrobocia. Razem takich osób jest 48.

Ich bierność zawodowa wynika z różnych przyczyn. Najczęstszym powodem problemu w podjęciu pracy jest brak wykształcenia średniego – dotyczy to 74,5% osób ogółu bezrobotnych. Stanowi to o 4,6 p.p. więcej niż wynosi średnia dla Gminy. Drugim z głównych powodów bezrobocia jest niepodjęcie pracy przez ponad 24 miesiące. Ich udział wśród wszystkich bezrobotnych w Wierzbiczanach, jest równy oszacowanej średniej dla Gminy. Kolejną przyczyną, w wyniku której mieszkańcy sołectwa mają problemy z zatrudnieniem, to brak odpowiednich kwalifikacji zawodowych. Następnym powodem utrudniającym podjęcie pracy, to wiek danej osoby. Ze znalezieniem pracy przede wszystkim mają mieszkańcy Wierzbiczan, którzy nie ukończyli 25 lat oraz którzy są w wieku powyżej 50 lat.

Wykres 60. Wskaźniki bezrobocia - Wierzbiczany

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Na terenie analizowanego sołectwa swoją działalność prowadzi Stowarzyszenie Rozwoju Wierzbiczan. Celem tej organizacji jest tworzenie warunków organizacyjnych i ekonomicznych dla rozwoju i promocji sołectwa Wierzbiczany oraz innych miejscowości.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Na obszarze niniejszego sołectwa mieszczą się tylko elementy ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. W ich skład wchodzi: plac zabaw, boisko do piłki nożnej i siłownia zewnętrzna.

Wierzbiczanie mogą również korzystać z obiektu o funkcjach kulturalnych, czyli świetlicy wiejskiej. Jest to miejsce spotkań mieszkańców zwłaszcza w czasie organizowania wydarzeń okolicznościowych, jak np. Dzień Kobiet, Dzień Dziecka lub bal sylwestrowy.

Tabela 59. Obiekty użyteczności publicznej - Wierzbiczany

Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
Brak	Brak	- Plac zabaw - Boisko do piłki nożnej - Urządzenia zewnętrzne siłowni	Brak	Świetlica (organizacja spotkań i wydarzeń okolicznościowych)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Obszar wyznaczony do rewitalizacji jest w małym stopniu urozmaicony pod względem zagospodarowania przestrzennego (głównie grunty zajęte są przez zabudowę, lasy i zadrzewienia, nieużytki i tereny inne). W jego granicach określono także miejsce wymagające rewitalizacji. Przestrzeń ta stanowi potencjał dla rozwoju strefy rekreacyjno-wypoczynkowej.

Rysunek 30. Zagospodarowanie przestrzenne- Wierzbiczany

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Istotnym wyznacznikiem rozwoju danego terenu jest występowanie sieci sanitarnej. Wierzbiczany posiadają 172 przyłączy wodociągowych, które w 3,3% tworzą ogólną ich liczbę w obrębie całej gminy. W przypadku przyłączy kanalizacyjnych, to w omawianym sołectwie jest ich 157. Stanowią one 4,7% udział wszystkich tych urządzeń.

Tabela 60. Wykaz przyłączy do sieci komunikacyjnych - Wierzbiczany

Jednostka	Liczba przyłączy wodociągowych	Liczba przyłączy kanalizacyjnych
Wierzbiczany	172	157

Gmina	5230	3369
-------	------	------

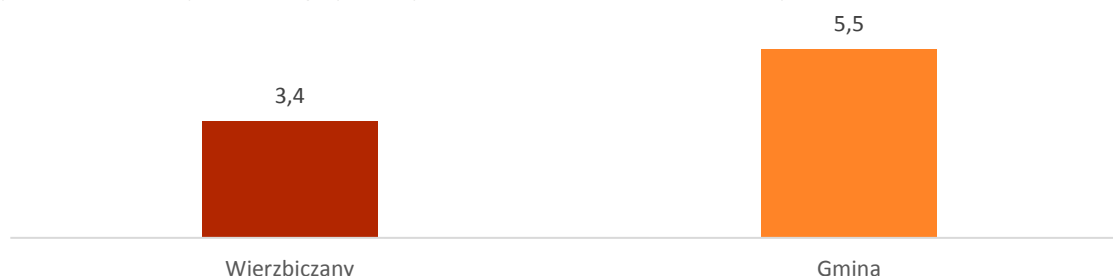
Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Wierzbicznicy zlokalizowane są przy drodze powiatowej. Wzdłuż niej ciągnie się jednostronny chodnik, nie ma natomiast osobnych pasów dla rowerzystów.

Sfera gospodarcza

Aktywność gospodarcza na obszarze wiejskim jest stosunkowo niska w porównaniu z całym terytorium Gminy. Udowadnia to między innymi wskaźnik odnoszący się do zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, tj. 3,4. Wartość ta jest mniejsza od średniej Gminy o 2,1 jednostek.

Wykres 61. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Wierzbicznicy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera środowiskowa

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji w Wierzbiczanach wykryto 128 491 kg azbestu. W przeliczeniu na liczbę mieszkańców pokładów azbestowych przypada 392,9 kg. Wartość ta przekracza średnią dla Gminy o 108,3 kg. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na negatywny wpływ wdychania włókien azbestowych zawieszonych w powietrzu. W wyniku tego, możliwe jest większe ryzyko zachorowania na choroby układu oddechowego, a nawet na raka płuc. Ponadto zalegające wyroby azbestowe przyczyniają się do zanieczyszczenia powietrza.

Wykres 62. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców- Wierzbicznicy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Załączony poniżej rysunek przedstawia w sposób graficzny rozmieszczenie zidentyfikowanych wyrobów azbestowych w Wierzbiczanych. Przeważającą część z nich przypisano do grupy o I stopniu pilności usunięcia.

Rysunek 31. Wyroby azbestowe w Wierzbiczanych

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały

Tabela 61. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Wierzbiczany

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	- Niski odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym, - Wysoki odsetek dzieci do lat 17, na które rodzice pobierają zasiłek rodzinny, - Wysoki odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, - Wysoki poziom bezrobocia,	- Stosunkowo niski odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, - Niski wskaźnik przestępstw, - Funkcjonowanie świetlicy wiejskiej,
Pozostałe (w tym m.in. gospodarcze, środowiskowe,	- Niski wskaźnik podmiotów gospodarczych, - Duże pokłady azbestu,	Istnienie obiektów sportowo-rekreacyjnych,

przestrzenno-funkcjonalne, infrastrukturalne)	- Istnienie terenów zdegradowanych, które mogą zostać zagospodarowane na potrzeby mieszkańców, - Wyposażenie sołectwa w sieć wodociągowo-kanalizacyjną
---	---

Źródło: Opracowanie własne.

Więclawice

Rysunek 32. Obszar do rewitalizacji- Więclawice

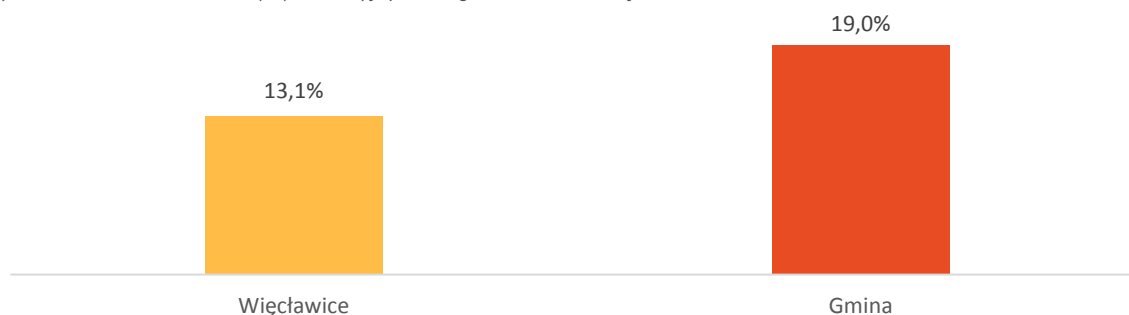

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Sfera społeczna

Liczba mieszkańców całego sołectwa wynosi 289 osób. Udział mieszkańców będących w wieku poprodukcyjnym na obszarze Więclawic wynosi 13,1%, co nie przekracza w tym zakresie średniego wyniku Gminy (19,0%).

Wykres 63. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogólnej ludności- Więclawice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Na terenie sołectwa zameldowanych jest dziewięcioro dzieci w wieku 3-5 lat, jednakże, żadne z tych dzieci nie jest objęte wychowaniem przedszkolnym. Powodem tego może być brak funkcjonowania przedszkola.

Wszystkich dzieci (do 17 roku życia) w Więclawicach jest 65. Stanowią one 22,5% udział w ogólnej liczbie społeczeństwa tej jednostki. Na niektóre z tych dzieci (33 osób) przyznawany jest zasiłek pomocy społecznej. W przypadku wskaźnika dotyczącego odsetka dzieci do 17 roku życia, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku, uzyskano wartość 50,8%. W porównaniu do średniej dla Gminy – 33,8%, jest to wynik większy o 17 p.p.

Wykres 64. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogóle dzieci w tym wieku- Więclawice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

13,5% mieszkańców analizowanego obszaru korzysta ze środowiskowej pomocy społecznej (razem 39 osób). Osoby te objęte są wsparciem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewkowie. Wyliczona średnia z zakresu udzielanej pomocy społecznej dla Więclawic jest względnie wyższa niż średnia Gminy, tj. o 3,6 p.p.

Wykres 65. Środowiskowa pomoc społeczna- Więclawice

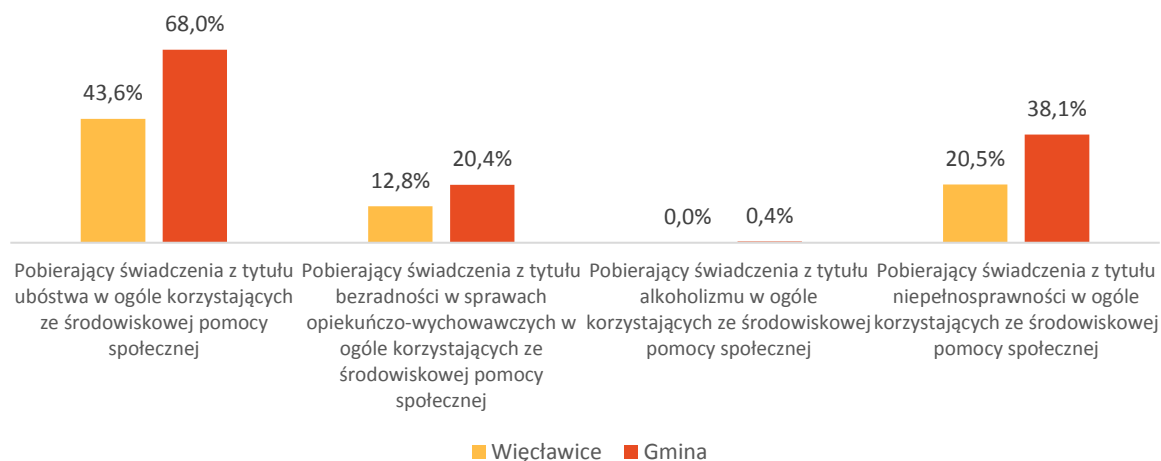

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

W związku z powyższym, zadaniem władz w ramach realizowania polityki społecznej (opartej o przepisy ustawy o pomocy społecznej) jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu.

Analizie poddano przyczyny udzielania pomocy. Z uzyskanych danych od Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewkowie wynika, że najwyższy odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na obszarze Więclawic, pobiera świadczenia z tytułu ubóstwa –43,6% (17 osób; odsetek niższy od średniej Gminy o 24,4 p.p.). Niepełnosprawność to drugi istotny powód objęcia osób opieką publiczną. Osoby niepełnosprawne pobierające świadczenia, stanowią 20,5% (8 osób; co stanowi mniejszy wynik od średniej wyliczonej dla Gminy, tj. o 17,6 p.p.). Niecałe 13% pobiera świadczenia z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (5 osób). Z tytułu alkoholizmu świadczenia nie pobiera żadna osoba.

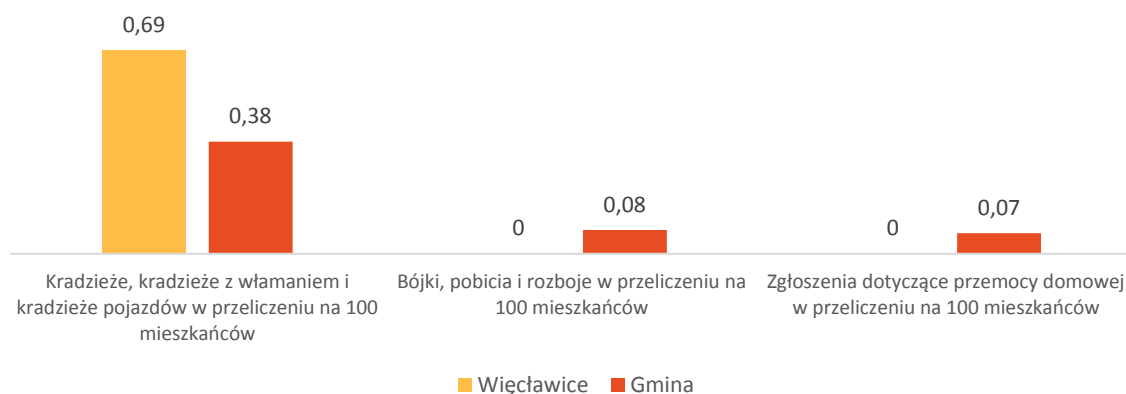
Wykres 66. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Więclawice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Liczącą się kwestią strefy społecznej jest bezpieczeństwo, jak i porządek publiczny. Z danych zamieszczonych na poniższym wykresie wynika, iż na obszarze Więclawic dochodzi do niewielu przekroczeń prawa. Policja interweniowała jedynie dwa razy w przypadku przestępstwa związanego z kradzieżą. W przeliczeniu liczby tych przestępstw na 100 mieszkańców uzyskano wskaźnik 0,69, to o 0,31 jednostek więcej od średniej Gminy. Zgłoszeń złamania prawa na terenie Więclawic nie odnotowano ani z tytułu bójki, pobicia i rozboju, ani z tytułu przemocy domowej.

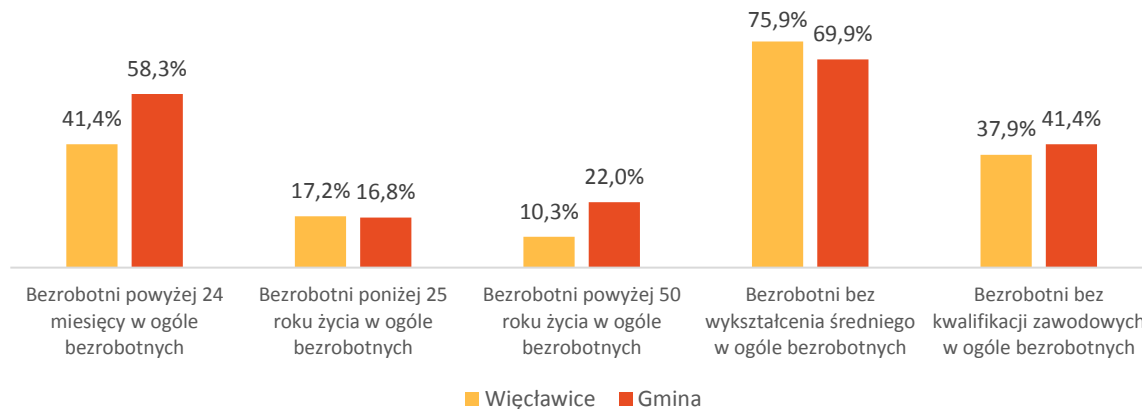
Wykres 67. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Więclawice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Poziom bezrobocia mierzony udziałem bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności wynosi na obszarze sołectwa 10,0% (29 osoby), co stanowi wynik powyżej średniej dla Gminy (6,8%). Nadrzędną przyczyną niepodjęcia przez te osoby był brak wykształcenia średniego (22 osoby). O wiele mniej istotnym powodem był status osoby niepracującej już ponad 24 miesiące (12 osób) oraz brak kwalifikacji zawodowej (11 osób). Najrzadszą przyczyną był wiek danej osoby (osób poniżej 25 lat – 5; osób powyżej 50 lat – 3).

Wykres 68. Wskaźniki bezrobocia - Więclawice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Na terenie sołectwa nie funkcjonuje żadna organizacja pozarządowa ani samorządowa, w tym np. placówka edukacyjna, ośrodek zdrowia, stowarzyszenie, fundacja. Brakuje także miejsc do uprawiania sportu i rekreacji.

Jedyną działającą jednostką w Więclawicach jest świetlica wiejska o funkcjach kulturalnych. Organizowane są w niej różnego rodzaju wydarzenia (warsztaty, spotkania, zabawy okolicznościowe).

Tabela 62. Obiekty użyteczności publicznej - Więclawice

Urzędy i instytucje	Edukacja	Sport i rekreacja	Pomoc społeczna i opieka zdrowotna	Kultura
• Brak	• Brak	• Boisko	• Brak	• Świetlica (organizacja wydarzeń okolicznościowych i spotkań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Jak wynika z poniższego rysunku zagospodarowania przestrzennego, obszar rewitalizacji w Więclawicach większości stanowią tereny zabudowane. Ze względu na to, że jest to przestrzeń niezainwestowana między innymi pod względem infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, to warto by uzupełnić ją placem zabaw dla dzieci, boiskiem do gry w piłkę nożną i w małą architekturę. Działanie naprawcze ożywi zdegradowaną przestrzeń, z której częściej będą korzystać lokalni mieszkańcy.

Rysunek 33. Zagospodarowanie przestrzenne- Więclawice

Źródło: <http://mapy.mojregion.info/>

Wszystkich gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej w Więclawicach jest 115 (2,2% wszystkich przyłączy wodociągowych w Gminie) oraz 90 przyłączy do systemu kanalizacyjnego (2,7 wszystkich przyłączy kanalizacyjnych w Gminie).

Tabela 63. Wykaz przyłączy do sieci komunikacyjnych - Więclawice

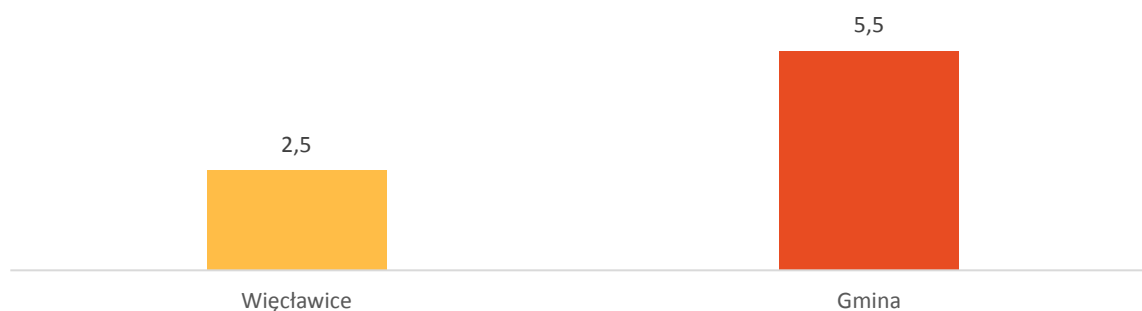
Jednostka	Liczba przyłączy wodociągowych	Liczba przyłączy kanalizacyjnych
Więclawice	115	90
Gmina	5230	3369

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera gospodarcza

Zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie niniejszego sołectwa jest 82. Przeliczeniu ich liczby na 100 mieszkańców uzyskano wartość 2,5, która jest o 3 jednostki niższe od wyliczonej średniej dla Gminy.

Wykres 69. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Więclawice

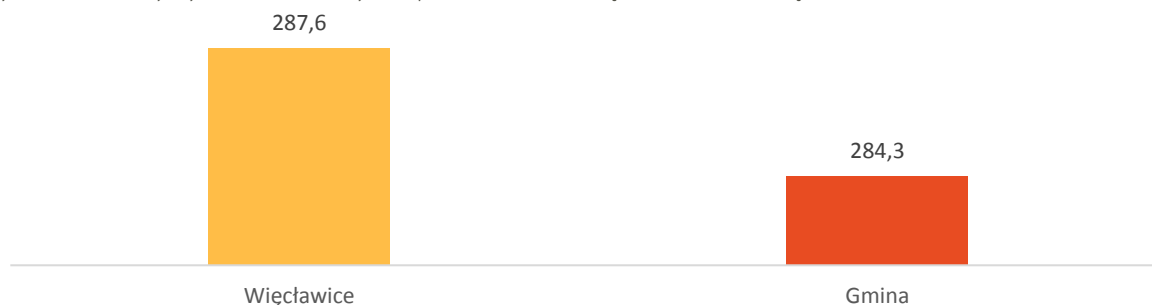

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

Sfera środowiskowa

Według inwentaryzacji przeprowadzanej na terenie Więclawic znajduje się 74 111 kg azbestu. W przeliczeniu na liczbę mieszkańców, przypada 287,6 kg wyrobów azbestowych, co nieznacznie przekracza średnią dla Gminy (284,3 kg). Duża ilość zalegających wyrobów azbestowych wpływa negatywnie na stan zdrowia mieszkańców, przyczynia się do powstawania różnych chorób układu oddechowego. Zalegające wyroby azbestowe przyczyniają się także do niskiej jakości powietrza

Wykres 70. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców- Więclawice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie otrzymanych danych.

W Więclawicach przeważają materiały zawierające azbest, którym przypisano grupę o II stopniu pilności usunięcia. Występują także te o I stopniu pilności usunięcia.

Rysunek 34. Wyroby azbestowe w Więclawicach

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały

Tabela 64. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Więclawice

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	• Żadnego dziecko z terenu sołectwa w wieku 3-5 lat nie jest objęte wychowaniem przedszkolnym, • Wysoki odsetek dzieci do lat 17, na które rodzice pobierają zasiłek rodzinny, • Wysoki odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej,	• Niski odsetek osób w wieku poprodukcyjnym, • Stosunkowo niski wskaźnik przestępczości, • Niski wskaźnik bezrobocia długotrwałego, • Funkcjonowanie świetlicy wiejskiej,
Pozostałe (w tym m.in. gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, infrastrukturalne)	• Niski wskaźnik podmiotów gospodarczych, • Duże pokłady azbestu,	• Istnienie obiektów sportowo-rekreacyjnych, • Istnienie terenów zdegradowanych, które mogą zostać

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
		zagospodarowane na potrzeby mieszkańców, • Wyposażenie sołectwa w sieć wodociągowo-kanalizacyjną

Źródło: Opracowanie własne.

7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Istotnym elementem przygotowania i tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji było przeprowadzenie diagnozy problemów występujących na terenie Gminy. Analiza pozwoliła na wyznaczenie terenów charakteryzujących się występowaniem koncentracji zjawisk negatywnych.

Ważne w tym względzie było również poznanie potrzeb i oczekiwań społeczeństwa (mieszkańców i innych użytkowników terenów) wobec planowanego procesu rewitalizacji. Respondenci biorący udział w badaniu ankietowym uznali, że najistotniejszymi problemami są:

- słaba infrastruktura transportowa, zły stan techniczny dróg, brak parkingów, chodników i ścieżek rowerowych itd.,
- słaba oferta kulturalno-rozrywkowa,
- degradacja środowiska,
- niski poziom bezpieczeństwa,
- niskie dochody mieszkańców, ubóstwo,
- słaba oferta sportowo-rekreacyjna.

Podczas konsultacji społecznych wskazywano w tym względzie przede wszystkim na lokalną społeczność – brak jej zaangażowania w życie publiczne i odpowiedzialności za wspólne dobro. W tym względzie najbardziej oczekiwanymi efektami procesu rewitalizacji są: organizowanie programów aktywizujących do życia społecznego oraz przygotowanie odpowiedniego do tego zaplecza. W przypadku pozostałych problemów mieszkańcy oczekiwaliby poprawy infrastruktury technicznej, stworzenia/rozszerzenia bazy sportowej i kulturalnej, poprawy bezpieczeństwa oraz wskazanego wcześniej zwiększenia integracji mieszkańców i pobudzenie ich aktywności lokalnej (przede wszystkim na terenach wiejskich).

W oparciu o przeprowadzoną delimitację, a także badanie ankietowe i konsultacje sformułowano następującą wizję obszaru rewitalizacji:

Po zakończonej rewitalizacji obszary poddane działaniom, zarówno na terenach miejskich, jak i wiejskich, będą uzdrowione społecznie, przestrzennie i gospodarczo. Zostanie odtworzona i wzmocniona spójność społeczna, przede wszystkim w zakresie więzi sąsiedzkich oraz podejmowania oddolnych inicjatyw. Zmniejszy się także skala zjawiska wykluczenia społecznego,

a równorzędnym dostęp do kultury, rekreacji i sportu oraz usług poprawi jakość życia lokalnej społeczności. Rozwinięta infrastruktura społeczna i wysokiej jakości tereny publiczne, przystosowane do potrzeb mieszkańców, staną się miejscami spotkań oraz aktywizacji, zarówno społecznej jak i zawodowej. Przeprowadzana rewitalizacja ożywi społecznie i gospodarczo zarówno zdegradowane tereny, jak i całą Gminę.

Przedstawiona wizja będzie pomocna w realizacji wskazanych, w kolejnym rozdziale, celów i kierunków działań.

8. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

Cele rewitalizacji wyznaczono na podstawie problemów zidentyfikowanych na etapie diagnozy i konsultacji społecznych. Odnoszą się one przede wszystkim do sfery społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej, a ponadto są pochodną wizji określającej stan docelowy procesu rewitalizacji w 2023 roku.

Zgodnie z *Zasadami programowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020* cele zostały opisane na podstawie skwantyfikowanych wskaźników z określonymi wartościami bazowymi i docelowymi. Kierunki działań, wyodrębnione w ramach celów, pozwolą na efektywniejsze wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

Rysunek 35. Cel 1 i kierunki działań w jego ramach

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 36. Cel 2 i kierunki w jego ramach

Źródło: Opracowanie własne.

Do wyłonionych celów poniżej przedstawiono wskaźniki, z określonymi wartościami bazowymi i docelowymi.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Tabela 65. Wskaźniki programu

Wskaźniki realizacji poszczególnych projektów					
Przedsięwzięcie	Projekt	Wskaźniki	Rok bazowy	Rok docelowy	Źródło danych
1.Stworzenie oferty adresowanej do osób starszych i dzieci	1.Utworzenie Domu Dziennego Pobytu w Gniewkowie wraz z aktywizacją społeczną i kulturalną uczestników	Liczba osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem objętych wsparciem (w lb)	0	30	Ewidencja uczestników
		Liczba wspartych obiektów na rewitalizowanych terenach (w lb)	0	1	Protokół zdawczo-odbiorczy
	2.Rozwój Samorządowego Przedszkola oraz oddziałów przedszkolnych na terenie Gminy Gniewkowo	Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej (w lb)	0	50	Ewidencja uczestników
		Odsetek miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS (w %)	0	100	Dokumentacja projektowa
2.Działania na rzecz osób wykluczonych	1.Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Gminy Gniewkowo	Liczba osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem objętych wsparciem (w lb)	0	30	Ewidencja uczestników
		Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (w lb)	0	3	Ewidencja uczestników
3.Zagospodarowanie terenów publicznych	1.Park Wolności centrum aktywizacji społecznej	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (m2)	0	52,665	Protokół zdawczo-odbiorczy
		Liczba ludności zamieszkującej miejscowość, w której wybudowano lub zmodernizowano obiekty infrastruktury rekreacyjnej (w lb)	0	7067	Urząd Stanu Cywilnego i Ewidencji Ludności
	2.Teatr Letni „Przy Ratuszu” wraz z rewitalizacją Rynku jako	Liczba ludności zamieszkującej miejscowość, w której wybudowano lub zmodernizowano obiekty infrastruktury rekreacyjnej (w lb)	0	7015	Urząd Stanu Cywilnego i Ewidencji Ludności
		Liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej (szt.)	0	2	Protokół zdawczo-odbiorczy
		Liczba osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem objętych wsparciem w programie	0	1700	Dane MGOPS
	3.Zagospodarowanie „Góry Czarownic” i budowa fontanny na placu rynku wraz	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (m2)	0		Protokół zdawczo-odbiorczy

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wskaźniki realizacji poszczególnych projektów					
Przedsięwzięcie	Projekt	Wskaźniki	Rok bazowy	Rok docelowy	Źródło danych
	z modernizacją nawierzchni ul. Kątnej i Spokojnej, tworzeniem małej architektury nawiązującej do dawnego wyglądu miasta	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (w lb)	0	300	Dane z PUP
		Liczba osób zagrożonych wykluczeniem lub wykluczonych społecznie objętych wsparciem w programie (w lb)	0	1700	Dane z MGOPS
	4.Modernizacja nawierzchni ulicy Krótkiej	Długość przebudowanych dróg (w m)	0	175	Protokół zdawczo-odbiorczy
	5.Budowa ścieżki rowerowej w miejscowości Ostrowo w Gminie Gniewkowo	Długość przebudowanych lub wybudowanych ścieżek rowerowych (w km)	0	0,8	Protokół zdawczo-odbiorczy
		Liczba ludności zamieszkującej miejscowość, w której wybudowano lub zmodernizowano obiekty infrastruktury rekreacyjnej (w lb)	0	230	Urząd Stanu Cywilnego i Ewidencji Ludności
4.Zagospodarowanie miejsc do rekreacji i sportu	1.Zagospodarowanie miejsc wypoczynku i rekreacji na terenie Gminy Gniewkowo	Liczba ludności zamieszkującej miejscowość, w której wybudowano lub zmodernizowano obiekty infrastruktury rekreacyjnej (w lb)	0	1377	Urząd Stanu Cywilnego i Ewidencji Ludności
		Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (w ha)	0	2402,20	Protokół zdawczo-odbiorczy
		Liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów (w tym elementów małej architektury) (szt.)	0	4	Protokół zdawczo-odbiorczy
	2.Rewitalizacja parków jako miejsc wypoczynku na terenach wiejskich Gminy Gniewkowo	Liczba ludności zamieszkującej miejscowość, w której wybudowano lub zmodernizowano obiekty infrastruktury rekreacyjnej (w lb)	0	469	Urząd Stanu Cywilnego i Ewidencji Ludności
		Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (w ha)	0	1139,80	Protokół zdawczo-odbiorczy
		Liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	2	Protokół zdawczo-odbiorczy
	3.Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego przy świetlicy w miejscowości Kawęczyn w Gminie Gniewkowo	Liczba ludności zamieszkującej miejscowość, w której wybudowano lub zmodernizowano obiekty infrastruktury rekreacyjnej (w lb))	0	238	Urząd Stanu Cywilnego i Ewidencji Ludności
		Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (w ha)	0	569,9	Protokół zdawczo-odbiorczy

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wskaźniki realizacji poszczególnych projektów					
Przedsięwzięcie	Projekt	Wskaźniki	Rok bazowy	Rok docelowy	Źródło danych
	4. Budowa skateparku przy ulicy Piasta w Gniewkowie	Liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (szt.)	0	1	Protokół zdawczo-odbiorczy
		Liczba osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (w lb)	0	200	Listy obecności
		Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (m2)	0	10,747	Protokół zdawczo-odbiorczy
5. Aktywizacja kulturalna i społeczna	1. „Moje miejsce na ziemi” - cykl warsztatów aktywizujących i imprez integracyjnych dla mieszkańców terenów wiejskich Gminy Gniewkowo	Liczba zorganizowanych zajęć (szt.)	0	20	Listy obecności
		Liczba osób uczestniczących w programie (w lb)	0	450	Listy obecności

Źródło: Opracowanie własne

9. Lista planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

9.1. Główne (podstawowe) projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Tabela 66. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu ¹⁴	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Cel: Zmniejszenie skali zjawiska wykluczenia społecznego									
Kierunek: Poprawa i rozwój infrastruktury społecznej									
Kierunek: Rozwój usług społecznych									
Podobszar 1: Obszar II – miasto Gniewkowo	1. Stworzenie oferty adresowanej do osób starszych i dzieci	1. Utworzenie Domu Dziennego Pobytu w Gniewkowie wraz z aktywizacją społeczną i kulturalną uczestników	PF	Gmina Gniewkowo	Utworzenie Domu Dziennego Pobytu będzie polegało na zaadaptowaniu istniejącego na terenie Gminy Gniewkowo budynku i przystosowaniu go na potrzeby funkcjonowania tej placówki. Gmina Gniewkowo na ten etap zamierza pozyskać środki finansowe z innych programów pomocowych. Na dzień dzisiejszy Dom Dziennego Pobytu nie funkcjonuje. Po utworzeniu placówki opieką zostanie objętych 30 osób potrzebujących tego typu usług. Niniejszy projekt przewiduje zatem zwiększenie liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych. Liczba ta w chwili obecnej wynosi 0, a docelowo ma wynosić 30. W ramach niniejszej fiszki zostanie zrealizowany tylko zakres działań aktywizacyjnych dla uczestników Domu Dziennego Pobytu – zostaną zorganizowane usługi opiekuńcze dla osób	Gniewkowo, ul. Powstańców Wielkopolskich	160.000,00	-Liczba doposażonych pomieszczeń – 1 szt. -Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 30 osób -Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu – 1 szt.	- Faktury za zakupiony sprzęt - Lista obecności z poszczególnych zajęć spotkań treningów, wyjazdów, wycieczek - Protokół odbioru

¹⁴ S-społeczny; G-gospodarczy; Ś-środowiskowy; T-techniczny; PF-przestrzenno-funkcjonalny.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					niesamodzielnych z grupy zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Program będzie zawierał organizowanie działalności kulturalnej i społecznej w szczególności: - spotkanie z młodzieżą oraz spotkania międzypokoleniowe w ramach integracji osób starszych z młodzieżą - spotkania przy kawie - terapia tańcem - zajęcia rytmiczne - ćwiczenia pamięci i koordynacji ruchowej - relaksacja – masaż na matach masujących - zajęcia kulinarne - zajęcia komputerowe - spacer, spędzanie czasu w plenerze, grillowanie - uczestnictwo w imprezach organizowanych na terenie miasta - uczestnictwo w wycieczkach organizowanych przez dom - organizacja uroczystości z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet. Dnia Seniora, Andrzejk - spotkania okolicznościowe tj. wigilia, spotkanie noworoczne, wielkanocne itp. Dodatkowo w ramach cross-finansingu w 2018 roku zostanie Dom Dziennego Pobytu zostanie wyposażony w sprzęt rehabilitacyjny i komputerowy. Natomiast w 2019 roku w sprzęt kuchenny.				
Podobszar 1:Obszar II –	1.Stworzenie oferty	2.Rozwój Samorządowego	S	Gmina Gniewkowo	W ramach projektu planowane jest dostosowanie Samorządowego	Gniewkowo, ul. Moniuszki 2	150.000,00	- liczba dzieci w wieku 3-5 lat objętych	- listy obecności

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
miasto Gniewkowo Podobszar 3: Lipie	adresowanej do osób starszych i dzieci	Przedszkola oraz oddziałów przedszkolnych na terenie Gminy Gniewkowo		przy wsparciu Samorządu województwa Przedszkola w Gniewkowie	Przedszkola oraz oddziałów przedszkolnych na zwiększenie możliwości realizacji zajęć dodatkowych, wspierających prawidłowy rozwój dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, dostosowanych indywidualnie do potrzeb dzieci. Będą prowadzone dodatkowe zajęcia: - z języka angielskiego - zajęcia gimnastyki rozwojowej z elementami gimnastyki korekcyjnej - zajęcia muzyczno-ruchowe - zajęcia logopedyczne - zajęcia plastyczne - zajęcia psychologiczno-pedagogiczne. Liczba nowych miejsc przedszkolnych będzie odpowiadała faktycznemu i prognozowanemu zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej z uwzględnieniem prognoz demograficznych. Projekt przyczyni się do realizacji celu polepszenia jakości świadczonych usług. Projekt realizowany będzie w latach 2017 – 2018 i obejmie dzieci w każdej grupie wiekowej z terenu Gminy Gniewkowo. Zakłada się możliwość doposażenia bazy przedszkola w niezbędne pomoce. W ramach cross-finansingu zostanie zakupione niezbędne wyposażenie.	Oddziały przedszkolne w Gniewkowie przy ul. Dworcowej oraz w Lipiu		wychowaniem przedszkolnym – 240 osób - liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej – 50 osób - liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS – 100% - liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie – 50 szt.	- dane statystyczne z MGOPS, SZEAS

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					Wypożyczone zostaną sale dla dzieci w meble, zabawki i pomoce dydaktyczne.				
Kierunek: Aktywizacja społeczna i zawodowa									
Podobszar 1: Obszar II – miasto Gniewkowo	2. Działania społeczne na rzecz osób wykluczonych	1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Gminy Gniewkowo	S	Fundacja Ekspert-Kujawy przy współpracy z Gminą Gniewkowo	Działania projektowe prowadzone będą z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji o charakterze: 1) Społecznym 2) Edukacyjnym 3) Zawodowym 4) Zdrowotnym AD. 1 Aktywna integracja o charakterze społecznym. Zakłada się realizację zajęć umożliwiających rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych. Projekt zaoferuje grupowe warsztaty poradnictwa (2 grupy w proj.) oraz indywidualne wsparcie, uzależnione od potrzeb indywidualnych. Zakłada się przeprowadzenie treningów kompetencji i umiejętności społecznych umożliwiających powrót do życia społecznego. Treningi prowadzone będą z wykorzystaniem infrastruktury i zasobów Gminy oraz ew. podmiotów współrealizujących proj. Zakłada się realizację usług wspierających animację lokalną, w tym kosztów zatrudnienia animatora lokalnego i / lub streetworkera. Wnioskodawca na czas realizacji proj. zatrudni animatora, który będzie realizował program indywidualnej i grupowej animacji z wykorzystaniem	Teren u zbiegu ulic Parkowej i Powstańców Wielkopolskich, działka nr 19/1, 20/1, 21.	360.000,00	Wskaźniki produktu Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 30 osób Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie: 6 osób Wskaźniki rezultatu Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu: 22 osoby Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu: 24 osoby	- listy obecności - statystyki z MGOPS - statystyki z PUP

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					infrastruktury rewitalizowanego Parku Wolności. Animacja lokalna będzie opierała się o organizację działalności kulturalnej, sportowej i społecznej w szczególności: - zajęcia sportowe dla osób objętych projektem, rodzin i otoczenia osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym - organizacja spotkań w ramach cyklu „Spotkania z ciekawymi ludźmi” - organizacja Dnia Sportu na zakończenie projektu połączonego z konferencją podsumowującą w Parku Wolności. AD. 2 Aktywna integracja o charakterze edukacyjnym. Zakłada się realizację wsparcia, którego celem jest wzrost poziomu wykształcenia lub jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy realizowanym poprzez m.in. skierowanie i sfinansowanie zajęć w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywania nowych kompetencji, umiejętności zawodowych (np. kursy i szkolenia zawodowe). Realizacja wsparcia ukierunkowana będzie na potrzeby lokalnych pracodawców, oferujących możliwość podjęcia pracy. O wyborze konkretnego szkolenia zdecydują m.in. analizy lokalnego rynku pracy, rankingi zawodów deficytowych dla			Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek: 6 osób Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących 6 miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek: 6 osób. Wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej – 56% - 17 osób W tym wskaźnik efektywności zatrudnieniowej- 22% - 7 osób	

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					powiatu inowrocławskiego / woj. kuj.-pom. a także diagnoza przeprowadzona na początku realizacji proj. w zakresie Indywidualnego Planu Działania. AD. 3 Aktywna integracja o charakterze zawodowym. Zakłada się realizację wsparcia, którego celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy realizowanym poprzez m.in. organizację i sfinansowanie aktywizacji zawodowej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym z wykorzystaniem m.in. doradcy zawodowego ca w przypadku osób z niepełnosprawnościami, które będą objęte wsparciem, asystenta osoby niepełnosprawnej w zakresie adekwatnym do potrzeb. Organizację staży zawodowych, które to z uwagi na wysoki wskaźnik prozatrudnieniowy, planuje się objąć minimum 70% uczestników proj. Wnioskodawca dopuszcza także możliwość sfinansowania uczestnictwa w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej (CIS) dla minimum 10% uczestników proj. AD. 4 Aktywna integracja o charakterze zdrowotnym.				

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					Zakłada się realizację wsparcia, którego celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy realizowanym m.in. poprzez skierowanie i sfinansowanie: - programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie - diagnoza i wstępne rozeznanie wskazuje na podjęcie takich działań w stosunku do min. 1 rodziny zamieszkującej Gminę Gniewkowo - skierowanie i sfinansowanie terapii psychologicznej, rodzinnej lub psychospołecznej dla rodzin lub osób - diagnoza i wstępne rozeznanie wskazuje na podjęcie takich działań w stosunku do min. 2 rodzin zamieszkujących Gminę Gniewkowo, - finansowanie kosztów badań lekarskich związanych z podjęciem zatrudnienia, dla uczestników podejmujących pracę.				
Cel: Zwiększenie jakości terenów publicznych i przystosowanie ich do potrzeb mieszkańców									
Kierunek działań: Poprawa jakości terenów publicznych i przystosowanie ich do potrzeb mieszkańców									
Kierunek: Poprawa i rozwój infrastruktury rekreacyjnej oraz kulturalnej									
Podobszar 1: Obszar II – miasto Gniewkowo	3.Zagospodarowanie terenów publicznych	1.Park Wolności centrum aktywizacji społecznej	PF	Gmina Gniewkowo	Realizacja przedsięwzięcia obejmuje wykonanie nawierzchni chodników z kostki betonowej, wykonanie nowej nawierzchni bitumicznej jezdni, budowę kanalizacji deszczowej, w szczególności: - rozbiórkę istniejących nawierzchni jezdni, chodników, krawężników, obrzeży,	Teren zbiegu ulic Parkowej i Powstańców Wielkopolskich, działka nr 19/1, 20/1, 21.	2.384.442,35	- liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1szt. (kompleks)	- dokumentacja techniczna, - protokoły odbioru

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					- przebudowę kanalizacji deszczowej, - wykonanie robót ziemnych, -regulację urządzeń infrastruktury podziemnej, - montaż krawężników i obrzeży, - wykonanie podbudów z kruszywa łamanego i betonowej, - wykonanie nawierzchni z kostki betonowej dla chodników, - wykonanie warstwy wiążącej i ścieralnej z betonu asfaltowego jezdni, - wykonanie oznakowania pionowego i poziomego, - uporządkowanie terenu, ułożenie warstwy humusu z obsianiem - budowa amfiteatru (scena z zadaszeniem wraz z zapleczem, widownia na ok. 1200 osób, plac taneczny, budynek gospodarczo-socjalno-bytowy) - budowa placu zabaw - budowa kortów tenisowych Projekt stanowi kontynuację działań rewitalizacyjnych, jakie Gmina Gniewkowo realizuje od 2009 r. Wtedy to beneficjent zrealizował projekt pn. „Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni miejskich”. Wykonano modernizację całego centrum miasta (5 ulic) wraz z wymianą oświetlenia na stylowe i zagospodarowaniem zielonej przestrzeni.		-długość przebudowanych dróg gminnych – 0,75 km -długość przebudowanych chodników – 0,2 km		

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Podobszar 1: Obszar II – miasto Gniewkowo	3. Zagospodarowanie terenów publicznych	2. Teatr Letni „Przy Ratuszu” wraz z rewitalizacją Rynku jako działania rekreacyjne	PF	Gmina Gniewkowo	Projekt obejmuje budowę sceny amfiteatru letniego wraz z zapleczem garderobianym i zagospodarowaniem otoczenia budynku ratusza, w którym obecnie mieści się Urząd Stanu Cywilnego. Montaż elementów małej architektury, montaż rzeźb, posągów nawiązujących do charakteru miejsca, mającego pełnić dwójaka funkcję, wyposażenie w postaci krzeseł widowni, ławek, itp. Ul. Rynek, ul. Kątna, ul. Spokojna: Realizacja przedsięwzięcia obejmuje montaż fontanny na Rynku w Gniewkowie oraz wykonanie nawierzchni bitumicznej jezdni ul. Kątnej i Spokojnej, w szczególności: - roboty ziemne na ul. Kątnej i Spokojnej, - wykonanie podbudowy z kruszywa łamanego na ul. Kątnej i Spokojnej, - regulację urządzeń infrastruktury podziemnej, - wykonanie warstwy wiążącej z betonu asfaltowego na ul. Kątnej i Spokojnej, - wykonanie warstwy ścieralnej z betonu asfaltowego na ul. Kątnej i Spokojnej, - wykonanie oznakowania pionowego i poziomego, - montaż elementów małej architektury na płycie rynku nawiązującej do dawnego wyglądu miasta - usytuowanie na płycie rynku fontanny.	Gniewkowo, działka nr 933 przy ul. Dworcowej 17 o powierzchni 938,00 m ² , Ul. Rynek, ul. Kątna, ul. Spokojna	668.800,00	- liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej – 2 szt. - liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej – 7015 - liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 4 szt. - długość przebudowanych dróg gminnych – 0,5 km - liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie – 300 osób - liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 1700 osób	- protokoły odbioru - dane statystyczne USC, PUP, MGOPS

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Podobszar 3: Lipie Podobszar 4: Murzynko Podobszar 8: Więclawice Podobszar 9: Wierzbiczany	4.Zagospodarowanie miejsc do rekreacji i sportu	1.Zagospodarowanie miejsc wypoczynku i rekreacji na terenie Gminy Gniewkowo	PF	Gmina Gniewkowo	Zagospodarowanie miejsc wypoczynku poprzez budowę urządzeń małej architektury, w sposób szczególny uzupełniający istniejącą funkcję kulturalną, sportową, rekreacyjną terenów przyległych do świetlic wiejskich i zaplecza sportowego. Realizacja przedsięwzięcia dot. budowy chodnika w miejscowości Lipie obejmuje wykonanie nawierzchni chodnika z kostki betonowej, w szczególności: -rozbiorke istniejącej nawierzchni i krawężników, - wykonanie robót ziemnych, - montaż krawężników, -wykonanie nawierzchni z kostki betonowej, -uporządkowanie terenu, ułożenie warstwy humusu z obsianiem.	Wierzbiczany działka nr 8/6 – pow. 10.391,00 m2 Murzynko, działka nr 6/3 – o pow. 10.400,00 m2 Więclawice, działka nr 19/1 – o pow. 6.234,00 m2 Lipie (chodnik), działka nr 25	484.800,00	-liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 4 szt. -powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 2402,20 ha -długość przebudowanych dróg – 0,25 km -liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów - 1377	-dokumentacja techniczna -protokoły odbioru -dane statystyczne USC
Podobszar 5: Markowo Podobszar 7: Skalmierowice	4.Zagospodarowanie miejsc do rekreacji i sportu	2.Rewitalizacja parków jako miejsc wypoczynku na terenach wiejskich Gminy Gniewkowo	PF	Gmina Gniewkowo	Markowo: Prace obejmować mają jedynie część zachodnią działki o powierzchni około 5 ha, bez ingerencji w istniejący cmentarz rodowy. Zakres prac: Budowa utwardzenia alejek parkowych, oświetlenia w postaci lamp ogrodowych, fontanny podświetlanej. Odtworzenie miejsca na ognisko wraz z ławami i stołami. Montaż elementów małej architektury (ławki ogrodowe, kosze na odpadki, tablice, rzeźby ogrodowe itp.). Rewitalizacja istniejącego zbiornika wodnego w zakresie czyszczenia, prac	Markowo - działka 9/12, Skalmierowice	450.000,00	-liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 2 szt. -powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 1139,80 ha -liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów - 469	-dokumentacja projektowa -protokoły odbioru -dane statystyczne USC

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					ziemnych, umocnienia brzegów zbiornika i budowy pomostu. Skalmierowice: Zagospodarowanie miejsc wypoczynku poprzez budowę urządzeń małej architektury, w sposób szczególnie uzupełniający istniejącą funkcję kulturalną, sportową, rekreacyjną terenów przyległych do świetlic wiejskich i zaplecza sportowego.				
Podobszar 2: Kawęczyn	4.Zagospodarowanie miejsc do rekreacji i sportu	3.Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego przy świetlicy w miejscowości Kawęczyn w Gminie Gniewkowo	PF	Gmina Gniewkowo	Zagospodarowanie miejsc wypoczynku poprzez budowę urządzeń małej architektury, w sposób szczególnie uzupełniający istniejącą funkcję kulturalną, sportową, rekreacyjną terenów przyległych do świetlic wiejskich i zaplecza sportowego.	Kawęczyn, działka nr 61/8	120.000,00	-liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. -powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 569,9 ha -liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów - 238	-dokumentacja techniczna -protokoły odbioru -dane statystyczne USC
Podobszar 1: Obszar II – miasto Gniewkowo	4.Zagospodarowanie miejsc do rekreacji i sportu	4.Budowa skateparku przy ulicy Piasta w Gniewkowie	PF	Gmina Gniewkowo	W ramach przedmiotowego projektu oprócz budowy skateparku planuje się otwarcie darmowej wypożyczalni profesjonalnego sprzętu sportowego służącemu rozwojowi tego typu pasji (zakup deskorolek, kasków, rolek, tyżworolek, ochraniaczy...). Zostanie zatrudniona jedna osoba zajmująca się wypożyczaniem w/w sprzętu oraz prowadzeniem darmowych nauk i warsztatów z wykorzystaniem	Działka 319/27 o powierzchni 4.851,0m2 Działka 566/27 o powierzchni 5,896 m2 w Gniewkowie, ul. Piasta	1.100.000,0	-liczba utworzonych miejsc rekreacji – 1 szt. -liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie – 1 osoba -liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych	-dokumentacja techniczna - listy obecności -dane statystyczne z MGOPS -dane statystyczne z PUP

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					zakupionego sprzętu sportowego, co przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia i likwidację ubóstwa i walkę z wykluczeniem społecznym. Realizacja przedsięwzięcia obejmuje budowę skateparku w bezpośrednim sąsiedztwie terenu rekreacyjnego, którego rewitalizację Gmina Gniewkowo przeprowadziła kilka lat temu. Podjęte wówczas działania objęły wyrównanie i obsadzenie ozdobną roślinnością terenu, bagrowanie i rewitalizację miejscowego stawku, budowę fontanny, montaż elementów małej architektury, oświetlenia oraz budowę największego na terenie gminy placu zabaw i mini siłowni dla osób dorosłych. Jest to teren, na którym odbywają się pikniki i festyny rodzinne, a na co dzień miejsce to służy odpoczynkowi i rekreacji mieszkańcom. Budowa skateparku i prowadzone tam lekcje na profesjonalnym sprzęcie sportowym stanowią nieodzowny element w prowadzeniu działań kontynuujących rewitalizację całego obszaru. Dalsze zagospodarowanie tego terenu zniweluje negatywne zjawiska, jakie są obecnie zauważalne.			wsparcie w programie – 200 osób	
Kierunek: Poprawa jakości terenów publicznych i przystosowanie ich do potrzeb mieszkańców									
Podobszar 1:Obszar II – miasto Gniewkowo	3.Zagospodarowanie terenów publicznych	3.Zagospodarowanie „Góry Czarownic” i budowa	PF	Gmina Gniewkowo	Realizacja przedsięwzięcia obejmuje wykonanie nowej nawierzchni placu wewnętrznego rynku z kostki granitowej,	Działka nr 564/3 w Gniewkowie przy ul. Księżstwa	1.100.000,00	-liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na	-dokumentacja techniczna

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
		fontanny na placu rynku wraz z modernizacją nawierzchni ul. Kątnej i Spokojnej, tworzeniem małej architektury nawiązującej do dawnego wyglądu miasta.			wykonanie nawierzchni bitumicznej jezdni ul. Kątnej i Spokojnej, w szczególności: -rozbiorke nawierzchni placu wewnętrznego rynku, -wykonanie nawierzchni placu wewnętrznego rynku z kostki granitowej - roboty ziemne na ul. Kątnej i Spokojnej, -wykonanie podbudowy z kruszywa łamanego na ul. Kątnej i Spokojnej, -regulację urządzeń infrastruktury podziemnej, -wykonanie warstwy wiążącej z betonu asfaltowego na ul. Kątnej i Spokojnej, -wykonanie warstwy ścieralnej z betonu asfaltowego na ul. Kątnej i Spokojnej, -wykonanie oznakowania pionowego i poziomego, - uporządkowanie terenu Góry Czarownic (wyrównanie terenu, obsianie, obsadzenie ozdobną roślinnością, montaż oświetlenia) - montaż elementów małej architektury na płycie rynku nawiązującej do dawnego wyglądu miasta - usytuowanie na płycie rynku fontanny. Inwestycja ma na celu modernizację układu komunikacyjnego na terenie gminy oraz dostosowanie do standardów Unii Europejskiej, gdyż jest ściśle powiązana z innymi projektami dotyczącymi modernizacji infrastruktury drogowej. Przedmiotowa inwestycja stanowi	Gniewkowskiego.		rewitalizowanych obszarach – 4 szt. -długość przebudowanych dróg gminnych – 0,5 km -liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie – 300 osób -liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 1700 osób	-dane statystyczne z MGOPS -dane statystyczne z PUP

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					nieodzwonne uzupełnienie zrealizowanej już przez Gminę Gniewkowo inwestycji pn. „Zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni miejskich”, której przedmiotem była kompleksowa rewitalizacja centrum miasta. W przedmiotowym zadaniu planuje się kontynuację i uzupełnienie podjętych wcześniej działań, a zagospodarowanie „Góry Czarownic”, która znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie z Rynkiem, powstanie miejsce spotkań pn. „Sabat Czarownic”. Dzięki tym działaniom powstanie w pełni zrewitalizowana i uporządkowana przestrzeń publiczna, prowadząca do ożywienia społeczno-gospodarczego i aktywizująca społeczność lokalną.				
Podobszar 1: Obszar II – miasto Gniewkowo	3. Zagospodarowanie terenów publicznych	4. Modernizacja nawierzchni ulicy Krótkiej	T	Urząd Miejski w Gniewkowie	Projekt polega na wykonaniu projektu i zmodernizowaniu nawierzchni ulicy z żużlowej na kostkę betonową wraz z wymianą latarni ulicznych. Odbiorcą projektu są przede wszystkim mieszkańcy ulicy Krótkiej, ale też mieszkańcy pozostałych ulic w szczególności północno-wschodniego obszaru miasta, tj. mieszkańcy ulic: Zajezernej, Kasprowicza, Wojska Polskiego, Generała Sikorskiego, 21 Stycznia, którzy poruszają się ulicą Krótką w kierunku Cmentarza lub zajazdu.	Ulica Krótka – działka nr 111/13 o powierzchni drogi około 900 m ²	130.000,00 - 200.000,00	Wzrost atrakcyjności i estetyki miasta dzięki wymianie nawierzchni ulicy na odcinku o długości ok. 175 m Wzrost zadowolenia i komfortu mieszkańców, zmniejszenie frustracji mieszkańców	Protokół odbioru, badania ankietowe, wywiad

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Podobszar 6: Ostrowo	4.Zagospodarowanie miejsc do rekreacji i sportu	5.Budowa ścieżki rowerowej w miejscowości Ostrowo w Gminie Gniewkowo	T	Gmina Gniewkowo	Realizacja przedsięwzięcia obejmuje wykonanie nawierzchni ścieżki rowerowej z kostki betonowej, wykonanie zjazdów o nawierzchni bitumicznej, w szczególności: - rozbiorę istniejących nawierzchni, - wykonanie robót ziemnych, - odwodnienie – wykonanie przykanalików, montaż studzienek deszczowych i studni, - montaż krawężników i obrzeży, - wykonanie podbudów z kruszywa łamanego i betonowej, - wykonanie nawierzchni z kostki betonowej, - wykonanie warstwy wiążącej i ścieralnej z betonu asfaltowego zjazdów, - wykonanie oznakowania pionowego i poziomego, - uporządkowanie terenu, ułożenie warstwy humusu z obsianiem	Ostrowo	450.000,00	-liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. -powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 660,6 ha -długość przebudowanych dróg – 0,8 km -liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obszarów - 230	-dokumentacja techniczna -protokoły odbioru -dane statystyczne USC
Kierunek: Animacja w zakresie kulturalnym i społecznym mieszkańców									
Podobszar 2: Kawęczyn Podobszar 4: Murzynko Podobszar 5: Markowo Podobszar 7: Skalmierowice Podobszar 8: Więclawice Podobszar 9: Wierzbiczany	5. Aktywizacja kulturalna i społeczna	1. „Moje miejsce na ziemi”- cykl warsztatów aktywizujących i imprez integracyjnych dla mieszkańców terenów wiejskich Gminy Gniewkowo	S	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Gniewkowie oraz partnerzy (sołtysi wskazanych sołectw, Stowarzyszenie na	Projekt polegać będzie na: 1.Przeprowadzeniu 12 warsztatów (po 2 warsztaty w każdej z ww. miejscowości) a 6 warsztatów skierowanych do osób zainteresowanych animacją zajęć dla dzieci i młodzieży w świetlicach wiejskich b. 6 warsztatów odnośnie profesjonalnego organizowania imprez 2. przeprowadzeniu szkolenia dla sołtysów wspierającego ich, jako lokalnych liderów 3. Przeprowadzenia spotkania dla organizacji pozarządowych z ww. Miejscowości odnośnie dobrych praktyk	Kawęczyn Murzynko Markowo Skalmierowice Więclawice Wierzbiczany Więclawice	10 000,00	-liczba warsztatów- 12 - liczba spotkań – 2 -liczba imprez integracyjnych-6 -liczba osób uczestniczących w imprezach integracyjnych - 450	-listy obecności z warsztatów i spotkań

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Opis projektu									
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu 14	Podmiot/y realizujący /e projekt	Zakres realizowanych działań	Lokalizacja	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i mierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Rzecz Rozwoju Wsi Murzynko, Stowarzyszenie Rozwoju Wierzbiczana, lokalne KGW, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Gniewkowie)	z reprezentantami innych stowarzyszeń z terenu powiatu inowrocławskiego 4. Zorganizowaniu 6 imprez integracyjnych prezentujących dorobek i potencjał miejscowości i ich mieszkańców				

Źródło: Opracowanie własne.

9.2. Uzupełniające projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Tabela 67. Komplementarne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Opis projektu			
Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Lp.	Typ przedsięwzięcia	Uzupełniające przedsięwzięcie rewitalizacyjne
Cel:			
Kierunek działań:			
-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne.

10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Nadrzędną zasadą wyboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych było zapewnienie poprzez ich realizację komplementarności w różnych wymiarach, przede wszystkim:

Rysunek 37. Rodzaje komplementarności rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne.

Komplementarność przestrzenna: dotyczy zastosowania kryterium ciągłości przestrzennej pomiędzy obszarami rewitalizacji, a pozostałymi terenami gminnymi. Obszar Gminy rozpatrywany jest jako całość, bez punktowego nacechowania projektów. Wszystkie projekty rewitalizacyjne będą realizowane na obszarze rewitalizacji lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie (wpływając przy tym na obszar rewitalizacji), natomiast skala ich oddziaływania dużo większa. Projekty realizowane na podobszarach rewitalizacji będą wpływać również na inne części gminy i ich mieszkańców. System dotyczący monitorowania efektów działań komplementarności przestrzennej powinien być oparty na obserwacji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym w skali całej gminy, nie tylko obszaru zdegradowanego.

Należy podkreślić, że pomiędzy wszystkimi przedsięwzięciami zachodzi efekt synergii – tj. projekty się uzupełniają i dopełniają. Zaplanowane projekty są także odpowiedzią na zdiagnozowane problemy.

Komplementarność problemowa: ma związek z uwzględnieniem w projektach rewitalizacyjnych wszystkich sfer, mianowicie: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Kompleksowość sprzyja zwiększonej efektywności działań oraz uzyskaniu

efektu synergii, większego niż wyłączna suma rozwiązywanych problemów. Do zapewnienia komplementarności należy:

- wyznaczenie wskaźników, które będą określały efekty końcowe projektów rewitalizacyjnych,
- skorelowanie projektów rewitalizacyjnych z pozostałymi działaniami podejmowanymi w gminie w ramach planowania strategicznego,
- skorelowanie działań rewitalizacyjnych ze zdiagnozowanymi problemami i wyznaczonymi celami.

Proces Rewitalizacji będzie miał charakter kompleksowy, a działania doprowadzą podobszary rewitalizacji do osiągnięcia stanu przedstawionego w wizji. Przedsięwzięcia będą również odpowiedzią na założone cele rewitalizacji i kierunki działań, przedstawione w rozdziale 8.

Komplementarność problemową przedstawiono także w poniższej tabeli.

Tabela 68. Komplementarność problemowa programu

Przedsięwzięcie	Projekt	Aspekt społeczny	Aspekt gospodarczy	Aspekt przestrzenno - funkcjonalny	Aspekt środowiskowy
1.Stworzenie oferty adresowanej do osób starszych i dzieci	1.Utworzenie Domu Dziennego Pobytu w Gniewkowie wraz z aktywizacją społeczną i kulturalną uczestników	x	x	x	x
	2.Rozwój Samorządowego Przedszkola oraz oddziałów przedszkolnych na terenie Gminy Gniewkowo	x			
2.Działania na rzecz osób wykluczonych	1.Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Gminy Gniewkowo	x	x		
3.Zagospodarowanie terenów publicznych	1.Park Wolności centrum aktywizacji społecznej	x		x	x
	2.Teatr Letni „Przy Ratuszu” wraz z rewitalizacją Rynku jako	x		x	
	3.Zagospodarowanie „Góry Czarownic” i budowa fontanny na placu rynku wraz z modernizacją nawierzchni ul. Kątnej i Spokojnej, tworzeniem małej architektury nawiązującej do dawnego wyglądu miasta	x		x	x
	4.Modernizacja nawierzchni ulicy Krótkiej			x	x
	5.Budowa ścieżki rowerowej w miejscowości Ostrowo w Gminie Gniewkowo	x		x	
4.Zagospodarowanie miejsc do rekreacji i sportu	1.Zagospodarowanie miejsc wypoczynku i rekreacji na terenie Gminy Gniewkowo				
	2.Rewitalizacja parków jako miejsc wypoczynku na terenach wiejskich Gminy Gniewkowo	x		x	x

Przedsięwzięcie	Projekt	Aspekt społeczny	Aspekt gospodarczy	Aspekt przestrzenno - funkcjonalny	Aspekt środowiskowy
	3.Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego przy świetlicy w miejscowości Kawęczyn w Gminie Gniewkowo	x		x	x
	4.Budowa skateparku przy ulicy Piasta w Gniewkowie	x		x	x
5.Aktywizacja kulturalna i społeczna	1.Moje miejsce na ziemi"- cykl warsztatów aktywizujących i imprez integracyjnych dla mieszkańców terenów wiejskich Gminy Gniewkowo	x			

Źródło: Opracowanie własne.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna: dotyczy zarządzania całym procesem, którego rezultaty w głównej mierze zależą od odpowiedniego wyboru systemu zarządzania rewitalizacją. Związane jest to z zagadnieniami dotyczącymi wyboru obszaru, podmiotów biorących współudział w procesie, a także ewaluacji działań.

Przedstawiony w rozdziale 13 system zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023 został oparty na systemie działania Gminy Gniewkowo. Zapewni on efektywne działanie zróżnicowanych jednostek na rzecz Gminy i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Komplementarność międzyokresową: gwarantują przedsięwzięcia wzajemnie się uzupełniające (prowadzące do realizacji wspólnego celu), pomimo ich rozbieżności czasowej. Kolejno tworzone dokumenty strategiczne opierają się na modelach rozwoju zawartych w poprzednich aktach gminnych. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne przedstawione w rozdziale 9, będą zatem dopełnieniem projektów zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013.

W poniższej tabeli przedstawiono wybrane działania, realizowane w latach poprzednich na terenach wyznaczonych do rewitalizacji.

Tabela 69. Komplementarność międzyokresowa

Projekt	Program	Zakres projektu	Całkowita kwota zadania	Termin realizacji
Tereny miejskie				
„Zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni miejskich”	Oś Priorytetowa 7, Działanie 7.1 „Rewitalizacja zdegradowanych dzielnic miast” RPO W K-P	Rewitalizacja ulic: Sobieskiego, Dworcowej, Kościelnej, Podgórnej i Zamkowej.	8.204.612,57	11.2010

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Projekt	Program	Zakres projektu	Całkowita kwota zadania	Termin realizacji
„Modernizacja budynku MGOKSiR w Gniewkowie”	Oś Priorytetowa 2, Działanie 2.3 „Rozwój infrastruktury w zakresie ochrony powietrza” RPO W K-P	Modernizacja budynku łącznicy Kulturalnej.	341.057,64	10.2013
„Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej poprzez rozbudowę oczyszczalni ścieków oraz stacji uzdatniania wody w Gniewkowie”	Oś Priorytetowa 2, Działanie 2.1. „Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej” RPO W K-P	Budowa nowej stacji uzdatniania wody i rozbudowa oczyszczalni ścieków.	9.207.392,00	01.2015
„Przebudowa ulic 700-lecia i Cmentarnej w Gniewkowie”	Oś Priorytetowa 1, Działanie 1.1 „Infrastruktura drogowa Schemat: drogi lokalne” RPO W K-P	Przebudowa dwóch ulic w Gniewkowie	1.666.149,74	12.2014
„Zakup strojów ludowych kujawskich dla członków zespołu folklorystycznego „Gniewkowanie”	Działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” dla małych projektów tj. operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania osi 3, ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi, objętego PROW 2007-2013	Zakup strojów dla członków zespołu „Gniewkowanie”.	8.084,93	12.2012
„Wypożyczenie terenu rekreacyjnego poprzez urządzenie minisilowni zewnętrznej i doposażenie boiska wielofunkcyjnego w Gniewkowie”	Działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów”, tj. operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania Osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi	Zakup: - mini siłownia (4 urządzenia) - 2 piłkochwyty siatkowych	26.476,80	11.2014
Tereny wiejskie				
„Budowa świetlic wiejskich w Kawęczynie i Zajezierzu”	Działanie 313, 322, 323 „Odnowa i rozwój wsi”	Budowa dwóch świetlic wiejskich.	758.356,12	11.2010
„Budowa świetlicy w Wierzchosławicach oraz modernizacja świetlic wiejskich”	Działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” w zakresie operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW na lata 2007-2013 – Oś IV LEADER	Budowa świetlicy w Wierzchosławicach oraz modernizacja świetlic wiejskich w Murzynku, Gąskach i Wielowsi.	712.045,28	12.2010
„Modernizacja świetlic wiejskich w Murzynie, Wielowsi, Markowie i Ostrowie oraz doposażenie świetlic wiejskich”	Działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” w zakresie operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój	Modernizacja świetlic wiejskich w Murzynie, Wielowsi, Markowie i Ostrowie oraz doposażenie świetlic wiejskich w Zajezierzu, Kawęczynie i Wierzchosławicach (zakup	286.612,53	I etap – do 12.2012 II etap – do 02.2014

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Projekt	Program	Zakres projektu	Całkowita kwota zadania	Termin realizacji
	wsí" objętego PROW na lata 2007-2013 – Oś IV LEADER	stołów, krzeseł, lodówek, witryn chłodniczych i kuchenek gazowo-elektrycznych).		
„Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Szadłowie i Skalmierowice w gminie Gniewkowo”	Działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007-2013	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Szadłowie i Skalmierowice w gminie Gniewkowo	3.022.066,96	08.2011
„Remont boisk sportowych w miejscowościach Wierzchosławice i Więclawice w gminie Gniewkowo”	Działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” – OŚ IV LEADER	Remont dwóch boisk sportowych: w Wierzchosławicach i Więclawicach.	84.575,72	03.2015
„Budowa placów zabaw i adaptacja świetlicy wiejskiej”	Działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” w zakresie operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego PROW na lata 2007-2013 – Oś IV LEADER	Budowa 19 placów zabaw: Więclawice, Lipie, Żyroslawice, Bąbolin, Skalmierowice, Ostrowo, Murzynko, Wielowieś, Chrzastowo, Markowo, Kawęczyn, Zajezerze, Wierzbiczany, Gąski, Szadłowie, Godzięba, Suchatówka, Kijewo, Murzynno i adaptacja świetlicy w Więclawicach.	679.716,92	I etap – do 02.2011, II etap – do 12.2011
„Zakup wyposażenia do świetlic wiejskich w miejscowości Gąski, Lipie, Markowo, Murzynno, Murzynko, Wierzbiczany, Żyroslawice”	Działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów”, tj. operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania Osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi	Zakup wyposażenia do świetlic wiejskich: Gąski - 24 krzesła, 3 stoły składane; Lipie – 1 lodówka, 1 witryna chłodnicza; Markowo – 1 witryna chłodnicza; Murzynno – 40 krzesel; Murzynko – 80 krzesel, 1 lodówka, 1 kuchnia gazowo-elektryczna; Wierzbiczany – 1 witryna chłodnicza; Żyroslawice – 1 kuchnia gazowo-elektryczna	17.993,67	03.2015
„Zakup wyposażenia do świetlic wiejskich w miejscowości Godzięba, Klepary, Skalmierowice, Szpital, Wielowieś, Więclawice”	Działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów”, tj. operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania Osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi	Zakup wyposażenia do świetlic wiejskich: Godzięba – 1 kuchenka gazowo-elektryczna, 1 lodówka; Klepary – 1 kuchenka gazowo-elektryczna; Skalmierowice – 33 krzesel, 1 kuchenka gazowo-elektryczna; Szpital – 2 stoły składane, 10 krzesel, 1 lodówka, 1 kuchenka gazowo-elektryczna; Wielowieś – 20 krzesel, 1 lodówka, 1 witryna chłodnicza, 1 kuchenka gazowo-elektryczna; Więclawice – 1 lodówka, 1 witryna chłodnicza	16.367,61	03.2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Gniewkowie.

Komplementarność finansowa: w odniesieniu do polityki spójności 2014 - 2020, oznacza, że finansowanie projektów rewitalizacyjnych, dotyczących planu rewitalizacji jest oparte na wzajemnych relacjach i komplementarności finansowej. Wspieranie projektów ze środków EFRR, EFS i FS podlega ścisłym zasadom dokumentowania, z czego wynika wykluczenie ryzyka wystąpienia podwójnego dofinansowania.

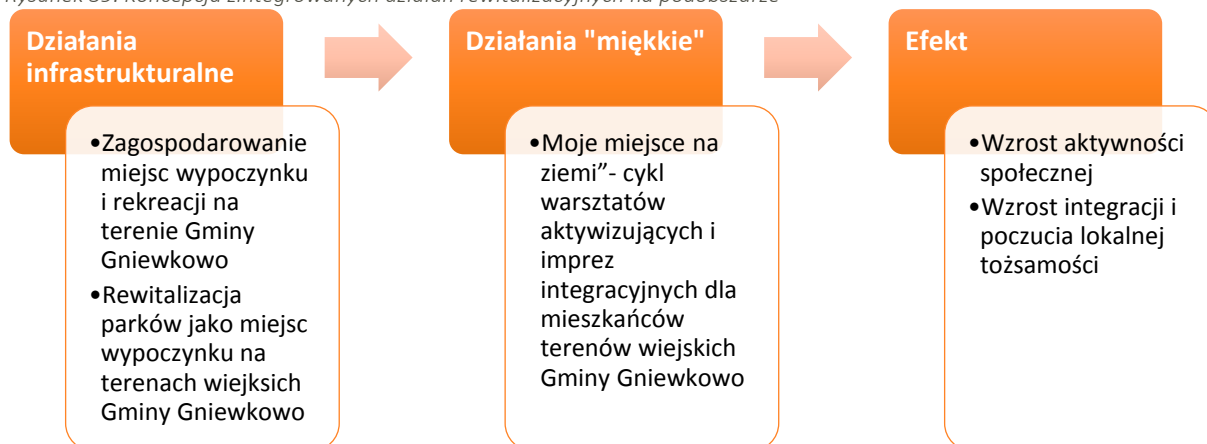
W dokumencie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023 posłużono się również zasadą projektów zintegrowanych – przy realizacji niektórych przedsięwzięć infrastrukturalnych zaplanowano także działania „miękkie”, ukierunkowane na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów.

Rysunek 38. Koncepcja zintegrowanych działań rewitalizacyjnych na podobszarze

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 39. Koncepcja zintegrowanych działań rewitalizacyjnych na podobszarze

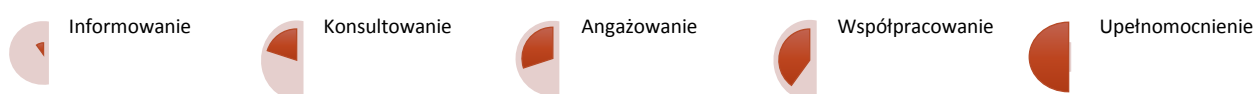
Źródło: Opracowanie własne.

11. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Włączenie interesariuszy do Programu Rewitalizacji, otrzymanie od nich opinii nt. zaplanowanych działań, a także czynna pomoc w realizacji projektów są kluczowymi elementami wpływającymi na powodzenie przeprowadzanych prac. Z tego względu tak istotna jest współpraca pomiędzy podmiotami publicznymi, przedsiębiorcami, organizacjami funkcjonującymi w ramach trzeciego sektora oraz mieszkańcami. Mechanizmy partycypacji społecznej są nieodłącznym elementem procesu rewitalizacji na każdym jego etapie, tj. diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania).

Partycypacja społecznie nie powinna ograniczać się jedynie do informowania, ale aktywnego włączania interesariuszy w projekty i realnego współdecydowania o nich. Można wyróżnić pięć poziomów partycypacji społecznej:

Rysunek 40. Stopień zaangażowania interesariuszy

Źródło: Opracowanie własne.

Informowanie ogranicza się do przekazywania interesariuszom informacji o prowadzonym procesie rewitalizacji, bez nawiązywania interakcji. Poziom drugi – konsultowanie – dotyczy informowania połączonego z uczestnictwem w spotkaniach, na których można zgłaszać pomysły. Kolejny stopień, czyli angażowanie to uczestnictwo interesariuszy w różnych formach aktywności, przy czym wypracowane w ich ramach rozwiązania nie mają charakteru wiążącego dla samorządu gminnego. Współpracowanie związane jest natomiast z wypracowywaniem konkretnych pomysłów i omawianiem problemów przy ich realizacji, a uppełnomocnienie stanowi najwyższy stopień współdecydowania – pełna decyzyjność po stronie interesariuszy.

Proces rewitalizacji powinien być przeprowadzony w oparciu o zaawansowane metody partycypacji, w tym m.in. współdecydowanie, aktywne włączenie się w realizację projektów czy kontrola obywatelska.

Celem rewitalizacji jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych za pomocą zintegrowanych działań prowadzonych na rzecz lokalnej społeczności, gospodarki i przestrzeni. Działania te prowadzone są przy wsparciu interesariuszy rewitalizacji, którymi mogą być m.in.:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji,
- właściciele i użytkownicy nieruchomości, a także podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji,
- mieszkańcy gminy zamieszkujący obszary inne niż wyznaczone do rewitalizacji,
- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić działalność na terenie gminy,
- przedstawiciele podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić działalność społeczną na terenie gminy, w tym grupy nieformalne i organizacje pozarządowe,
- jednostka samorządu terytorialnego i jej jednostki organizacyjne,
- organy władzy publicznej.

Włączenie w działania rewitalizacyjne zróżnicowanych grup społecznych ma zapewnić realizację zasady solidaryzmu społecznego. W poniższej tabeli zaprezentowano metody włączania interesariuszy wykorzystane podczas tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023.

Tabela 70. Formy konsultacji społecznych wykorzystane w procesie przygotowania programu

Formy konsultacji społecznych	Opis przebiegu konsultacji
Ankieta	Badanie kwestionariuszowe zostało przeprowadzone metodą CATI na próbie 100 osób, w terminie od 28 września 2016 r. do 12 października 2016 r. Celem badania była identyfikacja obszarów o wysokiej koncentracji problemów, określenie negatywnych zjawisk i wskazanie jednostek, w których działania z zakresu rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzenno-funkcjonalnego powinny zostać zrealizowane. Wyniki ankiety zostały przedstawione w Załączniku 2 (punkt 16.1) niniejszego dokumentu. Kwestionariusz ankiety zamieszczony został w punkcie 17.1.
Konsultacje społeczne	Na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023 odbyły się dwa spotkania konsultacyjne z interesariuszami. Pierwsze miało miejsce 4 października 2016 r. o godz. 15.30 w sali konferencyjnej MGOKSiR przy ul. Dworcowej w Gniewkowie. Uczestniczyło w nim 14 osób. Natomiast drugie odbyło się 7 grudnia 2016 r., również w sali konferencyjnej MGOKSiR.

Formy konsultacji społecznych	Opis przebiegu konsultacji
	Celem pierwszego spotkania było zarówno wyjaśnienie czym jest proces rewitalizacji, zaprezentowanie dotychczasowych wyników badań oraz próba wyznaczenia obszaru, cechującego się koncentracją negatywnych zjawisk. W trakcie spotkania uczestnicy zostali poproszeni o wymienienie: • Mocnych stron i potencjału gminy, • Sposobów na wykorzystanie potencjału gminy, • Negatywnych zjawisk i sposób ich przeciwdziałania, • Przyczyn wskazania obszaru oraz zaproponowanie działań rewitalizacyjnych. W trakcie drugiego spotkania przedstawiono i skonsultowano ostateczne obszary wyznaczone do rewitalizacji, a w części warsztatowej skupiono się na: • Stworzeniu wizji obszaru rewitalizacji po przeprowadzonym procesie, • Szczegółowym omówieniu negatywnych zjawisk na terenie rewitalizacji, • Wypracowaniu kierunków działań w ramach rewitalizacji, • Zebraniu propozycji działań rewitalizacyjnych. Metodą informowania o spotkaniach były: • informacje zawarte na stronie internetowej http://www.gniewkowo.com.pl oraz w mediach społecznościowych (facebook). • plakaty, • ulotki. Wyniki konsultacji społecznych przedstawione zostały w załączniku 2 do niniejszego dokumentu. Wzór plakatu i ulotki informujących o spotkaniach przedstawione zostały w punkcie 17.2.
Zbieranie uwag w postaci papierowej, elektronicznej lub ustnej	30 dniowe konsultacje społeczne projektu uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji odbywały się w terminie od 20 października 2016 roku do 21 listopada 2016 roku. Podczas ich trwania interesariusze mieli możliwość wnoszenia uwag do projektu za pomocą formularza konsultacji społecznych (załącznik 3 – punkt 17.3.) w formie pisemnej oraz w formie ustnej. Drugie 30 dniowe konsultacje społeczne dotyczyły projektu dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023, trwały od 18 stycznia 2017 roku do 19 lutego 2017 roku. Ich forma była taka sama jak w przypadku konsultacji dotyczących obszarów zdegradowanych i rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

12. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 71. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne - harmonogram i szacunkowe ramy finansowe

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Termin realizacji projektu	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Podmiot realizujący projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło dofinansowania			
							%	zł	Środki publiczne			Środki prywatne
									EFS	EFRR	Inne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Podobszar 1: Obszar II – miasto Gniewkowo	II kwartał 2017-IV kwartał 2019	1. Utworzenie Domu Dziennego Pobytu w Gniewkowie wraz z aktywizacją społeczną i kulturalną uczestników	PF	1. Stworzenie oferty adresowanej do osób starszych i dzieci	Gmina Gniewkowo	160.000,00	85	136.000,00	x			
Podobszar 1: Obszar II – miasto Gniewkowo Podobszar 3: Lipie	III kwartał 2017-IV kwartał 2018	2. Rozwój Samorządowego Przedszkola oraz oddziałów przedszkolnych na terenie Gminy Gniewkowo	S		Gmina Gniewkowo przy wsparciu Samorządowego Przedszkola w Gniewkowie	150.000,00	85	127.500,00	x			
Podobszar 1: Obszar II – miasto Gniewkowo	III kwartał 2017-III kwartał 2018	1. Aktywizacja społeczno-zawodowa mieszkańców Gminy Gniewkowo	S	2. Działania na rzecz osób wykluczonych	Fundacja Ekspert-Kujawy przy współpracy z Gminą Gniewkowo	360.000,00	85	306.000,00		x		
Podobszar 1: Obszar II – miasto Gniewkowo	I kwartał 2017-III kwartał 2018	1. Park Wolności centrum aktywizacji społecznej	PF	3. Zagospodarowanie terenów publicznych	Gmina Gniewkowo	2.384.442,35	85	2.026.776,00		x		
Podobszar 1: Obszar II – miasto Gniewkowo	II kwartał 2017-IV kwartał 2018	2. Teatr Letni „Przy Ratuszu” wraz z rewitalizacją Rynku jako	PF		Gmina Gniewkowo	668.800,00	65	425.557,44			x (PROW)	
Podobszar 1: Obszar II –	I kwartał 2018-IV kwartał 2019	3. Zagospodarowanie „Góry Czarownic” i budowa fontanny na	PF		Gmina Gniewkowo	1.100.000,00	85	935.000,00		x		

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Termin realizacji projektu	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Podmiot realizujący projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło dofinansowania			
							%	zł	Środki publiczne			Środki prywatne
									EFS	EFRR	Inne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
miasto Gniewkowo		placu rynku wraz z modernizacją nawierzchni ul. Kątnej i Spokojnej, tworzeniem małej architektury nawiązującej do dawnego wyglądu miasta										
Podobszar 1: Obszar II – miasto Gniewkowo	I kwartał 2017- IV kwartał 2017	4. Modernizacja nawierzchni ulicy Krótkiej	T		Urząd Miejski w Gniewkowie	130.000 - 200.000					x	
Podobszar 6: Ostrowo	III kwartał 2017- IV kwartał 2018	5. Budowa ścieżki rowerowej w miejscowości Ostrowo w Gminie Gniewkowo	PF		Gmina Gniewkowo	450.000,00	85	382.500,00			x (EFRR)	
Podobszar 3: Lipie Podobszar 4: Murzynko Podobszar 8: Więclawice Podobszar 9: Wierzbiczany	III kwartał 2017- IV kwartał 2018	1. Zagospodarowanie miejsc wypoczynku i rekreacji na terenie Gminy Gniewkowo	PF	4. Zagospodarowanie miejsc do rekreacji i sportu	Gmina Gniewkowo	484.800,00	85	412.080,00			x (EFRR)	
Podobszar 5: Markowo Podobszar 7: Skalmierowice	III kwartał 2017- IV kwartał 2018	2. Rewitalizacja parków jako miejsc wypoczynku na terenach wiejskich Gminy Gniewkowo	PF		Gmina Gniewkowo	450.000,00	85	382.500,00			x (EFRR)	
Podobszar 2: Kawęczyn	III kwartał 2017- IV kwartał 2018	3. Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego przy świetlicy w miejscowości Kawęczyn w Gminie Gniewkowo	PF		Gmina Gniewkowo	120.000,00	85	102.000,00			x (EFRR)	

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa)	Termin realizacji projektu	Projekt (nr/nazwa)	Typ projektu	Przedsięwzięcie (nr/nazwa)	Podmiot realizujący projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło dofinansowania			
							%	zł	Środki publiczne			Środki prywatne
									EFS	EFRR	Inne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Podobszar 1: Obszar II – miasto Gniewkowo	I kwartał 2017- II kwartał 2018	4. Budowa skateparku przy ulicy Piasta w Gniewkowie	PF		Gmina Gniewkowo	1.100.000,0	85	935.000,00	x	x		
Podobszar 2: Kawęczyn Podobszar 4: Murzynko Podobszar 5: Markowo Podobszar 7: Skalmierowice Podobszar 8: Więclawice Podobszar 9: Wierzbiczany	III kwartał 2017 – IV kwartał 2018	1. „Moje miejsce na ziemi”- cykl warsztatów aktywizujących i imprez integracyjnych dla mieszkańców terenów wiejskich Gminy Gniewkowo	S	5. Aktywizacja kulturalna i społeczna	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Gniewkowie oraz partnerzy (sołtysi wskazanych sołectw, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Murzynko, Stowarzyszenie Rozwoju Wierzbiczany, lokalne KGW, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Gniewkowie)	10.000,00	85	7.500,00			x (PROW)	

Źródło: Opracowanie własne.

13. System zarządzania realizacją programu rewitalizacji

System wdrażania i zarządzania jest jednym z nadrzędnych elementów programu rewitalizacji. Dotyczy on zagadnień, związanych z kwestią narzędzi usprawniających realizację projektów rewitalizacyjnych, jak i wykonania założonych celów. Proces realizacji Programu Rewitalizacji ma za zadanie zarządzać działaniami w taki sposób, aby umożliwić wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego.

Podmioty uczestniczące w realizacji programu rewitalizacji i ich zadania

Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie własności Gminy stanowią jej zadania własne, co wynika z art. 3 ust. 1 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. Ustawa wskazuje również na główne podmioty, na których spoczywa obowiązek sprawnego przygotowania i wdrożenia programu, tj.: Burmistrz Gniewkowa, Rada Miejska i Komitet Rewitalizacji.

Do najważniejszych zadań wskazanych podmiotów w procesie wdrażania i zarządzania należą:

⇒ Burmistrz:

- Prowadzenie analiz dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, sporządzeniu lub zmianie zapisów GPR, ocenie aktualności i stopnia jego realizacji;
- Ogłaszanie informacji o podjęciu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji;
- Ogłaszanie informacji o podjęciu uchwały w sprawie uchwalenia GPR;
- Występowanie do instytucji o zaopiniowanie projektu GPR (wskazanych w ustawie);
- Prowadzenie konsultacji społecznych;
- Powołanie Komitetu Rewitalizacji;
- Złożenie wniosku do Rady Miejskiej o ustalenie Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

⇒ Rada Miejska:

- Wyznaczenie w drodze uchwały obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- Zatwierdzenie i uchwalenie GPR;

- Uchwalenie zasad wyznaczania składu i zasad działania Komitetu Rewitalizacji;
- Wprowadzenie projektów rewitalizacyjnych zawartych w GPR do załącznika uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy;
- Uchwalenie zmian GPR;
- Podjęcie uchwały o uchyleniu GPR w przypadku stwierdzenia osiągnięcia zawartych w nim celów.

⇒ Komitet Rewitalizacji:

- Prowadzenie współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, wdrażania i oceny GPR, a także pełnienie roli opiniodawczo-doradczej Burmistrza;
- Zasady powoływania i działania Komitetu Rewitalizacji określa Rada Miejska w drodze uchwały (w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia uchwalenia GPR).

Na etapie wprowadzania Gminnego Programu Rewitalizacji podmioty odpowiedzialne za jego realizację będą współpracowały przede wszystkim z:

- innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego;
- beneficjentami zewnętrznymi, również odpowiadającymi za realizację działań rewitalizacyjnych (wspólnoty mieszkaniowe, instytucje kultury, instytucje polityki społecznej, fundacjami i stowarzyszeniami, lokalnymi przedsiębiorcami, parafią, osobami prywatnymi);
- interesariuszami procesu rewitalizacji.

Rysunek 41. Współpraca podmiotów odpowiedzialnych za realizację programu z innymi jednostkami

Źródło: Opracowanie własne.

Ze względu na fakt, iż jednym z kluczowych czynników sukcesu programu rewitalizacji jest sprawna koordynacja działań, a także przepływ informacji znaczenie ma prowadzenie skoordynowanych działań, przy utrzymaniu zasad partycypacji i partnerstwa.

Sposób koordynacji działań podmiotów uczestniczących w programie rewitalizacji

Za koordynację Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiedzialny będzie Urząd Miejski, posiadający odpowiedni potencjał organizacyjny oraz doświadczenie w realizacji tego typu zadań. W celu sprawnego zarządzania Burmistrz wyznaczy pracownika odpowiedzialnego za wsparcie wymienionych organów w realizacji ich zadań w zakresie programu.

Koordynator będzie odpowiedzialny za:

- Stworzenie zasad sprawnej współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w realizację programu,
- Koordynowanie działań projektowych wymagających współpracy jednostek gminnych z lokalną społecznością,
- Współdziałanie z komitetem rewitalizacji w sprawach związanych z GPR;
- Wsparcie przy ocenie projektów zgłaszanych do realizacji na obszarze objętym rewitalizacją pod kątem osiągnięcia celów zawartych w GPR;
- Współpraca przy przygotowywaniu aktualizacji dokumentu, przede wszystkim z zakresie projektów;

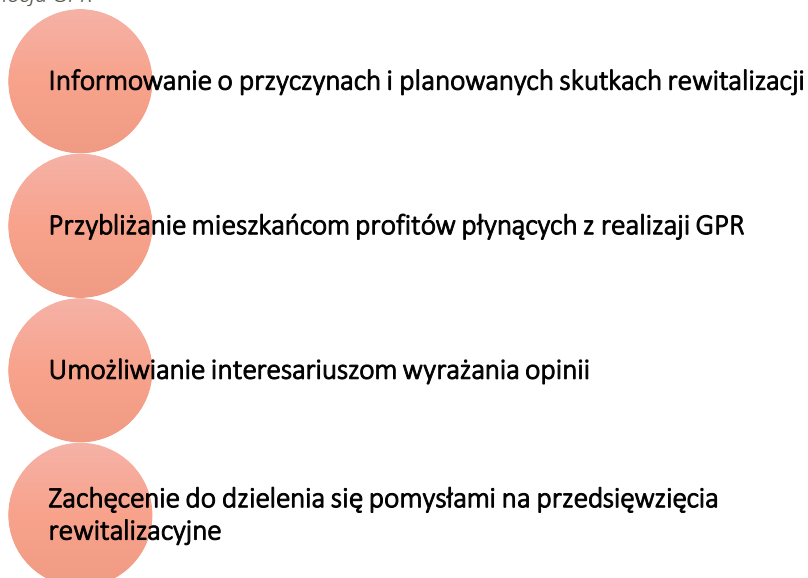
- Nadzór nad realizacją projektów (m.in. poprzez wizyty terenowe);
- Inicjowanie i wspieranie realizacji projektów (m.in. składanie wniosków, pozyskiwanie środków zewnętrznych na ich realizację, rezerwowanie środków na tego typu działania w budżecie gminy);
- Koordynowanie działań związanych z promocją GPR;
- Opracowywanie systemu sprawozdawczości z realizacji programu, a także wdrażanie systemu monitorowania;
- Sporządzanie raportów z realizacji programu.

System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji oparty będzie na zarządzaniu, koordynowaniu, monitoringu i ocenie, przy jednoczesnym zapewnieniu spójności z dokumentami strategicznymi (wyższego stopnia, a także lokalnymi) oraz zaangażowaniu lokalnych partnerów.

System informacji i promocji

Ze względu na fakt, iż partycypacja społeczna, partnerstwo i aktywizacja społeczności lokalnej przyczyniają się do sukcesywnego wdrażania programu rewitalizacji warto w tym zakresie opracować odpowiednią strategię promocji dokumentu. Do założeń promocyjnych należy:

Rysunek 42. Promocja GPR

Źródło: Opracowanie własne.

Partycypacja w przypadku programu rewitalizacji powinna opierać się na współdecydowaniu, aktywnym uczestnictwie w projektach i kontroli obywatelskiej. Z tego względu istotne jest podejmowanie następujących działań:

- organizacja spotkań, debat i konsultacji z interesariuszami programu,
- wydawanie informatorów, ulotek, plakatów i innych materiałów informacyjnych w celu wypromowania działań podejmowanych w ramach GPR,
- udostępnianie informacji na temat wdrażania GPR w mediach społecznościowych i lokalnych mediach,
- publikacja sprawozdań i raportów związanych z wdrażaniem GPR na stronie internetowej oraz w Urzędzie Miejskim,
- podejmowanie dyskusji na temat GPR przy okazji różnorodnych spotkań i wydarzeń.

Dzięki zastosowaniu różnorodnych form promocji lokalna społeczność zyska możliwość współdecydowania o zmianach i sprawowania kontroli społecznej nad realizacją programu.

W celu zapewnienia możliwości uczestnictwa w spotkaniach szerokiemu gronu odbiorców informacje o spotkaniach odbywających się w ramach GPR (ich daty i formy) będą każdorazowo ogłaszane z wyprzedzeniem (min. 7 dni przed planowanym terminem realizacji). Konsultacje powinny być prowadzone z wykorzystaniem różnorodnych form, a okres na składanie uwag nie powinien być krótszy niż 30 dni.

14. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu GPR

14.1. Monitoring

System monitorowania programu jest niezbędnym narzędziem służącym kontroli stopnia jego realizacji, w tym osiągania celów i wpływu podejmowanych działań na sytuację obszaru wymagającego wsparcia. Monitorowanie można zdefiniować jako systematyczne i ciągłe zbieranie, analizowanie oraz wykorzystywanie danych celem kontroli zarządzania. Bieżąca i systematyczna analiza pozwoli na wykrywanie rozbieżności i możliwie szybkie wprowadzenie modyfikacji. Z tego względu monitoring Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023 odbywać się będzie na dwóch poziomach:

- Monitorowanie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (podstawowych i uzupełniających) w postaci corocznych raportów z realizacji celów. Wszystkie projekty objęte programem rewitalizacji będą podlegały jednakowemu systemowi oceny za pomocą formularza oceny projektu. Pozwoli to na opisanie i porównanie efektów.
- Analiza zmian zachodzących na rewitalizowanych obszarach w postaci analizy wskaźnikowej, określającej poziom korelacji podejmowanych projektów z procesami społeczno-gospodarczymi na terenie Gminy. Podstawą monitorowania będzie pozyskanie i zestawienie niezbędnych danych z różnorodnych sfer (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej).

Poza monitoringiem rzeczowym (opisanym powyżej) istotny będzie również monitoring finansowy, dotyczący zarządzania środkami przyznanymi na realizację programu. W tym względzie należy pamiętać o kontrolowaniu: przepływów gotówkowych i poziomu wykorzystania dofinansowania, informacji o źródłach finansowania programu, wykonaniu wzajemnych rozliczeń oraz zobowiązań z podwykonawcami/ partnerami/ uczestnikami/ pracownikami.

14.2. Aktualizacja

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023 ma charakter otwarty, co oznacza, że w przypadku zmiany wymogów prawnych, zidentyfikowania nowych problemów

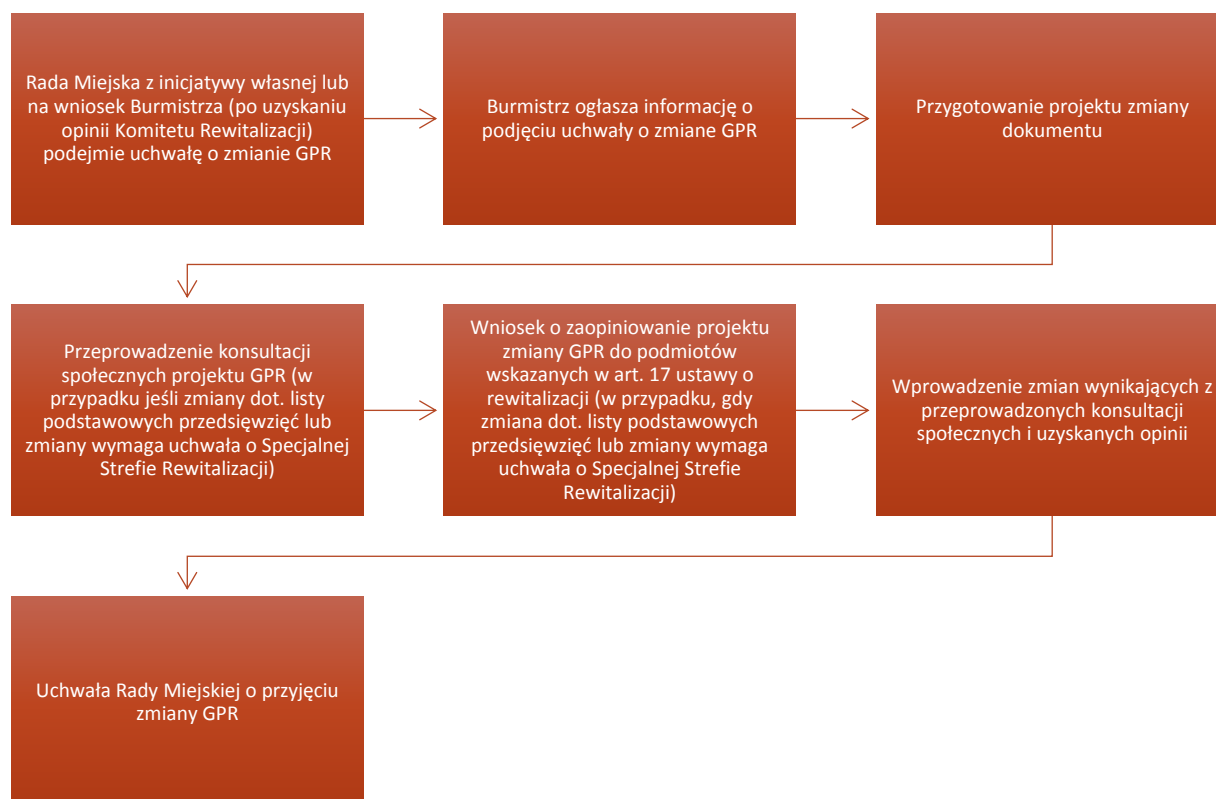
oraz wykreowania nowych przedsięwzięć będzie on modyfikowany. Do sytuacji, w których konieczne może się okazać uaktualnienie programu zaliczyć należy:

- zmiana sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy,
- identyfikacja nowych potrzeb i oczekiwań mieszkańców obszarów kryzysowych,
- istotne zmiany w poziomie zaangażowania interesantów w działania (spadek bądź wzrost),
- konieczność dostosowania działań do możliwości budżetu gminy.

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, jednostką występującą z wnioskiem do Rady Miejskiej o aktualizację dokumentu jest Burmistrz. Do wniosku załącza się również opinię wystawioną przez Komitet Rewitalizacji. Jednocześnie zaznaczyć należy, że aktualizacja GPR nie wymaga uzyskania opinii ani przeprowadzenia konsultacji społecznych, jeżeli zmiany nie dotyczą:

- przedsięwzięć zawartych na liście podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zmian w uchwale dot. ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

Rysunek 43. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne.

15. Załącznik 1

15.1. Diagnoza społeczno-gospodarcza Gminy

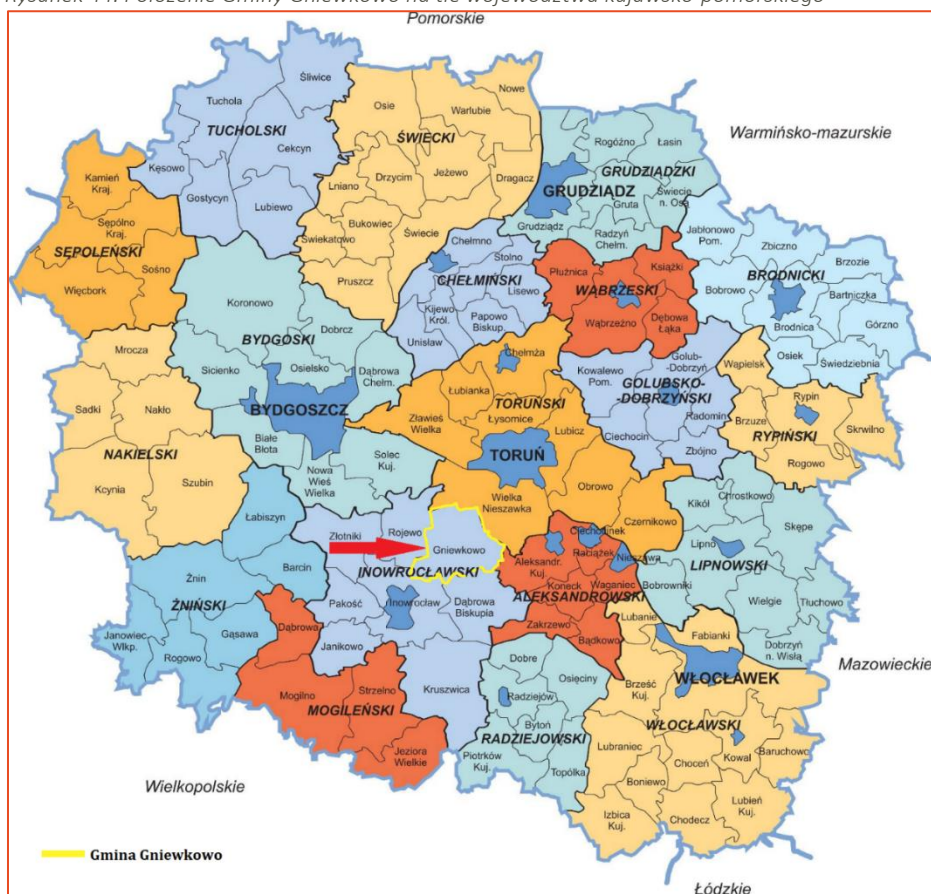
PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

POŁOŻENIE I STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA GMINY

Położenie geograficzne

Gniewkowo jest Gminą miejsko-wiejską, zlokalizowaną w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego, na północno-wschodnich obrzeżach powiatu inowrocławskiego, leżącą na granicy historycznych Kujaw i Wielkopolski [Rysunek 44]. Powierzchnia niniejszej jednostki administracyjnej liczy 17 972 ha (180 km²), z czego 5,11% zajmuje teren Miasta Gniewkowa i 94,89% teren wiejski. Pod względem zajmowanej powierzchni, Gmina ta zajmuje 21 pozycję wśród 144 gmin województwa kujawsko-pomorskiego.

Rysunek 44. Położenie Gminy Gniewkowo na tle województwa kujawsko-pomorskiego

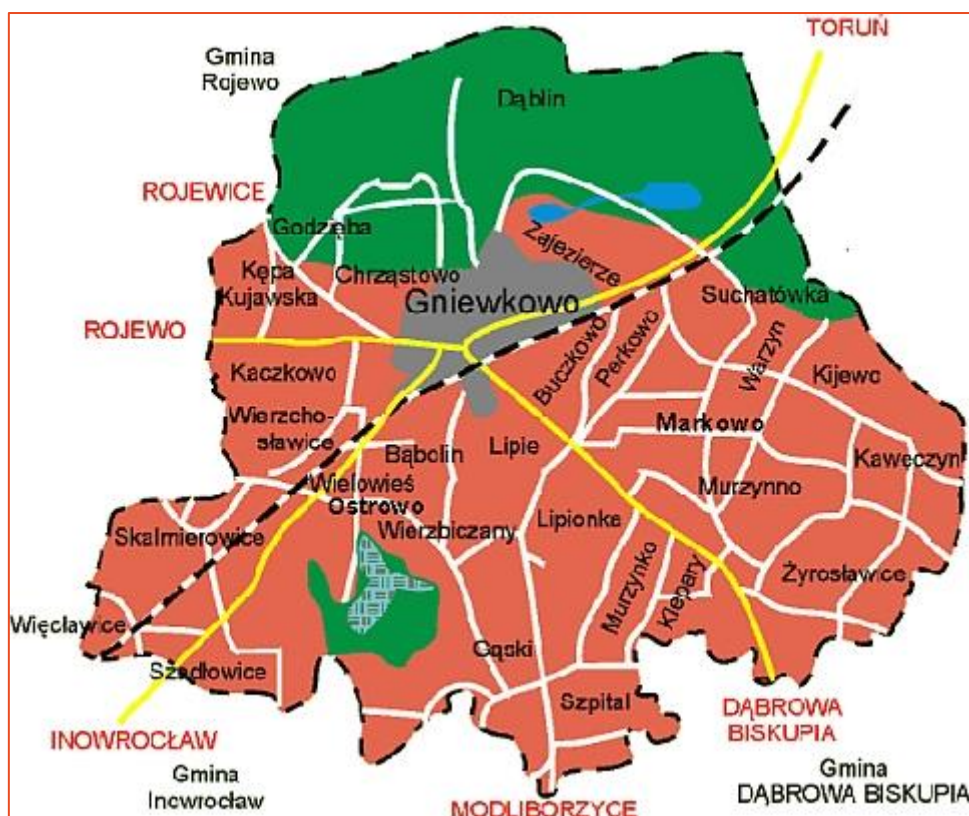
Źródło: <http://www.coi.kujawsko-pomorskie.pl/zasoby/Image/Infografiki/Regionpodziaadm.jpg>

Głównym ośrodkiem jednostki miejsko-miejskiej jest miejscowość Gniewkowo, które stanowi siedzibę władz samorządowych. Ponadto, Gniewkowo pełni rolę wielofunkcyjnego ośrodka administracyjno-usługowego i mieszkaniowego. Położone jest niemal centralnie w stosunku do obszaru gminy. Umożliwia to łatwość komunikowania się ze wszystkimi sołectwami.

W skład Gminy Gniewkowo wchodzi [miasto Gniewkowo oraz 23 sołectwa z tworzącymi je poszczególnymi miejscowościami: 1) Bąbolin (Bąbolin), 2) Gąski (Gąski), 3) Godzięba (Chrzastowo, Dąblin, Godzięba, Kępa Kujawska), 4) Kaczkowo (Kaczkowo), 5) Kawęczyn (Kawęczyn), 6) Kijewo (Kijewo, Warzyn), 7) Klepary (Klepary), 8) Lipie (Lipie), 9) Markowo (Branno, Markowo), 10) Murzynko (Murzynko), 11) Murzynno (Murzynno), 12) Ostrowo (Ostrowo), 13) Perkowo (Buczkowo, Perkowo), 14) Skalmierowice (Skalmierowice), 15) Suchatówka (Suchatówka), 16) Szadłowice (Szadłowice), 17) Szpital (Szpital), 18) Wielowieś (Wielowieś), 19) Wierzbiczany (Wierzbiczany), 20) Wierzchosławice (Wierzchosławice), 21) Więclawice (Więclawice), 22) Zajezerze (Zajezerze), 23) Żyrośławice (Żyrośławice).

Rysunek 45] miasto Gniewkowo oraz 23 sołectwa z tworzącymi je poszczególnymi miejscowościami: 1) Bąbolin (Bąbolin), 2) Gąski (Gąski), 3) Godzięba (Chrzastowo, Dąblin, Godzięba, Kępa Kujawska), 4) Kaczkowo (Kaczkowo), 5) Kawęczyn (Kawęczyn), 6) Kijewo (Kijewo, Warzyn), 7) Klepary (Klepary), 8) Lipie (Lipie), 9) Markowo (Branno, Markowo), 10) Murzynko (Murzynko), 11) Murzynno (Murzynno), 12) Ostrowo (Ostrowo), 13) Perkowo (Buczkowo, Perkowo), 14) Skalmierowice (Skalmierowice), 15) Suchatówka (Suchatówka), 16) Szadłowice (Szadłowice), 17) Szpital (Szpital), 18) Wielowieś (Wielowieś), 19) Wierzbiczany (Wierzbiczany), 20) Wierzchosławice (Wierzchosławice), 21) Więclawice (Więclawice), 22) Zajezerze (Zajezerze), 23) Żyrośławice (Żyrośławice).

Rysunek 45. Miejscowości Gminy Gniewkowo

Omawiany obszar miejsko-wiejski sąsiaduje z:

- od zachodu z gminą Rojewo,
- od północy z gminą Wielka Nieszawka (powiat toruński),
- od wschodu z gminą Aleksandrów Kujawski (powiat aleksandrowski),
- od południa z gminą Dąbrowa Biskupia,
- od południowego zachodu z gminą Inowrocław.

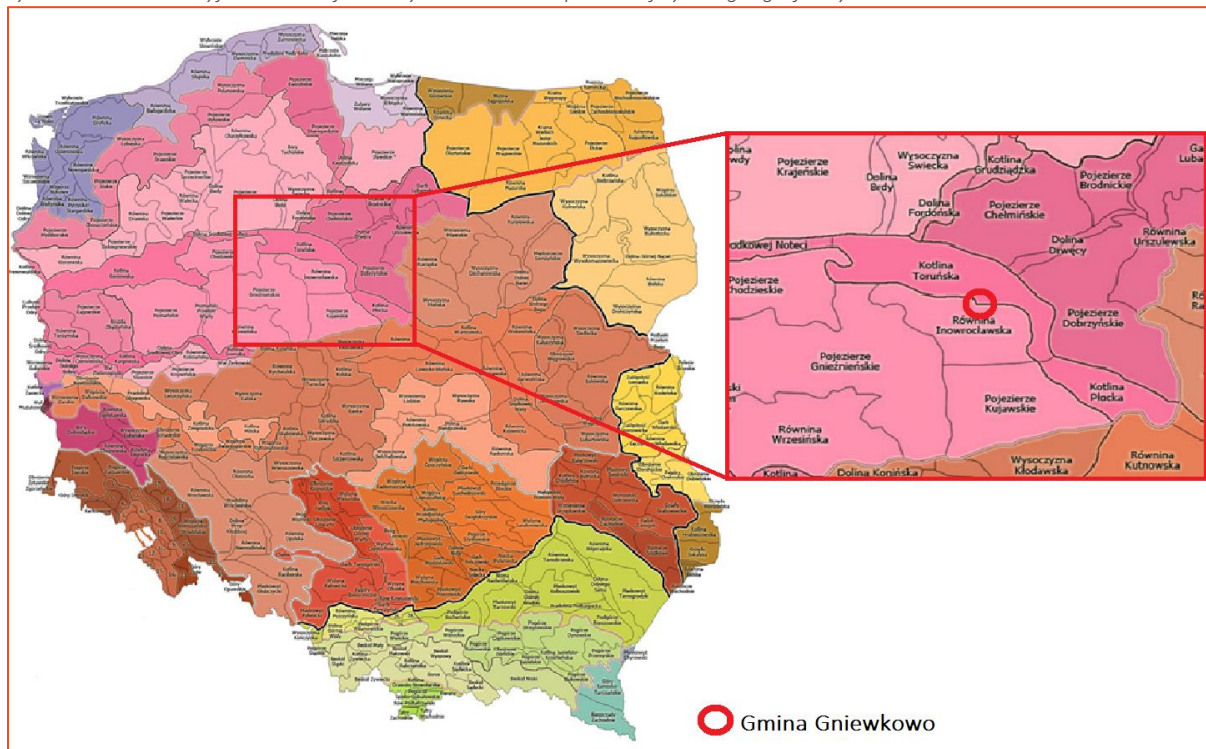
Miasto Gniewkowo położone jest w odległości około 55 km od Bydgoszczy (siedziby Wojewody) i około 25 km od Torunia (siedziby Marszałka i władz samorządowych województwa), a także około 15 km od Inowrocławia (siedziby powiatu). Pod względem odległości do jednych z ważniejszych aglomeracji Polski, Gmina położona jest 128 km od Poznania, 195 km od Gdańska i 215 km od Warszawy.

Pod względem podziału fizycznogeograficznego Polski¹⁵, Gmina Gniewkowo położona jest na dwóch zasadniczo różniących się obszarach [Rysunek 46]. Południowa jej część należy do podprowincji Pojezierzy Południowobałtyckich, makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego,

¹⁵Jerzy Kondracki, Geografia regionalna Polski, Wydawnictwo PWN.

mezoregionu Równiny Inowrocławskiej. Natomiast północna część jednostki miejsko-wiejskiej należy do podprovincji Pojezierzy Południowobałtyckich, makroregionu Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, mezoregionu Kotliny Toruńskiej.

Rysunek 46. Orientacyjna lokalizacja Gminy Gniewkowo w podziale fizycznogeograficznym Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/7c/Physico-Geographical_Regionalization_of_Poland.png/220px-Physico-Geographical_Regionalization_of_Poland.png

Okolo 90% powierzchni Gminy (południowa jej część) wchodzi w skład mezoregionu Równiny Inowrocławskiej. Jedynie północne krańce niniejszej jednostki wchodzi w skład mezoregionu Kotliny Toruńskiej. Granica pomiędzy dwoma mezoregionami, przebiegająca na terenie analizowanej Gminy, stanowi równocześnie granicę pomiędzy dwoma makroregionami: Pojezierza Wielkopolskiego i Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej.

Charakterystyka rzeźby terenu¹⁶

Bezpośrednim efektem położenia w strefie dwóch jednostek fizycznogeograficznych (część północna w strefie pradoliny, a znacznie większa część południowa w strefie wysoczyzny w pasie pojezierzy) jest wyraźny dwupodział warunków geologicznych i geomorfologicznych.

Część północna Gminy charakteryzuje się największym zróżnicowaniem wysokości bezwzględnych i stosunkowo dużymi wysokościami względnymi oraz spadkami terenu. Skrajnie

¹⁶ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gniewkowo (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XIX/124/2012 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 30 maja 2012 r.)

północna część gminy leży na wysokości nieco poniżej 70 m n.p.m. (jest to najniżej położona część Gminy). Kulminacje wydm przekraczają 90, a nawet 100 m n.p.m., dosyć powszechnie spotyka się spadki rzędu 20-30 m na odcinku 500-750 m.

Część południowa Gminy charakteryzuje się stosunkowo małym zróżnicowaniem rzeźby. Krajobraz jest wybitnie równinny - zdecydowana większość tej części jednostki leży na wysokości 80-90 m n.p.m.

W części wschodniej, w okolicach Żyrostawic, Kijewa i Markowa, sporadycznie występują wyniesienia o wysokości bezwzględnej około 95 m n.p.m. jednak, kulminacja terenu Gminy znajduje się na południe od Suchatówki (prawie 105 m n.p.m.). Jest to pagór morenowy o dużej wysokości względnej - stanowiący wyraźną dominantę wysokościową, zwłaszcza na tle równiny rozciągającej się na południe i na wschód.

Ze względu na dość urozmaiconą rzeźbę terenu Gminy, w jej obrębie wykształciły się różnego rodzaju gleby. Większość obszaru omawianej jednostki budują gliny morenowe i piaski gliniaste. Na tych osadach wytworzyły się gleby brunatne i czarnoziemne, które obecnie zajmują przeważającą część Równiny Inowrocławskiej. Z kolei, w północnej części Gminy, gdzie zgromadzone są piaski wodnolodowcowe, wytworzyły się gleby bielicoziemne. W większości stanowią one tereny zalesione. Stosunkowo małe powierzchnie zajmują grunty pochodzenia organicznego. Wśród nich dominują gleby mułowotorfowe, przy bardzo małym udziale gleb murszowo-mineralnych i murszowatych.

Gmina Gniewkowo położona jest na obszarze jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 45 o powierzchni 1 375,7 km². Do JCWPd 45 należą zlewnie Tążyny i Zielonej Strugi. Wody podziemne stanowią główne źródło zaopatrzenia w wodę pitną dla społeczeństwa, dlatego są one stale pod szczególną ochroną. Monitoring wód podziemnych przede wszystkim kontroluje dynamikę antropogenicznych przemian wód podziemnych.

Pod względem hydrograficznym powierzchnia Gminy Gniewkowo stanowi część zlewni rzeki Wisły, tylko najdalej położone południowo-zachodnie tereny jednostki należą do rzeki Odry. Północna i zachodnia część omawianego obszaru przynależy do zlewni Zielonej Strugi, zwanej Zielonką, a południowa i wschodnia w zlewni Tążyny, Kanału Parchańskiego.

Ponadto, obszar Gminy odwadniany jest przez szereg cieków i rowów. Najdłuższymi ciekami wodnymi na terenie Gminy Gniewkowo są (w nawiasie podana długość cieku na terenie Gminy): Kanał Gniewkowski (22,5 km), Kanał Jurancicki (3,1 km), Kanał Parchański (4,7 km).

Struktura funkcjonalno-przestrzenna

Pod względem struktury przestrzennej północna część omawianej jednostki miejsko-wiejskiej jest zalesiona. Jest to fragment zwartego i rozległego kompleksu Puszczy Bydgoskiej. Natomiast jej południowa i centralna część mają zdecydowanie przemysłowo-rolniczy charakter. Gmina cechuje się dobrymi warunkami rozwoju rolnictwa oraz obecnością zakładów wytwórczych, z których największe (zajmujące się przetwórstwem rolno-spożywczym) zlokalizowane są w Gniewkowie i Wierzchosławicach

Miasto Gniewkowo, położone w centralnej części analizowanej jednostki, otoczone jest wiejską siecią osadniczą. Teren wiejski Gminy jest mocno rozdrobniony. Wśród wszystkich miejscowości najczęściej jest wsi małych i bardzo małych. Do dużych wsi zaliczają się: Wierzchosławice, Wielowieś, Suchatówka, Wierzbiczany, Szadłowice, Gąski i Lipie. W tych siedmiu jednostkach wiejskich, skupiona jest łącznie połowa mieszkańców obszaru pozamiejskiego. Ze względu na zbyt małe powierzchnie pozostałych wsi, nie mają one potencjału do tego, aby rozwijała się w nich jakakolwiek gospodarka usługowa.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy uznać, iż istniejąca sieć osadnicza Gminy Gniewkowo uwarunkowana jest w sposób niesprzyjający jej dalszemu rozwojowi. Istniejące uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne Gminy Gniewkowo są trwałe i praktycznie niezmiennie z pozycji polityki przedmiotowej jednostki. Na tak niekorzystną sytuację przede wszystkim wpływa:

- duża liczba wsi, a więc konieczność rozwoju rozległych sieci infrastrukturalnych, zwłaszcza jeśli uwzględni się dużą powierzchnię i kształt gmin,
- mała liczba wsi dużych, które w naturalny sposób sprzyjają rozwojowi gospodarczemu,
- duża liczba wsi małych, słabo wyposażonych w usługi,
- występowanie zagrożenia dla rozwoju demograficznego, szczególnie w małych wsiach.

Co więcej, dalszy rozwój Gminy będzie zależeć przede wszystkim od sytuacji ekonomicznej rolnictwa oraz związku (współpracy) z Inowrocławiem i Toruniem. Ze względu na dość bliskie położenie analizowanego obszaru miejsko-wiejskiego w stosunku do tych miast, część

mieszkańców Gminy jest ekonomicznie związana z działalnościami pozarolniczymi w nich prowadzonymi, co wiąże się z dojazdami do pracy.

DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI

Początki osadnictwa Gminy i Miasta Gniewkowo datuje się na lata 1200-400 p.n.e. Pierwszą formą osadniczą stanowił najprawdopodobniej drewniany gród. Następnie, w wyniku podziału Księstwa Inowrocławskiego gród zaczął się rozrastać, przyjmując w 1268 r. prawa miejskie.

Dalsze dzieje Gniewkowa obfitują w liczne wydarzenia, które wpłynęły na dzisiejszy obraz Miasta, jak i całej Gminy. Śladów po zdarzeniach historycznych dowodzą wykopaliska archeologiczne prowadzone na terenie miejskim w latach 80. XX wieku.

Położenie, układ urbanistyczny, a także wiele zabytkowych obiektów (mieszkalnych, zespołów parkowo-pałacowych, sakralnych i użyteczności publicznej) tworzą wyjątkowy, неповtarzalny krajobraz przyrodniczo-kulturowy.

Krajobraz dziedzictwa kulturowego Gminy Gniewkowo to przede wszystkim obiekty o cennych walorach historycznych. Na jej obszarze znajdują się łącznie 93 obiekty, które wpisane są do ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Wśród nich najwięcej jest domów mieszkalnych - 55 (w tym 53 w Mieście Gniewkowo), zespołów pałacowych i dworskich - 13, kościołów – 6, synagoga, obiektów użyteczności publicznej - 5¹⁷.

Obiekty zabytkowe nieruchome, wpisane do rejestru zabytków¹⁸:

➤ *Gniewkowo:*

- murowany jednonawowygotycki kościół parafialny pw. św. Mikołaja i św. Konstancji,
- kościół ewangelicko-augsburski, ob. Parafialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa,
- cmentarz rzymsko-katolicki parafii pw. św. Mikołaja,
- Ratusz (ul. Dworcowa 17),

¹⁷ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gniewkowo (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XIX/124/2012 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 30 maja 2012 r.)

¹⁸ Narodowy Instytut Dziedzictwa, Rejestr zabytków nieruchomych (stan na 31 marca 2016 r.),

- dom z oficyną (ul. Dworcowa 1),
- dom (ul. Rynek 14),
- *Kaczkowo*: założenie dworsko-parkowe, w tym: dwór, park, magazyn zbożowy,
- *Kawęczyn*: założenie pałacowo-parkowe, w tym: pałac, park, magazyn zbożowy, gorzelnia,
- *Lipie*: założenie dworsko-parkowe, w tym wieża, park, zabudowania gospodarcze, dom zarządcy, dom ogrodnika
- *Markowo*: założenie dworsko-parkowe, w tym: dwór, park z aleją lipową, cmentarz rodowy w parku, budynki gospodarcze,
- *Szadłowice*: kościół parafialny pw. św. Bartłomieja,
- *Warzyn*: założenie dworsko-parkowe, w tym: dwór, park, ogrodzenie parkowe z bramą,
- *Wierzbiczany*: założenie dworsko-parkowe,
- *Wierzchosławice*: założenie dworsko-parkowe,
- *Więchtawice*: założenie dworsko-parkowe.

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

Powierzchnia Gminy Gniewkowo wynosi 17 972 ha, co stanowi 14,67% powierzchni powiatu inowrocławskiego. Strukturę użytkowania gruntów jednostki stanowi w głównej mierze krajobraz rolniczy. Stąd też, największą część terenu Gminy zajmują użytki rolne (11 861 ha; 66%), w skład których wchodzi grunty orne, sady oraz łąki i pastwiska. Następną grupę, pod względem udziału w powierzchni Gminy, stanowią grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione. Przypada na nie 4 777 ha, tj. 26,6% powierzchni obszaru omawianej jednostki. Natomiast, grunty zabudowane i zurbanizowane zajmują niecałe 4% (675 ha). Najmniejszy odsetek stanowią użytki ekologiczne i grunty pod wodami (każde po 0,5%). Szczegółowe dane, włącznie z podziałem wyżej wymienionych struktur, zawiera poniższa Tabela 72.

Tabela 72. Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Gniewkowo

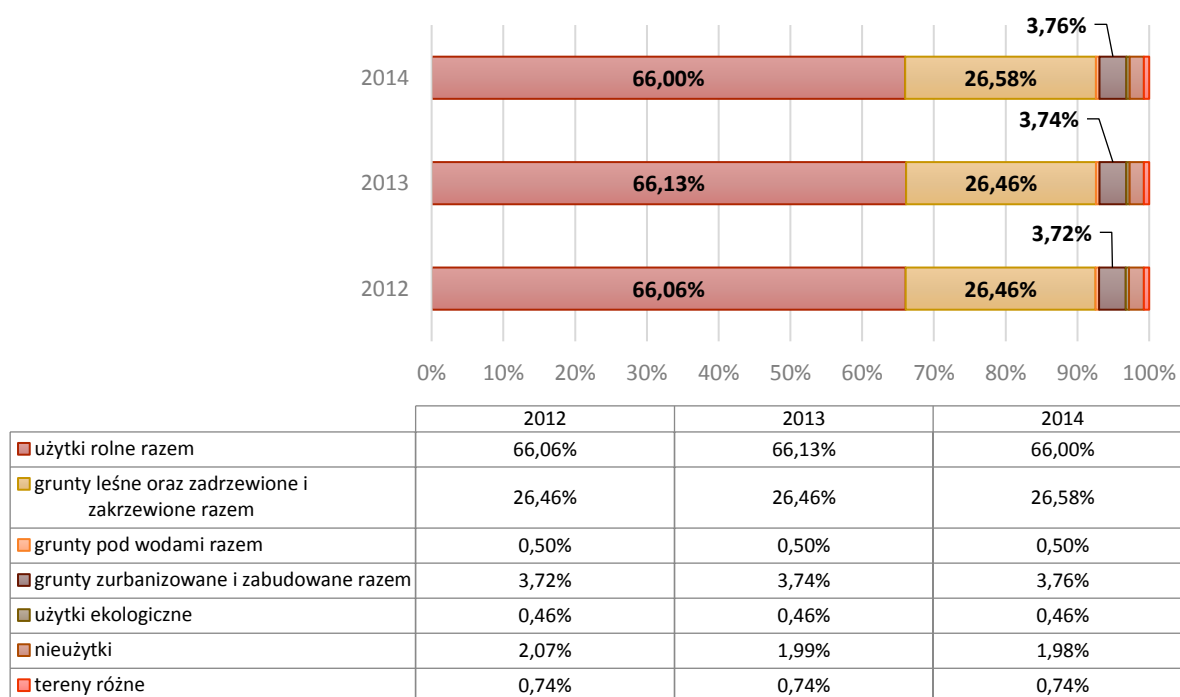
Wyszczególnienie powierzchni	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy [%]
Użytki rolne razem, w tym m.in.:	11861	66
– grunty orne	10619	

Wyszczególnienie powierzchni	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy [%]
– sady	64	26,6
– łąki i pastwiska trwałe	839	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem, w tym m.in.:	4777	
– lasy	4718	
– grunty zadrzewione i zakrzewione	59	
Grunty pod wodami razem	89	0,5
Grunty zabudowane i zurbanizowane razem, w tym m.in.:	675	3,8
– tereny mieszkaniowe	146	
– tereny przemysłowe	47	
Użytki ekologiczne	82	0,5
Nieużytki	355	2
Tereny różne	133	0,7
OGÓŁEM	17972	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Powierzchnia Gminy w ostatnich latach nie zmieniała się, za to niewielkim przekształceniom uległa struktura użytkowania terenu. Szczegóły zmian struktury użytkowania terenów omawianej jednostki miejsko-wiejskiej przedstawiają poniższe dane [Wykres 71].

Wykres 71. Zmiany struktury użytkowania terenów Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

SFERA SPOŁECZNA

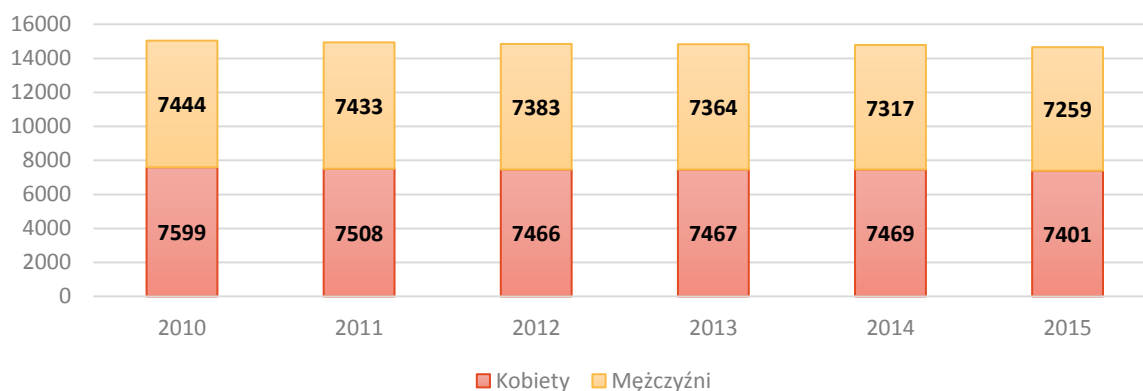
STRUKTURA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA GMINY

Strukturę demograficzną Gminy Gniewkowo [Wykres 72] na koniec roku 2015 tworzyła społeczność w liczbie 14 660 osób. Kobiety stanowiły niewiele powyżej połowy liczby ludności (7 401; 50,48%), mężczyźni liczyli natomiast 7 259 (49,52%). W prezentowanym okresie odnotowany został spadek liczby ludności wynoszący 2,55% (kobiety – 2,61%; mężczyźni – 2,49%). Współczynnik feminizacji w roku 2015 kształtował się na poziomie 102, co oznacza, że na 100 mężczyzn przypadają 102 kobiety. Biorąc powyższe pod uwagę, w latach 2010-2015, struktura ludności pod względem płci była prawie równomierna. Ogólna gęstość zaludnienia Gminy Gniewkowo w roku 2015 wynosiła 82 osoby/km²; na terenie miejskim 793 osoby/km² i wiejskim 44 osoby/km².

Mieszkańcy Gminy Gniewkowo w 2015 roku zawarli 75 małżeństw, co odpowiadało 5,1 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Było to o 1,0 więcej od wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego. W tym samym czasie odnotowano 2,0 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Dodatkowo, z dostępnych danych GUS¹⁹ wiadomo, że:

- 28,8% ludności gminnej było stanu wolnego,
- 56,6% osób żyło w związku małżeńskim,
- 4,6% mieszkańców było po rozwodzie,
- 9,2% osób stanowiły wdowy/wdowcy,
- 0,7% osób stan cywilny nieustalony.

Wykres 72. Liczba ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

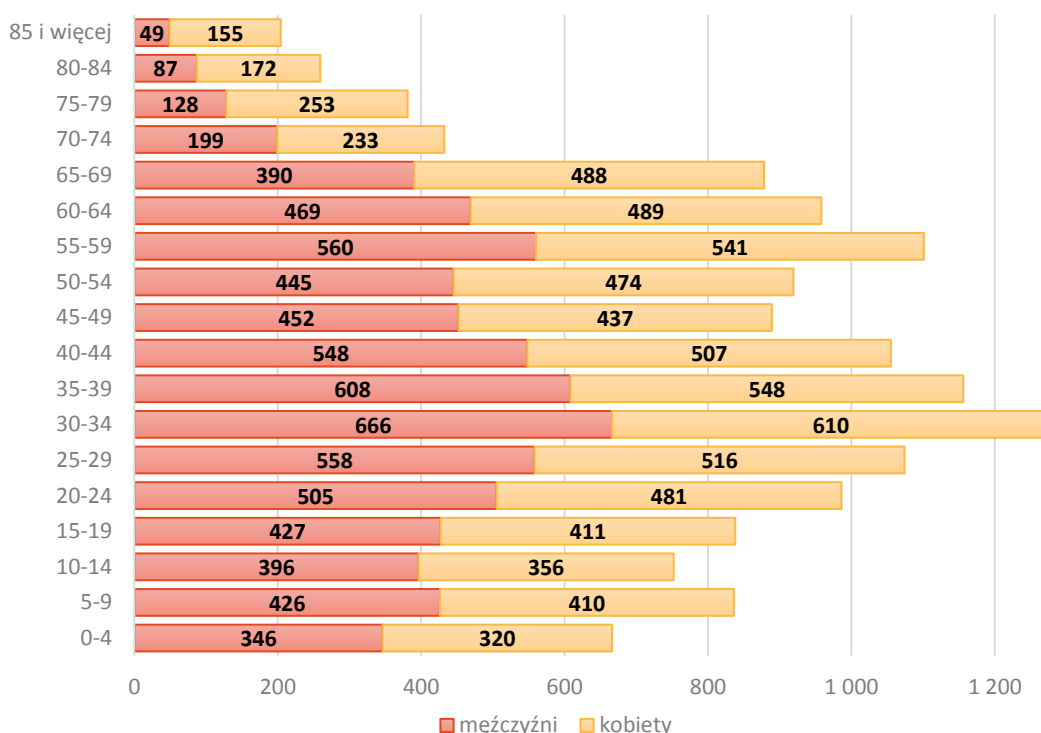

¹⁹ Opracowano na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Poniższy wykres przedstawia piramidę wiekową Gminy Gniewkowo [Wykres 73]. Z jej analizy wynika, że w poszczególnych przedziałach wiekowych rozkład płci kształtował się w odmienny sposób. Kobiety stanowiły przewagę w przedziale wiekowym 45-54 i powyżej 60 roku życia, natomiast mężczyźni w wieku 55-59 i poniżej 40 roku życia. Największa dysproporcja zauważalna jest w przedziale wiekowym 75-79, gdzie kobiet było o prawie 50% więcej niż mężczyzn. Z kolei największa przewaga mężczyzn nad kobietami wystąpiła w 35-39 roku życia, tj. o 16,1%.

Wykres 73. Piramida wieku mieszkańców Gminy Gniewkowo w 2015

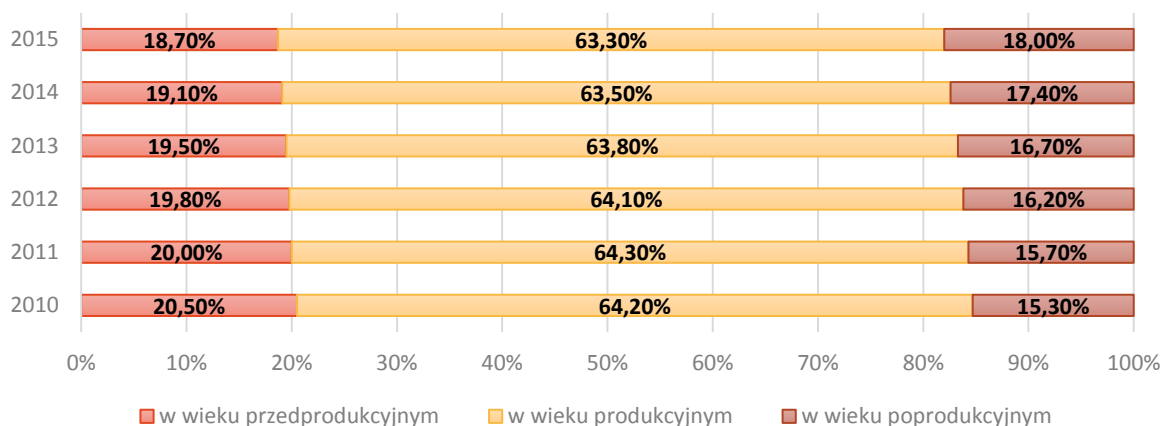
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Struktura wielkości według ekonomicznych grup odznaczała się niekorzystną tendencją [Wykres 74]. Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym na przestrzeni lat 2010 – 2015 zmniejszył się o 1,8 punktów procentowych, a w wieku produkcyjnym o 0,9 p.p. W tym samym okresie wzrósł udział osób w wieku poprodukcyjnym o 2,7 p.p. Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2015 r. wśród mieszkańców Gminy kształtowały się w następujący sposób:

- w wieku przedprodukcyjnym znajdowało się 18,7% ludności Gminy;
- w wieku produkcyjnym znajdowało się 63,3% ludności Gminy;

- w wieku poprodukcyjnym znajdowało się 18,0% ludności Gminy;

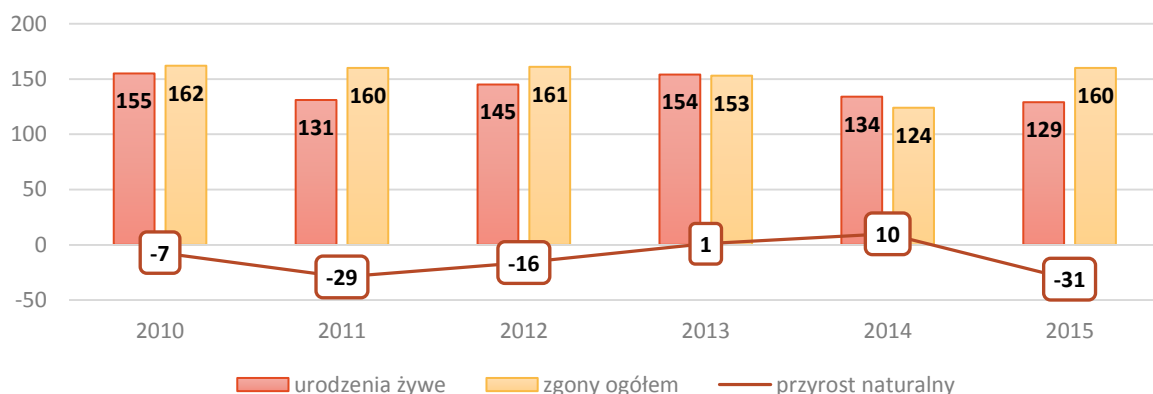
Wykres 74. Udział osób wg ekonomicznych grup wieku w stosunku ogólnej liczby ludności w Gminie Gniewkowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W latach 2010-2015 przyrost naturalny średnio utrzymywał się na poziomie ujemnym (-12). Oznacza to, że w prezentowanym okresie liczba urodzeń żywych była niższa niż zgonów. W roku 2015 na 1000 ludności odnotowano 8,8 urodzeń żywych oraz 10,86 zgonów. Przy takim stanie demograficznym przyrost naturalny na 1000 ludności wskazał na wartość minus 2,1. Szczegółowy rozkład przyrostu naturalnego wśród społeczeństwa wykazują dane na Wykres 75.

Wykres 75. Przyrost naturalny na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

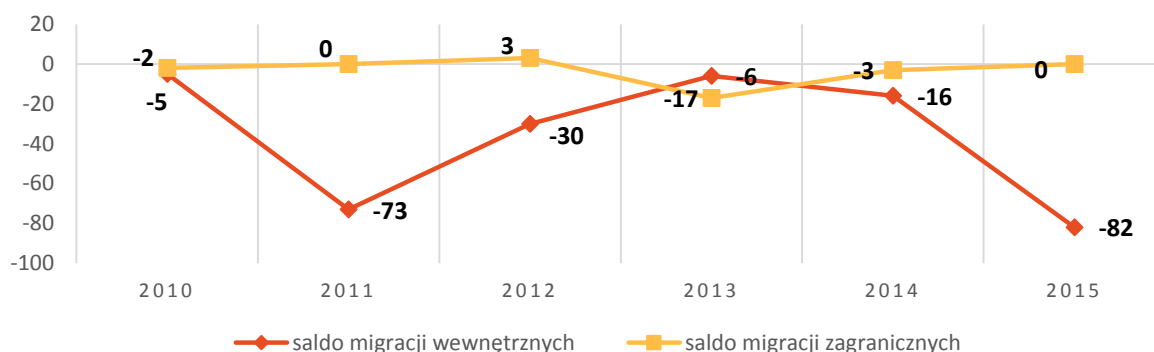

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na sytuację demograficzną jednostki miejsko-miejskiej w latach 2010-2015, miały także wpływ migracje społeczeństwa [Wykres 76]. W przeciągu pięciu lat saldo migracji wewnętrznych w Gminie Gniewkowo przybierało bardzo odmienne wartości, a co więcej były to tylko wartości ujemne. Największe różnice dla tego wskaźnika odnotowano między rokiem 2010 a 2011 (o 68) oraz między rokiem 2014 i 2015 (o 66). W tym samym analizowanym czasie saldo migracji

zagranicznych było bardziej stabilne. Najwyższy ujemny wskaźnik zarejestrowano w 2013 r., a dodatni – rok wcześniej.

Wykres 76. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

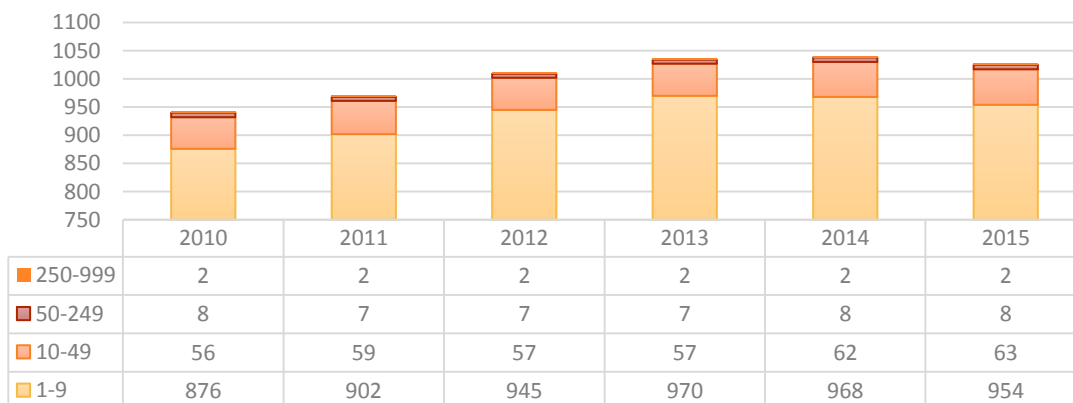
SFERA GOSPODARCZA

LICZBA I STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH

Ogólna liczba podmiotów gospodarczych na terenie Gminy Gniewkowo w analizowanym okresie zwiększyła się. Ich przyrost odnotowywano między rokiem 2010 a 2014. Po czym w roku 2015 nastąpił spadek (o 1,25%) w stosunku do poprzedniego roku.

Na terenie Gminy Gniewkowo największy udział przypadł na mikro przedsiębiorstwa, w których liczba zatrudnionych osób nie przekracza 9. Na drugim miejscu znalazły się zakłady zatrudniające od 10 do 49 pracowników. Ich liczba w 2015 r. wynosiła 63, to o 7 firm więcej niż w 2010 r. Liczba dużych przedsiębiorstw w Gminie Gniewkowo, zatrudniających ponad 50 osób w 2015 r. wynosiła 8, a makro przedsiębiorstw – 2. Analiza struktury przedsiębiorstw [Wykres 77] wskazuje, że najszybsze tempo wzrostu w badanym okresie miały mikro przedsiębiorstwa.

Wykres 77. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Najliczniejszą grupę podmiotów w roku 2015 roku stanowiły podmioty gospodarki narodowej prowadzące działalność w sekcjach: budownictwo, handel hurtowy i detaliczny (288 podmiotów) oraz przetwórstwo przemysłowe (157 podmiotów). Najmniej przedsiębiorstw odnotowano w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa (9 podmiotów); dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (8 podmiotów). Z kolei w sekcjach: B (górnictwo i wydobywanie), D (wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych) i U (organizacje i zespoły eksterytorialne) nie funkcjonuje żadna z firm zarejestrowanych na terenie Gminy. Szczegółową liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarczych według sekcji PKD 2007, na terenie poszczególnych miejscowości przedstawia poniższe zestawienie [Tabela 73].

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Jednostka	SEKCJE PKD 2007*																				
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	SiT	U	SUMA
1. Gniewkowo	14	0	102	0	5	46	176	28	9	6	12	49	31	14	3	15	33	14	49	0	606
2. Bąbolin	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
3. Buczkowo	2	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	7
4. Chrzastowo	2	0	4	0	1	1	11	1	1	0	0	1	4	2	0	0	2	1	2	0	33
5. Dąblin	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	5
6. Gąski	2	0	2	0	0	2	9	3	0	1	1	0	1	0	1	3	1	1	3	0	30
7. Godzięba	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	6
8. Kaczkowo	0	0	2	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
9. Kawęczyn	1	0	2	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	9
10. Kępa Kujawska	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
11. Kijewo	0	0	1	0	0	4	11	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	20
12. Klepary	0	0	0	0	0	3	4	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	9
13. Lipie	1	0	2	0	0	0	5	3	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	12
14. Markowo	0	0	0	0	0	0	5	1	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0	0	0	10
15. Murzynko	2	0	2	0	0	2	6	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	1	0	17
16. Murzynno	2	0	0	0	0	1	6	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	14
17. Ostrowo	0	0	2	0	0	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	9
18. Perkowo -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
19. Skalmierowice	1	0	3	0	0	1	2	4	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	14
20. Suchatówka	10	0	8	0	0	4	10	4	1	0	1	1	1	2	0	0	0	0	1	0	45
21. Szadłowice	2	0	1	0	0	1	4	2	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	5	0	21
22. Szpital	0	0	2	0	0	1	2	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	0	9
23. Warzyn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	3
24. Wielowieś -	4	0	7	0	2	6	4	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7	0	37

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Jednostka	SEKCJE PKD 2007*																				
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	SiT	U	SUMA
25. Wierzbiczany	0	0	2	0	0	4	5	1	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	16
26. Wierzchosławice	1	0	7	0	0	9	9	4	3	1	1	3	1	0	1	2	2	1	6	0	51
27. Więctawice	2	0	1	0	0	0	4	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	12
28. Zajezerze	0	0	2	0	0	2	4	2	2	0	1	0	0	0	0	0	1	1	3	0	18
29. Żyrosławice	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
OGÓŁEM	51	0	157	0	8	91	288	68	17	10	21	58	45	26	9	23	45	21	87	0	1027

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo

B - górnictwo i wydobywanie

C - przetwórstwo przemysłowe

D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

F - budownictwo

G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle

H - transport i gospodarka magazynowa

I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

J - informacja i komunikacja

K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa

L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne

P - edukacja

Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna

R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją

S - pozostała działalność usługowa

T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

U - organizacje i zespoły eksterytorialne

Struktura własnościowa podmiotów gospodarki w latach 2010-2015 zdominowana była przez sektor prywatny. W 2015 r. stanowiły one 93,91% wszystkich firm w Gminie Gniewkowo. Wśród zakładów prywatnych najliczniejszą grupę stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, tj. 77,2% w 2015 r. O wiele mniej liczne były spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego (1,63%) oraz fundacje i spółdzielnie (razem 0,71%).

Oprócz przedsiębiorstw prywatnych, w omawianej jednostce miejsko-wiejskiej swoją działalność prowadziły także publiczne podmioty gospodarcze. W 2015 r. wśród wszystkich firm miały one około 4% udział.

Tabela 73. Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w Gminie Gniewkowo w latach 2010- 2015 roku

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sektor publiczny ogółem	37	37	36	36	40	41
Sektor prywatny ogółem, w tym:	905	933	975	1000	999	983
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	728	750	776	791	780	766
Spółki handlowe	40	45	48	53	54	55
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	13	15	15	16	16	16
Spółdzielnie	7	8	8	8	8	6
Fundacje	1	1	1	1	1	1
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	28	28	30	33	32	35

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

ROLNICTWO

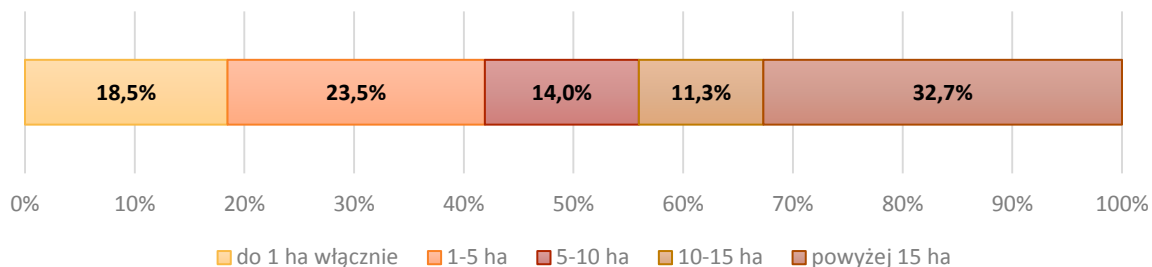
Użytki rolne stanowią 66% całej powierzchni Gminy, z czego 89,52% stanowią grunty orne. Łąki i pastwiska w strukturze użytków rolnych stanowią 7,07%, natomiast sady 0,54% ²⁰.

Struktura gospodarstw rolnych wykazuje, że największy udział miały gospodarstwa rolne o powierzchni 15 i więcej hektarów, obejmujące powyżej 30% wszystkich posiadłości ziemskich

²⁰ Wyliczono na podstawie danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2010

zlokalizowanych w Gminie. Z kolei, najmniej wśród gospodarstw rolnych było tych o powierzchni liczącej 10-15 ha. Stanowiły one około 11% ogółu.

Wykres 78. Struktura gospodarstw rolnych na terenie Gminy Gniewkowo w 2010 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2010 (BDL GUS).

Na gruntach ornych największe obszary zajmowały zasiewy pszenicy ozimej (2 215,36 ha) i uprawy przemysłowe (1 610,27 ha). Pozostałe tereny gruntów ornych stanowiły zasiewy oraz uprawy o powierzchniach liczących:

- buraki cukrowe 756,83 ha
- jęczmień jary 855,44 ha,
- jęczmień ozimy 158,95 ha,
- jęczmień ozimy 7,95 ha,
- kukurydza na ziarno 354,41 ha,
- owies 38,09 ha,
- pszenica jara 56,06 ha,
- pszenżyto jare 26,25 ha,
- pszenżyto ozime 480,07 ha,
- rzepak i rzepik 852,44,
- warzywa gruntowe 1 283,66 ha,
- warzywa strączkowe 131,80 ha
- ziemniaki 204,75 ha,
- żyto 270,44 ha.

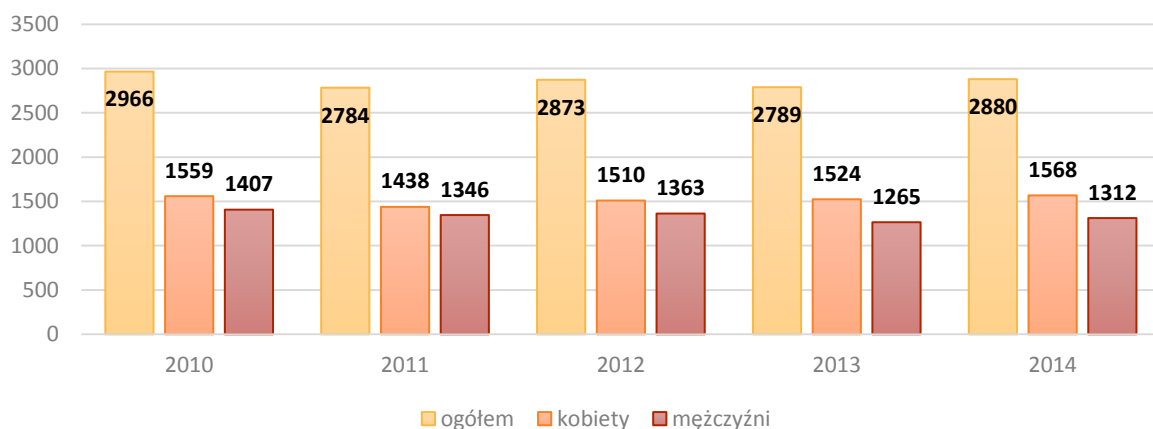
Według Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. wśród zwierząt gospodarskich najpowszechniejsza była hodowla drobiu (79 342 sztuk w obrębie 212 gospodarstw rolnych). Następnie dużą grupę hodowlaną tworzyła trzoda chlewna, tj. 1 218 sztuk, z czego 9,07% stanowiły lochy. Hodowla trzody chlewnej odbywała się na terenie 180 gospodarstw. Mniejsze

znaczenie w opasie pogłowa zwierząt miało bydło (2 551 sztuk w 132 gospodarstwach). Jeszcze mniejszy udział przypadł na konie, tj. 99 sztuk hodowanych w 13 posiadłościach ziemskich.

ZATRUDNIENIE

Poniższe zestawienie [Wykres 79] przedstawia liczbę pracujących osób z podziałem na płeć w Gminie Gniewkowo w latach 2010–2014. W 2010 r. pracowało 2 966 osób i była to najwyższa wartość w prezentowanym okresie. W stosunku do tego roku, wskaźnik dla liczby pracujących zmalał o 86 osób. Każdego roku, wśród społeczeństwa jednostki miejsko-wiejskiej, przeważały kobiety. Największa różnica między zatrudnionymi mężczyznami a kobietami była w 2013 r., tj. o 259 kobiet więcej.

Wykres 79. Liczba pracujących ogółem wg płci na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

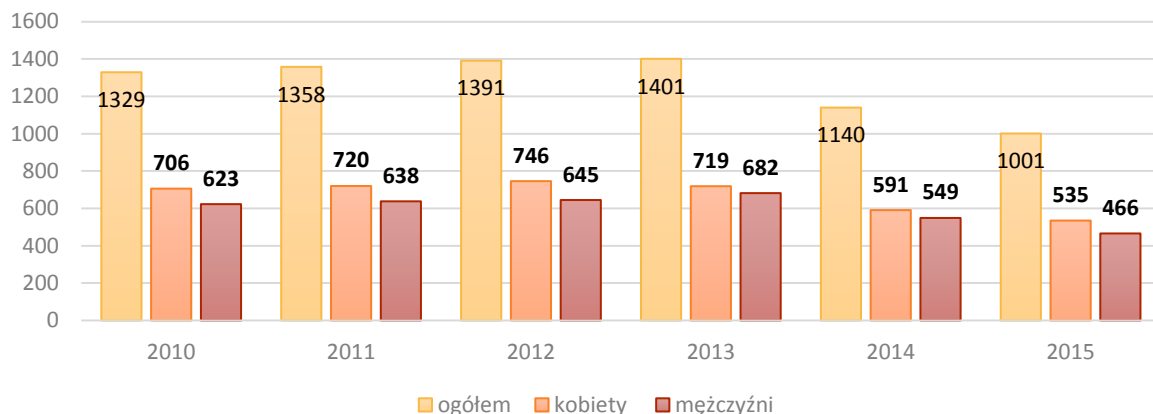

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

Dane przedstawione na poniższym Wykres 12 ukazują stan i strukturę bezrobocia Gminy Gniewkowo. W latach 2010-2015 największa liczba bezrobotnych została zarejestrowana w roku 2013, wynosząc tym samym 1 401 osób. W strukturze tej przeważały kobiety mając ponad 50% udział. Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w roku 2015, gdzie liczba bezrobotnych ogółem wynosiła 1 001, z czego 53,45% stanowiły kobiety.

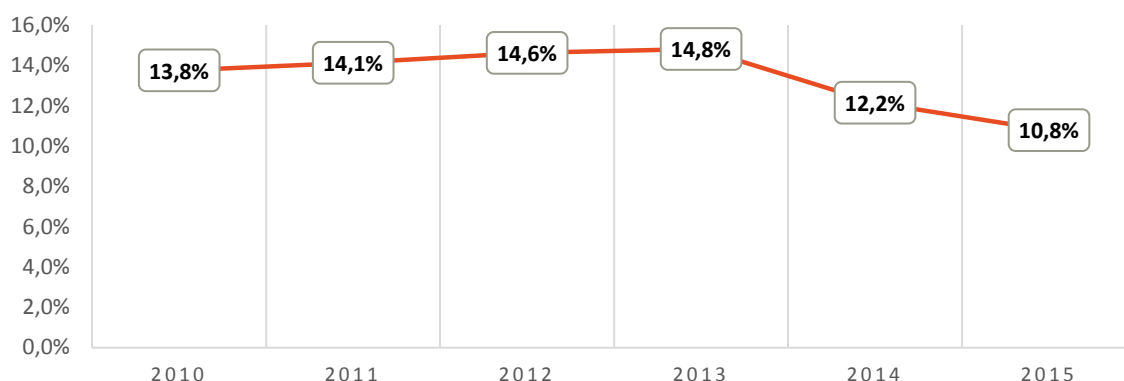
Wykres 80. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Aby dane przedstawione powyżej mogły stanowić wartościową informację należy odnieść je do liczby ludności ogółem w prezentowanym przedziale czasowym. Jak wynika z informacji zamieszczonych na wykresie nr 11, najwyższy udział zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w roku 2013, najniższy zaś w roku 2015.

Wykres 81. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

DROGI I KOMUNIKACJA²¹

Węzłem sieci dróg krajowych i wojewódzkich przebiegających przez obszar Gminy, jest Miasto Gniewkowo. Dzięki takiemu położeniu, jednostka miejsko-wiejska, pod względem komunikacji

²¹Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gniewkowo (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XIX/124/2012 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 30 maja 2012 r.)

drogowej, jest dobrze dostępna, zarówno na poziomie województwa kujawsko-pomorskiego, jak i sąsiednich regionów kraju.

Drogami o znaczeniu ponadlokalnym, biegnącymi przez teren Gminy, są:

- droga krajowa nr 15 w relacji: Trzebnica – Milicz – Krotoszyn – Jarocin – Miąskowo – Miłosław – Września – Gniezno – Trzemeszno – Wylatowo – Strzelno – Inowrocław – Toruń – Brodnica – Lubawa – Ostróda; trasa ta stanowi ważne połączenie zachodniej i południowo-zachodniej Polski z Warmią i Mazurami, pełni dużą rolę w transporcie wewnątrz regionalnym, a odcinek przebiegający przez Gminę Gniewkowo łączy drugie i piąte co do wielkości miasta województwa – Toruń i Inowrocław; droga ta biegnie przez Miasto Gniewkowo oraz duże miejscowości wiejskie, gdzie stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa; w Mieście funkcjonuje obecnie „wewnętrzna obwodnica”, która wyprowadziła ruch poza ścisłe centrum miasta;
- droga wojewódzka nr 246 w relacji: (Nakło) Paterek – Samokłęski Małe – Szubin – Łabiszyn – Złotniki Kujawskie – Gniewkowo – Dąbrowa Biskupia; trasa ta łączy kilka miast i wiejskich siedzib gmin; wykorzystywana jest do ruchu pojazdów ciężarowych, co stanowi problem dla bezpieczeństwa w przebiegu przez miejscowości wiejskie (pozbawione obwodnic); pełni nie tylko rolę tranzytową, ale w dużym stopniu także pozwala na dostęp do drogi nr 15;
- droga wojewódzka nr 299 łączy stację kolejową w Gniewkowie z drogą nr 15,
- droga wojewódzka nr 400 łączy Więclawice z Latkowem (na terenie Gminy biegnie tylko niewielki odcinek tej drogi).

Droga krajowa ma na terenie Gminy długość ok. 16 km, podobna jest łączna długość dróg wojewódzkich. Ważną rolę komunikacyjną w obrębie analizowanej jednostki, pełni droga krajowa i wojewódzka nr 246. Niniejsze trasy zapewniają dobry dostęp nie tylko do Miasta, ale także do wielu miejscowości wiejskich. Największe wsie leżą w bezpośrednim lub bliskim sąsiedztwie tych dróg. Pozostałe dwie drogi wojewódzkie nie mają aż tak istotnego znaczenia dla obsługi ludności. Zostały one zaliczone do tej kategorii dróg międzyregionalnych głównie ze względu na znaczenie dla obronności kraju.

Sieć tras komunikacyjnych o randze powiatowej na terenie Gminy tworzą drogi: **2519C** - Dąbie – Chrzastowo, **2520C** - Chrzastowo – Wielowieś, **2521C** – Wierzchosławice (DK 15) – Płonkowo,

2523C – Wierzchosławice – Szadłowice, **2525C** - Lipie – Kijewo – Murzynno, **2526C** - Kijewo – Kawęczyn, **2527C** - Gęzewo – Kawęczyn, **2528C** - Murzynno – Żyrośławice (i dalej na terenie pow. aleksandrowskiego), **2529C** - Murzynno – Klepary, **2531C** – Murzynno-Wonorze, **2533C** - Lipie – Modliborzyce, **2534C** - Ostrowo – Gąski, **2535C** – Parchanki – Słońsko, **2536C** – Szadłowice – Słońsko, **2537C** – Gąski – Parchanie.

Powyższe trasy powiatowe na terenie Gminy (o łącznej długości ponad 51 km) nie tworzą zbyt gęstej sieci dróg. Jest to przede wszystkim związane z układem dróg ponadlokalnych i uwarunkowaniami fizyczno-geograficznymi przedmiotowej jednostki.

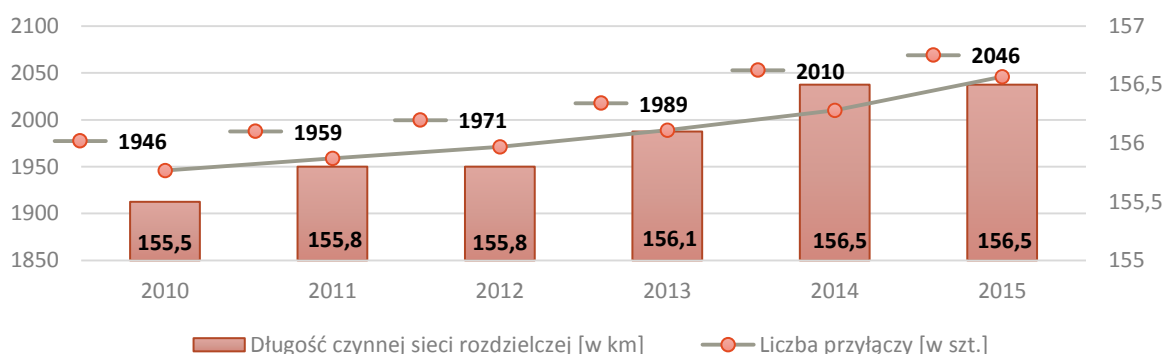
Sieć dróg wyższej rangi uzupełniona jest przez drogi gminne liczące 100 km długości. Na drogi gminne składa się 44 ulic miejskich i 26 dróg z obszaru wiejskiego. Do tych drugich zaliczają się trasy o numerze: **150301C** - Dobiesławice – Skalmierowice, **150302C** - Wierzchosławice – Wielowieś, **150303C** - Kaczkowo – Dąbie, **150304C** - Godzięba – Dąblin, **150305C** - Szpital – Zagajewice, **150306C** - Szpital – Parchanie, **150307C** - Murzynko – Gąski, **150308C** - Murzynko – Klepary – Gąski, **150309C** - Klepary wieś, **150310C** - Kawęczyn – Żyrośławice, **150311C** - Żyrośławice – Ośniszczewo, **150312C** - Kawęczyn – Grabie, **150313C** - Kawęczyn-Stare Grabie, **150314C** - Kijewo – Warzyn – Suchatówka, **150315C** - Perkowo – Lipie, **150316C** - Buczkowo – Lipie, **150317C** - Zajezerze – Suchatówka, **150318C** - Skalmierowice-Mierogoniewice, **150319C** - Murzynko – Murzynno, **150320C** - Wielowieś – Ostrowo, **150321C** - Wielowieś – Bąbolin, **150322C** - Gniewkowo – Wierzbiczano, **150323C** - Murzynno – Markowo, **150324C** - Szadłowice – Więclawice, **150325C** - Murzynno – Branno – Kijewo, **150326C** - Gniewkowo – Dąblin.

Ze względu na gęstą sieć dróg wyższej rangi, drogi gminne nie mają zbyt dużego znaczenia dla transportowej obsługi ludności. Niemniej jednak, stanowią one istotną rolę w obsłudze rolnictwa.

Ponadto, przez teren Gminy Gniewkowo biegnie linia kolejowa nr 353. Łączy ona Poznań z Inowrocławiem, Toruniem, Ławą, Olsztynem i Skandawą/Żeleznodorożnym (granica z Rosją). Trasa nr 353 jest linią dwutorową o charakterze magistralnym, zelektryfikowaną, wykorzystywaną do transportu oraz komunikacji pasażerskiej, w tym pociągów, międzyregionalnej. Na terenie Gminy znajdują się cztery stacje kolejowe (Więclawice, Wierzchosławice, Gniewkowo i Suchatówka).

W latach 2010 – 2015 na obszarze Gminy Gniewkowo, zarówno długość czynnej sieci rozdzielczej, jak i liczba przyłączy tendencyjnie rosta [Wykres 82]. Jednakże były to niewielkie różnice dla tych wskaźników. Długość sieci wodociągowej wzrosła tylko o 1km w stosunku do roku 2010. W tym samym okresie wzrosła także liczba przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W przeciągu pięciu lat ich udział podniósł się o niespełna 4,89%.

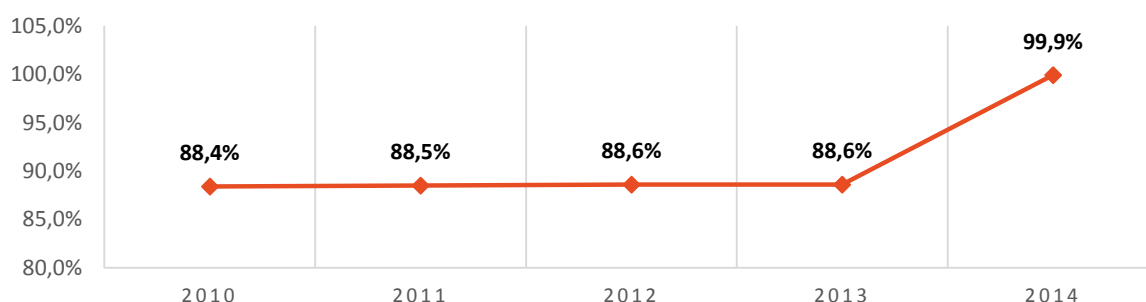
Wykres 82. Długość czynnej sieci wodociągowej i liczba przyłączy na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na podstawie danych przekazanych przez jednostki samorządu terytorialnego do Głównego Urzędu Statystycznego, określono procentowy udział osób korzystających z instalacji wodociągowej w ogóle ludności gminy. Z danych [Wykres 83] wynika, że w Gminie Gniewkowo w czasie trzech lat (2010 – 2013), około 88% mieszkańców korzystało z instalacji wodociągowej. W roku 2014 było już praktycznie 100 % użytkowników tej sieci.

Wykres 83. Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

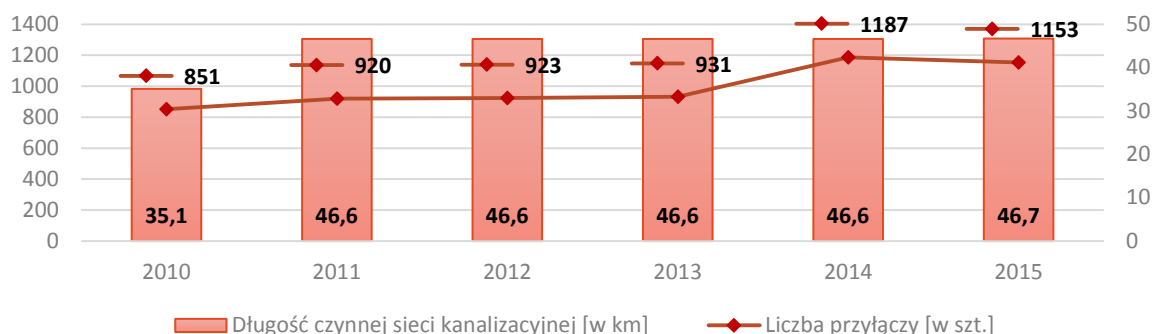

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W celu pełnego opisu infrastruktury technicznej należy zwrócić uwagę również na długość sieci kanalizacyjnej. Z przedstawionego poniżej Wykres 84, wynika, że w badanym przedziale czasowym długość czynnej sieci kanalizacyjnej wzrosła tylko na początku, tj. o 11,5 km. W następnych latach długość sieci utrzymywała się na zbliżonym poziomie. W prezentowanym

okresie wzrosła również liczba przyłączy. Między 2010 a 2015 r. odnotowano wzrost wartości dla tego wskaźnika o 26,19%.

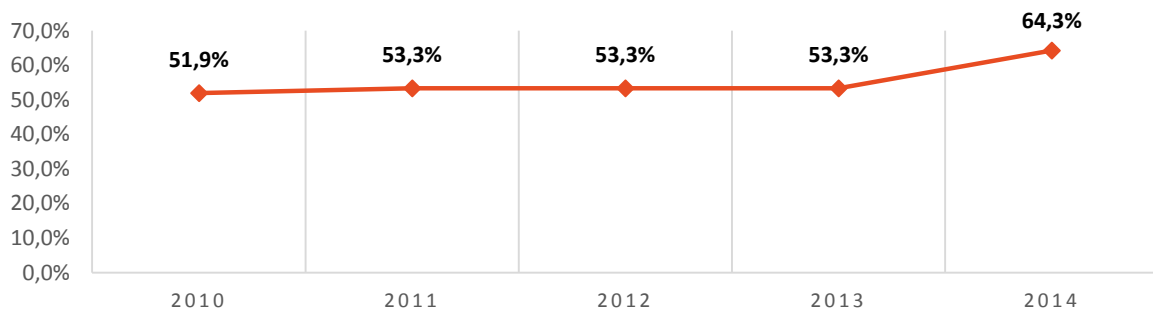
Wykres 84. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej i liczba przyłączy na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Analizie poddano również procentowy udział korzystających z instalacji kanalizacyjnej w ludności Gminy [Wykres 85]. W przedziale czasowym 2010 – 2014 wskaźnik ten uległ dwukrotnemu wzrostowi z roku 2010 na 2011 i z 2013 na 2014.

Wykres 85. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

SIEĆ GAZOWA, CIEPŁOWNICZA I ELEKTRYCZNA

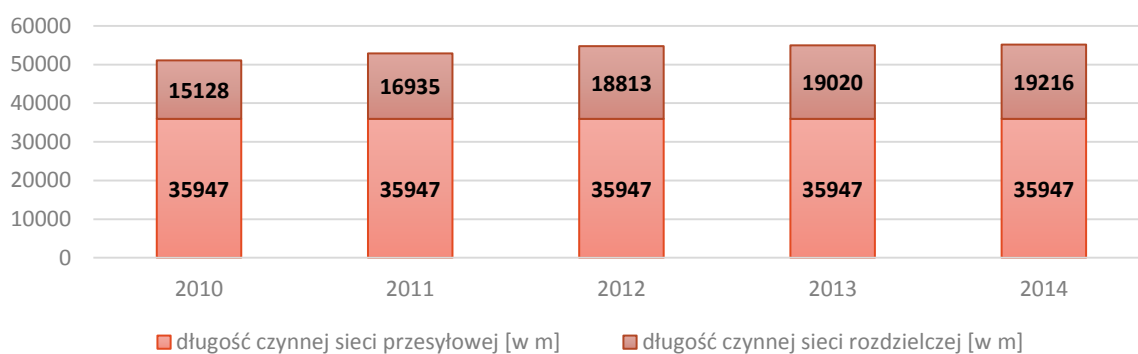
Gmina Gniewkowo posiada scentralizowany system ciepłowniczy składający się z 10 kotłowni. Dostarczają one centralne ogrzewanie i ciepłą wodę użytkową mieszkańcom z terenu miejskiego, jak i wiejskiego. Wśród tych dziesięciu kotłowni, są: 4 opalane węglem, 3 – gazem ziemnym, 2 – olejem opałowym lekkim, 1 – eko groszkiem.

Sieć gazowa częściowo obejmuje teren Gminy. Na obszarach, gdzie gaz przewodowy nie jest dostępny, mieszkańcy korzystają z gazu gromadzonego w butlach i zbiornikach przydomowych. Z tego względu pożądana jest rozbudowa sieci gazowej, zwłaszcza w obrębie Miasta. Zapewni to wszystkim mieszkańcom i zakładom możliwość korzystania z paliwa gazowego. Ponadto,

przeprowadzenie gazyfikacji potrzebne jest także na terenie wiejskim gminy Gniewkowo. Gazyfikacja powinna objąć docelowo wszystkie obszary najsilniej zurbanizowane, w tym przylegające bezpośrednio do granic miasta oraz wsie o największej liczbie mieszkańców: Wielowieś, Chrzastowo, Lipie, Wierzbiczany, Kawęczyn, Suchatówka oraz Więclawice i Szadłowice, a w dużo dalszej perspektywie także pozostałe miejscowości.

Jak wynika z danych przedstawionych poniżej [Wykres 86], długość czynnej sieci gazowej przesyłowej w latach 2010 – 2014 pozostawała na tym samym poziomie. Różnica w długości systemu gazowego zauważalna jest dla sieci rozdzielczej. W 2014 r. liczyła ona 19 216 m, co daje wzrost o 21,27% względem długości sieci gazowej w 2010 r.

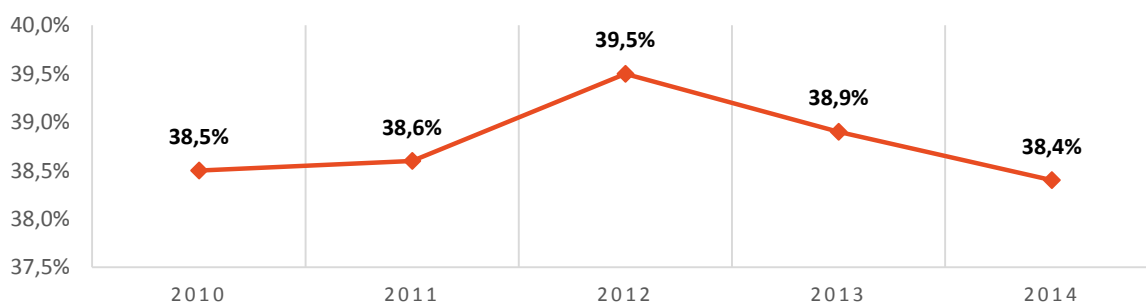
Wykres 86. Długość czynnej sieci gazowej w latach 2010-2014 na terenie Gminy Gniewkowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Udział mieszkańców Gminy korzystających z instalacji gazowej [Wykres 87] na początku analizowanego okresu wzrósł, po czym od 2012 malał. Jednak, wartości niniejszego wskaźnika nie były zbyt różnicowane. Mieściły się one w przedziale 38,4% - 39,5%.

Wykres 87. Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

ZASOBY MIESZKANIOWE

Zasoby mieszkaniowe Gminy Gniewkowo stanowią: na obszarach wiejskich – budynki jednorodzinne w typie zabudowy zagrodowej, na obszarze miejskim – zabudowa ulicowa. Zarówno na terenach wiejskich, jak i miejskich w przeciągu czterech lat zasoby mieszkaniowe uległy zwiększeniu [Tabela 74]. Porównując rok 2014 do roku 2010, liczba mieszkań wzrosła o 2,35%, powierzchnia użytkowa mieszkań o 3,72%, a liczba izb o 3,04%.

Należy zwrócić uwagę, że w Mieście było więcej mieszkań i izb niż na terenach wiejskich, jednakże to na obszarach pozamiejskich mieszkania miały większą powierzchnię użytkową.

W Gminie Gniewkowo w 2014 r. średnia powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła 66,9m². Odnosząc ten wskaźnik do liczby ludności wskazać należy, że na jednego mieszkańca w tym samym roku przypadało 20,8 m² powierzchni użytkowej mieszkania.

Tabela 74. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

obszar	wskaźnik	2010	2011	2012	2013	2014
Gmina miejsko-wiejska	Liczba mieszkań	4 490	4 532	4 547	4 580	4 598
	Liczba izb	15960	16118	16200	16367	16460
	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	296 146	299 694	301 607	305 496	307 594
obszar miejski	Liczba mieszkań	2 414	2 428	2 437	2 451	2 459
	Liczba izb	8 295	8 359	8 410	8 472	8 520
	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	144 467	145 827	146 964	148 467	149 427
obszar wiejski	Liczba mieszkań	2 076	2 104	2 110	2 129	2 139
	Liczba izb	7 665	7 759	7 790	7 895	7 940
	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	151 679	153 867	154 643	157 029	158 167

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Analiza wyposażenia budynków mieszkalnych w instalacje w 2010 i 2014 r. [Tabela 75] wykazała, że niemalże 100% mieszkańców Gminy Gniewkowo wyposażona była w sieć wodociągową. W przypadku centralnego ogrzewania instalacje posiadało ponad 3/4 mieszkańców na obszarze Miasta i ponad 2/3 mieszkańców na obszarach wiejskich. W 2014 r. ogółem mieszkań wyposażonych w łazienkę było 86,25%.

Tabela 75. Wyposażenie mieszkań w instalacje sanitarno-bytowe na terenie Gminy Gniewkowo

Wyszczególnienie	Udział [w%]
------------------	-------------

	obszar miejski	obszar wiejski
2010 rok		
Wodociągi	98,5	95,9
Łazienka	87,8	84,1
Centralne ogrzewanie	76,2	68,4
2014 rok		
Wodociągi	98,5	96,0
Łazienka	88,0	84,5
Centralne ogrzewanie	76,6	69,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

EDUKACJA

W skład infrastruktury społecznej wchodzi placówki o funkcji edukacyjnej. Na terenie Gminy Gniewkowo funkcjonują²²:

➤ Wychowanie Przedszkolne:

1. Samorządowe Przedszkole w Gniewkowie,
2. Niepubliczne Przedszkole w Gąskach,
3. Prywatne Przedszkole „Parowozik” w Gniewkowie,

➤ Szkoły Podstawowe:

1. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Wojska Polskiego w Gniewkowie,
2. Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Kijewie,
3. Szkoła Podstawowa im. Księstwa Gniewkowskiego w Murzynie,
4. Szkoła Podstawowa im. ks. Ignacego Posadzego w Szadłowicach,
5. Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Wierzchosławicach,
6. Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Józefa Kostrzewskiego w Gąskach,

➤ Gimnazja:

1. Gimnazjum Nr 1 im. Ziemi Kujawskiej w Gniewkowie,
2. Niepubliczne Gimnazjum w Gąskach,

²²Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gniewkowo (Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XIX/124/2012 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 30 maja 2012 r.)

➤ Szkoły Ponadgimnazjalne:

1. Szkoła Zawodowa w Gniewkowie.

W latach 2010-2015 największy odsetek wśród wszystkich jednostek edukacyjnych stanowili uczniowie uczęszczający do placówek przedszkolnych [Tabela 76]. Największy udział uczniów przypadł na dzieci uczęszczające do placówek przedszkolnych. W 2010 r. na jedno miejsce w przedszkolu przypadło 1,6 dzieci, z kolei w 2015 r. przypadło 1,3dzieci.

Liczba szkół podstawowych i gimnazjalnych była niezmienna przez pięć lat. W 2015 r. uczniów w placówkach podstawowych było ponad tysiąc, to o 9,66% więcej niż na początku badanego okresu. W przypadku uczniów szkół gimnazjalnych ich liczebność spadła aż o 25,56%. Od 2013 r. na terenie omawianej jednostki miejsko-wiejskiej funkcjonowały trzy jednostki edukacji ponadgimnazjalnej (włączając szkoły dla dorosłych), w których na jeden oddział przypadało 17 uczniów.

Szczegółowe dane dotyczące oświaty i edukacji w Gminie Gniewkowo przedstawia poniższa tabela [Tabela 76].

Tabela 76. Dane statystyczne na temat oświaty i edukacji w Gminie Gniewkowo w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Placówki wychowania przedszkolnego	7	7	8	8	8	7
Oddziały wychowania przedszkolnego	22	23	26	27	26	23
Miejsca w przedszkolach	266	277	356	329	323	306
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	413	451	524	538	471	388
Szkoły podstawowe	6	6	6	6	6	6
Uczniowie szkół podstawowych	966	923	897	902	997	1069
Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach podstawowych	17	16	16	16	16	16
Szkoły gimnazjalne	2	2	2	2	2	2
Uczniowie szkół gimnazjalnych	540	528	491	472	413	402
Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach gimnazjalnych	19	20	19	19	18	17
Szkoły ponadgimnazjalne	2	2	2	3	3	-

Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych	153	132	131	140	177	-
Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach ponadgimnazjalnych	77	66	19	16	16	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

OCHRONA ZDROWIA

Usługi z zakresu ochrony zdrowia w Gminie Gniewkowo pełni część placówek. Społeczeństwo przedmiotowej jednostki korzysta ze świadczeń medycznych prowadzonych przez:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ESCULAP” w Gniewkowie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PROFILAKTYKA Anna Szatkowska” w Gniewkowie i Murzynie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego Bożena Pałubicka w Szadłowicach,
- Niepubliczny Zakład Rehabilitacji Leczniczej „REHMAK” w Gniewkowie,
- Gabinet Stomatologiczny w Gniewkowie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ELAMED” w Gniewkowie,
- Gabinet Stomatologiczny Decodent w Gniewkowie

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna udzielana jest przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (MGOPS), Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) w Gniewkowie oraz Dom Pomocy Społecznej (DPS) w Warzynie.

W przeciągu czterech lat [Wykres 88] liczba gospodarstw oraz osób korzystających z gminnej pomocy społecznej na terenie miejsko-wiejskim wahała się. Największe wartości dla obu wskaźników odnotowano w roku 2013, a najmniejsze dwa lata wcześniej. Na każdy rok średnio przypadło 1 575,4 osób, którym udzielono pomocy, przy średniej 567,6 dla gospodarstw domowych.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 88. Liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej szczególnie działa w zakresie:

- przyznawania i wypłacania przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzenia i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analiz i ocen zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

MGOPS wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Nadrzędnym celem niniejszej jednostki jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Do podstawowych zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewkowie należy świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. Może to być pomoc w codziennych czynnościach życiowych, załatwianiu spraw urzędowych, edukacji, czy zapewnieniu integracji ze środowiskiem lokalnym.

Kolejną jednostką podległą Urzędowi Gminnemu Gniewkowo jest Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS). Ośrodek ten udziela wsparcia dziennego pobytu dla osób dorosłych, działając na zasadzie trzech kategorii domów oznaczonych jako A, B i C. Przyjmowane osoby

przypisywane są do odpowiedniego domu według typu schorzenia danego uczestnika ŚDS. Dom A świadczy usługi dla osób przewlekle psychicznie chorych, dom B – dla osób upośledzonych umysłowo, natomiast dom C – dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

Nadrzędnym celem działań Środowiskowego Domu Samopomocy w Gniewkowie jest pomaganie osobom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, rozwiązywaniu codziennych problemów oraz integrowanie ich ze społecznością lokalną poprzez różnego rodzaju formy aktywizacji.

KULTURA, SPORT I REKREACJA

Działalność z zakresu upowszechniania kultury i sportu na terenie Gminy Gniewkowo prowadzona jest przez dwie główne instytucje kultury, którymi są Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna (MGBP) i Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji (MGOKSiR). Jednostką pomocniczą dla MGBP jest filia biblioteczna zlokalizowana w Wierzchosławicach.

Nadrzędne instytucje umiejscowione są w tym samym budynku na terenie Miasta Gniewkowo. W 2013 roku zakończona została modernizacja tego budynku i przystosowanie go do potrzeb funkcjonowania ośrodka kultury.

Działalność Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Gniewkowie, która pełni także funkcję biblioteki powiatowej, polega na:

- gromadzeniu, opracowywaniu, przechowywaniu, ochronie i udostępnianiu materiałów bibliotecznych służących obsłudze potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych, zwłaszcza dotyczących wiedzy o własnym regionie oraz dokumentujących jego dorobek kulturalny, naukowy i gospodarczy,
- obsłudze użytkowników poprzez udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych innych bibliotek,
- prowadzeniu działalności bibliograficznej, edukacyjnej i popularyzatorskiej,
- udostępnianiu zbiorów na miejscu, wypożyczaniu na zewnątrz oraz prowadzeniu wymiany między biblioteczną ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży,

- organizowaniu czytelnictwa i udostępnianiu materiałów bibliotecznych osobom chorym i niepełnosprawnym,
- popularyzowaniu czytelnictwa oraz upowszechnianiu dorobku kulturalnego i gospodarczego Gminy oraz powiatu inowrocławskiego,
- współdziałaniu z innymi bibliotekami i organizacjami w zakresie wymiany informacji i materiałów w celu rozwijania czytelnictwa i zaspokojenia potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczności gminy,
- organizowaniu i prowadzeniu różnych form pracy z czytelnikiem służących popularyzacji książki, sztuki i nauki,
- pełnieniu funkcji ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej, organizowaniu obiegu wypożyczeni międzybibliotecznych, opracowywaniu i publikowaniu bibliografii regionalnych, a także innych materiałów informacyjnych o charakterze regionalnym,
- udzielaniu bibliotekom pomocy instrukcyjno-metodycznej i szkoleniowej,
- sprawowaniu nadzoru merytorycznego w zakresie realizacji przez powiatowe i gminne biblioteki publiczne zadań określonych w art. 27 ust. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach²³.

Zadaniem MGOKSiR jest przede wszystkim aktywizowanie społeczeństwa Gminy w działaniach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych. Mieszkańcy mają możliwość uczestniczenia w różnorodnych zajęciach organizowanych w ramach kół i sekcji zainteresowań w podziale na grupy wiekowe. Aktualna oferta MGOKSiR dla dzieci obejmuje przede wszystkim: Klub Malucha, sekcję taneczną, język angielski, karate, Piłkarskie Przedszkole, Klub Małego Odkrywcy, sekcję plastyczną, Ognisko Teatralno-Estradowe i Akademię Młodego Działkowicza; dla młodzieży: język angielski, Piłkarską Akademię Dziewcząt, Wolontariuszownię oraz sekcję muzyczną; dla dorosłych natomiast: fitness, język angielski, aerobik 50+, wyjazdy basenowe, sekcję turystyczną, Zespół Ludowy „Gniewkowanie”, Pracownię Sędziego oraz robótki ręczne.

Ponadto, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji organizuje różnego rodzaju imprezy. Między innymi odbywają się one w Parku Wolności i Stadionie Miejskim, na hali sportowej przy SP nr 1, boisku Orlik 2012, na Rynku i na terenie rekreacyjnym przy ul. Piasta. Poza tymi obiektami, Gniewkowo posiada nowoczesną halę sportową przy Gimnazjum nr 1,

²³ Księga rejestrowa instytucji kultury, Urząd Gminy w Gniewkowie, BiP, 01.10.2015 r.

boisko do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią, wybudowane w ramach programu „Blisko-Boisko” oraz boisko wielofunkcyjne na terenie rekreacyjnym na osiedlu 700-lecia. Co więcej, niektóre uroczystości organizowane są w budynku synagogi przy ul. Podgórnej w Gniewkowie.

Gmina Gniewkowo w swej działalności kulturowo-rekreacyjnej wyróżnia się urządzaniem wielu imprez, do których zaliczają się głównie: Obchody Dni Gniewkowa, Noc św. Jana, Gminne Święto Plonów, Powitanie Nowego Roku, Jarmarki Gniewkowskie, Przeglądy Zespołów Folklorystycznych, otwarcie Szopki Betlejemskiej oraz wizytę Św. Mikołaja na gniewkowskim Rynku. Oprócz niniejszych zabaw, organizowane są także rocznice i uroczystości państwowe (Rocznica Uchwalenia Konstytucji Trzeciego Maja, wybuchu II wojny światowej, Narodowe Święto Niepodległości itp.).

W ramach działań MGOKSiR mieszkańcy Gminy miejsko-wiejskiej pielęgnują tradycje i obrzędy lokalne, np. poprzez aranżowanie tematycznych konkursów, spotkań i przeglądów piosenek oraz funkcjonowanie zespołów ludowych i wokalnoinstrumentalnych. Dla najmłodszych zapraszane są teatryki z programami dla dzieci. Ośrodek kultury jest także inicjatorem wyjazdów do kina, opery i teatru oraz organizowania licznych rozgrywek ligowych, turniejów sportowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Poza dwoma powyżej przedstawionymi jednostkami, dodatkowa działalność kulturalna prowadzona jest przez świetlice wiejskie, stowarzyszenia, harcerstwo, parafie oraz szkoły z terenu Gminy.

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Aktywność ludności Gminy koncentruje się wokół działalności stowarzyszeń, fundacji, kół oraz innych związków. Ich celem jest przede wszystkim ochrona dorobku kultury, dbanie o rozwój jednostki miejsko-wiejskiej oraz organizacja życia społecznego.

Na terenie Gminy Gniewkowo znajduje się 20 świetlic wiejskich zlokalizowanych w: Wierzchosławice, Wielowieś, Ostrowo, Wierzbiczany, Szpital, Murzynko, Murzynno, Żyrośławice, Klepary, Gąski, Suchatówka, Godzięba, Szadłowice, Markowo, Skalmierowice, Kijewo, Zajezerze, Kawęczyn, Więclawice, Lipie.

Mieszkańcy miasta i wsi swoją aktywność kulturalną i sportowo-rekreacyjną mają możliwość rozwijać w ramach niżej wymienionych klubów i stowarzyszeń²⁴:

- Stowarzyszenie Gąski – Mała Ojczyzna,
- MLKS UNIA Gniewkowo – piłka nożna, szachy,
- TG SOKÓŁ – tenis stołowy, biegi uliczne i na orientację,
- LZS CZARNI Wierzchosławice – piłka nożna;
- KS Mikrus Szadłowice-piłka nożna,
- UKS MGOKSiR – piłka siatkowa.

ANALIZA SWOT

Celem analizy SWOT (strengths-weaknesses-opportunities-threats) jest identyfikacja i analiza czynników w kontekście ustalonego celu oraz wskazanie najlepszych rozwiązań, wytyczenie kierunków działania przy jednoczesnym wykorzystaniu szans i mocnych stron, a także minimalizacji zagrożeń i słabych stron analizowanego podmiotu. Przystępując do analizy SWOT należy wskazać czynniki, które mogą wpływać na funkcjonowanie analizowanego podmiotu. Następnie należy posegregować je w cztery grupy:

- grupa 1: mocne strony (strengths, „S”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które stanowią atuty, zalety, przewagę analizowanego podmiotu,
- grupa 2: słabe strony (weaknesses, „W”) - czynniki wewnętrzne, cechy, które są słabszą stroną analizowanego podmiotu, bariery, wady,
- grupa 3: szanse (opportunities, „O”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają szansę korzystnej zmiany analizowanego podmiotu,
- grupa 4: zagrożenia (threats, „T”) - czynniki zewnętrzne, cechy otoczenia, które stwarzają niebezpieczeństwo zmian niekorzystnych dla analizowanego podmiotu.

Analiza SWOT bazuje na identyfikacji poszczególnych czynników za pomocą kryterium czasu ich występowania (obecne/przyszłe) i charakteru oddziaływania danego czynnika

²⁴ Strategia Rozwoju Gminy Gniewkowo 2014-2020

(pozytywne/negatywne). Ze względu na zakres przedmiotowy i cel opracowania dokumentu zdecydowano się przyjąć założenia:

- mocne strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i pozytywny;
- słabe strony uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter wewnętrzny i negatywny;
- szanse uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i pozytywny;
- zagrożenia uznaje się wyłącznie te czynniki, które mają charakter zewnętrzny i negatywny.

ROZWÓJ PRZESTRZENNY	
Mocne strony	Słabe strony
• duża powierzchnia terenu Gminy, • dominujący udział gruntów rolniczych, • centralne położenie głównej siedziby Gminy, co umożliwia komunikowanie się z sołectwami, • bliska odległość do centralnych miast powiatu i województwa, • dobre warunki do rozwoju rolnictwa, • duża liczba zachowanych obiektów zabytkowych, • występowanie jezior i kompleksów leśnych o dużych walorach rekreacyjnych i turystycznych, • Miasto Gniewkowo stanowi węzeł transportowy, • korzystne położenie komunikacyjne Gminy pomiędzy Toruniem a Inowrocławiem,	• wyraźny dwupodział obszaru Gminy ze wzgl. na warunki geologiczne i geomorfologiczne, • teren wiejski mocno rozdrobniony • dominacja małych i bardzo małych wsi, • wzmożony ruch samochodowy w Gniewkowie, • wysoka emisja zanieczyszczeń z pojazdów transportowych,
Szanse	Zagrożenia

• przywrócenie wartości użytkowych i przyrodniczych terenom zniszczonym przez działalność człowieka, poprawa stanu środowiska, • współpraca z centralnymi miastami powiatu i województwa, • przestrzeganie zasad zrównoważonego rozwoju przestrzennego Gminy, • poprawa estetyki budynków w centralnej (rewitalizowanej) części Miasta,	• ruchy masowe ziemi, spowodowane gwałtownymi opadami deszczu, intensywnym topnieniem śniegu, podnoszeniem się poziomu wód gruntowych oraz wezbraniem rzek, • niski potencjał małych wsi do rozwoju przedsiębiorczości, • istniejące uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne hamują dalszy rozwój Gminy, • zagrożony rozwój demograficzny, zwłaszcza w małych wsiach, • zajmowanie terenów przyrodniczych przez zabudowania,
ROZWÓJ SPOŁECZNY	
Mocne strony	Słabe strony
• dość równomierna struktura ludności pod względem płci, • duża gęstość zaludnienia Miasta, • znaczny udział osób w wieku produkcyjnym, • zapewniona edukacja od poziomu wychowania przedszkolnego do szkoły ponadgimnazjalnej, • świadczenie usług ochrony zdrowia przez 5 NZOZ • aktywna działalność instytucji kultury	• przewaga kobiet w wieku poprodukcyjnym, • ujemny przyrost naturalny, • dość duży udział gospodarstw domowych i osób korzystających z pomocy społecznej, • trudna sytuacja ekonomiczna dużych grup ludności spowodowana bezrobociem oraz niską opłacalnością produkcji rolnej,
Szanse	Zagrożenia
• pozyskiwanie pomocy finansowej, szczególnie dla rozwoju jednostek samorządowych udzielających różnego rodzaju pomoc mieszkańcom Gminy, • organizowanie interdyscyplinarnych zajęć kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych itp., aktywizujących większą liczbę osób będących w różnych grupach wiekowych, • przekazywanie najmłodszym mieszkańcom Gminy tradycji i obrzędów lokalnych,	• starzenie się społeczeństwa, • utrzymująca się przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń żywych, • kilkuletnie odnotowywanie przewagi migracji wewnętrznych nad zagranicznymi, • migracja młodych i wykształconych mieszkańców do ośrodków miejskich, • zmniejszanie się liczby uczniów w kolejnych poziomach edukacyjnych,

• rozbudowa infrastruktury na terenach wiejskich, • poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców, • realizacja programów i korzystanie z funduszy na poziomie powiatowym i wojewódzkim, których celem jest ograniczanie bezrobocia i jego skutków, • tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi nowych firm i nowych miejsc pracy,	• brak miejsc w placówkach przedszkolnych w stosunku do liczby dzieci,
ROZWÓJ GOSPODARCZY	
Mocne strony	Słabe strony
• przyrost podmiotów gospodarczych • znaczny udział mikro-przedsiębiorców, • szybkie tempo rozwoju mikro-przedsiębiorstw, • funkcjonowanie dwóch firm zatrudniających 250 i więcej osób, • prężna działalność podmiotów zajmujących się budownictwem, handlem hurtowym i detalicznym, • wysoki udział przedsiębiorstw z sektora prywatnego, • dominacja gruntów rolnych o powierzchni 15 i więcej ha, • dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna, • wzrost udziału osób korzystających z instalacji sanitarno-technicznych, • wysoka wartość wskaźnika mieszkań wyposażonych w instalacje sanitarno-bytowe,	• mały udział firm zatrudniających 50 i więcej osób, • nieznaczna rola podmiotów gospodarki narodowej PKD z sekcji: – administracja publiczna i obrona narodowa, – dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, – działalność związana z rekultywacją, • mała liczba podmiotów prywatnych, • niewielkie znaczenie dróg gminnych w transporcie kołowym, • zastój w rozwoju instalacji technicznych, • częściowa gazyfikacja terenu Gminy,
Szanse	Zagrożenia
• aktywna polityka władz samorządowych nastawiona na pozyskanie inwestorów zewnętrznych oraz rozwój przedsiębiorczości mieszkańców, • konieczność rozwoju sieci infrastrukturalnych,	• wkraczanie procesu urbanizacji na tereny dotychczas niezagospodarowanych, • brak inwestorów wewnętrznych i zewnętrznych, • pogorszenie się opłacalności produkcji rolnej w skali kraju,

• modernizacja istniejącej linii kolejowej, w celu zwiększenia jej udziału w obsłudze transportu towarów i osób, • rozbudowa instalacji sieci gazowej na terenach zurbanizowanych, • promocja walorów gospodarczych, • ciągła ochrona dorobku kultury,	• przeznaczanie małej ilości środków finansowych na utrzymanie obiektów dziedzictwa kulturowego,
--	--

Źródło: Opracowanie własne.

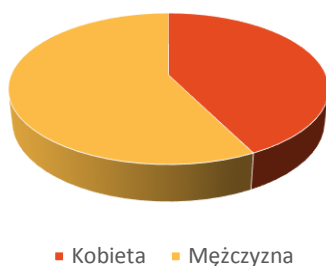
16. Załącznik 2

16.1. Wyniki badania ankietowego

METRYCZKA

W badaniu wzięło udział nieznacznie więcej mężczyzn w stosunku do kobiet. Ich odsetek wyniósł 57,4%.

Wykres 89 Płeć

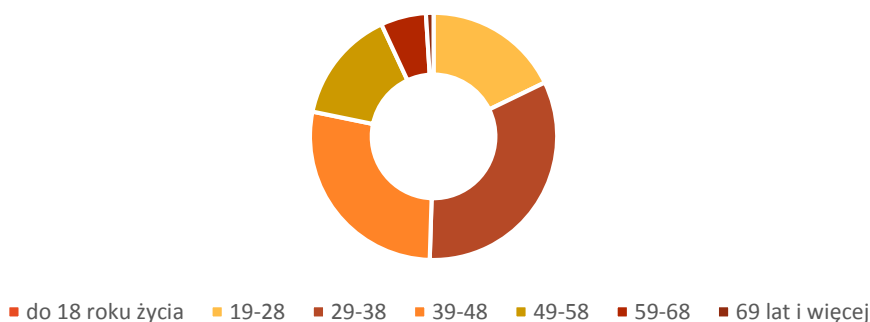

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Najwięcej respondentów biorących udział w badaniu było w przedziale wiekowym od 29 do 38 lat. Odsetek ten wyniósł 32,7%. Następnie były to osoby między 39 – 48 r.ż. (27,7%) i 19 – 28 r.ż. (17,8%). Najmniej odnotowano respondentów mających 59-68 lat (6,0%) lub będących po 69 roku życia (1,0%).

Warto odnotować, że w badaniu udziału nie wzięły osoby do 18 roku życia.

Wykres 90 Wiek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

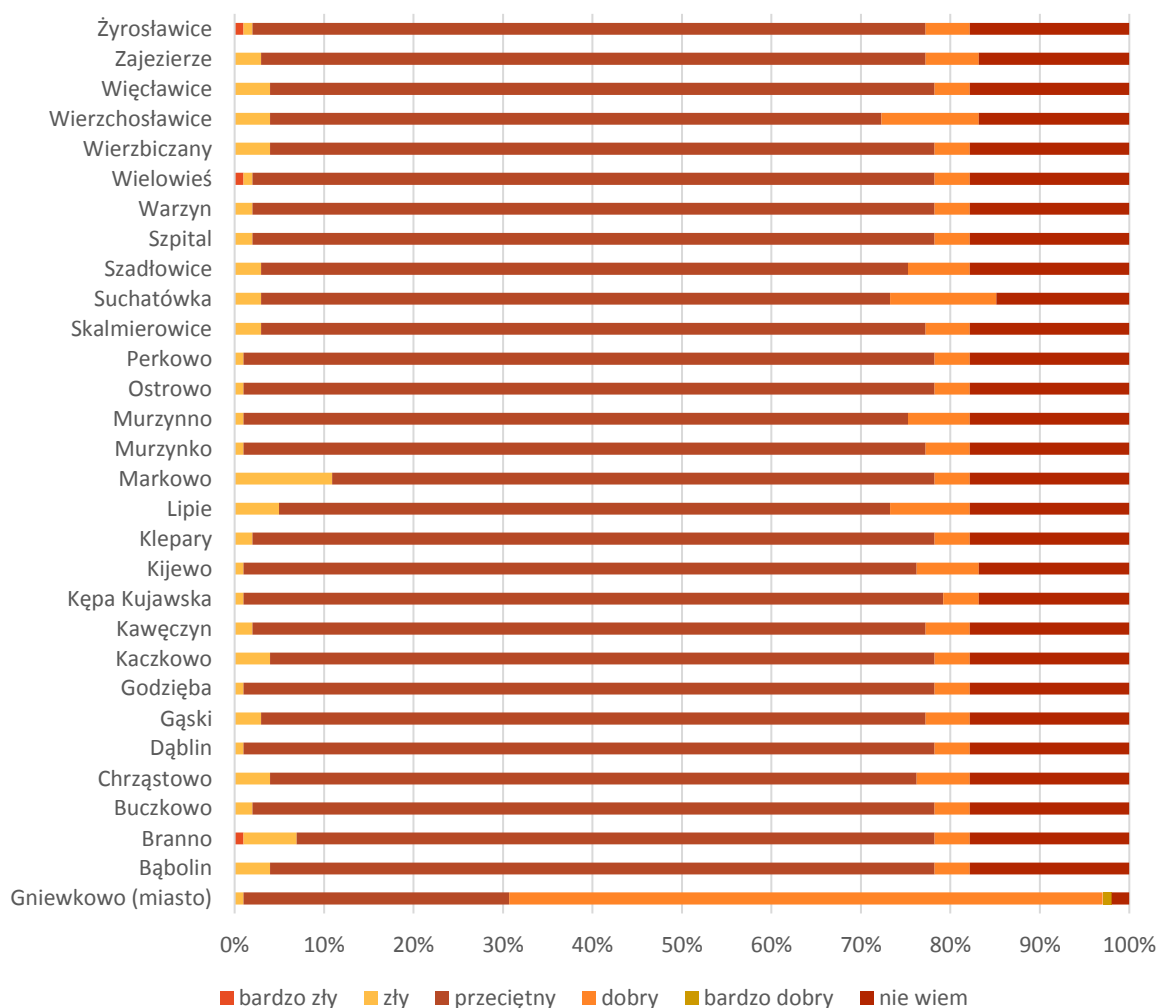
Z każdej miejscowości mieszkańcy mieli możliwość wzięcia udziału w badaniu, co pozwoliło na zebranie informacji w sposób trafny i rzetelny.

W zdecydowanej większości mieszkańcy „przeciętnie” ocenili stan społeczno-gospodarczy poszczególnych miejscowości. Tego rodzaju odpowiedzi najczęściej zaznaczane były w przypadku Dąblina, Godzięba, Ostrowa i Perkowa (77,23%).

Respondenci zdecydowanie częściej wskazywali na odpowiedzi pozytywne (suma „dobry” i „bardzo dobry”) niż negatywne (suma „zły” i „bardzo zły”). W tym zakresie najlepiej ocenione zostały miejscowości Gniewkowo (66,3% dobry; 1,0% bardzo dobry). Następnie były to Suchatówka (11,9% dobry) oraz Wierzchosławice (10,9% dobry).

Odpowiedzi oceniających negatywnie stan społeczno-gospodarczy najwięcej odnotowano w przypadku Markowa (10,9% zły). Natomiast w przypadku miejscowości Brannie, Wielowieś i Żyroławice zaznaczono odpowiedź „bardzo zły”, jednak odsetek ten wyniósł poniżej 1%.

Wykres 91 Ocena ogólnego stanu społeczno-gospodarczego poszczególnych miejscowości.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Respondenci, oceniając skalę występowania poszczególnych problemów na terenie gminy, ponownie najczęściej wskazywali odpowiedź „przeciętna”. Najwięcej zaznaczeń dotyczyło problemów:

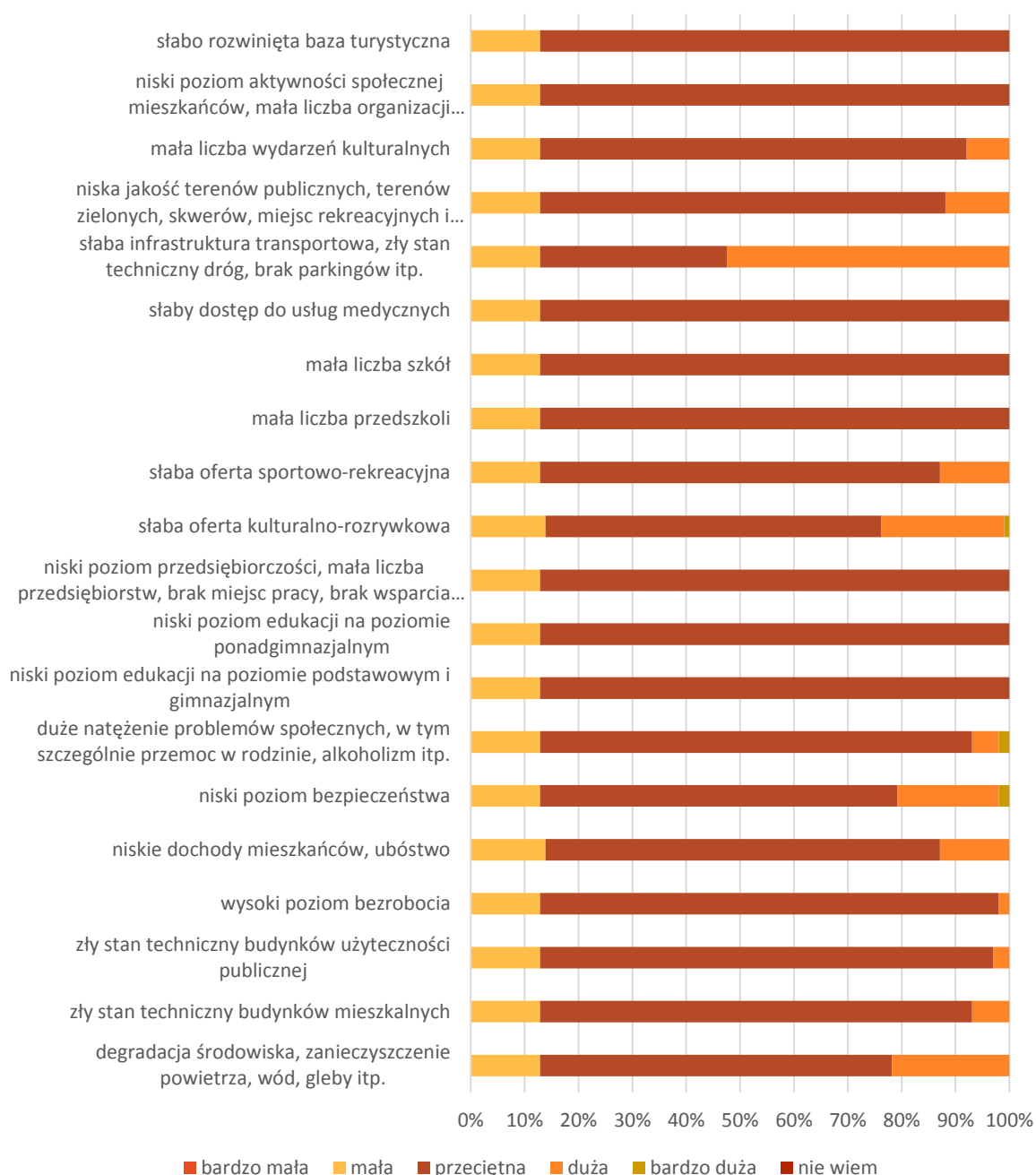
- niskiego poziomu przedsiębiorczości, małej liczby przedsiębiorstw, brak miejsc pracy, brak wsparcia dla przedsiębiorców;
- słabego dostępu do usług medycznych, niskiego poziomu aktywności społecznej mieszkańców, małej liczby organizacji pozarządowych, stowarzyszeń klubów sportowych, itp.;
- słabej rozwiniętej bazy turystycznej.

Osoby badane uznały, że do największych problemów gminy Gniewkowo zaliczyć należy słabą infrastrukturę transportową, zły stan techniczny dróg, brak parkingów (52,5% duża). Następnie była to degradacja środowiska, zanieczyszczenie powietrza, wód, gleby, itp. (21,8% duża) oraz niski poziom bezpieczeństwa (18,8% duża, 2,0% bardzo duża).

Ankietowani stwierdzili, że słabą ofertę kulturalno-rozrywkową należy zakwalifikować jako najmniejszy problem występujący na terenie gminy (suma „bardzo mała „ i mała” – 13,9%).

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 92. Skala występowania poszczególnych problemów na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Mieszkańców poproszono o wymienienie negatywnych zjawisk występujących na terenie miejsca zamieszkania. W tym zakresie najczęściej wskazywano na niski poziom bezpieczeństwa (bójki, rozboje, pobicia), a także spożywanie alkoholu w miejscach publicznych. Istotnym problemem na terenie gminy jest również brak miejsc aktywizacji i integracji społecznej. Wielu respondentów wskazywało na zaniedbane parki oraz place zabaw znajdujące się w przestrzeni publicznej. Wśród niedogodności w sferze społecznej mieszkańcy zaznaczali również brak

alternatywnych form spędzania czasu wolnego, a także małą liczbę wydarzeń kulturalno-rozrywkowych. W przypadku problemów infrastrukturalnych najczęściej pojawiającą się odpowiedzią był zły stan nawierzchni dróg i chodników oraz brak ścieżek rowerowych. Pojedyncze wskazania dotyczyły także niedopasowanych do potrzeb połączeń komunikacyjnych pomiędzy poszczególnymi miejscowościami, co utrudnia poruszanie się po terenie gminy osobom nieposiadającym samochodu. Jednocześnie zaznaczyć należy, że wysoki odsetek odpowiedzi dotyczył wyrażenia „brak większych problemów”.

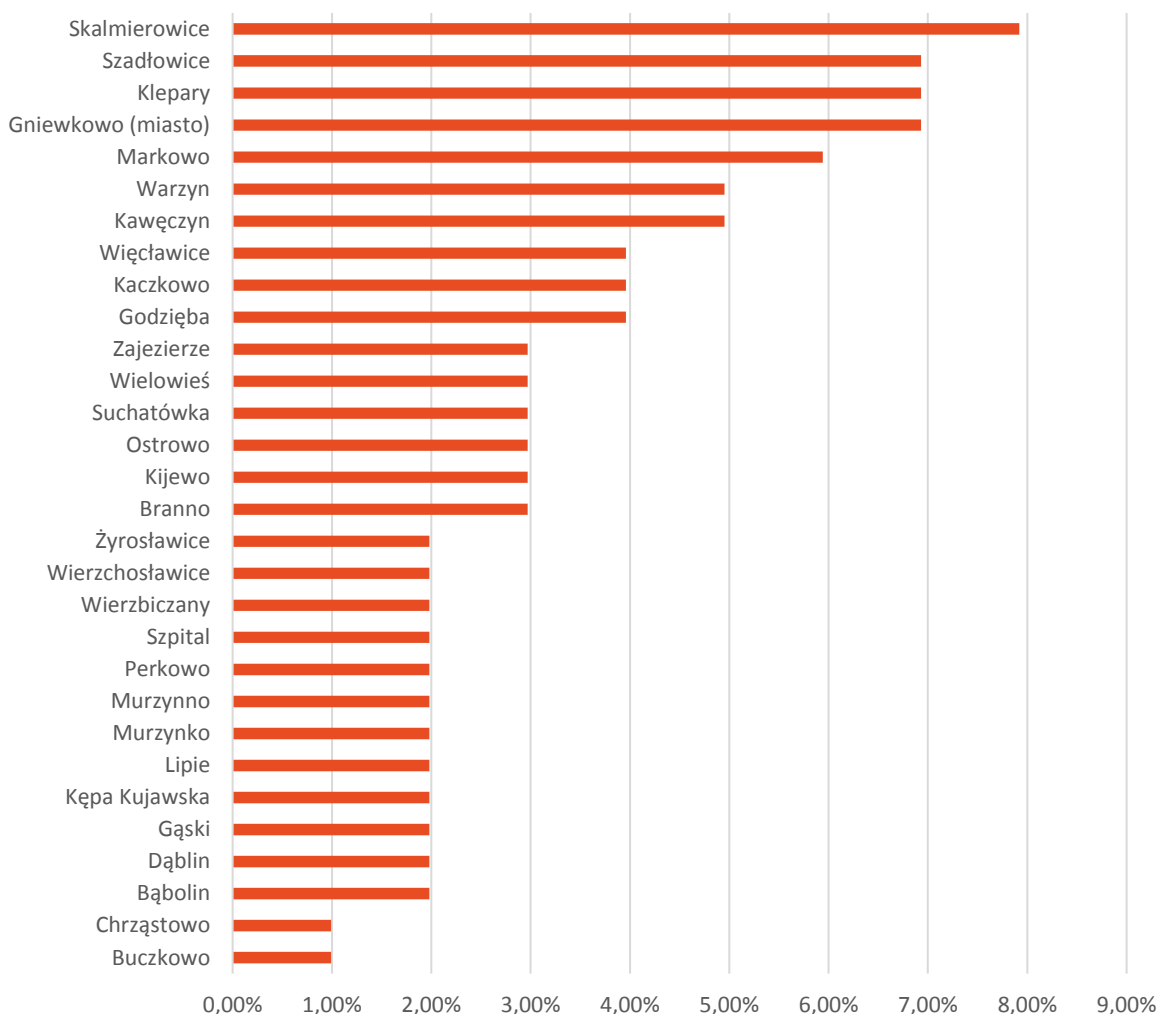
Zdaniem mieszkańców władze, w celu eliminacji/ograniczenia negatywnych zjawisk na terenie gminy, powinny podjąć działania w sferze społecznej i infrastrukturalnej. Do pierwszej z nich zaliczono: poszerzenie oferty kulturalnej, poprawę bezpieczeństwa oraz stworzenie alternatywnych form spędzania czasu wolnego (np. zajęcia w świetlicach wiejskich). W sferze infrastrukturalnej najczęściej wskazywano na: poprawę stanu dróg i chodników, budowę ścieżek rowerowych, zagospodarowanie parków, wyremontowanie placów zabaw. Częstym postulatem była również kwestia związana z ochroną środowiska (segregacja śmieci, wprowadzanie rozwiązań ekologicznych w sferę gospodarczą), a także infrastrukturą wodno-kanalizacyjną (rozwiązanie wszelkich problemów w tym zakresie).

Ankietowani uznali, że działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego najbardziej potrzebne są w Skalmierowicach. Odsetek ten wyniósł 7,9%. Następnie były to Szadłowice, Klepary i Gniewkowo (6,9%). Nieco mniej działań w tym zakresie potrzebnych jest w Wawrzynie oraz Kawęczynie (5,0%). Po czterech respondentów stwierdziło, że w Więclawicach, Kaczkowie i Godziębku wsparcie w rozwoju społecznym jest niezbędne.

Poniższy wykres przedstawia szczegółowe dane.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 93. Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego (np. ograniczenie ubóstwa, wsparcie ubogich rodzin, walka z patologiami społecznymi) są najbardziej potrzebne?

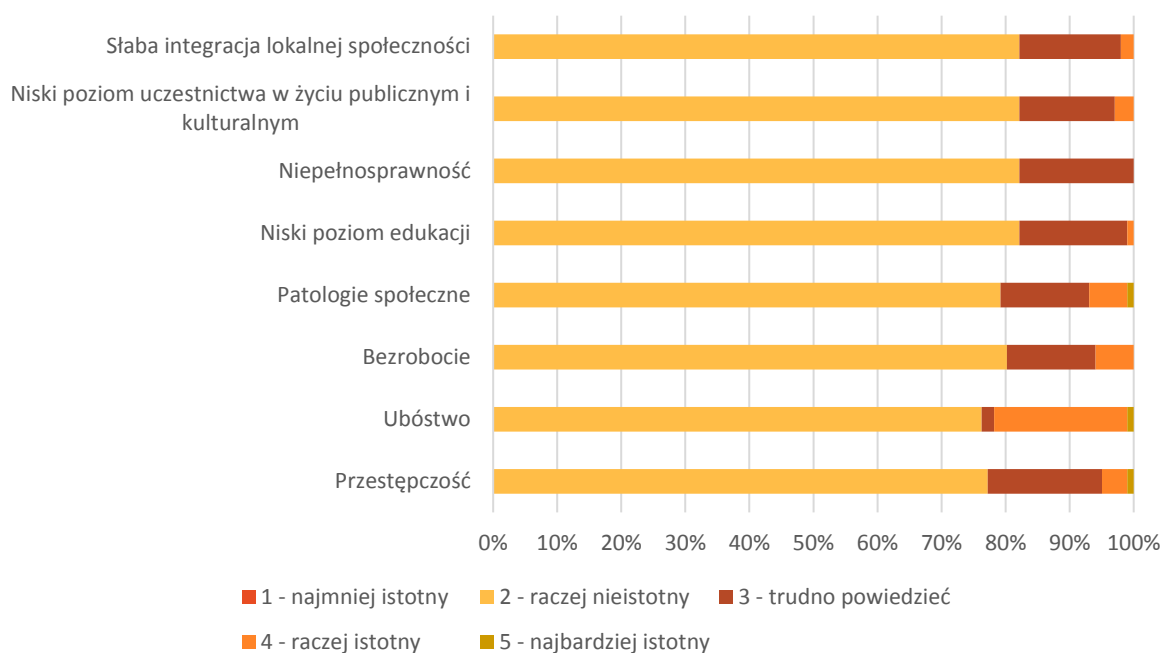

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Badanych poproszono o ocenę najważniejszych problemów społecznych występujących na terenie gminy. Zdecydowana większość badanych uznała, że są one raczej nieistotne. Tego rodzaju odpowiedź najczęściej zaznaczana była w przypadku niskiego poziomu edukacji, niepełnosprawności, niskiego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz słabej integracji lokalnej społeczności (82,2%). Do istotnych problemów, występujących na terenie gminy, mieszkańcy zaliczyli ubóstwo (20,8%) oraz przejawy patologii społecznych (6,9%).

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 94. Proszę ocenić najważniejsze problemy społeczne występujące na terenie gminy

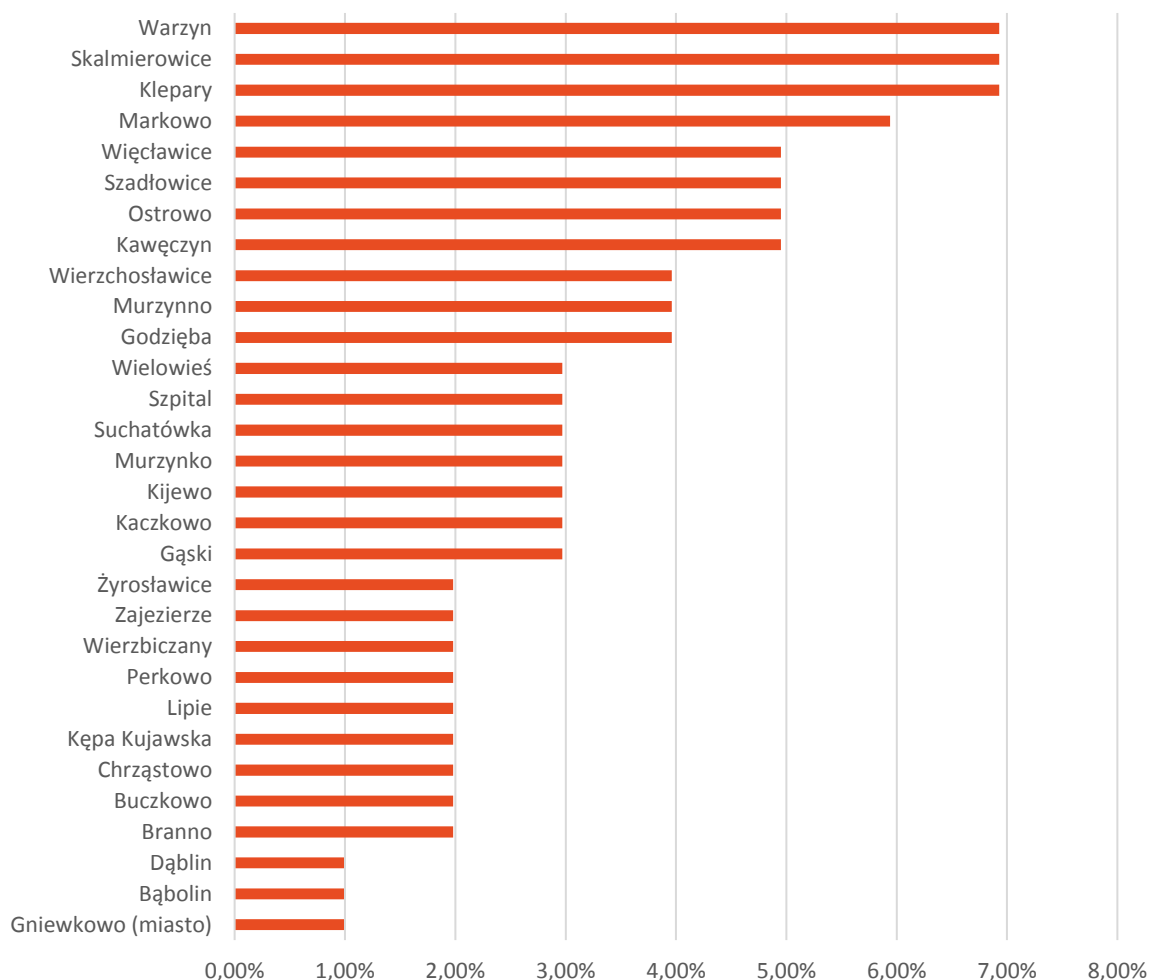

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Mieszkańcy wskazali, że miejscowości Wawrzyn, Skalmierowice i Klepary, wymagają wsparcia w zakresie rozwoju gospodarczego. Odsetek równy był 6,9%. Następnie, tego rodzaju działania, potrzebne są w Markowie (5,9%), Więclawicach, Szadłowicach, Ostrowie i Kawęczynie (4,9%). Inne miejscowości uzyskały niższe wskazania, co potwierdza poniższy wykres.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 95. Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego (np. wzrostu produkcji, zmniejszenie bezrobocia, zwiększenie liczby przedsiębiorstw) są najbardziej potrzebne?

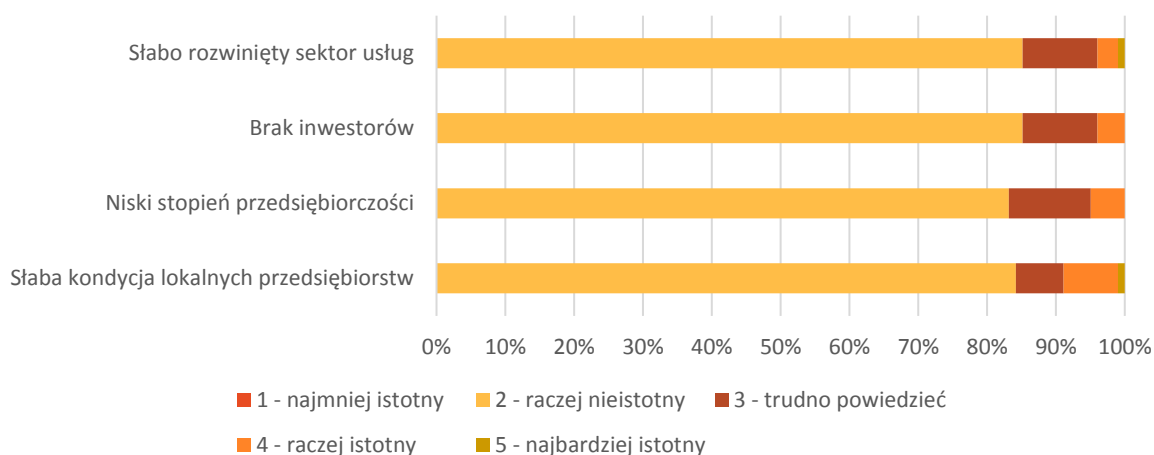

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Ankietowani w zdecydowanej większości uznali, że wskazane w badaniu problemy gospodarcze są raczej nieistotne dla gminy. Nieco mniej zaznaczeń, jednak odsetek ten pozostaje nadal wysoki, dotyczyło odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

Za istotny problem gminy mieszkańcy zaliczyli słabą kondycję lokalnych przedsiębiorców (8,9%), a następnie niski stopień przedsiębiorczości (5,0%).

Wykres 96. Proszę ocenić najważniejsze problemy gospodarcze występujące na terenie gminy

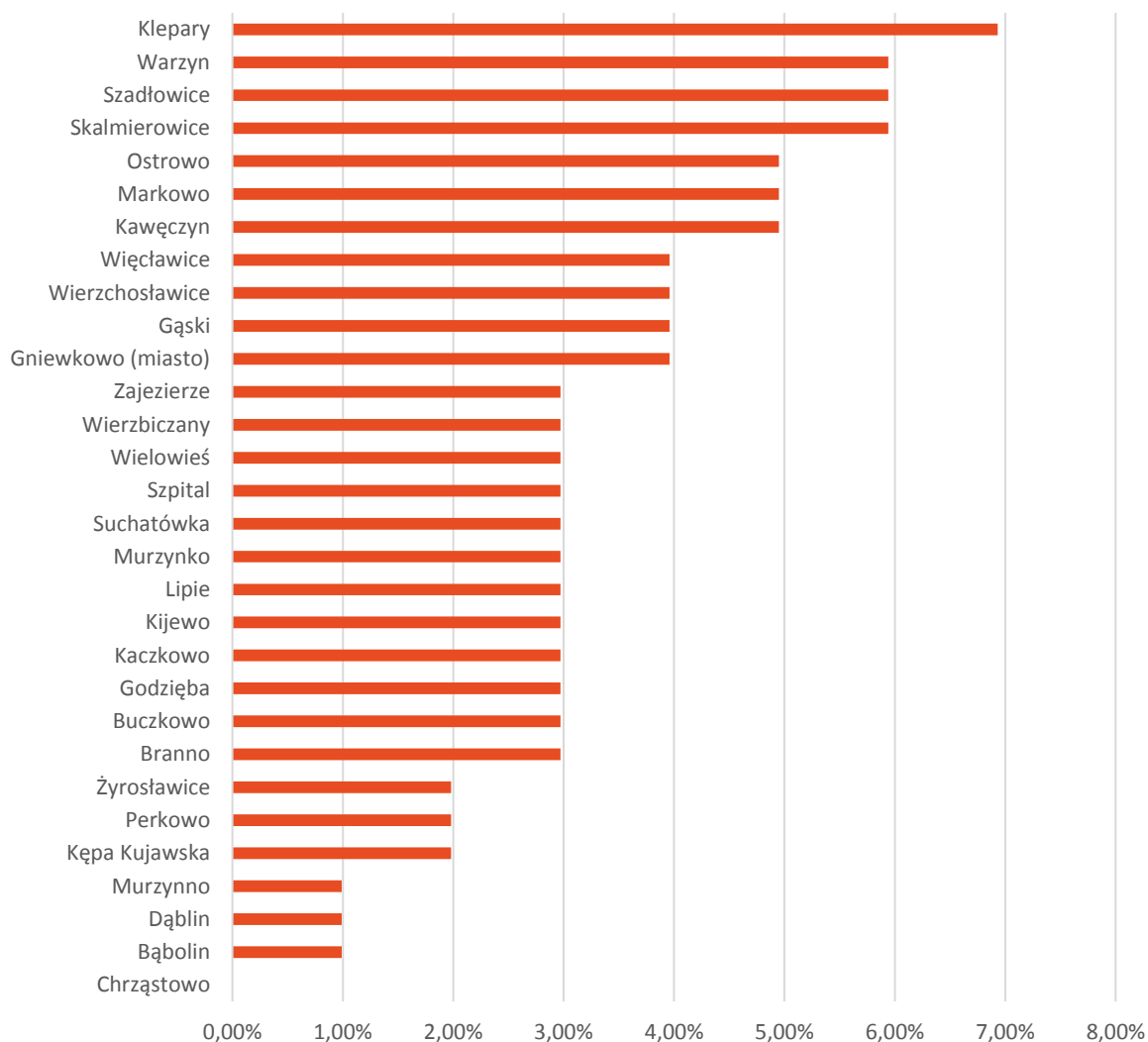
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

Badanych zapytano również o potrzebę działań z zakresu modernizacji i budowy nowej infrastruktury. Najwięcej wskazań dotyczyło miejscowości Klepary. Odsetek ten wyniósł 6,9%. Następnie były to Wawrzyn, Szadłowice i Skalmierowice, na które wskazało po 6 respondentów. Nieco mniej respondentów uznało, że tego rodzaju działania potrzebne są w Ostrowie, Markowie i Kawęczynie.

W przypadku pozostałych odpowiedzi, odsetek odpowiedzi był stosunkowo niski. Poniższy wykres prezentuje szczegółowe dane.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023

Wykres 97. Na jakich obszarach gminy działania z zakresu modernizacji lub budowy nowej infrastruktury (np. infrastruktury rekreacyjnej, sportowej, mieszkaniowej, drogowej) są najbardziej potrzebne?

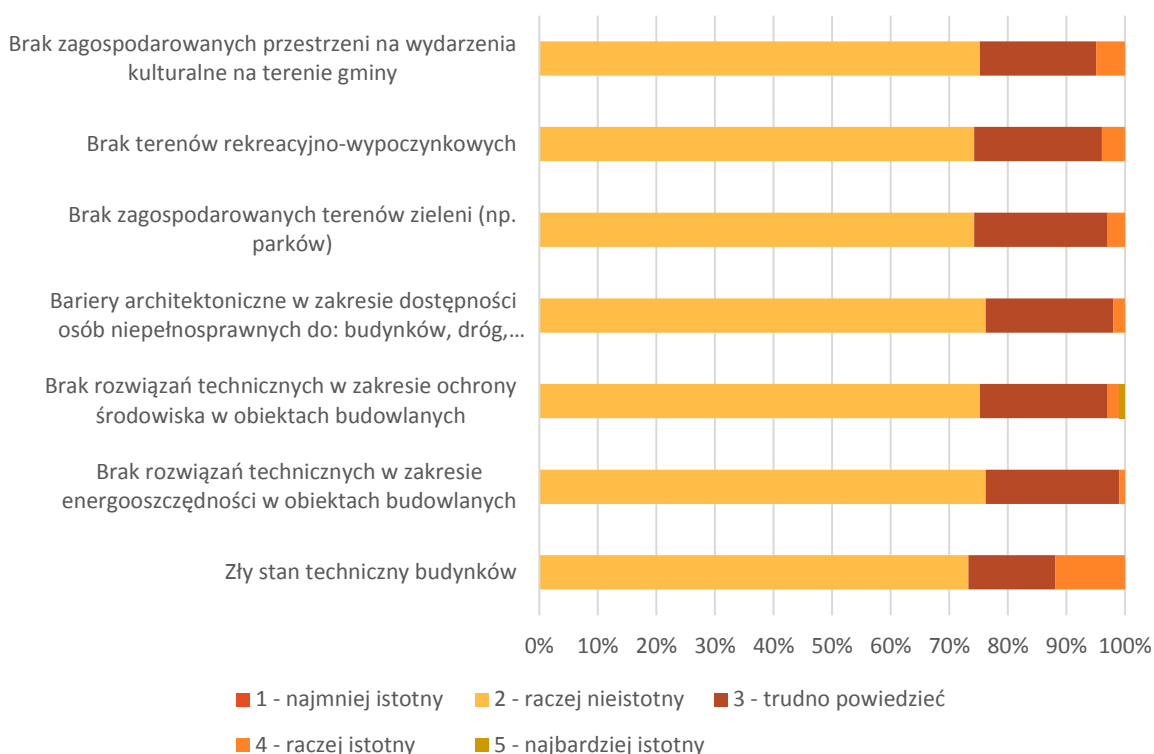

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

W zakresie problemów przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w zdecydowanej większości wskazano na nieistotność wymienionych kwestii, co przedstawia poniższy wykres.

Miejscowościami, przy których najwięcej zaznaczono odpowiedzi „raczej istotny” i „najbardziej istotny” były zły stan techniczny budynków (11,9%) oraz brak zagospodarowanych przestrzeni na wydarzenia (5,0%).

Wykres 98. Proszę ocenić najważniejsze problemy przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne występujące na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania CATI.

16.2. Sprawozdania z konsultacji

Pierwsze spotkanie

W ramach sporządzania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo dnia 4 października 2016 roku odbyło się spotkanie konsultacyjne. Uczestnikami spotkania byli mieszkańcy niniejszej gminy miejsko-miejskiej.

Spotkanie z mieszkańcami Gniewkowa podzielone było na trzy etapy. Pierwszym etapem forum było przedstawienie podstawowych pojęć dotyczących procesu rewitalizacji. Drugą część stanowiły warsztaty, podczas których uczestnicy dyskutowali nad rozwojem gminy. W trzecim etapie spotkania podsumowano konsultacje, przedstawiając najważniejsze wnioski.

Warsztaty z mieszkańcami Gniewkowa miały na celu sprecyzowanie mocnych i słabych stron jednostki oraz wskazanie stref najbardziej wymagających rewitalizacji.

Za mocne strony gminy Gniewkowo mieszkańcy uznali przede wszystkim tereny zieleni, które posiadają potencjał na rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. Szczególnie efektywnie

można wykorzystać zasoby przyrodnicze (lasy, jeziora mokradła i zarośla śródpolne), które sprzyjają do uprawiania m.in. wędkarstwa, myślistwa, turystyki pieszej i rowerowej.

Pozytywnie zostały także ocenione tereny wiejskie (w tym zespoły parkowo-pałacowe), jako obszary o dużym potencjale rozwojowym. Uczestnicy spotkania jednak zaznaczyli, że tereny wiejskie wymagają „odnowy” poprzez m.in. wprowadzenie infrastruktury ulicznej (np. oświetlenie, ścieżki rowerowe, chodniki, mała architektura).

Według uczestników warsztatów mocną stroną gminy Gniewkowo jest również położenie geograficzne – blisko do Torunia i Inowrocławia. Co więcej, istnieje dobra komunikacja między gminą, a tymi jednostkami (szczególnie Toruniem). Ma to istotne znaczenie w głównej mierze dla osób, które pracują lub uczą się w większych miastach.

Dogodne połączenia stanowią także szansę do tego, aby zachęcić mieszkańców z Torunia czy z Inowrocławia do zamieszkania na obszarze gminy. Ponadto, jednostka miejsko-wiejska posiada tereny przygotowane pod nowe inwestycje (stałe niewykorzystane), odpowiednie pod zabudowę mieszkaniową. Napływ nowej tkanki miejskiej mogłoby sprawić, że gmina Gniewkowo stałaby się „sypialnią” dla dużych miast.

Przybyli na spotkanie mieszkańcy dobrze ocenili także infrastrukturę społeczną dotyczącą działań różnego typu organizacji pozarządowych. Wskazali na: koło wędkarskie „Okoń”, kluby sportowe, OSP, kilkanaście stowarzyszeń, koła gospodyń wiejskich i zespoły ludowe, dzięki którym podtrzymywana i rozwijana jest lokalna kultura. Organizacje te skupiają wiele osób, zwłaszcza z obszarów wiejskich oraz starają się o dofinansowania ze środków zewnętrznych.

Osoby na spotkaniu podkreśliły, że instytucje wiejskie mają duże znaczenie dla mieszkańców danych miejscowości, czego niestety nie widać w mieście Gniewkowo. Zaznaczyli oni również, że pomimo dużej aktywności poszczególnych organizacji pozarządowych, to brakuje wzajemnej współpracy między np. stowarzyszeniami. Instytucje działają we własnym środowisku, co niekorzystnie wpływa na integrację społeczności z całego obszaru jednostki miejsko-wiejskiej.

Uczestnicy konsultacji uważają, że współpraca instytucji kulturalnych mogłaby przyczynić się np. do organizacji imprez, większych i lepszych jakościowo, których brakuje w gminie. Do najważniejszych z nich zaliczają głównie Jarmarki Gniewkowskie, przeglądy powiatowe zespołów ludowych i dożynki.

Ponadto, potrzeba integracji między organizacjami pozarządowymi, wynika też z niskiej aktywności ludności, zwłaszcza miejskiej, przy organizowaniu różnego rodzaju wydarzeń. Dlatego też, uczestnicy warsztatów wskazali na potrzebę powołania stowarzyszenia typowo zajmującego się przygotowywaniem i przeprowadzaniem imprez.

Według osób biorących udział w warsztatach, mocną stroną gminy Gniewkowo są również miejsca i obiekty historyczne. Przeprowadzone wykopaliska archeologiczne ukazały liczne ślady po dawnych wydarzeniach (m.in. przez teren gminy przechodził szlak bursztynowy i istniało Księstwo Gniewkowskie). Pozostałości historyczne obecnie stanowią potencjał, do tego, aby w gminie stworzyć skansen, będący jednym z najważniejszych punktów turystycznych nie tylko na jej terenie, ale także w całym regionie.

Innymi miejscami o potencjale turystyczno-rekreacyjnym są parki z pałacami zlokalizowane w większości miejscowościach gminy. Jednakże, obecny ich stan zniechęca mieszkańców czy też przyjezdnych, do spędzania na ich terenie wolnego czasu. W celu przywrócenia zespołom parkowo-pałacowym dawnej funkcji użytkowej, wymaga się przeprowadzenia działań naprawczych. Nie mniej jednak, dużą przeszkodą jest fakt, iż większość z tych terenów zieleni stanowi własność osób prywatnych.

Mieszkańcy biorący udział w warsztatach, jako zaletę uznali racjonalne wykorzystywanie środków z funduszu sołeckiego i budżetu obywatelskiego. Dotychczas z uzyskanych pieniędzy przeprowadzono m.in. modernizację dróg, remonty świetlic i zorganizowano imprezy kulturowe.

Za słabe strony gminy Gniewkowo mieszkańcy uznali przede wszystkim społeczeństwo, a mianowicie ich brak zaangażowania i obojętność wobec rozwoju gminy. W odpowiedzi na zadane pytanie: *„co hamuje rozwój gminy i co można by rewitalizować?”*, wskazali, że przede wszystkim należy *„rewitalizować myślenie ludzi”*, zmienić ich mentalność i stosunek do rzeczy wspólnych, ponieważ ludzie nie dbają o przestrzeń publiczną. W związku z tym, uczestnicy warsztatów wyrazili potrzebę m.in. organizowania programów aktywizujących osoby do życia społecznego, jak i przygotowania odpowiedniego do tego zaplecza.

W odniesieniu do poruszonego problemu, jeden z uczestników konsultacji wyraził, że ważne jest *„tworzenie infrastruktury, która pomaga teraz tym ludziom wyjść z domu, dojść do tych przestrzeni, skorzystać z tej przestrzeni, ale ta przestrzeń musi być blisko domu, nie daleko,*

blisko domu”. Inni z kolei uznali, że skupienie rewitalizacji (tworzenie infrastruktury społecznej) najbardziej potrzebne jest w obrębach wiejskich (na małych obszarach, nie dużych) wśród małych społeczności, gdzie obecnie brakuje miejsc spotkań i integracji. Ponadto, negatywnym aspektem gminy jest brak osób, które stałyby się liderami aktywizujących społeczność miejską. W tym zakresie przydałyby się odpowiednie szkolenia dla osób mających potencjał do bycia liderem.

Po przeprowadzonych warsztatach z udziałem mieszkańców, na temat mocnych i słabych stron gminy Gniewkowo, spotkanie konsultacyjne zakończono podsumowaniem.

Uczestnicy spotkania za najbardziej konieczne działania uznali:

- dokończenie ścieżek rowerowych łączące miejscowości, przeprowadzenie ich także przez miejsca atrakcyjne historycznie i przyrodniczo,
- modernizacja budynku dworca PKP, terenu przy dworcu i obszarów pokolejowych,
- wykorzystanie potencjału lasu poprzez współpracę z Lasami Państwowymi,
- naprawienie nawierzchni drogi powiatowej,
- zagospodarowanie terenów parków wiejskich,
- poprawę estetyki miasta, zwłaszcza część parkową, dworzec, stare miasto - część przy ratuszu.

Natomiast w odniesieniu do działań społecznych, uczestnicy zwrócili uwagę na konieczność:

- wybudowania publicznego ośrodka opieki dla osób starszych,
- zwiększenie oferty dla dzieci i młodzieży, zwłaszcza w czasie wakacji i ferii,
- aktywowanie szkół do zwiększenia ilości zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, z czym związane jest zapewnienie stosownych wynagrodzeń dla osób zaangażowanych do tych działań.

Drugie spotkanie

Dnia 7 grudnia 2016 roku odbyło się drugie spotkanie konsultacyjne dotyczące Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo na lata 2016-2023. Udział w nim wzięli mieszkańcy, sołtysi oraz inni interesariusze programu.

Spotkanie zostało podzielone na trzy etapy. Pierwszym etapem forum było przedstawienie podstawowych pojęć dotyczących procesu rewitalizacji. Drugą część stanowiło omówienie i skonsultowanie obszarów wyznaczonych do rewitalizacji, a trzecią warsztaty, podczas których uczestnicy dyskutowali nad rozwojem terenów do rewitalizacji.

Celem warsztatów było skonsultowanie obszarów docelowo wyznaczonych do rewitalizacji, a także dyskusja na temat ich problemów, potencjału i ewentualnych działań naprawczych.

Na terenie Kawęczyna miejscem najbardziej problematycznym, w opinii uczestników, jest zaniedbany stawek wraz z przylegającym terenem zieleni. Mieszkańcy oczekują zagospodarowania tego terenu, przywrócenia mu funkcji rekreacyjnej, a także integracyjnej. W ich opinii podjęcie działań w tym zakresie będzie uzupełnieniem dotychczasowej infrastruktury społecznej na terenie miejscowości – świetlicy wiejskiej, która służy lokalnej społeczności oraz jest wypożyczana na przyjęcia okolicznościowe. Niedaleko stawku i świetlicy usytuowany jest pałac barokowy wraz z kompleksem parkowym, zdaniem uczestników spotkania potencjalny inwestor mógłby tam stworzyć nowe miejsca pracy (np. otworzyć hotel lub spa).

Za główny problem miejscowości Lipie uznano bierność mieszkańców i trudność w zmobilizowaniu ich do działania. Niewielkie zaangażowanie w sprawy społeczne związane jest także z niskim poziomem integracji mieszkańców. Istotnym problemem jest również spadek liczby mieszkańców – jak wskazano, są roczniki, w których nie odnotowuje się żadnych urodzeń. Ponadto w obszarze jednostki nie ma ogólnodostępnego boiska sportowego oraz terenu sportowo-rekreacyjnego służącego lokalnej społeczności (jest jedynie plac zabaw i boisko do piłki koszykowej). Mieszkańcy widzieliby możliwość zagospodarowania pod tego typu przedsięwzięcie terenu w południowej części miejscowości. Wskazano również, że osoby zamieszkujące rejon północny mają utrudniony dostęp do infrastruktury społecznej (m.in. przez ruchliwą drogę). Uczestnicy warsztatów dostrzegają jednak potencjał tego terenu – jest to duża miejscowość pod względem liczby mieszkańców i dość scentralizowana, jeśli chodzi o zabudowę (znajdują się na jej terenie bloki mieszkalne). W jej obrębie działalność prowadzi również duże przedsiębiorstwo zajmujące się produkcją warzyw.

Rozmawiano także o terenie wyznaczonym do rewitalizacji na obszarze miejscowości Markowo. Uczestnicy wskazali, że miejscem wymagającym najpilniejszej interwencji jest park, na terenie którego znajduje się pałac o bogatej historii. Część pałacowa jest zdewastowana, chociaż trwa współpraca z konserwatorem zabytków i efekty pierwszych prac są już widoczne. W stanie niezadowolającym pozostaje jednak nadal park, który ma bardzo duży potencjał i mógłby się stać miejscem rekreacji oraz odpoczynku dla mieszkańców. Jedyną obecnie dostępną infrastrukturą w tym zakresie na terenie jednostki jest plac zabaw. Jak zaznaczano na

konsultacjach podworski park ma również potencjał turystyczny, a jego pozostałości botaniczne i bogactwo przyrodnicze są bardzo duże.

Na terenie Murzynka najbardziej dotkliwym problemem jest rozdzielenie infrastruktury społecznej ruchliwą drogą: w różnych częściach jednostki znajduje się plac zabaw, boisko do piłki nożnej, strażnica i świetlica. Zdaniem uczestników istnieje możliwość scentralizowania infrastruktury społecznej, jednak konieczna byłaby zamiana działek należących do samorządu i prywatnych właścicieli. Pozwoliłoby to na większą dostępność mieszkańców do bazy sportowo-rekreacyjnej oraz rozwój działalności gospodarczej zlokalizowanej obok boiska do piłki nożnej (obecnie rozwój jest hamowany przez sąsiedztwo terenów użyteczności publicznej). Problemem jednostki są również trudności z melioracją i odwodnieniem terenów.

Kolejnym teren wybranym do rewitalizacji o którym rozmawiano podczas konsultacji była miejscowość Ostrowo. Zdaniem uczestników jest ona potencjalną miejscowością wypadową dla mieszkańców gminy, ale również pobliskich miast ze względu na występowanie w jej sąsiedztwie Błota Ostrowskiego i Błota Gąskiego. Obszar w znacznej części objęty jest ochroną w randze obszaru chronionego krajobrazu. W celu rozwijania potencjału turystycznego miejscowości mieszkańcy zasugerowali budowę ścieżki rowerowej. Jej stworzenie poprawiłoby także bezpieczeństwo. Istotnym problemem na tym terenie jest również infrastruktura techniczna w postaci kanalizacji.

W przypadku Skalmierowic wskazano, iż należałoby zadbać o ogólną estetykę miejscowości oraz znajdujący się na jej terenie park. Ponadto istotne byłoby stworzenie miejsc rekreacji dla mieszkańców. Odnotowuje się także problem związany z infrastrukturą wodociągową.

Następną omawianą jednostką były Wierzbiczany. Za silną stroną i jednocześnie potencjał miejscowości uznano znajdujący się na jej terenie pałac, który obecnie jest w modernizacji i może stać się wizytówką Wierzbiczan. Deficytem są jednak miejsca wspólne, integrujące lokalną społeczność. Jak zaznaczono, obecna infrastruktura jednostki, a także mentalność i nastawienie mieszkańców są związane z funkcjonującym dawniej na tym terenie Państwowym Gospodarstwem Rolnym. Na terenie jednostki znajduje się świetlica, jednak w opinii uczestników spotkania niewiele działań się w niej odbywa. Obszar miejscowości jest interesujący przyrodniczo i rekreacyjnie ze względu na występujące lasy liściaste.

W przypadku Więclawic dużym potencjałem odznacza się budynek, w którym znajduje się świetlica. Duży obiekt o częściowo niezagospodarowanych pomieszczeniach mógłby zostać wykorzystany na działalność społeczną. Dodatkowo w sąsiedztwie świetlicy znajduje się park, który po przeprowadzeniu odpowiednich działań porządkowych mógłby stać się komplementarnym miejscem do rekreacji czy odpoczynku dla lokalnej społeczności.

Ostatnią omawianą jednostką był obszar wyznaczony do rewitalizacji na terenie miasta. W tym względzie wspomniano o poprawie bezpieczeństwa na ulicach - zarówno w postaci monitoringu, jak i zwiększonej prewencji służb porządkowych. Wskazywano również na niewielką liczbę lokali pod działalność handlowo-usługową pozostających we własności samorządu, co uniemożliwia przyznawanie profitów osobom planującym działalność gospodarczą (np. w postaci niższych stawek czynszu). Podjęcia działań naprawczych w opinii uczestników wymaga ulica Parkowa, a także Park Wolności. Wskazywano również na potrzebę utworzenia domu dziennego pobytu dla osób starszych, najlepiej w pobliskim sąsiedztwie terenów zieleni lub rekreacji.

17. Załącznik 3

17.1. Kwestionariusz ankiety CATI

Szanowni Państwo,

Trwają prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji **Gminy Gniewkowo**. Istotnym dla podjęcia właściwych działań jest poznanie rzeczywistych potrzeb i oczekiwań mieszkańców. Zwracamy się zatem do Państwa z prośbą o wypełnienie krótkiej i anonimowej ankiety, która pozwoli nam poznać Państwa opinie na temat możliwości rozwoju Gminy, problemów lokalnych oraz obszarów wymagających wsparcia.

1. Proszę ocenić ogólny stan społeczno-gospodarczy poszczególnych miejscowości. Odpowiedź proszę zaznaczyć znakiem „X” w odpowiedniej kolumnie:

	bardzo zły	zły	przecięt ny	dobry	bardzo dobry	nie wiem
1. Gniewkowo (miasto)						
2. Bąbolin						
3. Branno						
4. Buczkowo						
5. Chrzastowo						
6. Dąblin						
7. Gąski						
8. Godzięba						
9. Kaczkowo						
10. Kawęczyn						
11. Kępa Kujawska						
12. Kijewo						
13. Klepary						
14. Lipie						
15. Markowo						
16. Murzynko						
17. Murzynno						
18. Ostrowo						
19. Perkowo						
20. Skalmierowice						
21. Suchatówka						
22. Szadłowice						
23. Szpital						
24. Warzyn						
25. Wielowieś						
26. Wierzbiczany						

27. Wierzchosławice						
28. Więclawice						
29. Zajezerze						
30. Żyrosławice						

2. Proszę ocenić skale występowania poszczególnych problemów w miejscu Pana(i) zamieszkania. Odpowiedź proszę zaznaczyć znakiem „X” w odpowiedniej kolumnie:

	skala bardzo mała	skala mała	skala przeciętna	skala duża	skala bardzo duża	nie wiem
1. degradacja środowiska, zanieczyszczenie powietrza, wód, gleby itp..						
2. zły stan techniczny budynków mieszkalnych						
3. zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej						
4. wysoki poziom bezrobocia						
5. niskie dochody mieszkańców, ubóstwo						
6. niski poziom bezpieczeństwa						
7. duże natężenie problemów społecznych, w tym szczególnie przemoc w rodzinie, alkoholizm itp.						
8. niski poziom edukacji na poziomie podstawowym						
9. niski poziom edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym						
10. niski poziom przedsiębiorczości, mała liczba przedsiębiorstw, brak miejsc pracy, brak wsparcia dla przedsiębiorców						
11. słaba oferta kulturalno-rozrywkowa						
12. słaba oferta sportowo-rekreacyjna						
13. mała liczba przedszkoli						
14. mała liczba szkół						
15. słaby dostęp do usług medycznych						
16. słaba infrastruktura transportowa, zły stan techniczny dróg, brak parkingów itp.						
17. niska jakość terenów publicznych, terenów zieleni, skwerów, miejsc rekreacyjnych i wypoczynkowych						

18. mała liczba wydarzeń kulturalnych						
19. niski poziom aktywności społecznej mieszkańców, mała liczba organizacji pozarządowych, stowarzyszeń klubów sportowych itp.						
20. słabo rozwinięta baza turystyczna						

3. Jakie negatywne zjawiska występują na terenie Pani/Pana miejsca zamieszkania? Proszę podać negatywne zjawisko oraz lokalizację jego występowania.

4. Jakie działania powinny zostać podjęte przez władze Urzędu w celu eliminacji/ ograniczenia negatywnych zjawisk na terenie miasta? Proszę podać działanie oraz miejsce jego realizacji.

5. Na jakich obszarach Gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju **społecznego (np. ograniczenie ubóstwa, wsparcie ubogich rodzin)** są najbardziej potrzebne? Proszę wybrać jedną odpowiedź (jedną miejscowość):

1. Gniewkowo (miasto)
2. Bąbolin
3. Branno
4. Buczkowo
5. Chrzastowo
6. Dąblin
7. Gąski
8. Godzięba
9. Kaczkowo
10. Kawęczyn
11. Kępa Kujawska
12. Kijewo
13. Klepary
14. Lipie

15. Markowo
16. Murzynko
17. Murzynno
18. Ostrowo
19. Perkowo
20. Skalmierowice
21. Suchatówka
22. Szadłowice
23. Szpital
24. Warzyn
25. Wielowieś
26. Wierzbiczany
27. Wierzchosławice
28. Więclawice
29. Zajezerze
30. Żyrosławice

6. Proszę ocenić najważniejsze **problemy społeczne** występujące na wybranym przez Panią/Pana obszarze według skali:
1-najmniej istotny, 2 - raczej nieistotny, 3 - trudno powiedzieć, 4 - raczej istotny, 5 - najbardziej istotny

	1	2	3	4	5
Przestępczość					
Ubóstwo					
Bezrobocie					
Patologie społeczne					
Niski poziom edukacji					
Niepełnosprawność					
Niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym					
Słaba integracja lokalnej społeczności					
inne					

7. Na jakich obszarach Gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju **gospodarczego** (np. wzrostu produkcji, zmniejszenie bezrobocia, zwiększenie liczby przedsiębiorstw) są najbardziej potrzebne? Proszę wybrać jedną odpowiedź (wskazać jedną miejscowość):

1. Gniewkowo (miasto)
2. Bąbolin
3. Branno
4. Buczkowo
5. Chrzastowo
6. Dąblin
7. Gąski
8. Godzięba
9. Kaczkowo
10. Kawęczyn

11. Kępa Kujawska
12. Kijewo
13. Klepary
14. Lipie
15. Markowo
16. Murzynko
17. Murzynno
18. Ostrowo
19. Perkowo
20. Skalmierowice
21. Suchatówka
22. Szadłowice
23. Szpital
24. Warzyn
25. Wielowieś
26. Wierzbiczany
27. Wierzchosławice
28. Więclawice
29. Zajezerze
30. Żyroławice

8. Proszę ocenić najważniejsze **problemy gospodarcze** występujące na wybranym przez Panią/Pana obszarze według skali:
1-najmniej istotny, 2 - raczej nieistotny, 3 - trudno powiedzieć, 4 - raczej istotny, 5 - najbardziej istotny

	1	2	3	4	5
Słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw					
Niski stopień przedsiębiorczości					
Brak inwestorów					
Słabo rozwinięty sektor usług					
inne					

9. Na jakich obszarach gminy działania z zakresu **modernizacji lub budowy nowej infrastruktury (np. infrastruktury rekreacyjnej, sportowej, mieszkaniowej, drogowej)** są najbardziej potrzebne? Proszę wybrać jedną odpowiedź (jedną miejscowość):

1. Gniewkowo (miasto)
2. Bąbolin
3. Branno
4. Buczkowo
5. Chrzastowo
6. Dąblin
7. Gąski
8. Godzięba
9. Kaczkowo

10. Kawęczyn
11. Kępa Kujawska
12. Kijewo
13. Klepary
14. Lipie
15. Markowo
16. Murzynko
17. Murzynno
18. Ostrowo
19. Perkowo
20. Skalmierowice
21. Suchatówka
22. Szadłowice
23. Szpital
24. Warzyn
25. Wielowieś
26. Wierzbiczany
27. Wierzchosławice
28. Więclawice
29. Zajezerze
30. Żyroławice

10. Proszę ocenić najważniejsze **problemy przestrzenno-funkcjonalne** oraz **techniczne** występujące na wybranym przez Panią/Pana obszarze według skali:
1-najmniej istotny, 2 - raczej nieistotny, 3 - trudno powiedzieć, 4 - raczej istotny, 5 - najbardziej istotny

	1	2	3	4	5
Zły stan techniczny budynków					
Brak rozwiązań technicznych w zakresie energooszczędności w obiektach budowlanych					
Brak rozwiązań technicznych w zakresie ochrony środowiska w obiektach budowlanych					
Bariery architektoniczne w zakresie dostępności osób niepełnosprawnych do: budynków, dróg, chodników					
Brak zagospodarowanych terenów zieleni (np. parków)					

Brak terenów rekreacyjno-wypoczynkowych					
Brak zagospodarowanych przestrzeni na wydarzenia kulturalne na terenie gminy					
inne					

11. Jakie najważniejsze efekty, według Pani/Pana powinny zostać osiągnięte w wyniku przeprowadzonego procesu rewitalizacji? Proszę wybrać maksymalnie 5 odpowiedzi:

- 1) Zwiększenie integracji mieszkańców i pobudzenie ich aktywności lokalnej
- 2) Stworzenie i/lub rozszerzenie bazy sportowej i kulturalnej
- 3) Włączenie społeczne osób wykluczonych
- 4) Stworzenie i/lub rozszerzenie bazy turystyczno-rekreacyjnej
- 5) Zwiększenie liczby miejsc pracy
- 6) Bardziej wykształcona społeczność
- 7) Pozyskanie nowych inwestorów
- 8) Rozwój mikro i małej przedsiębiorczości
- 9) Poprawa bezpieczeństwa na ulicach
- 10) Poprawa stanu infrastruktury technicznej i drogowej
- 11) Inne (jakie?).....

12. Wiek

13. Płeć

- 1) Kobieta
- 2) Mężczyzna

14. Miejsce zamieszkania:

1. Gniewkowo (miasto)
2. Bąbolin
3. Branno
4. Buczkowo
5. Chrzastowo
6. Dąblin
7. Gąski
8. Godzięba
9. Kaczkowo
10. Kawęczyn
11. Kępa Kujawska
12. Kijewo
13. Klepary
14. Lipie
15. Markowo
16. Murzynko
17. Murzynno

18. Ostrowo
19. Perkowo
20. Skalmierowice
21. Suchatówka
22. Szadłowice
23. Szpital
24. Warzyn
25. Wielowieś
26. Wierzbiczany
27. Wierzchosławice
28. Więclawice
29. Zajezerze
30. Żyrosławice

17.2. Wzór plakatu/ulotki

Szanowni Państwo,

w ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo, Burmistrz Gniewkowa serdecznie zaprasza wszystkich mieszkańców, przedsiębiorców, stowarzyszenia oraz wszystkich zainteresowanych do udziału w warsztatach diagnostyczno-projektowych, które odbędą się 4 października (wtorek), w godz. 15:30-17:30 w sali konferencyjnej MGOKSiR (ul. Dworcowa 5, 88-140 Gniewkowo).

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych Gminnym Programem Rewitalizacji do udziału w spotkaniu!

17.3. Wzór formularza uwag

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Gniewkowo	
Informacje o zgłaszającym:	
Imię i nazwisko	
Nazwa organizacji	
Adres do korespondencji	
E-mail	
Telefon kontaktowy	
1. Czy Pana/Pani zdaniem przedstawiona w dokumencie diagnoza zawiera trafne wnioski? a) Tak b) Nie (Dlaczego?)..... ... c) Trudno powiedzieć 2. Czy Pana/Pani zdaniem w analizowanym dokumencie zidentyfikowano właściwe obszary problemowe? a) Tak b) Nie (Dlaczego?)..... c) Trudno powiedzieć 3. Czy Pana/Pani zdaniem przedstawione w dokumencie obszary rewitalizacji zostały prawidłowo określone? a) Tak b) Nie (Dlaczego?)..... c) Trudno powiedzieć 4. Czy zdiagnozowane w dokumencie problemy zostały sformułowane odpowiednio do wyznaczonych obszarów rewitalizacji? a) Tak	

- b) Nie
(Dlaczego?).....
- c) Trudno powiedzieć

Zgłaszane uwagi do dokumentu:

L.p.	Część dokumentu, do której odnosi się uwaga (numer strony dokumentu, część lub obszar)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Urząd Miejski w Gniewkowie, ul. 17 Stycznia 11, 88-140 Gniewkowo dla potrzeb niezbędnych do przeprowadzenia procedury partycypacji społecznej oraz analizy wyników tych badań, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 883).

18. Spis rysunków, tabel i wykresów

Rysunki

Rysunek 1. Podział miasta na jednostki (mapa ma charakter jedynie poglądowy)	33
Rysunek 2. Obszary zdegradowane na terenach wiejskich	40
Rysunek 3. Obszary zdegradowane na terenie miasta	41
Rysunek 4. Obszary zdegradowane na terenie gminy	42
Rysunek 5. Obszary zdegradowane i rewitalizacji na terenie gminy	43
Rysunek 6. Obszar rewitalizacji na terenach wiejskich.....	44
Rysunek 7. Obszar rewitalizacji na terenie miasta (mapa jest tylko poglądowa)	48
Rysunek 8. Obszar do rewitalizacji - obszar II	50
Rysunek 9. Plany zagospodarowania przestrzennego- obszar II.....	56
Rysunek 10. Wyroby azbestowe na terenie miasta i podobszaru II	57
Rysunek 11. Obszar do rewitalizacji-Kawęczyn.....	59
Rysunek 12.Zagospodarowanie przestrzenne- Kawęczyn.....	63
Rysunek 13. Wyroby azbestowe na terenie Kawęczyna.....	65
Rysunek 14.Obszar do rewitalizacji- Lipie	66
Rysunek 15. Zagospodarowanie przestrzenne terenu rewitalizacji- Lipie.....	71
Rysunek 16. Wyroby azbestowe w Lipiach	73
Rysunek 17. Obszar do rewitalizacji- Markowo	74
Rysunek 18. Zagospodarowanie przestrzenne- Markowo	78
Rysunek 19. Wyroby azbestowe na terenie Markowa	79
Rysunek 20. Obszar do rewitalizacji- Murzynko	80
Rysunek 21. Zagospodarowanie przestrzenne- Murzynko	85
Rysunek 22. Pokłady azbestu na terenie Murzyna	87
Rysunek 23. Obszar do rewitalizacji- Ostrowo.....	88
Rysunek 24. Zagospodarowanie przestrzenne- Ostrowo (kolor czerwony-obszar do rewitalizacji)	92
Rysunek 25. Wyroby azbestowe na terenie Ostrowa.....	94
Rysunek 26. Obszar do rewitalizacji- Skalmierowice	95
Rysunek 27. Zagospodarowanie przestrzenne- Skalmierowice	100
Rysunek 28. Wyroby azbestowe na terenie Skalmierowic.....	102
Rysunek 29. Obszar do rewitalizacji- Wierzbiczano	103
Rysunek 30. Zagospodarowanie przestrzenne- Wierzbiczano	107
Rysunek 31. Obszar do rewitalizacji- Więclawice	110
Rysunek 32. Zagospodarowanie przestrzenne- Więclawice	114
Rysunek 33. Cel 1 i kierunki działań w jego ramach	120
Rysunek 34. Cel 2 i kierunki w jego ramach	121
Rysunek 35. Rodzaje komplementarności rewitalizacji.....	142
Rysunek 36. Koncepcja zintegrowanych działań rewitalizacyjnych na podobszarze	147

Rysunek 37. Koncepcja zintegrowanych działań rewitalizacyjnych na podobszarze	147
Rysunek 39. Stopień zaangażowania interesariuszy	148
Rysunek 40. Współpraca podmiotów odpowiedzialnych za realizację programu z innymi jednostkami	156
Rysunek 41. Promocja GPR	157
Rysunek 42. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji	160
Rysunek 43. Położenie Gminy Gniewkowo na tle województwa kujawsko-pomorskiego	161
Rysunek 44. Miejscowości Gminy Gniewkowo	162
Rysunek 45. Orientacyjna lokalizacja Gminy Gniewkowo w podziale fizycznogeograficznym Polski	164

Tabele

Tabela 1. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Bąbolin	20
Tabela 2. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Gąski	21
Tabela 3. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Godzięba	21
Tabela 4. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Kaczkowo	22
Tabela 5. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Klepary	22
Tabela 6. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Kawęczyn	23
Tabela 7. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Kijewo	23
Tabela 8. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Lipie	24
Tabela 9. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Markowo	24
Tabela 10. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Murzynko	25
Tabela 11. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Murzynno	26
Tabela 12. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Ostrowo	26
Tabela 13. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Perkowo	27
Tabela 14. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Skalmierowice	27
Tabela 15. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Suchatówka	28
Tabela 16. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Szadłowice	28
Tabela 17. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Szpital	29
Tabela 18. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Wielowieś	29
Tabela 19. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Wierzbiczany	30
Tabela 20. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Wierzchosławice	30
Tabela 21. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Więclawice	31
Tabela 22. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Zajezerze	31
Tabela 23. Wskaźniki dotyczące występowania zjawisk kryzysowych w sołectwie Żyroławice	32

Tabela 24. Podział miasta na jednostki	32
Tabela 25. Wskaźniki do wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie miasta	34
Tabela 26. Analiza wskaźnikowa - Kawęczyn	35
Tabela 27. Analiza wskaźnikowa Lipie	35
Tabela 28. Analiza wskaźnikowa Markowo	36
Tabela 29. Analiza wskaźnikowa Murzynko	36
Tabela 30. Analiza wskaźnikowa - Ostrowo	37
Tabela 31. Analiza wskaźnikowa Skalmierowice	38
Tabela 32. Analiza wskaźnikowa Wierzbiczano	38
Tabela 33. Analiza wskaźnikowa Więclawice	39
Tabela 34. Zestawienie kluczowych wskaźników w analizie obszarów kryzysowych w mieście Gniewkowo	40
Tabela 35. Obszar rewitalizacji na terenie gminy	43
Tabela 36. Obszar rewitalizacji w części wiejskiej	44
Tabela 37. Cel rewitalizacji: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanych na cele aktywizacji społecznej	45
Tabela 38. Obiekty użyteczności publicznej na obszarze II	55
Tabela 39. Wykaz przyłączy do sieci komunikacyjnych na obszarze II	55
Tabela 40. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- obszar II	58
Tabela 41. Obiekty użyteczności publicznej - Kawęczyn	62
Tabela 42. Wykaz przyłączy do sieci - Kawęczyn	63
Tabela 43. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Kawęczyn	65
Tabela 44. Obiekty użyteczności publicznej - Lipie	70
Tabela 45. Wykaz przyłączy do sieci - Lipie	71
Tabela 46. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Lipie	73
Tabela 47. Obiekty użyteczności publicznej - Markowo	77
Tabela 48. Wykaz przyłączy do sieci - Markowo	78
Tabela 49. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Markowo	79
Tabela 50. Obiekty użyteczności publicznej - Murzynko	85
Tabela 51. Wykaz przyłączy do sieci komunikacyjnych - Murzynko	86
Tabela 52. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Murzynko	87
Tabela 53. Obiekty użyteczności publicznej - Ostrowo	92
Tabela 54. Wykaz przyłączy do sieci komunikacyjnych - Ostrowo	93
Tabela 55. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Ostrowo	94
Tabela 56. Obiekty użyteczności publicznej - Skalmierowice	99
Tabela 57. Wykaz przyłączy do sieci - Skalmierowice	100
Tabela 58. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Skalmierowice	102
Tabela 59. Obiekty użyteczności publicznej - Wierzbiczano	107
Tabela 60. Wykaz przyłączy do sieci komunikacyjnych - Wierzbiczano	107
Tabela 61. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Wierzbiczano	109
Tabela 62. Obiekty użyteczności publicznej - Więclawice	114

Tabela 63. Wykaz przyłączy do sieci komunikacyjnych - Więclawice	115
Tabela 64. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały- Więclawice	116
Tabela 65. Wskaźniki programu.....	122
Tabela 66. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne	125
Tabela 67. Komplementarne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne	141
Tabela 68. Komplementarność problemowa programu	143
Tabela 69. Komplementarność międzyokresowa	144
Tabela 70. Formy konsultacji społecznych wykorzystane w procesie przygotowania programu	149
Tabela 71. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne - harmonogram i szacunkowe ramy finansowe.....	151
Tabela 72. Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Gniewkowo.....	168
Tabela 73. Podmioty gospodarki narodowej według sektorów własnościowych w Gminie Gniewkowo w latach 2010- 2015 roku.....	177
Tabela 74. Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014.....	186
Tabela 75. Wyposażenie mieszkań w instalacje sanitarno-bytowe na terenie Gminy Gniewkowo	186
Tabela 76. Dane statystyczne na temat oświaty i edukacji w Gminie Gniewkowo w latach 2010-2015	188

Wykresy

Wykres 1. Udział osób wg ekonomicznych grup wieku w stosunku ogólnej liczby ludności w Gminie Gniewkowo	14
Wykres 2. Wskaźniki delimitacji obszaru rewitalizacji.....	49
Wykres 3. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności-obszar II.....	51
Wykres 4. Dzieci w wieku 3-5 lat objęte edukacją w ogóle dzieci w tym wieku- obszar II.....	51
Wykres 5. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- obszar II	52
Wykres 6. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogóle dzieci w tym wieku- obszar II.....	53
Wykres 7. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- obszar II	53
Wykres 8. Wskaźniki bezrobocia - obszar II	54
Wykres 9. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- obszar II	56
Wykres 10. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na powierzchnię – obszar II	57
Wykres 11. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności-Kawęczyn	59
Wykres 12. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogóle dzieci w tym wieku- Kawęczyn	60
Wykres 13. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Kawęczyn	61
Wykres 14. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Kawęczyn.....	61
Wykres 15. Wskaźniki bezrobocia - Kawęczyn.....	62
Wykres 16. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Kawęczyn	64

Wykres 17. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców – Kawęczyn	65
Wykres 18. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności-Lipie.....	67
Wykres 19. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogóle dzieci w tym wieku- Lipie	67
Wykres 20. Środowiskowa pomoc społeczna (korzystający z pomocy w ogóle ludności)- Lipie	68
Wykres 21. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Lipie	68
Wykres 22. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Lipie	69
Wykres 23. Wskaźniki bezrobocia - Lipie	69
Wykres 24. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Lipie	71
Wykres 25. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców – Lipie	72
Wykres 26. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności-Markowo.....	74
Wykres 27. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogóle dzieci w tym wieku- Markowo.....	75
Wykres 28. Środowiskowa pomoc społeczna (liczba osób korzystających z pomocy w ogóle ludności)- Markowo.....	75
Wykres 29. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Markowo.....	76
Wykres 30. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Markowo	76
Wykres 31. Wskaźniki bezrobocia - Markowo	77
Wykres 32. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców) – Markowo.....	79
Wykres 33. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności- Murzynko.....	81
Wykres 34. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogóle dzieci w tym wieku- Murzynko	81
Wykres 35. Środowiskowa pomoc społeczna- Murzynko	82
Wykres 36. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Murzynko	83
Wykres 37. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Murzynko	83
Wykres 38. Wskaźniki bezrobocia - Murzynko	84
Wykres 39. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Murzynko	86
Wykres 40. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców- Murzynko	87
Wykres 41. Dzieci w wieku 3-5 lat objęte edukacją w ogóle dzieci w tym wieku- Ostrowo	89
Wykres 42. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogóle dzieci w tym wieku- Ostrowo	89
Wykres 43. Środowiskowa pomoc społeczna- Ostrowo.....	90
Wykres 44. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Ostrowo	90
Wykres 45. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Ostrowo.....	91
Wykres 46. Wskaźniki bezrobocia - Ostrowo	91
Wykres 47. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Ostrowo	93
Wykres 48. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców- Ostrowo	94
Wykres 49. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności- Skalmierowice.....	96

Wykres 50. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogóle dzieci w tym wieku- Skalmierowice.....	97
Wykres 51. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Skalmierowice.....	97
Wykres 52. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Skalmierowice	98
Wykres 53. Wskaźniki bezrobocia - Skalmierowice	99
Wykres 54. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Skalmierowice.....	101
Wykres 55. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców- Skalmierowice.....	101
Wykres 56. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności- Wierzbiczany	103
Wykres 57. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogóle dzieci w tym wieku- Wierzbiczany.....	104
Wykres 58. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Wierzbiczany.....	105
Wykres 59. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Wierzbiczany	105
Wykres 60. Wskaźniki bezrobocia - Wierzbiczany	106
Wykres 61. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Wierzbiczany.....	108
Wykres 62. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców- Wierzbiczany.....	108
Wykres 63. Ludność w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności- Więclawice.....	110
Wykres 64. Dzieci do 17 roku życia na które rodzice otrzymują zasiłek w ogóle dzieci w tym wieku- Więclawice.....	111
Wykres 65. Środowiskowa pomoc społeczna- Więclawice	111
Wykres 66. Objęcie pomocą społeczną z różnorodnych tytułów- Więclawice	112
Wykres 67. Kradzieże, pobicia i przemoc domowa- Więclawice	113
Wykres 68. Wskaźniki bezrobocia - Więclawice	113
Wykres 69. Wskaźnik podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców- Więclawice.....	115
Wykres 70. Pokłady wyrobów azbestowych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców- Więclawice	115
Wykres 71. Zmiany struktury użytkowania terenów Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014	169
Wykres 72. Liczba ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015.....	170
Wykres 73. Piramida wieku mieszkańców Gminy Gniewkowo w 2015.....	171
Wykres 74. Udział osób wg ekonomicznych grup wieku w stosunku ogólnej liczby ludności w Gminie Gniewkowo	172
Wykres 75. Przyrost naturalny na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015	172
Wykres 76. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015.....	173
Wykres 77. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015	173
Wykres 78. Struktura gospodarstw rolnych na terenie Gminy Gniewkowo w 2010 r.....	178
Wykres 79. Liczba pracujących ogółem wg płci na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014	179

Wykres 80. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015.....	180
Wykres 81. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015	180
Wykres 82. Długość czynnej sieci wodociągowej i liczba przyłączy na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015.....	183
Wykres 83. Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014.....	183
Wykres 84. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej i liczba przyłączy na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2015.....	184
Wykres 85. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014.....	184
Wykres 86. Długość czynnej sieci gazowej w latach 2010-2014 na terenie Gminy Gniewkowo	185
Wykres 87. Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014.....	185
Wykres 88. Liczba gospodarstw domowych oraz osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy Gniewkowo w latach 2010-2014	190
Wykres 89 Płeć	199
Wykres 90 Wiek.....	199
Wykres 91 Ocena ogólnego stanu społeczno-gospodarczego poszczególnych miejscowości.	200
Wykres 92. Skala występowania poszczególnych problemów na terenie gminy	202
Wykres 93. Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju społecznego (np. ograniczenie ubóstwa, wsparcie ubogich rodzin, walka z patologiami społecznymi) są najbardziej potrzebne?	204
Wykres 94. Proszę ocenić najważniejsze problemy społeczne występujące na terenie gminy	205
Wykres 95. Na jakich obszarach gminy działania z zakresu wsparcia rozwoju gospodarczego (np. wzrostu produkcji, zmniejszenie bezrobocia, zwiększenie liczby przedsiębiorstw) są najbardziej potrzebne?	206
Wykres 96. Proszę ocenić najważniejsze problemy gospodarcze występujące na terenie gminy	207
Wykres 97. Na jakich obszarach gminy działania z zakresu modernizacji lub budowy nowej infrastruktury (np. infrastruktury rekreacyjnej, sportowej, mieszkaniowej, drogowej) są najbardziej potrzebne?	208
Wykres 98. Proszę ocenić najważniejsze problemy przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne występujące na terenie gminy	209